അടിസ്ഥാന വിശ്വാസം

200 ചോദ്യങ്ങളും ഉത്തരങ്ങളും

തെശഖ്: ഹാഫിള്ബ്നു അഹ്മദ് അത്ഹകമി (റ) വിവർത്തനം: സയ്യിദ് സഅ്ഫർ സ്വാദിഖ് മദീനി

أعلام السنة المنشورة لإعتقاد الطائفة الناجية المنصورة

عوال وجواب في العقيدة 200

للشيخ/ حافظ بن أحمد الحكمي-رحمه الله- المتوفي سنة: 1377هـ ترجمة : سيد سعفر صادق

വിവർത്തക കുറിഷ്

ലോക സ്രഷ്ടാവ് ലോകർക്ക് തൂപ്തിപ്പെട്ടു നൽകിയ മതമാണ് ഇണജാം. ലോകത്തേക്ക് നിയുക്തരായ മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാം പ്രബോധനം ചെയ്ത മതം. അവസാന നാൾവരെ നിലനിൽക്കുന്ന, ആരെതിർത്താലും സകല അതിജയിക്കുന്ന മതം. തെളിമയാർന്ന മതങ്ങളെയും ആ മതത്തിന്റെ വിശുദ്ധ അവസാന പ്രവാചകനിലൂടെ അവതീർണമായ പ്രമാണം ജീവിത ചര്യയുമാകുന്നു. ഖുർആനും, ആ പ്രവാചകന്റെ വന്ന മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും സ്വീകരിച്ചാചരിക്കേണ്ടത് പ്രമാണങ്ങളിൽ മുസ്ലിമിന്റെയും നിർബ്ബന്ധ ബാധ്യതയാണ്. വിശ്വാസികൾ ഓരോ ആരാണെന്ന് സന്ദർഭത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന ഖുർആൻ നമ്മെ ദൃഢമായി പഠിപ്പിക്കുന്നത് അവർ കാര്യത്തിൽ ുരുടഞ വിശ്വസിക്കുന്നവരാകുന്നു എന്നാണ്. ഒരാൾ യഥാർത്ഥ വിശ്വാസിയായി തീരണമെങ്കിൽ ഖുർആനും തിരുസുന്നത്തും പഠിപ്പിക്കുന്ന ദൃഢമായി സംശയവുമില്ലാതെ കാര്യങ്ങളിൽ യാതൊരു വിശ്വസിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിന് ഇസ്ലാമിന്റെ സാങ്കേതിക ഭാഷയിൽ എന്നാണ് പറയുന്നത്. 'അർകാനുൽ ഈമാൻ' അതായത് വിശ്വാസ കാര്യങ്ങൾ, ഇതിന് ആറ് ഘടകങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. ഈ കാര്യങ്ങൾ സവി വിശദമാക്കുകയും, പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പുസ്തകത്തിൽ അവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഇരുന്നൂറിൽപരം ചോദ്യങ്ങളും, അതിന് തിരുസുന്നത്തും വിശുദ്ധ ഖുർആനും പഠിപ്പിക്കുന്ന ഉത്തരങ്ങളുമാണ് ഉള്ളത്. പ്രഗത്ഭ പണ്ഡിതനായ ഹാഫിള്ബ്നു അഹ്മദ് അൽഹകമിയാണ് ഇതിന്റെ കർത്താവ്. ഏതൊരു സാധാരണക്കാർക്കും എളുപ്പം മനസിലാകുന്ന രൂപത്തിലാണ് ഇതിലെ അവതരണം. ചോദ്യവും ഉത്തരവും എന്ന ശൈലിയായത് കൊണ്ട് വളരെ ഉൽസാഹത്തോടെ ഈ ഗ്രന്ഥം വായിക്കുവാൻ ഏതൊരാൾക്കും സാധിക്കുന്നതാണ്. വിവർത്തനം പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഴിവിന്റെ പരമാവധി കുറ്റമറ്റതാക്കുവാൻ പിഴവുകളും, ന്യൂനതകളും കണ്ടേക്കാം, സഹോദരബുദ്ധ്യാ ചൂണ്ടികാണി ക്കണമെന്ന് അറിയിക്കുകയാണ്. മലയാളം വായിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ വിഭാഗത്തിനെങ്കിലും ഇസ്ലാമിന്റെ യഥാർത്ഥ വിശ്വാസം ഈ മനസിലാക്കുവാൻ ഗ്രന്ഥത്തിലൂടെ സാധിക്കട്ടെയെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്, ഇതിന്റെ പിന്നിൽ ഈ ഒരു ഉദ്ദേശം മാത്രമാണുള്ളത്. വിവർത്തനം ചെയ്യുവാനായി ഈ ഗ്രന്ഥം നൽകുകയും അതിന്വേണ്ട പ്രോൽസാഹനം നൽകുകയും ചെയ്ത എന്റെ മാന്യ സുഹൃത്തിനും, പരിശോധന നടത്തിയ ബഹുമാന്യനായ കൂട്ടുകാരനും, ഇത് പ്രസാധനം ചെയ്യുന്ന പ്രസാധകർക്കും അല്ലാഹു പരലോകത്ത് ഇത് ഒരു സൽകർമ്മമായി സ്വീകരിക്കുമാറാവട്ടെ. ഗ്രന്ഥകാരൻ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ചില ദുർബ്ബലമായ ഹദീസുകൾ അപ്രകാരം തന്നെ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. വിവർത്തനമാകുമ്പോൾ അത് അത്യാവശ്യമാണല്ലോ. അറബിഭാഷയും, ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനവും പഠിക്കുവാനായി എന്നെ അറബിക്കോളേജിലേക്ക് കൈപിടിച്ച് കൊണ്ട്പോയ എന്റെ പിതാവിന് അല്ലാഹു പരലോകത്ത് സൗഖ്യം നൽകുമാറാവട്ടെ, അദ്ദേഹത്തെയും അവന്റെ ജന്നാത്തുൽ ഫിർദൗസിൽ ഒരുമിച്ച് നമ്മേയും അല്ലാഹു കൂട്ടുമാറാവട്ടെ.

> നിങ്ങളുടെ സഹോദരൻ: സയ്യിദ് സഅ്ഫർ സ്വാദിഖ്

മനുഷ്യരുടെ പ്രഥമ ഉത്തരവാദിത്തം എന്താണ്?

ഉരതരം: അല്ലാഹു ഏതൊരു കാര്യത്തിനു വേണ്ടിയാണ് മനുഷ്യരെ സൃഷ്ടിക്കുകയും, അവരിൽ നിന്ന് കരാർ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തത്, അവരിലേക്ക് പ്രവാചകന്മാരെ പറഞ്ഞയക്കുകയും, അവരോടൊപ്പം ഇറക്കുകയും ചെയ്തത് വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈ കാര്യങ്ങൾ മനസിലാക്കുകയാണ് മനുഷ്യന്റെ പ്രഥമ ധർമ്മം. അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടി അനിവാരൃതയായിട്ടാണ് ലക്ഷ്യത്തിന്റെ ഡ്വർഗ നരകങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും, അവസാന നാൾ യാഥാർത്ഥ്യമാവുന്നതും. കർമ്മങ്ങൾ തൂക്കിക്കണക്കാക്കുവാൻ വേണ്ടി തുലാസുകൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതും, പരലോകത്ത് കർമ്മങ്ങളുടെ കണക്കു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മനുഷ്യർക്ക് കൈമാറപ്പെടുന്നതും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അന്നാണ് സൗഭാഗ്യവും ദൗർഭാഗ്യവും നിലവിൽ വരുന്നത്. അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള ഹിദായത്തിന്റെ പ്രകാശം പ്രസ്തുത ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തിയാണ് മനുഷ്യർക്കിടയിൽ വീതിക്കപ്പെടുന്നത്. അല്ലാഹു പ്രകാശം നൽകാത്തവന് പ്രകാശം ലഭിക്കുകയില്ല തന്നെ.

2- അല്ലാഹു സൃഷ്ടികളെ സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള കാരണം എന്താണ്?

ഉര്തരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതും നാം കളിയായിക്കൊണ്ട് സൃഷ്ടിച്ചതല്ല. ശരിയായ ഉദ്ദേശത്തോടു കൂടി തന്നെയാണ് നാം അവയെ സൃഷ്ടിച്ചത്. പക്ഷെ അവരിൽ അധികപേരും അറിയുന്നില്ല' (ദുഖാൻ:38, 39)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطلاً ذَلكَ ظَنُّ الَّذينَ كَفَرُوا) (ص:27

'ആകാശവും ഭൂമിയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതും നാം നിരർത്ഥകമായി സൃഷ്ടിച്ചതല്ല. സത്യനിഷേധികളുടെ ധാരണയത്രെ അത്'' (സ്വാദ്:27)

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَتُجْزَى كُلُّ نَفْسِ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ) (اَجَاثِة: 22) 'ആകാശങ്ങളുo ഭൂമിയുo അല്ലാഹു ശ്രരിയായ ലക്ഷ്യത്തോടെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓരോ ആൾക്കുo താൻ പ്രവർത്തിച്ചതിനുള്ള പ്രതിഫലം നൽകപ്പെടാൻ വേണ്ടി യുമാണ് അത്. അവരോട് അനീതി കാണിക്കപ്പെടുന്നതല്ല.' (ജാഥിയ:22)

وَمَا خَلَقْتُ الْجنَّ وَالإِنسَ إلاَّ ليَعْبُدُونَ ﴾ (الذاريات: 56)

'ജിന്നുകളെയും മനുഷ്യരെയും എന്നെ ആരാധിക്കുവാൻ വേണ്ടിയല്ലാതെ ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല.' (ദാരിയാത്ത്:56)

3- العبد) (അടിമ) എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്താണ്?

ഉരതരംഃ 'അടിമ' എന്നത്കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ആരാധിക്കുന്നവൻ, കീഴൊതുങ്ങുന്നവൻ, കീഴ്പ്പെടു ന്നവൻ എന്നൊക്കെയാണ്. ബുദ്ധിയുള്ളതും, ആകാശഭൂമികളിലുള്ള ഇല്ലാത്തതും, ഉണങ്ങിയതോ പച്ചയോ ആയ സർവ്വതും, സഞ്ചരിക്കുന്നതും അല്ലാത്തതും, ഗോചരവും അഗോചരവും, വിശ്വാസിയും അവിശ്വാ സിയും പാപിയും സർവരും അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടികളും അവനാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന വരുമാണ്. അവന്റെ ആധിപത്യത്തിലും നിയന്ത്രണത്തിലുമാണ്. എല്ലാ സൃഷ്ടികൾക്കും നില കൊള്ളേണ്ട ഓരോ പാതയുണ്ട്. എത്തിച്ചേരേണ്ട് പരിധിയുമുണ്ട്. നിർണ്ണിതമായ അവധിവരെ ഓരോ കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ആ അവധിവിട്ട് അണുമണിത്തൂക്കം സഞ്ചരിക്കാൻ ഒന്നിനുമാകില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) (يس:38)

'പ്രതാപിയും സർവ്വജ്ഞനുമായ അല്ലാഹു കണക്കാക്കിയതാണത്.' (യാസീൻ:38)

അതെ, നീതിമാനും യുക്തിജ്ഞനുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ് എല്ലാം.

ഇനി 'ആബിദ്' എന്നതു കൊണ്ട്, അല്ലാഹുവിനെ സ്നേഹിക്കുകയും, അവന് കീഴൊതു ങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നവൻ എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് വിവക്ഷിക്കുന്നതെങ്കിൽ, അത് സത്യവിശ്വാസികൾ മാത്രമാകുന്നു. അവരാണ് അവന്റെ മാന്യന്മാരായ ദാസൻമാർ. ഭയമോ, ദു:ഖമോ തീണ്ടാത്ത ഭക്തന്മാരായ വലിയ്യുകൾ.

4- എന്താണ് 'ഇബാദത്ത്' (ആരാധന) എന്നത്കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്?

ഉരഹരം 'ഇബാദത്ത്' എന്നാൽ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതും തൃപ്തിപ്പെടുന്നതുമായ ബാഹ്യമോ ആന്തരികമോ ആയ എല്ലാ വാക്കുകളും പ്രവൃത്തികളുമാണ്. ഇബാദത്തിനെ നിരർത്ഥമാ ക്കുകയോ, അതിന് നിന്ന് വിട്ട് വിരുദ്ധമാവുകയോ ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ നിൽക്കുന്നതും ഇബാദത്തു തന്നെ.

5- എപ്പോഴാണ് ഒരു പ്രവർത്തനം ആരാധനയായി മാറുന്നത്?

ഉരതരം: ഒരു പ്രവർത്തനത്തിൽ രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ ഉൾച്ചേരുമ്പോഴാണ് അത് ആരാധനയായിത്തീരുന്നത്. ഒന്ന്, പരിപൂർണ്ണമായ വിധേയത്വം. രണ്ട്, പരിപൂർണ്ണമായ സ്നേഹം. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

رَوَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبَّا لِلَّهِ) (البقرة: **165**) తాయెగుతు క

അല്ലാഹുവോട് 'സതൃവിശ്വാസികൾ സ്നേഹമുള്ളവരത്രെ.'

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةٍ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ) (المؤمنون: 57)

രക്ഷിതാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഭയത്താൽ 'തീർച്ചയായും തങ്ങളുടെ നടുങ്ങുന്നവർ,' (മുഅ് മിനൂൻ: 57)

ഇത് രണ്ടും അല്ലാഹു ഒരു ആയത്തിൽതന്നെ ഒരുമിച്ച് പ്രസ്താവിക്കുന്നത് കാണുക:

(إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ) (الأنبياء: 90) 'തീർച്ചയായും അവർ (പ്രവാചകൻമാർ) ഉത്തമകാര്യങ്ങൾക്ക് ധൃതികാണിക്കുകയും, ആശിച്ച് കൊണ്ടും, പേടിച്ചുകൊണ്ടും നമ്മോട് നമ്മോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. അവർ താഴ്മ കാണിക്കുന്നവരുമായിരുന്നു.' (അൻബിയാ: 90)

6- ഒരു അടിമ അല്ലാഹുവിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുവെന്നതിന്റെ അടയാളം എന്താണ്?

അല്ലാഹു അല്ലാഹുവിന് ഉത്തരംഃ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് ഇഷ്ടപ്പെടുക, കോപമുള്ളതിൽ നിന്ന് അകന്നു നിൽക്കുക. അവന്റെ കൽപനകളെ വരുത്തുകയും, അവൻ വിരോധിച്ചവയിൽ നിന്ന് നിൽ്ക്കുകയും ചെയ്യുക. അല്ലാഹുവിന്റെ വലിയ്യുകളെ സ്നേഹിക്കുകയും, അവന്റെ ശത്രുക്കളെ അകറ്റി നിർത്തുകയും ചെയ്യുക. ഇതെല്ലാം ഒരു അല്ലാഹുവിനെ സ്നേഹിക്കുന്നതിന്റെ അടയാളങ്ങളാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് 'അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ ഇഷടപ്പെടുകയും അവന്റെ പേരിൽ വെറുക്കുകയും ചെയ്യുക¹ എന്ന തത്വത്തെ ഈമാനിന്റെ ദൃഢ പാശമായി ഇസ്ലാം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്.

7– അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുകയും, തൂപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങളെ മനുഷ്യർക്ക് മനസിലാക്കാനാകുന്നതെങ്ങനെയാണ്?

*ഉര*തരം അല്ലാഹു പ്രവാചകന്മാരെ പറഞ്ഞയച്ച് കൊണ്ടും, വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇറക്കിയുമാണ് അവൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന കാര്യങ്ങളും, വെറുക്കുന്ന കാര്യങ്ങളും അടിമകൾക്ക് വ്യക്തമാക്കി കൊടുക്കുന്നത്. അങ്ങനെയാണ് അവരുടെ മേൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വ്യക്തമായ രേഖ സ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ളതും, അവന്റെ യുക്തിസമ്പൂർണ്ണത വെളിവായിട്ടുള്ളതും.

(رُسُلاً مُبَشِّرِينَ وَمُنذرِينَ لاَّلاً يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّه حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ) (الساء:165)
'സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നവരും, താക്കീത് നൽ്കുന്നവരുമായ ദൂതൻമാ രായിരുന്നു അവർ. ആ ദൂതൻമാർക്ക് ശേഷം ജനങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിനെ തിരിൽ ഒരു ന്യായവും ഇല്ലാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണത്.' (അന്നിസാഅ്:165)

(قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) (آل عمران:31)
'(നബിയേ) പറയുക.. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ എന്നെ നിങ്ങൾ പിൻതുടരുക, എങ്കിൽ അല്ലാഹു നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുകയും നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ പൊറുത്ത് തരികയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (ആലുഇംറാൻ – 31)

8– ആരാധനയുടെ നിബന്ധനകൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

ഉരന്മരം മൂന്ന് നിബന്ധനകളുണ്ടതിന്. ഒന്ന്: صدق العزيمة അഥവാ 'സത്യസന്ധമായ മനോദാർഢ്യത'. ആരാധനയുടെ ഏറ്റവും പ്രബലമായ നിബന്ധനയാണിത്. രണ്ട്: ആത്മാർ ത്ഥമായ നിയ്യത്ത്, അഥവാ ഉദ്ദേശം. മൂന്ന്: മതനിയമങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനാനുസൂ തമായി മാത്രം നിർവഹിക്കൽ. ഇപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഒരു ആരാധന സ്വീകാര്യമാവുന്നതിനുള്ള നിബന്ധനകളാണ്.

4– صدق الغزيمة അഥവാ സത്യസന്ധമായ മനോദാർഢ്യത എന്നത് കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ത്?

ഉരന്തരം: കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിൽ അലസതയും, അലംഭാവവും ഉപേക്ഷിക്കുക, വാക്കും പ്രവൃത്തിയും ഒരു പോലെയാകാൻ അധ്വാനിക്കുക ഇതാണ് സത്യസന്ധമായ മനോ ദാർഢ്യത എന്നതു കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آَمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لاَ تَفْعَلُونَ * كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لاَ تَفْعَلُونَ) (الصف: 3–2) 'സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ ചെയ്യാത്തതെന്തിന് നിങ്ങൾ പറയുന്നു? നിങ്ങൾ ചെയ്യാത്തത് നിങ്ങൾ പറയുക എന്നുള്ളത് അല്ലാഹുവിങ്കൽ വലിയ ക്രോധത്തിന് കാരണമായിരിക്കുന്നു.' (സ്വഫ്ഫ്:2,3)

ঢ− ആത്മാർത്ഥമായ നിയ്യത്ത് അഥവാ ഉദ്ദേശം എന്നത്കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നതെന്താണ്?

ഉരന്തരം ഒരാൾ തന്റെ വാക്കുകളും, പ്രത്യക്ഷവും, പരോക്ഷവുമായ മുഴുവൻ പ്രവർത്തനങ്ങളും, അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി കാംക്ഷിച്ച് കൊണ്ട് മാത്രം ചെയ്യുക എന്നതാണ് ആത്മാർ ത്ഥമായ നിയ്യത്ത് എന്നതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് മാത്രം ആക്കികൊണ്ട് ഋജുമനസ്കരായ നിലയിൽ അവനെ ആരാധിക്കുവാനും നമസ്കാരം നിലനിർത്തുവാനും സക്കാത്തു നൽകുവാനും അല്ലാതെ അവരോട് കൽപിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതത്രെ വക്രതയില്ലാത്ത മതം' (സൂറ: ബയ്യിന – 5)

'പ്രത്യുപകാരം നൽകപ്പെടേണ്ടതായ യാതൊരു അനുഗ്രഹവും അവന്റെ പക്കൽ ഒരാൾക്കുമില്ല. തന്റെ അത്യുന്നതനായ രക്ഷിതാവിന്റെ പ്രീതി തേടുക എന്നതല്ലാതെ.'

'(അവർ പറയും:) അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിക്കു വേണ്ടി മാത്രമാണ് ഞ്ങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു ആഹാരം നൽകുന്നത്. നിങ്ങളുടെ പക്കൽ നിന്നു യാതൊരു പ്രതിഫലവും നന്ദിയും ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.' (ഇൻസാൻ:9)

'വല്ലവനും പരലോകത്തെ കൃഷിയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവന്റെ കൃഷിയിൽ നാം അവന് വർദ്ധന നൽകുന്നതാണ്. വല്ലവനും ഇഹലോകത്തെ കൃഷിയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ നാം അവന് അതിൽ നിന്ന് നൽകുന്നതാണ്. അവന് പരലോകത്ത് യാതൊരു വിഹിതവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.' (ശൂറാ:20) ്വ– അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം ആരാധിക്കുവാൻ അവൻ നിയമമാക്കിയ മാർഗം ഏതാണ്?

ഉരന്റരംഃ ഇബ്രാഹിം നബി(അ)) കാണിച്ച് തന്ന ചൊവ്വായ മാർഗമാകുന്നു അത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിങ്കൽ മതം എന്നാൽ ഇസ്ലാമാകുന്നു' (ആലുഇംറാൻ – 19)

'അപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മതമ്ല്ലാത്ത് മറ്റു വല്ല മതവുമാണോ് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്? (വാസ്തവത്തിൽ) ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഉള്ളവരെല്ലാം അനുസരണയോടെയോ നിർബന്ധിതമായോ അവന്ന് കീഴ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്'(ആലുഇംറാൻ:83).

'സ്വന്തം ആത്മാവിനെ മൂഢമാക്കിയവനല്ലാതെ മറ്റാരാണ് ഇബ്രാഹീമിന്റെ മാർഗ ത്തോട് വിമുഖത കാണിക്കുക?' (അൽബഖറ:130)

'ഇസ്ലാം (ദൈവത്തിനുള്ള ആത്മാർപ്പണം) അല്ലാത്തതിനെ ആരെങ്കിലും മതമായി ആഗ്രഹിക്കുന്ന പക്ഷം അത് അവനിൽ നിന്ന് ഒരിക്കലും സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. പരലോകത്തിൽ അവൻ നഷ്ടക്കാരിൽ പെട്ടവനുമായിരിക്കും' (ആലു ഇംറാൻ – 85)

'അതല്ല, അല്ലാഹു അനുവദിച്ചിട്ടില്ലാത്ത കാര്യം മതമായി അവർക്ക് നിശ്ചയിച്ചു കൊടുത്ത വല്ല പങ്കാളികളും അവർക്കുണ്ടോ?' (ശൂറാ:20)

12- ഇസ്ലാമിന് എത്ര സ്ഥാനങ്ങൾ(തട്ടുകൾ) ഉണ്ട്?

ഉരതരം: മൂന്ന് സ്ഥാനങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഗ്ലാം, ഈമാൻ, ഇഹ്സാൻ എന്നിവയാണത്. ഇവ മൂന്നും സമ്മേളിച്ചതാണ് ദീൻ.

മാം ഇസ്ലാം എന്നതിന്റെ ആശയം എന്താണ്?

ഉരഹരംഃ മുവഹ്ഹിദായികൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന് സമ്പൂർണ്ണമായി കീഴൊതുങ്ങുകയും, അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലൂടെ അവന്ന് ആത്യന്തിക വിധേയത്വം കാണിക്കുകയും, ശിർക്കിൽ നിന്ന് രക്ഷ നേടുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് 'ഇസ്ലാം' എന്നതിന്റെ വിവക്ഷ. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'സദ്വൃത്തനായിക്കൊണ്ട് തന്റെ മുഖത്തെ അല്ലാഹുവിന് കീഴ്പെടുത്തിയ വനേക്കാൾ ഉത്തമ മതക്കാരൻ ആരുണ്ട്?' (നിസാഅ:125)

'വല്ലവനും സദ്വൃത്തനായിക്കൊണ്ട് തന്റെ മുഖത്തെ അല്ലാഹുവിന് സമർപ്പിക്കുന്ന പക്ഷം ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ള പിടികയറിൽ തന്നെയാണ് അവൻ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത്.' (ലുഖ്മാൻ:22)

'നിങ്ങളുടെ ദൈവം ഏകദൈവമാകുന്നു. അതിനാൽ അവന്നു മാത്രം നിങ്ങൾ കീഴ്പെടുക. (നബിയേ,) വിനീതർക്ക് നീ സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക.' (ഹജ്ജ്:34)

14- ആതൃന്തികമായി മതമെന്നാൽ ഇസ്ലാമാണ് എന്നു പറയാനുള്ള തെളിവെന്താണ്?

ഉത്തരം

(إِنَّ الدِّينَ عَنْدَ اللَّه الأسْلاَمُ) (سورة آل عمران: 19)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിങ്കൽ മതം എന്നാൽ ഇസ്ലാമാകുന്നു' (ആലുഇംറാൻ– 19)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: بَدَأَ الإِسْلاَمُ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ غَرِيبًا فَطُوبَى للْغُرَبَاء ﴾ (مسلم، ابن ماجه، احمد)

അബൂഹുറയ്റ. പ്രവിൽ നിന്ന്, പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞു: ഇസ്ലാം അപരിചിതമായിട്ടാണ് ആരംഭിച്ചത്, ആരംഭിച്ച സന്ദർഭത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അപരിചിതത്തിലേക്ക് തന്നെ അത് മടങ്ങുന്നതാണ്, അങ്ങനെയുള്ള അപരിചിതർക്ക് മംഗളം' (മുസ്ലിം).

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(أفضل الإسلام إيمان بالله) (بخاري)

'ഇസ്ലാമിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ടമായിട്ടുള്ളത് അല്ലാഹുവിലുള്ള വിശ്വാസമാകുന്നു' (ബുഖാരി). ലട്- ഇസ്ലാം അഞ്ചുകാര്യങ്ങളിൽ വിശദീകരിക്കാറുണ്ട്. എന്താണ് അതിനുള്ള രേഖ? അധിഷ്ഠിതമാണെന്ന്

ഉത്തരം

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الإِسْلاَمُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَتُقِيمَ الصَّلاَةَ وَتُوْتِيَ الزَّكَاةَ وَتَصُومَ رَمَضَانَ وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِن اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلاً ﴾ (رواه مــسلم)

പ്രവാചകതിരുമേനി ഷംപറഞ്ഞു: ഇസ്ലാമെന്ന് പറഞ്ഞാൽ: ആരാധ്യനില്ലന്നും, 'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ മുഹമ്മദ്(ﷺ) അവന്റെ പ്രവാചകനാണെന്നും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലും, നമസ് കാരം നിലനിർത്തലും, നിർബ്ബന്ധ ദാനമായ സകാത്ത് കൊടുക്കലും, റമളാൻ പോയി മാസത്തിൽ വൃതമനുഷ്ഠിക്കലും, കഴിയുമെങ്കിൽ മക്കയിൽ പരിശുദ്ധ ഹജജ് കർമം ചെയ്യലുമാ കുന്നു' (മുസ്ലിം)

قَوْلُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ: بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ) (بخاري)

പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'ഇസ്ലാം പടുത്തുയർത്തിയിട്ടുള്ളത് അഞ്ച് തൂണുകളിലാകുന്നു' (ബുഖാരി). ഈ ഹദീസിലും ഓരോ കാര്യങ്ങളും എണ്ണി പറയുകയുണ്ടായി. ഈ ഹദീസിൽ നോമ്പിനെ ഹജ്ജ് കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷമാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. രണ്ട് ഹദീസുകളും ബുഖാരിയും, മുസ്ലിമും ഉദ്ദരിച്ചതാകുന്നു.

16- രണ്ട് സാക്ഷ്യ വചനങ്ങൾക്ക് ഇഇസ്ലാമിൽ ഉള്ള സ്ഥാനം എന്താണ്?

ഉരന്റരം ഈ രണ്ട് സാക്ഷ്യ വചനങ്ങൾ കൂടാതെ ഒരാൾക്കും ഇസ്ലാമിൽ പ്രവേശിക്കുവാ ൻ സാധ്യമല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(إِنَّمَا الْمُؤْمْنُونَ الَّذينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولُهِ) (النور:62)

'അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ റസൂലിലും വിശ്വസിച്ച്വർ മാത്രമാകുന്നു സത്യവിശ്വാസി കൾ' (നൂർ:62).

عَنْ أَنْسِ بْنِ مَالِكَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ﴾ (بخاري ومسلم والترمذي)

അനസ്ബ്നു മാലികിൽ നിന്ന് വിവേദനം, പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്നും, മുഹമ്മദ് അവന്റെ അടിമയും, പ്രവാചകനുമാണെന്ന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നത് വരെ ജനങ്ങളോട് യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ കൽപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം,

തിർമിദി). ഇത്പോലുള്ള അനേകം ഹദീസുകൾ കാണാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

עَ اِللَّهُ اللَّهُ –1] എന്ന സാക്ഷ്യ വചനത്തിനുള്ള തെളിവെന്താണ്?

ഉരതരം:അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَالْمَلاَئِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحُكِيمُ

'താനല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു ആരാധ്യനുമില്ലെന്നതിന് അല്ലാഹു സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിരിക്കുന്നു. മലക്കുകളും അറിവുള്ളവരും (അതിന് സാക്ഷികളാകുന്നു). അവൻ നീതി നിർവ്വഹിക്കുന്നവനത്രെ. അവനല്ലാതെ ദൈവമില്ല. പ്രതാപിയും യുക്തിമാനുമത്രെ അവൻ.' (ആലു ഇംറാൻ– 18)

(فَاعْلَمْ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ) (محمد: 19)

നീ മനസ്സിലാക്കുക, അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ല' (മുഹമ്മദ്:19).

(وَهَا مَنْ إِلَهُ إِلاَّ اللَّهُ) (آل عمران:62)

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവും ഇല്ല തന്നെ' (ആലുഇംറാന്റ്:62).

(مَا اتَّخَذَ اللَّهُ منْ وَلَد وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهِ) (المؤمنون:91)

'അല്ലാഹു യാതൊരു സന്താനത്തെയും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. അവനോടൊപ്പം യാതൊരു ദൈവവുമുണ്ടായിട്ടില്ല' (അൽമുഅ്മിനൂൻ:91).

(قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لأَبْتَعَوْا إِلَى ذي الْعَرْشُ سَبِيلاً) (الإسراء:42)

'(നബിയേ,) പറയുക: അവർ പറയും പോലെ അവനോടൊപ്പം മറ്റു ദൈവങ്ങളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ സിംഹാസനാധിപന്റെ അടുക്കലേക്ക് അവർ (ആ ദൈവങ്ങൾ) വല്ല മാർഗവും തേടുക തന്നെ ചെയ്യുമായിരുന്നു' (ഇസ്റാഅ്:42).

اللَّهُ عاللًا اللَّهُ എന്ന സാക്ഷ്യ വചനത്തിന്റെ അർത്ഥം എന്താണ്?

ഉര്തരം യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹൻ അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാരുമില്ലായെന്ന് സ്ഥാപിക്ക ലാണ് ഇതിന്റെ ആശയം. അല്ലാഹുവിന്റെ അധികാരത്തിൽ ആർക്കും പങ്കില്ലാത്തത് പോലെതന്നെ, ആരാധനയിലും അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും യാതൊരു പങ്കുമില്ലായെന്ന് സ്ഥാപിക്കലും ഈ സാക്ഷ്യവചനത്തിന്റെ ആശയം തന്നെ.

(ذَلكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ) (الحج: 62)

'അതെന്ത്കൊണ്ടന്നാൽ അല്ലാഹുവാണ് സത്യമായിട്ടുള്ളവൻ, അവനു പുറമേ അവർ ഏതൊന്നിനെ വിളിച്ചുപ്രർത്ഥിക്കുന്നുവോ അതുതന്നെയാണ് നിരർത്ഥകമായിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു തന്നെയാണ് ഉന്നതനും, മഹാനുമായിട്ടുള്ളത്' (അൽ ഹജജ്– 62)

אי الله الله (الله الله الله الله എന്ന സാക്ഷ്യവചനം മൊഴിയാനുള്ള നിബന്ധനകൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

ഉരന്തരം അതിന് ഏഴ് നിബന്ധനകളുണ്ട്. ഒന്ന്: 'ഇൽമ്' അഥവാ ആ സാക്ഷ്യവ ചനത്തിലെ, നിഷേധപരവും സ്ഥാപനപരവുമായ ആശയത്തെ സംബന്ധിച്ച അറിവ്. രണ്ട്: 'യക്വീൻ' അഥവാ ഈ സാക്ഷ്യവചനത്തെ ഹൃദയത്തിൽ ഉറപ്പിക്കുക. മൂന്ന്: 'ഇൻക്വിയാദ്' അഥവാ പ്രത്യ ക്ഷ്യമായും പരോക്ഷമായും അതിന് കീഴൊതുങ്ങുക. നാല്: 'കാബൂൽ' അഥവാ ഈ വിശുദ്ധ വാക്യം ഉൾകൊള്ളുകയും, അനിവാര്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളെയും സ്വീകരിക്കുക. അഞ്ച്: 'ഇഖ്ലാസ്' അഥവാ അതിനോട് പരിപൂർണമായും ആത്മാർത്ഥത കാണിക്കുക. ആറ്: 'സ്വിദ്ഖ്' അഥവാ നാവുകൊണ്ടു മാത്രമല്ല, ഹൃദയാന്തരാളം കൊണ്ടും അതിനെ സത്യപ്പെടുത്തുക. ഏഴ്: 'മഹബ്ബത്ത്' അഥവാ പ്രസ്തുത വചനത്തേയും, അതുൾ കൊണ്ടിട്ടുള്ള ആളുകളേയും സ്നേഹിക്കുക. സ്നേഹവും ശത്രുതയും അതിന്റെ പേരിൽ മാത്രമാവുക.

20– العلم (അറിവ്) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരുസുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(إلاَّ مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ) (الزخرف:86)

'അറിഞ്ഞു കൊണ്ടുതന്നെ സത്യത്തിന് സാക്ഷ്യംവഹിച്ചവരൊഴികെ.' (സുഖ് റുഫ്:86) അതായത് യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്ക് അർഹൻ അല്ലാഹുവല്ലാതെ മനസിലാക്കലാകുന്നു. മറ്റാരുമില്ലെന്ന് നാവ്കൊണ്ട് തങ്ങളുടെ ഉച്ചരിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് ഹൃദയങ്ങളിൽ അവരുടെ മനസിലാക്കിയവരാകുന്നു. പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

قَالَ رَسُولُ اللَّه صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ: مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إلاَّ اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ) رمسلم وأحمد)

പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് യഥാർത്ഥ രൂപത്തിൽ മനസിലാക്കി ആരെങ്കിലും മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്' (മുസ്ലിം, അഹ്മദ്).

2I– اليَّقَين (ഉറപ്പ്) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരുസുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉത്തരം

(إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ هُمْ الصَّادقُونَ) (الحجرات: 15)

'അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ ദൂതനിലും വിശ്വസിക്കുകയും പിന്നീട് സംശയിക്കാതിരിക്കുകയും, തങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കളും ശരീരങ്ങളും കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ സമരം നടത്തുകയും ചെയ്തവരാരോ അവർ മാത്രമാകുന്നു സത്യവിശ്വാസികൾ. അവർ തന്നെയാകുന്നു സത്യവാൻമാർ' (ഹുജുറാത്ത്: 15)

قَالَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ لاَ يَلْقَى اللَّهَ بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكًّ فيهمَا إلاَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ ﴾ (مسلم)

പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്നും, ഞാൻ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും യാതൊരു സംശയവുമില്ലാതെ വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു അടിമ അല്ലാഹുവിനെ കണ്ട് മുട്ടുകയാണെങ്കിൽ അവൻ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചത് തന്നെ' (മുസ്ലിം).

قَالَ صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ: لأبي هُرَيْرَةَ فَمَنْ لَقِيتَ مِنْ وَرَاءِ هَذَا الْحَائِطِ يَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ مُسْتَيْقِنَا بِهَا قَلْبُهُ فَبَشِّرْهُ بِالْجَنَّةِ ﴾ (مسلم)

പ്രവാചകൻ അബൂഹുറയ്റ വിനോട് പറയുകയുണ്ടായി: 'ആരാധനക്ക് അർഹനായി അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാരുമില്ലെന്ന് ഹൃദയമറിഞ്ഞ് കൊണ്ട് വിശ്വസിക്കുന്ന ആരെങ്കിലും നീ ഈ മതിലിന് അപ്പുറത്ത് കാഇസ്ലകയാണെങ്കിൽ അവന് സ്വർഗമുണ്ടെന്ന് നീ സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക' (മുസ്ലിം). 22– الإنقياد (കീഴൊതുങ്ങുക) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരുസുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّه وَهُوَ مُحْسنٌ فَقَد اسْتَمْسنَكَ بالْعُرْوَة الْوُثْقَى) (لقمان:22)

'വല്ലവനും സദ്വൃത്തനായിക്കൊണ്ട് തന്റെ മുഖത്തെ അല്ലാഹുവിന് സമർപ്പിക്കുന്ന പക്ഷം ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ള പിടികയറിൽ തന്നെയാണ് അവൻ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത്.' (ലുഖ്മാൻ:22)

പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'നിങ്ങളുടെ ദേഹേഛകളെല്ലാം ഞാൻ കൊണ്ട് വന്നതിനെ പിൻപറ്റാത്തത് വരെ നിങ്ങളിൽ ആരും തന്നെ വിശ്വാസികളാവുകയില്ല'.

23– القبول (സ്വീകരിക്കുക) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരുസുന്നത്തിൽ നി ന്നുമുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ * مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ * وَقَفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْتُولُونَ * مَا لَكُمْ لَا يَتَنَاصَرُونَ * بَلْ هُم الْيَوْمَ مُسْتَسْلَمُونَ * وَأَقْبَلَ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضِ يَقَسَاءَلُونَ * قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ وَقُولُونَ * فَالُوا إِنَّكُمْ مَنْ الْيَمِينِ * قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ * وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلُطَان بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ * فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَا بَقُونَ * فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ * فَإِنَّهُمْ يَوْمَنَد في الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ * إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ * إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ * وَيَقُولُونَ أَنَا لَنَا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ * إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ * وَيَقُولُونَ أَنَا لَتَارِكُوا آلهَتَنَا لَشَاعَر مَجْنُون) (الصافات: 22-36)

'(അപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനയുണ്ടാകും;) അക്രമം ചെയ്തവരെയും ഇണകളെയും അവർ ആരാധിച്ചിരുന്നവയെയും അവരുടെ പുറമെ. എന്നിട്ട് അവരെ ഒരുമിച്ചു കൂട്ടുക. അല്ലാഹുവിനു നരകത്തിന്റെ വഴിയിലേക്ക് നയിക്കുക. അവരെ നിങ്ങളൊന്നു നിർത്തുക. അവരോട് ചോദ്യം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് എന്തുപറ്റി? നി ങ്ങൾ പരസ്പരം സഹായിക്കുന്നില്ലല്ലോ എന്ന് അല്ല, അവർ ആ ദിവസത്തിൽ കീഴടങ്ങിയവരായിരിക്കും. അവരിൽ ചിലർ ചിലരുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് പരസ്പരം ചോദ്യം ചെയ്യും. അവർ പറയും: തീർച്ചയായും നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത് കൈയ്യൂക്കുമായി വന്ന് (ഞങ്ങളെ സത്യത്തിൽ നിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു.) അവർ മറുപടി പറയും: അല്ല, നിങ്ങൾ തന്നെ വിശ്വാസികളാവാതിരിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഞങ്ങൾക്കാകട്ടെ നിങ്ങളുടെ

ഒരധികാരവും ഉണ്ടായിരുന്നതുമില്ല. പ്രത്യുത, അതിക്രമകാരികളായ ഒരു ജനവിഭാഗമായിരുന്നു. അങ്ങനെ നമ്മുടെ മേൽ നമ്മുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ വചനം യാഥാർത്ഥ്യമായി തീർന്നു. തീർച്ചയായും നാം (ശിക്ഷ) അനുഭവിക്കാൻ പോകുകയാണ്. അപ്പോൾ ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ വഴികേടിലെത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. (കാരണം) തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ തെറ്റിയവരായിരുന്നു. അപ്പോൾ അന്നേ ദിവസം തീർച്ചയായും അവർ (ഇരുവിഭാഗവും) ശിക്ഷയിൽ പങ്കാളികളായിരിക്കും. തീർച്ചയായും നാം കുറ്റവാളികളെക്കൊണ്ട് ചെയ്യുന്നത് അപ്രകാരമാകുന്നു. അല്ലാഹുഅല്ലാതെ ഒരു ദൈവവുമില്ല എന്ന് അവരോട് പറയപ്പെട്ടാൽ അവർ അഹങ്കാരം നടിക്കുമായിരുന്നു. ഭ്രാന്തനായ ഒരു കവിക്ക്വേണ്ടി ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ച് കളയണമോ എന്ന് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.'(സ്വാഫ്ഫാത്ത്:22 - 36)

പ്രവാചകൻ ക് പറയുന്നു:

قَالَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ مِنَ الْهُدَى وَالْعِلْمِ كَمَثَلِ الْغَيْثِ الْكَثيرِ أَصَابَ أَرْضًا فَكَانَ مِنْهَا نَقِيَّةٌ قَبِلَتِ الْمَاءَ فَأَنْبَتِ الْكَلْأُ وَالْعُشْبَ الْكَثِيرِ وَكَانَتْ مِنْهَا أَجَادِبُ أَمْسَكَ الْمَاءَ فَنَفَعَ اللَّهُ بِهَا النَّاسَ فَشَرِبُوا وَسَقَوْا وَزَرَعُوا وَأَصَابَتْ مِنْهَا طَائِفَةً أُخْرَى إِنَّمَا هِيَ قَيْعَانٌ لاَ تُمْسِكُ مَاءً وَلاَ تُنْبِتُ كَلَا فَذَلِكَ مَثْلُ مَنْ فَقُهَ فِي دِينِ اللَّهِ وَنَفَعَهُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ فَعَلِمَ وَعَلَّمَ وَمَثَلُ مَنْ لَمْ يَرْفَعُ بِذَلِكَ رَأْسًا وَلَمْ يَقْبَلُ هُدَى اللَّهِ الَّذِي أَرْسِلْتُ بِهِ) (بخاري)

'സന്മാർഗവും, അറിവുമായി അല്ലാഹു എന്നെ നിയോഗിച്ചതിന്റെ ഉദാഹരണം ധാരാളം മഴ വർഷിച്ച ഒരു ഭൂമിയുടെ ഉദാഹരണം പോലെയാണ്. ഒരു തരം ഭൂമി, ആ ഭൂമി വെള്ളം സ്വീ കരിച്ച് കൊണ്ട് അവിടെ പുല്ലും, ചെടികളും മറ്റും മുളപ്പിച്ചു, മറ്റൊരു സ്ഥലം, ആ സ്ഥലം ചെടികളെ മുളപ്പിച്ചില്ലായെങ്കിലും വെള്ളം തടഞ്ഞ് നിറുത്തി, അതിൽ നിന്ന് ജനങ്ങൾ ധാരാളം ഉപകാരമെടുത്തു, അവർ അതിൽ നിന്ന് കുടിക്കുകയും, നനക്കുകയും, കൃഷി ചെയ്യുകയും ചെയ്തു, മറ്റൊരു തരം ഭൂമി, ആ ഭൂമി അവിടെ ചെടിയൊന്നും മുളപ്പിച്ചില്ല, മാത്രവുമല്ല വെള്ളത്തെ പിടിച്ച് നിറുത്തുകയും ചെയ്തില്ല. അതുപോലെയാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ മതത്തിൽ പാണ്ഡിത്യം നേടുകയും, അല്ലാഹു എന്ത് മുഖേനയാണോ എന്നെ അയച്ചത് അത് അവന് ഉപകാരപ്പെടുകയും ചെയ്തു, അങ്ങിനെ അതവൻ മനസിലാക്കുകയും, മറ്റുള്ളവർക്കത് പഠിപ്പിച്ച് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു, ആരുടെയെങ്കിലും മനസ്സ് അത്കൊണ്ട് ഉയരുന്നില്ലായെങ്കിൽ അയക്കപ്പെട്ട അല്ലാഹുവിന്റെ സന്മാർഗം അവൻ സ്വീകരിക്കുകയുമില്ല് .

עְּخُلاص (നിഷ്കളങ്കത) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരു സുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള തെളിവ് വ്യക്തമാക്കുക?

ഉര്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(أَلاَ للَّه الدِّينُ الْخَالصُ) (الزمر: 3)

'അറിയുക: അല്ലാഹുവിന് മാത്രം അവകാശപ്പെട്ടതാകുന്നു നിഷ്കളങ്കമായ കീഴ്വണക്കം.' (സുമർ: 3)

(فَاعْبُدْ اللَّهَ مُخْلصًا لَهُ الدِّينَ) (الزمر: 2)

'അതിനാൽ കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് നിഷ്കളങ്കമാക്കികൊണ്ട് അവനെ നീ ആരാധിക്കുക.' (സുമർ: 2)

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ أَوْ نَفْسِهِ) (بخاري وأحمد)

'അവസാന നാളിൽ എന്റെ ശുപാർശക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ സൗഭാഗ്യവാന്മാരാകുന്നത്, ഹൃദയമറിഞ്ഞ് കൊണ്ട്, മനസറിഞ്ഞ് 'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി ആരുമില്ലെന്ന സാക്ഷ്യ വചനം മൊഴിഞ്ഞവരാകുന്നു' (ബുഖാരി, അഹ്മദ്)

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ يَبْتَغِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّه)

പറയുകയുണ്ടായി: 'അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി പ്രവാചകൻ മാത്രം 'അല്ലാഹുവല്ലാതെ കാഠക്ഷിച്ച് കൊണ്ട് ആരെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ മറ്റാരുമില്ലെന്ന് ആരാധനക്ക് അർഹനായി സാക്ഷ്യവചനം ഉച്ചരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന് അല്ലാഹു നരകം നിഷിദ്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

25– الصدق (സത്യപ്പെടുത്തുക) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരുസുന്നത്തിൽ നി ന്നുമുള്ള തെളിവ് പറയുക?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

المِ* أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لاَ يُفْتَنُونَ * وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ َقَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبينَ) (العنكبوت: 3) 'അലിഫ്–ലാം–മീം. വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു ഞങ്ങൾ എന്ന് പറയുന്നത് പരീക്ഷണത്തിന് കൊണ്ട് മാത്രം തങ്ങൾ വിധേയരാകാതെ വിചാരിച്ചിരിക്കയാണോ? വിട്ടേക്കപ്പെടുമെന്ന് മനുഷ്യർ അവരുടെ മുമ്പുണ്ടായിരുന്നവരെ നാം പരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ സത്യം പറഞ്ഞവർ ആരെന്ന് അല്ലാഹു അറിയുകതന്നെ ചെയ്യും. കള്ളം പറയുന്ന വരെയും അവനറിയും' (അൻകബൂത്ത്: 13)

പ്രവാചകൻ ക്ര പറയുന്നു:

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്നും, മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാണെന്നും ഹൃദയം കൊണ്ട് സത്യസന്ധമായി ആരെങ്കിലും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന് അല്ലാഹു നരകം നിഷിദ്ധമാക്കാതിരിക്കില്ല' (ബുഖാരി).

പ്രവാചകൻ ഒരു ഗ്രാമീണ അറബിക്ക് ഇസ്ലാമിക നിയമങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച് കൊടുത്തപ്പോൾ ആ ഗ്രാമീണൻ പറയുകയുണ്ടായി. 'അല്ലാഹു തന്നെയാണ് സത്യം ഞാൻ ഇതിൽ നിന്ന് ഒന്നും കുറക്കുകയോ, കൂട്ടുകയോ ചെയ്യില്ല. അപ്പോൾ തിരുമേനി(സ) പറയുകയുണ്ടായി:

'അദ്ദേഹം സത്യം പറഞ്ഞുവെങ്കിൽ വിജയിച്ചു' (ബുഖാരി)

26– الخَبة (ഇഷ്ടപ്പെടുക) എന്ന നിബന്ധനക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും, തിരുസുന്നത്തിൽ നിന്നു മുള്ള രേഖയെന്ത്?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ) (المائدة: 54)

'സതൃവിശ്വാസികളേ്, നിങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലും തന്റെ മതത്തിൽ നിന്ന് പിന്തിരിഞ്ഞ് കളയുന്ന പക്ഷം അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവരും, അല്ലാഹുവെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവരുമായ മറ്റൊരു ജനവിഭാഗത്തെ അല്ലാഹു പകരം കൊണ്ട് വരുന്ന താണ്.' (മാഇദ:54)

അനസ് പ്രവാചകൻ യിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

'മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ ആരിൽ കണ്ടുവോ, അവന് വിശ്വാസത്തിന്റെ മാധുര്യം കണ്ടെത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്, എല്ലാവരെക്കാളും അല്ലാഹുവിനെയും, അവന്റെ റസൂലിനെയും സ്നേഹിക്കുക, അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടിയല്ലാതെ ഒരാളെയും ഇഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കുക, തീയിലേക്ക് വലിച്ചെറിയുന്നത് എത്രമാത്രം വെറുക്കുന്നുവോ അതു പോലെ കുഫ്റിലേക്ക് മടങ്ങുന്നത് വെറുക്കുകയും ചെയ്യുക² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

27– 'അല്ലാഹുവിനുവേണ്ടി സ്നേഹിക്കുക, അവനുവേണ്ടി വെറുക്കുക' എന്ന തത്വത്തെ സാധുകരിക്കുന്ന തെളിവുകളെന്താണ്?

ഉത്തരം

(يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالتَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مَنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ) 'സത്യവിശ്വാസികളേ, യഹൂദരെയും കെരുത് കൈസ്തവരേയും നിങ്ങൾ ഉറ്റമിത്രങ്ങളായി സ്വീകരിക്കരുത്. അവരാകട്ടെ, അന്യോന്യം ഉറ്റമിത്രങ്ങളാണ്താനും. നിങ്ങളിൽ നിന്നാരെങ്കിലും അവരെ ഉറ്റമിത്രങ്ങളായി സ്വീകരിക്കുന്ന പക്ഷം അവനും അവരിൽ പെട്ടവൻ തന്നെയാണ്.' (മാഇദ:51)

(إِنَّمَا وَلَيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا) (الماندة: 55)

'അല്ലാഹുവും അവന്റെ ദൂതനും, സതൃവിശ്വാസികളും മാത്രമാകുന്നു നിങ്ങളുടെ ഉറ്റ മിത്രങ്ങൾ' (മാഇദ:55).

(كِالَّهُهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أُولْلِاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الإِيمَانِ) (الوبة:23) 'സത്യവിശ്വാസിക്ളേ, നിങ്ങളുടെ പിതാക്കളും നിങ്ങളുടെ സഹോദര്ങ്ങളും സത്യ വിശ്വാസത്തേക്കാൾ സത്യനിഷേധത്തെ പ്രിയങ്കരമായി കരുതുകയാണെങ്കിൽ അവരെ നിങ്ങൾ രക്ഷാകർത്താക്കളായി സ്വീകരിക്കരുത്' (തൗബ:23).

(لاَ تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيُومِ الآخِرِ يُواَدُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ) (الجادلة: 22)
'അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു ജനത അല്ലാഹുവോടും അവന്റെ റസൂലിനോടും എതിർത്തു നിൽക്കുന്നവരുമായി

സ്നേഹബന്ധം പുലർ ത്തുന്നത് നീ കണ്ടെത്തുകയില്ല' (മുജാദില:22).

(يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلْيَاءَ) (المتحنة:1)

'ഹേ; സത്യവിശ്വാസികളേ, എന്റെ ശത്രുവും നിങ്ങളുടെ ശത്രുവും ആയിട്ടുള്ളവരെ നിങ്ങൾ അമിത്രങ്ങളാക്കി വെക്കരുത' (മുംതഹന:1)

28– أن محمدا رسول الله (തീർച്ചയായും മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാകുന്നു) എന്ന സാക്ഷ്യ വചനത്തിനുള്ള രേഖയെന്താണ്?

ഉത്തരം

(لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُنِرَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمْ الْكِتَابَ وَالْحكْمَةَ) (آل عمران:164)

'തീർച്ചയായും സത്യവിശ്വാസികളിൽ അവരിൽ നിന്ന് തന്നെയുള്ള ഒരു ദൂതനെ നിയോഗിക്കുക വഴി അല്ലാഹു മഹത്തായ അനുഗ്രഹമാണ് അവർക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ അവർക്ക് ഓതികേൾപിക്കുകയും, അവരെ സംസ്കരിക്കുകയും, അവർക്കു ഗ്രന്ഥവും ജ്ഞാനവും പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന (ഒരു ദൂതനെ)' (ആലുഇംറാൻ:164).

(الَّوَلَّهُ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنتُمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ) (التوبة:128) 'തീർച്ചയായും നിങ്ങശി്ക്കിതാ നിങ്ങളിൽ നിന്നുതന്നെയുള്ള ഒരു ദൂതൻ വന്നിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ കഷ്ടപ്പെടുന്നത് സഹിക്കാൻ കഴിയാത്തവനും, നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ അതീവ താൽപര്യമുള്ളവനും, സതൃവിശ്വാസികളോട് അതൃന്തം ദയാലുവും കാരുണ്യവാനുമാണ് അദ്ദേഹം' (തൗബ:128).

(وَ اللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ) (المنافقون: 1)

'അല്ലാഹുവിന്നറിയാം തീർച്ചയായും നീ അവന്റെ ദൂതനാണെന്ന്' (മുനാഫിഖൂൻ: 1).

29– أن محمدا رسول الله എന്ന സാക്ഷ്യ വചനത്തിന്റെ ആശയം എന്ത്?

മനുഷ്യരിലേക്കും, ഉത്തരം മുഴുവൻ ജിന്നുകളിലേക്കും നിയോഗിതനായ പ്രവാചകനാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസനും, നാവുകൊണ്ട് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതോടൊപ്പം എന്ന് ദുതനുമായമുഹമ്മദ് വിശ്വസിക്കുക എന്നതാണ് ഹൃദയത്തിൽ ദൃഢമായി പ്രസ്തുത വചനത്തിന്റെ താത്പര്യം.

(شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَلَذيرًا * وَدَاعيًا إِلَى اللَّه بِإِذْنه وَسرَاجًا مُنيرًا) (الأحزاب:45-46)

'ഒരു സാക്ഷിയും സന്തോഷ്വാർത്ത ് അറിയിക്കുന്നവനും, താക്കീതുകാരനും ആയി ക്കൊണ്ട് നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ ഉത്തരവനുസരിച്ച് അവങ്കലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നവനും, പ്രകാശം നൽകുന്ന ഒരു വിളക്കും ആയിക്കൊണ്ട്.'

'മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാകുന്നു' എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നതിലൂടെ നമ്മിൽ നിർബന്ധമായിത്തീരുന്ന പല സുപ്രധാന കാര്യങ്ങളുമുണ്ട്. പ്രവാചകൻ നമുക്ക് അറിയിച്ച് തന്ന മുൻകഴിഞ്ഞതും, വരാനിരിക്കുന്നതുമായ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും സത്യപ്പെടുത്തുക, അദ്ദേഹം

നിഷിദ്ധമാക്കിയതുമായ അനുവദനീയമാക്കിയതും, സകലതും അംഗീകരിക്കുക. അവിടുന്ന് നമ്മോട് കൽപിച്ച കാര്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുകയും, വിരോധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് അകന്നു നിൽക്കു കയും ചെയ്യുക. പ്രവാചകൻ പഠിപ്പിച്ച ശരീഅത്തിനെ അനുധാവനം ചെയ്യുകയും, ത്തെ വിധികൾക്ക് സമ്പൂർണ്ണമായി കീഴ്പ്പെട്ടും അവയെ തൃപ്തിപ്പെട്ടും, ആ മഹനീയ ജീവിത ചര്യയെ രഹസ്യമായും പരസ്യമായും വരുത്തുകയും ചെയ്യുക. പ്രവാചകനെ അനുസരിക്കൽ അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കലും, പ്രവാചകനെ ധിക്കരിക്കൽ അല്ലാഹുവിനെ ധിക്കരിക്കലുമാണ്, കാരണം അല്ലാഹുവിന്റെ സന്ദേശം മനുഷ്യർക്ക് എത്തിച്ച് കൊടുക്കുവാനുള്ള ദൂതനാണ് പ്രവാചകൻ. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ദൈവിക നിയമങ്ങൾ പരിപൂർണമായും, വ്യക്തമായും എത്തിച്ചതിന് ശേഷമാണ് അല്ലാഹു പ്രവാചകനെ അവനിലേക്ക് തിരിച്ച് വിളിച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ തിരുമേനി(ﷺ) തന്റെ സമുദായത്തെ, രാത്രിയും പകൽ പോലെ വെളിച്ചം നിറഞ്ഞ ഒരു പാതയിലാണ് വിട്ടേച്ച് പോയിട്ടുള്ളത്. ഒരു ദൗർഭാഗ്യവാനു മാത്രമേ ആ വഴിയിൽ നിന്നും പിഴച്ചു പോകാനാകൂ. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ദൗർഭാഗ്യവാ നല്ലാതെ മറ്റാരും അതിൽ നിന്ന് വഴിതെറ്റിപോവുകയില്ല. ഇതിന്റെ വിശദീകരണം താഴെ വരുന്നുണ്ട്. إن شاء الله

30- أن محمدا رسول الله എന്ന സാക്ഷ്യ വചനത്തിന്റെ നിബന്ധനകൾ ഏതെല്ലാമാണ്? ഈ വചനത്തെ മാറ്റിനിർത്തി ഒന്നാമത്തെ സാക്ഷ്യവചനംമാത്രം സ്വീകരിക്കുന്നത് സാധുവാകുമൊ?

ഉര്തരംഃ നേരത്തെ നാം വിശദീകരിച്ചത്പോലെ, ഒരാൾ ഇഗഢഋാമിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ ഈ രണ്ട് സാക്ഷ്യവചനങ്ങൾ മുഖേനയല്ലാതെ അതു കൊണ്ട് തന്നെ രണ്ട് സാധ്യമാവുകയില്ല. സാക്ഷ്യവചനങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഒന്നിനെ മറ്റൊന്നിന് പരസ്പരം കൂടാതെ സാധുതയില്ല. ആദ്യ സാക്ഷ്യ വചനത്തിന് നാം പറഞ്ഞ നിബന്ധനകൾ ഈ സാക്ഷ്യവചനത്തിനും നിബന്ധനയാണ്.

് നമസ്കാരത്തിനും, സകാത്തിനു²മുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉത്തരം

(فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلاَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ) (التوبة:5)

'ഇനി അവർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം നിങ്ങൾ അവരുടെ വഴി ഒഴിവാക്കികൊടുക്കുക' (തൗബ:5).

'എന്നാൽ അവർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും, നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും, സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം അവർ മതത്തിൽ നിങ്ങളുടെ സഹോ ദരങ്ങളാകുന്നു' (തൗബ:11).

32- 'നോമ്പി'നുള്ള തെളിവ്?

ഉത്തരം

(ബയ്യിന:5).

'സതൃവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങളുടെ മുമ്പുള്ളവരോട് കൽപിച്ചിരുന്നത് പോലെ ത്തന്നെ നിങ്ങൾക്കും നോമ്പ് നിർബന്ധമായി കൽപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു' (അൽ ബഖറ:183).

'സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങളുടെ മുമ്പുള്ളവരോട് കൽപിച്ചിരുന്നത് പോലെത്തന്നെ നിങ്ങൾക്കും നോമ്പ് നിർബന്ധമായി കൽപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു' (അൽബ ഖറ:185).

ഗ്രാമീണ അറബിക്ക് റസൂൽ മതം പഠിപ്പിച്ച് കൊടുത്തപ്പോൾ പറഞ്ഞു:

'റമളാൻ മാസം (മുഴുവനും നോമ്പനുഷ്ടിക്കുക), അതിനോട് സുന്നത്തായത് വല്ലതും കൂട്ടുകയല്ലാതെ ഒന്നുമില്ല' ഹദീസ്.

33- ഹജ്ജിനുള്ള തെളിവ്?

ഉത്തരം

(وَأَتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ) (البقرة: 196)

'നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി ഹജ്ജും ഉംറഃയും പൂർണ്ണമായി നിർവഹിക്കുക' (അ ൽബഖറ:196).

(وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً) (آل عمران: 97)

'ആ മന്ദിരത്തിൽ എത്തിച്ചേരാൻ കഴിവുള്ള മനുഷ്യർ അതിലേക്ക് ഹജ്ജ് തീർത്ഥാട നം നടത്തൽ അവർക്ക് അല്ലാഹുവോടുള്ള ബാധ്യതയാകുന്നു.' (ആലുഇംറാൻ:97). പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَتبَ عَلَيْكُمُ الْحَجَّ) (البخاري ومسلم)

'അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് ഹജ്ജ് നിർബ്ബന്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ജിബ്രീൽ(അ)ന്റെ ഹദീസിലും, 'ഇസ്ലാം അഞ്ച് തൂണുകളിൽ പടുത്തുയർത്തിയിരിക്കുന്നു' എന്ന ഹദീസിലും ഹജ്ജ് നിർബ്ബന്ധമാണെന്ന് നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്.

34- മുകളിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെ നിഷേധിക്കുകയോ, അതല്ലെങ്കിൽ മുഴുവനും അംഗീകരിക്കുന്നുവെങ്കിലും സ്വയം തന്നെ അഹങ്കാരം നടിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഒരാളുടെ വിധി എന്താണ്?

ഉര്തര**ം** (ഇസ്ലാമിക ഭരണം ഉള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ) ഫിർഔനിനെയും, ഇബ്ലീസിനെയും പോലെ അഹങ്കാരം നടിക്കുകയോ, കളവാക്കുകയോ ചെയ്താൽ അവനെ വധിക്കേണ്ടതാണ്.

35- മേൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടവ അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരാൾ അലസതയാലൊ, ചില ദുർന്യായങ്ങളാലൊ അവയിൽ നിന്ന് വല്ലതും ഉപേക്ഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്പോലെ ആരെങ്കിലും ഉത്തരം മേൽ ഒരാൾ നമസ്കാരത്തിന്റെ കാര്യത്തി ൽ അലസ മനോഭാവം കാട്ടുകയാണെങ്കിൽ അവനോട് പശ്ചാതാപിക്കുവാൻ പറയണം. അങ്ങിനെ പശ്ചാതാപിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവനെ വെറുതെ വിടുകയും, ഇല്ലായെങ്കിൽ (ഇസ്ലാമിക ഭരണം ഉള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ) അവന്റെ മേലിൽ ശി്ക്ഷ നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യണം. കാരണം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلاَةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ) (التوبة: 5)

'ഇനി അവർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കു കയും സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷം നിങ്ങൾ അവരുടെ വഴി ഒഴിവാക്കികൊടുക്കുക' (തൗബ:5). ''ജനങ്ങളോട് ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ കൽപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു' എന്ന ഹദീസിലും ഇത് തന്നെയാണ് പ്രവാചകൻ ക്രൂ പറയുന്നത്.

ഇമാമിന്റെയോ, ഭരണകർത്താവിന്റെയൊ നിയന്ത്രണത്തിൽ കീഴിൽ ജീവിക്കുന്ന മുസ്ലിം സകാത്ത് നൽകാതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഒരു നിന്ന് സകാത്ത് വിഹിതം നിർബ്ബന്ധമായി വാങ്ങേണ്ടതും, അവനിൽ മാതൃകയാകാനെന്നോണം അവന്റെ ധനത്തിൽ നിന്ന് അല്പം പിഴയായി ഈടാക്കേണ്ടതുമാണ്. കാരണം, സംഖ്യ പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറയുന്നു:

(وَمَنْ مَنَعَهَا فَإِنَّا آخذُوهَا وَشَطْرَ مَاله معهَا ...) (أبوداود)

'ആരെങ്കിലും അതിനെ തടയുകയാണെങ്കിൽ നാം അത് അവരിൽ നിന്ന് എടുക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നതാണ്, അതോടൊപ്പം അവന്റെ സമ്പത്തിൽ നിന്ന് ഒരു വിഹിതവും എടുക്കുന്നതാണ്' (അബ്യദാവുദ്)

നിന്ന് ഒരു വിഹിതവും എടുക്കുന്നതാണ്' (അബൂദാവൂദ്). സകാത്ത് നൽകാൻ സംഘം ഒരു ആളുകൾ വിസമ്മതിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അവർ എത്ര ശക്തിയുള്ളവരാണെങ്കിലും ശരി, ഭരണാധികാരി മുസ്ലിം അവരോട് യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഭരണകാലത്ത് അബൂബക്കർ(റ)വിന്റെ സകാത്ത് നൽകാത്തവരോട് അദ്ദേഹവും, സ്വഹാബികളും യുദ്ധം ചെയ്യുകയാണ് ചെയ്തത്. എന്നാൽ നോമ്പാണ് ഒരാൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതിന് പ്രത്യേകം ശിക്ഷകളൊന്നും പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. എങ്കിലും ഇമാമോ, പ്രതിനിധിയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അത്തരക്കാരെ ശാസിക്കുകയും, നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുന്നതിന് പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ വൃതൃസ്തമാണ്. ഹജ്ജിന്റെ കാര്യം അത് ഒരാൾക്ക്തന്റെ ആയുഷ്കാലത്തിനിടയിൽ എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും നിർവഹിക്കാവു ഹജ്ജ് ചെയ്യുവാനുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ ഒത്തുവന്ന ഒരാൾ ന്നതാണ്. എത്രയും വേഗം അത് നിർവഹിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. ഹജ്ജിനെ അവഗണിച്ചവർക്ക് ഇഹലോകത്ത് പ്രത്യേകം ശിക്ഷയൊന്നും ശരീഅത്തിൽ വന്നിട്ടില്ലായെങ്കിലും, വലിയ പരലോകത്ത് വളരെ ശിക്ഷയാണ് ലഭിക്കുകയെന്ന് ഓരോ വ്യക്തിയേയും മതം ശാസിക്കുന്നുണ്ട്.

36- എന്താണ് (الإيان) വിശ്വാസം?

ഉരന്തരം: ഈമാൻ വാക്കും, പ്രവൃത്തിയുമാണ്. ഹൃദയവും, നാവും കൊണ്ടുള്ള വാക്കും, ഹൃദയവും, നാവും, മറ്റു അവയവങ്ങളും കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തണചും. അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് അത് വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും. തെറ്റുകൾ ചെയ്യുന്നതിനനുസരിച്ച് അതിൽ കുറവുവരികയും ചെയ്യും. വിശ്വാസത്തിന്റെ തോതനുസരിച്ച് വിശ്വാസികളുടെ പദവികളിലും വ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

37- വിശ്വാസം വാക്കുകളും, പ്രവർത്തനങ്ങളുമാണെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَلَكَنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمْ الإيمَانَ وَزَيَّنَهُ في قُلُوبِكُمْ) (الحجرات: 7)

'എങ്കിലും അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് സത്യവിശ്വാസത്തെ പ്രിയങ്കരമാക്കിത്തീർക്കുകയും, നിങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ അത് അലംകൃതമായി തോന്നിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു'.

(فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ) (الأعراف: 158)

'നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ റസൂലിലും വിശ്വസിക്കുക' (അഅ്റാഫ്:158).

ഒരാൾ മതത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെങ്കിൽ അത്യാവശ്യമായ രണ്ട് സാക്ഷ്യ വചനങ്ങളുടെ ആശയമാണ് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അത് ഹൃദയത്തിന്റെ പ്രവർത്തനമായ വിശ്വാസവും, നാവിന്റെ പ്രവർത്തനമായ പ്രഖ്യാപനവുമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ഒരേസമയം ഹൃദയംകൊണ്ട് വിശ്വസിക്കുകയും, നാവ് കൊണ്ട് ഉച്ചരിക്കുകയും ചെയ്താലല്ലാതെ അത്കൊണ്ട് പ്രയോജനമേതുമില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ) (البقرة: 143)

'അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തെ പാഴാക്കിക്കളയുന്നതല്ല' (അൽബഖറ:143).

അതായത് ഖിബ്ല മാറ്റുന്നതിന് മുമ്പ് മസ്ജിദുൽ അഖ്സയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു നിന്ന് നമസ്കരിച്ച നിങ്ങളുടെ നമസ്കാരംറ്റ എന്നാണ് അത് കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. ഇവിടെ നമസ്കാരത്തെ മുഴുവനും ഈമാൻ പറഞ്ഞത്. ഹൃദയത്തിന്റെയും, നാവിന്റെയും, എന്നാണ് അത് അതുപോലെ പ്രവാചകൻ അവയവങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളാണ്. രാത്രിയിൽനിന്ന് ജിഹാദിനെയും, ലൈലതുൽ ഖദ്റിന്റെ നമസ്കരിക്കുന്നതിനെയും, റമളാനിലെ നോമ്പിനെയും, അതിലുള്ള നമസ്കാരത്തെയും, ധാനധർമ്മങ്ങളെയും ഈമാനെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

قَالَ سُئِلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الأَعْمَالِ أَفْضَلُ قَالَ إِيمَانٌ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ...) (بخاري ومسلم)

പ്രവാചകൻ ചോദിക്കപ്പെട്ടു: 'ഏത് പ്രവർത്തനമാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ശ്രേഷ്ടതയുള്ളത്. തിരുമേനി പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിലും, അവന്റെ ദൂതനിലുമുള്ള വിശ്വാസമാകുന്നു... ' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

36- ഈമാൻ കൂടുകയും, കുറയുകയും ചെയ്യും എന്നതിനുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉത്തരംഃ

(لَيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ) (الفتح: 4)

'അവരുടെ വിശ്വാസത്തോടൊപ്പം കൂടുതൽ ്്് വിശ്വാസ്ം ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതിന് വേണ്ടി' (ഫത്ഹ്:4).

(وَزَدْنَاهُمْ هُدًى) (الكهف: 13)

'അവർക്കു നാം സൻമാർഗബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.' (അൽക ഹ്ഫ്:13)

(وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى) (مريم: 76)

'സൻമാർഗം സ്വീകരിച്ചവർക്ക് അല്ലാഹു സൻമാർഗനിഷ്ഠ വർദ്ധിപ്പിച്ച് കൊടുക്കുന്നതാണ്' (മറർയം:76).

(وَيَزْدَادَ الَّذينَ آمَنُوا إِيمَانًا) (المدثر:31)

'സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് വിശ്വാസം വർദ്ധിക്കാനും' (മുദ്ദഥിർ:Ś1)

(فَأَمَّا الَّذينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا) (التوبة: 124)

'എന്നാൽ സത്യവിശ്വാസികൾക്കാകട്ടെ, അതവരുടെ വിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കുക തന്നെയാണ് ചെയ്തത്' (തൗബ:124).

(فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا) (آل عمران:173)

'അവരെ ഭയപ്പെടണം എന്നു ആളുകൾ അവരോട് പറഞ്ഞപ്പോൾ അതവരുടെ വിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്' (ആലുഇംറാൻ:173).

(وَهَا زَادَهُمْ إلا إيمَانًا وَتَسْليمًا) (الأحزاب: 22)

'അതവർക്ക് വിശ്വാസവും അർപ്പണവും വർദ്ധിപ്പിക്കുക[്] മാത്രമേ ചെയ്തുള്ളൂ' (അഹ് സാബ്: 22). പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(وَلَوْ كَانَتْ تَكُونُ قُلُوبُكُمْ كَمَا تَكُونُ عِنْدَ الذِّكْرِ لَصَافَحَتْكُمُ الْمَلاَثِكَةُ حَتَّى تُسَلِّمَ عَلَيْكُمْ فِي الطُّرُقِ) (مسلم) 'നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ ഓർക്കുന്ന സമയത്ത് നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം എങ്ങിനെയാണോ അതുപോലെ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം എപ്പോഴും ആവുകയാണെങ്കിൽ മലക്കുകൾ നിങ്ങൾക്ക് മുസാഫഹത്ത് തരുകയും, വഴിയിൽ വെച്ച് നിങ്ങളോട് സലാം പറയുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്'.

39– ശ്രേഷ്ഠതയുടെ കാര്യത്തിൽ വിശ്വാസികൾക്കിടയിൽ ഏറ്റ വ്യത്യാസമുണ്ടാകും എന്നതിനുള്ള തെളിവെന്ത്?

ഉത്തരം

(وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ * أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ * فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ * ثُلَّةٌ مِنْ الأَوَّلِينَ * وَقَلِيلٌ مِنْ الآخِرِينَ * عَلَى سُرُر مَوْضُونَةَ * مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ * يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُحَلَّدُونَ * بَأَكْوَابِ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينِ * لاَ يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلاَ يُتِفُونَ * وَفَاكِهَة مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ * وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ * وَحُورٌ عِينٌ * كَأَمْقُالِ اللَّوْلُو الْمَكْنُونِ * جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * لاَ يَسْمَعُونَ فِيهَا لَعُوًّا وَلاَ تَأْثِيمًا * إِلاَّ قِيلاً سَلامًا * وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ) (الواقعة: 10–27)

'(സതൃവിശ്വാസത്തിലും സൽപ്രവൃത്തികളിലും) മുന്നേറിയവർ (പരലോകത്തും) മുന്നോക്കക്കാർ തന്നെ. അവരാകുന്നു സാമീപ്യം സുഖാനുഭൂതികളുടെ സ്വർഗത്തോപ്പുകളിൽ. നൽകപ്പെട്ടവർ. പൂർവ്വികന്മാരിൽ നിന്ന് ഒരു വിഭാഗവും പിൽക്കാലക്കാരിൽ നിന്ന് കുറച്ചു പേരുമത്രെ ഇവർ. സ്വർണ നൂലുകൊണ്ട് മെടഞ്ഞുണ്ടാക്കപ്പെട്ട കട്ടിലുകളിൽ അവർ. അവയിൽ ആയിരിക്കും. അവർ പരസ്പരം അഭിമുഖമായി ചാരിയിരിക്കുന്നവരായിരിക്കും. നിത്യ ജീവിതം നൽകപ്പെട്ട ബാലൻമാർ അവരുടെ ഇടയിൽ ചുറ്റി നടക്കും. കോപ്പകളും കൂജകളും ശുദ്ധമായ ഉറവു ജലം നിറച്ച പാനപാത്രവും കൊണ്ട്. അതു (കുടിക്കുക) മൂലം അവർക്ക് തലവേദനയുണ്ടാവുകയോ, ലഹരി ബാധിക്കുകയോ ഇല്ല. അവർ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന തരത്തിൽ പെട്ട പഴവർഗങ്ങളും. അവർ കൊതിക്കുന്ന തരത്തിൽ പെട്ട പക്ഷി മാംസവും കൊണ്ട് (അവർ ചുറ്റി നടക്കും.) വിശാലമായ നയനങ്ങളുള്ള വെളുത്ത തരുണികളും. (അവർക്കുണ്ട്.) (ചിപ്പികളിൽ) ഒളിച്ചു വെക്കപ്പെട്ട മുത്തുപോലെയുള്ളവർ, പ്രവർത്തിച്ച് കൊണ്ടിരുന്നതിനുള്ള പ്രതിഫലമായികൊണ്ടാണ് (അതെല്ലാം നൽകപ്പെടുന്നത്) അനാവശ്യവാക്കോ കുറ്റപ്പെടുത്തലോ അവർ അവിടെ വെച്ച് കേൾക്കുകയില്ല. സമാധാനം! സമാധാനം! എന്നുള്ള വാക്കല്ലാതെ. വലതുപക്ഷക്കാർ! എന്താണീ വലതുപക്ഷക്കാരുടെ അവസ്ഥ!' (വാഖിഅഃ: 10–27)

(فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ الْمُقَرَّبِينَ * فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ * وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ * فَسَلاَمٌ لَكَ مَنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ) (الواقعة:88-91)

സിദ്ധിച്ചവരിൽ 'അപ്പോൾ (മരിച്ചവൻ) സാമീപ്യം അവൻ പെട്ടവനാണെങ്കിൽ-(അവന്ന്) വിശിഷ്ടമായ ആശ്വാസവും ഉപജീവനവും സുഖാനുഭുതിയുടെ സ്വർഗത്തോപ്പും ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ അവൻ വലതുപക്ഷക്കാരിൽ പെട്ടവനാണെങ്കിലോ, വലതുപക്ഷ ക്കാരിൽപെട്ട നിനക്ക് സമാധാനം എന്നായിരിക്കും (അവന്നു ലഭിക്കുന്ന അഭിവാദ്യം)

> (فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ_{) (}فاطر:**32)** مَّهُمَاهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّه_{ِ) (}فاطر:**32)**

'അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ സ്വന്ത്ത്തോട്ട് അന്യായം ചെയ്ത്വരുണ്ട്. മദ്ധ്യനിലപാടുകാരും അവരിലുണ്ട്. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതിയോടെ നൻമകളിൽ മുൻ കടന്നവരും അവരിലുണ്ട്' (ഫാത്വിർ:32).

ശഫാഅത്തിന്റെ ഹദീസിൽ പ്രവാചകൻ ്ജ് പറയുന്നു:

ر وَيَقُولُ أَخْرِجُوا مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ وَزْنُ دِينَارٍ مِنَ الْإِيمَانِ ثُمَّ قَالَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ وَزْنُ نِصْفِ دِينَارٍ حَتَّى يَقُولَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ وَزْنُ ذَرَّة ﴾ (نساني إبن ماجّة وأحمد)

'പറയപ്പെടും, ഹൃദയത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും ഒരു ദീനാറിനോളം ഈമാൻ അവശേഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവനെ അതിൽ നിന്നും പുറത്താക്കുക, പിന്നെ പറഞ്ഞു: ആരുടെയെങ്കിലും ഹൃദയത്തിൽ ഒരു ദീനാറിന്റെ പകുതിയോളം ഈമാനുണ്ടെങ്കിൽ അവനെയും നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ടുവരിക, അങ്ങിനെ ഒരു അണുമണി തൂക്കം ഈമാനുള്ളവർ എന്ന് വരെ പറയപ്പെടുന്നതാണ്' (നസാഇ, ഇബ്നുമാജ, അഹ്മദ്) വേറെ ഒരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഉള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്:

(قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَكَانَ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْخَيْرِ مَاْ يَزِنُ بُوَّةً ثُمَّ يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ النَّارِ مَنْ النَّارِ مَنْ النَّارِ مَنْ النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَكَانَ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْخَيْرِ مَا يَزِنُ بُرَّةً بُمَّ يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَكَانَ فِي قَلْبِهِ مِنَ النَّارِ مَنْ الْخَيْرِ ذَرَّةً (البخاري والمسلم)

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് പറഞ്ഞ വ്യക്തിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഗോതമ്പ് മണിയോളം നന്മ അവശേഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവനെ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്, തുടർന്ന് അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് വ്യക്തിയുടെ ധാന്യമണിയോളം ഹൃദയത്തിൽ ഒരു നന്മ നിന്ന് അവശേഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവനെ നരകത്തിൽ പുറത്ത് കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്, അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ തുടർന്ന്

ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് പറഞ്ഞ വ്യക്തിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു അണുമണി തൂക്കത്തോളം നന്മ അവശേഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവനെ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ടു വരുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

40– ഈമാൻ എന്ന് പറയുമ്പോൾ അതിൽ മതം മുഴുവനും ഉൾകൊള്ളുന്നുവെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

മാത്രരം (വവാചകൻൽ പറയുന്നു: ﴿ أَمَرَهُمْ بِالإِيمَانُ بِاللَّهِ وَحْدَهُ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: شَهَادَةُ أَنْ إِللَّهِ وَحْدَهُ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامُ الصَّلاَةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ وَصِيَامُ رَمَضَانَ وَأَنْ تُعْطُوا مِنَ الْمَعْنَمِ الْخُمُسَى

വിശ്വസിക്കണമെന്ന് ്അല്ലാഹുവിൽ നിങ്ങൾ അവരോട് മാത്രം തിരുമേനിക്ക കൽപിക്കുകയുണ്ടായി, എന്നിട്ട് അവരോട് ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്ന് മാത്രം പറഞ്ഞ തെന്താണെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് അറിയുമോ? അവർ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിനും, അവന്റെ റസൂലിനുമറിയാം: അപ്പോൾ തിരുമേനി ക്കെ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധന ക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്നും, മുഹമ്മദ് അവന്റെ റസൂലാണെന്നും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുക, നമസ്കാരം നിലനിർത്തുക, സകാത്ത് നിർവ്വഹിക്കുക, റമളാനിൽ നോമ്പനുഷ്ടിക്കുക, യുദ്ധാനന്തര സമ്പത്തിൽ നിന്ന് അല്ലാഹുവിനും പ്രവാചകനും വേണ്ടി അഞ്ചിലൊന്ന് നൽകുക എന്നതാണ്' (ബുഖാരി).

41- ആറു ഘടകങ്ങളാണ് ഈമാൻ എന്ന ഖണ്ഡിത നിർവചനത്തിന് ഉന്നയിക്കാറുള്ള രേഖയെന്താണ്?

ഉരതരംഃ പ്രവാചകൻ യുടെ അടുത്ത് ജിബ്രീൽ വന്നുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഈമാൻ എന്താണെന്ന് അറിയിച്ച് തന്നാലും എന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ തിരുമേനി പരയുന്നു:

'നീ അല്ലാഹുവിലും, അവന്റെ മലക്കുകളിലും, അവന്റെ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, അവന്റെ പ്രവാചകന്മാരിലും, അവസാന നാളിലും, നന്മയും തിന്മയുമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അവന്റെ വിധി നിർണ്ണയത്തിൽ പെട്ടതാണെന്നും വിശ്വസിക്കലാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

42– ഇതിന് വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നിന്ന് മൊത്തമായി സൂചിപ്പിച്ച തെളിവ് പറയാമൊ?

ഉത്തരം

(لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَالْمَلاَئِكَةِ وَالْكَتَابِ وَالنَّبِيِّنَ) (البقرة:177)

'നിങ്ങളുടെ മുഖങ്ങൾ കിഴക്കോട്ടോ പടിഞ്ഞാറോട്ടോ തിരിക്കുക എന്നതല്ല പുണ്യം എന്നാൽ അല്ലാഹുവിലും, അന്ത്യദിനത്തിലും, മലക്കുകളിലും, വേദഗ്രന്ഥ ത്തിലും, പ്രവാചകൻമാരിലും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലാണ് പുണ്യം' (അൽബഖറ:177)

(إِنَّا كُلَّ شَيْء خَلَقْنَاهُ بِقَدَر) (القمر:49)

'തീർച്ചയായും ഏതു വസ്തുവെയും നാം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള്ത് ഒരു വ്യവസ്ഥ പ്രകാരമാകുന്നു' (ഖമർ:49).

ഒാരോന്നിനും നാം പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം തെളിവ് ഉദ്ധരിക്കും. إن شاء الله

43– അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതിന്റെ ആശയം എന്താണ്?

അല്ലാഹുവിന്ന് അസ്ഥിത്വമുണ്ട്. അവൻ ഉത്തരം ആദ്യനും അന്ത്യനുമാണ്. അവന്ന് മുമ്പ് യാതൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അവന്നു ശേഷം ഒന്നും തന്നെ ഉണ്ടാവുകയില്ല. അവൻ അതീശനും, അദൃശ്യനുമാണ്. അവനു മീതെയൊ താഴെയൊ ഒന്നുമില്ല. എന്നൊന്നും പരാശ്രയം ഏകൻ, ജീവിക്കുന്നവനാണവൻ. വേണ്ടാത്തവൻ, എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ ഹൃദയ ബോധ്യത്തോടെ അല്ലാഹുവിലുള്ള സത്യമായംഗീകരിക്കലാണ് വിശ്വാസം കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'(നബിയെ,) പറയുക: കാര്യം അല്ലാഹു ഏകനാണ് എന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹു ഏവർക്കും ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനാകുന്നു. അവൻ (ആർക്കും) ജന്മം നൽകിയിട്ടില്ല. (ആരുടെയും സന്തതിയായി) ജനിച്ചിട്ടുമില്ല. അവന് തുല്യനായി ആരും ഇല്ലതാനും (സൂറത്തുൽ ഇഖ്ലാസ്: 1–4) അതേപ്രകാരം, രക്ഷാകർത്തൃത്വത്തിലും, ആരാധ്യതയിലും, നാമവിശേഷണങ്ങളിലും അല്ലാഹു ഏകനാണെന്ന് അംഗീകരിക്കുന്നതും വിശ്വാസത്തിന്റെ ഭാഗം തന്നെ. **44-** തൗഹീദുൽ ഉലൂഹിയ്യ:(ആരാധ്യതയിലുള്ള ഏകത്വം) എന്നത്കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്താണ്?

ഉരന്മരം പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ വാക്കുകളും, പ്രവർത്തനങ്ങളും അടങ്ങിയിട്ടുള്ള മുഴുവൻ ആരാധനകളും അല്ലാഹുവിന് മാത്രമാക്കുകയും, അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും ആരാധനയുടെ യാതൊന്നും ഒരുതരത്തിലും അർപ്പിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഇതു കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَقَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إلاَّ إِيَّاهُ) (الإسراء:23)

'തന്നെയല്ലാതെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കരുതെന്ന് നിന്റെ രക്ഷിതാവ് വിധിച്ചിരിക്കുന്നു'

(وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلاَ تُشْرِكُوا به شَيْئًا) (النساء: 36)

'നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുകയും അവനോട് യാതൊന്നും പങ്കുചേർക്കാതി രിക്കുകയും ചെയ്യുക' (നിസാഅ്:36).

(إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمْ الصَّلاَةَ لِذِكْرِي) (طه: 14)

'തീർച്ചയായും ഞാനാകുന്നു അല്ലാഹു്.' ഞാനല്ലാതെ ഒരു 'ദൈവവുമില്ല്ല. അതിനാൽ എന്നെ നീ ആരാധിക്കുകയും, എന്നെ ഓർമിക്കുന്നതിനായി നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്യുക' (ത്വാഹാ:14). ഇത്പോലെ ഒരുപാട് ആയത്തുകൾ വേറെയും കാണാനാവും. ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു എന്ന സാക്ഷ്യവചനത്തിന്റെ താത്പര്യത്തെയാണ് ഇതെല്ലാം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

45- തൗഹീദുൽ ഉലൂഹിയ്യ: (ആരാധ്യതയിലുള്ള ഏകത്വം)യുടെ വിപരീതം എന്താണ്?

ഉരന്തരം തൗഹീദുൽ ഉലൂഹിയ്യയുടെ നേർവിപരീതം ശിർക്കാകുന്നു. ശിർക്ക് രണ്ട് തരമുണ്ട്. ഒന്ന്: വലിയ ശിർക്ക്. അത് ഈമാനിനെ മുഴുവനായും നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നു. രണ്ട്: ചെറിയ ശിർക്ക്. അത് ഈമാനിന്റെ പൂർണതയെ നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നു.

46– എന്താണ് വലിയ ശിർക്ക്?

ഉര്തരം: ലോകരക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവിന് അവനെക്കൂടാതുള്ളവരെ സമന്മാരെ ഉണ്ടാക്കുകയാണത്. അല്ലാഹുവിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്പോലെ അവയെ ഇഷ്ടപ്പെടുക, അവനെ ഭയക്കുന്നത്പോലെ അവയെ ഭയക്കുകയും, അവയിൽ ആശ്രയം തേടുകയും, പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക. അവയിൽ നിന്ന് വല്ലതും ആശിക്കുകയൊ, പ്രതീക്ഷിക്കുകയോ, തന്റെ സംഗതികൾ അവയിൽ ഏൽപിച്ച് കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുക. അല്ലാഹുവിനെ ധിക്കരിക്കുന്ന കാര്യത്തിലോ, അവൻ തൃപ്തിപ്പെടാത്ത വിഷയത്തിലൊ അവയെ അനുസരിക്കുക തുടങ്ങിയതു പോലുള്ള മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും ശിർക്കിൽ പെടുന്നതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'തന്നോട് പങ്കുചേർക്കപ്പെടുന്നത് അല്ലാഹു ഒരിക്കലും പൊറുക്കുകയില്ല. അതൊഴിച്ചുള്ളതെല്ലാം അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്ത് കൊടുക്കുന്നതാണ്. ആർ അല്ലാഹുവോട് പങ്കുചേർത്തുവോ അവൻ തീർച്ചയായും ഗുരുതരമായ ഒരു കുറ്റകൃത്യമാണ് ചമച്ചുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത്' (നിസാഅ്: 48)

(وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَّلاً بَعِيدًا) (النساء: 116)

'ആർ അല്ലാഹുവോട് പങ്കുചേർക്കുന്നുവോ അവൻ ബഹുദൂരം പിഴച്ചുപോയിരിക്കുന്നു' (നിസാഅ:്116).

(إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ) (المائدة: 72)

'അല്ലാഹുവോട് വല്ലവനും പങ്ക് ചേർക്കുന്നപക്ഷം തിർച്ചയായും അല്ലാഹു അവന്ന് സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരും തന്നെയില്ല' (മാഇദ:72)

(وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنْ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانِ سَحِيق) (اخج:13) '(നിങ്ങൾ.) 'അല്ലാഹു്വോട്് വല്ലവനും പങ്കു്ചേർക്കുന്ന പക്ഷം 'അവൻ ആകാശത്തു നിന്ന് വീണത് പോലെയാകുന്നു. അങ്ങനെ പക്ഷികൾ അവനെ റാഞ്ചി ക്കൊണ്ടു പോകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ കാറ്റ് അവനെ വിദൂരസ്ഥലത്തേക്ക് കൊണ്ടുപോയി തള്ളുന്നു' (ഹജ്ജ:31).

﴿ قَالَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَإِنَّ حَقَّ اللَّهِ عَلَى الْعَبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلاَ يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَحَقَّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ أَنْ لاَ يُعَذِّبَ مَنْ لاَ يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا ﴾ (بخاري ومسلم)

'അടിമകളുടെമേലുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ അവകാശമാകുന്നു അവനെ മാത്രം ആരാധിക്കുകയും, അവനിൽ ഒന്നിനെയും പങ്ക് ചേർക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത്, അല്ലാഹുവിന്റെ മേൽ അടിമകൾക്കുള്ള അവകാശമാകുന്നു അവനിൽ ആരെയും പങ്ക് ചേർക്കാത്തവരെ ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കുക എന്നതും' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ഈ ഹദീസ് നമുക്ക് ബുഖാരിയിലും മുസ്ലിമിലും കാണാവുന്നതാണ്. ഈ ശിർക്ക് ചെയ്യുന്നവർ മക്കയിലെ മുശ്രിക്കുകളെ പോലെ പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിച്ചാലും, ഹൃദയത്തിൽ അവിശ്വാസം ഒളിപ്പിച്ച് വെക്കുകയും, പുലമേക്ക് മുഇഗഢഋിമായി നടിച്ചുകൊണ്ട് മുസ്ലീങ്ങളെ കബളിപ്പിക്കുന്ന മുനാഫിക്കുകളെ പോലെ രഹസ്യമാക്കി വെച്ചാലും ശരി, ആ ശിർക്കുമൂലം അവർ ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത്പോവുന്നതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും കപടവിശ്വാസികൾ നരകത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിലാകുന്നു. അവർക്കൊരു സഹായിയെയും നീ കണ്ടെത്തുന്നതല്ല. എന്നാൽ പശ്ചാത്തപിച്ച് മടങ്ങുകയും, നിലപാട് നന്നാക്കുകയും, അല്ലാഹുവെ മുറുകെപിടിക്കുകയും, തങ്ങളുടെ മതത്തെ നിഷ്കളങ്കമായി അല്ലാഹുവിനു വേണ്ടി ആക്കുകയും ചെയ്തവർ ഇതിൽ നിന്നൊഴിവാകുന്നു, അവർ സത്യവിശ്വാസികളോടൊപ്പമാകുന്നു.' (നിസാഅ്: 145–146)

47- എന്താണ് ചെറിയ ശിർക്ക്?

ഉരതരം അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നന്നാക്കി ചെയ്യുന്നതിൽ ലോകമാന്യം കടന്ന് വരുക എന്നതാണ് ചെറിയ ശിർക്ക്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(أَفَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلُ عَمَلاً صَالِحًا وَلاَ يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا) (الكهف: 110) 'അതിനാൽ വല്ലവനും തന്റെ രക്ഷിതാവുമായി കണ്ടുമുട്ടണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കു ന്നുവെങ്കിൽ അവൻ സൽകർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുകയും, തന്റെ രക്ഷിതാവിനുള്ള ആരാധനയിൽ യാതൊന്നിനെയും പങ്കു ചേർക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു കൊള്ളട്ടെ.' (അൽ കഹ്ഫ്: 110) പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും നിങ്ങളിൽ ഞാൻ കൂടുതൽ ഭയപ്പെടുന്നത് ചെറിയ ശിർക്കാകുന്നു, അവർ ചോദിച്ചു: പ്രവാചകരെ, എന്താണ് ചെറിയ ശിർക്ക്? തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: ലോക മാന്യമാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

തുടർന്ന് പ്രവാചകൻ അതിനെ വിശദീകരിക്കുന്നു:

'നിന്ന് നമസ്കരിക്കുന്ന ഒരാൾ, തന്നെ മറ്റൊരാൾ വീക്ഷിക്കുന്നു എന്ന് കാണുമ്പോൾ തന്റെ നമസ്കാരത്തിന് ഭംഗി കൂട്ടുന്നത് (ലോകമാന്യമാണ്)' (ഇബ്നുമാജ). അമാനത്ത്, കഅബ, സമന്മാർ, പിതാക്കന്മാർ പോലെയുള്ള അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരെ കൊണ്ട് സത്യം ചെയ്യലും, ചെറിയ ശിർക്കിൽപ്പെട്ടതാണ്. പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

'നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പിതാക്കന്മാരെയോ, ഉമ്മമാരെയോ, അല്ലാഹുവല്ലാതെ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവരെയോ പിടിച്ച് സത്യം ചെയ്യരുത്' (നസാഇ, അബൂദാവൂദ്).

പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: 'കഅബ' തന്നെയാണ, സത്യം എന്ന് നിങ്ങൾ പറയരുത്, പക്ഷേ, കഅബയുടെ രക്ഷിതാവ് തന്നെയാണ, സത്യം എന്ന് നിങ്ങൾ പറയുക' (അഹ്മദ്). തിരു മേനി പരയുന്നു:

'അല്ലാഹുവിനെ കൊണ്ടല്ലാതെ നിങ്ങൾ സത്യം ചെയ്യരുത്' (നസാഇ, അബൂദാവൂദ്). പ്രവാചകൻ നമ്മേ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു:

'ആരെങ്കിലും 'അമാനത്തിനെ' പിടിച്ച്കൊണ്ട് സത്യം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അവൻ നമ്മളിൽ പെട്ടവനല്ല' (അബൂദാവൂദ്). വീണ്ടും തിരുമേനി പറയുന്നു:

'അല്ലാഹുവല്ലാത്തവയെ പിടിച്ച്കൊണ്ട് ആരെങ്കിലും സത്യം ചെയ്താൽ അവിശ്വസിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ ശിർക്ക് ചെയ്തു' അവൻ (അബൂദാവൂദ്). മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ (ഉിന്നിർക്ക് ചെയ്തു' എന്നാണ് ഉള്ളത്. അത്പോലെ ഇതിന്റെ വരുതിയിൽ തന്നെ വരുന്നതാണ് 'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചതും' എന്ന് പറയുന്നത്. പ്രവാചകനോട് നീ ഉദ്ദേശിച്ചതും, വ്യക്തിയോട് അവിടുന്ന് പറഞ്ഞ ഒരു ഇങ്ങനെ ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി:

'നീ എന്നെ അല്ലാഹുവിന് തുല്ല്യമാക്കുകയാണോ, നീ 'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചത്' എന്ന് മാത്രം പറയുക. (അഹ്മദ്). 'അല്ലാഹുവും നീയും ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ', 'അല്ലാഹുവും നീയുമല്ലാതെ എനിക്കാരുമില്ല' എന്നിവ പോലെയുള്ളതും ഇങ്ങനെ തന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് പ്രവാചകൻ പറയുന്നത്:

(لاَ تَقُولُوا مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ فُلاَنٌ وَلَكَنْ قُولُوا مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فُلاَنٌ) (أبوداود)

'അല്ലാഹുവും ഇന്ന വ്യക്തിയും ഉദ്ദേശിച്ചത് എന്ന് നിങ്ങൾ പറയരുത്, എന്നാൽ നിങ്ങൾ പറയേണ്ടത്, അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചതും, പിന്നെ ഇന്ന വ്യക്തി ഉദ്ദേശിച്ചതും എന്ന് പറയുക' (അബൂദാവൂദ്).

എന്നാൽ 'അല്ലാഹുവും നീയും ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ' എന്ന രൂപത്തിലല്ലാതെ, 'അല്ലാഹുവും പിന്നെ നീയും ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ' എന്ന രൂപത്തിൽ പറയാവുന്നതാണെന്ന് പണ്ഡിതന്മാൻ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

45– ഈ രണ്ട് പ്രയോഗങ്ങളേയും തമ്മിൽ വേർതിരിക്കുന്ന ഘടകം അതിൽ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള (جُورُهُ എന്നീ അവ്യയങ്ങളാണല്ലോ. എന്താണ് അവ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം?

ഉരതരം: രണ്ട് കാര്യങ്ങളെ 'വാവ്' (ഉം എന്നർത്ഥം) എന്ന അവ്യയം സംയോജിപ്പിച്ച് പറയുമ്പോൾ, ആ കൊണ്ട് രണ്ടു കാര്യവും ഒരേ ماشاء الله وشئت യർമ്മത്തിൽ സമമായിരിക്കും. ആ അർത്ഥത്തിൽ ساماء الله وشئت (അല്ലാഹുവും നീയം ഉദ്ദേശിച്ചത്) എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ 'ഉദ്ദേശ്യ'ത്തേ 'ഉദ്ദേശ്യ'ത്തേ(മശീഅത്ത്)യും സൃഷ്ടിയുടെ (മശീഅത്ത്)ത്തേയും സമമാക്കിപ്പറയുകയാണ്. അത്കൊണ്ട് അങ്ങിനെ പറയുവാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ 'ഥുമ്മ' (ശേഷം) എന്ന അവ്യയം കൊണ്ട് പറയുകയാണെങ്കിൽ സംയോജിപ്പിച്ച് അങ്ങനെയല്ല. അല്ലാഹുവും 'പിന്നെ' നീയും ഉദ്ദേശിച്ചത്) എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ മശീഅത്തിനോട് സമമായല്ല, ശേഷമാണ് സൃഷ്ടിയുടെ മശീഅത്ത് വരുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَمَا تَشَاءُونَ إِلاَّ أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) (الإنسان:30)

'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നതല്ലാതെ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല' (ഇൻസാൻ:30)

44- എന്താണ് തൗഹീദുർറുബൂബിയ്യ: (രക്ഷാകർതൃത്വത്തിലുള്ള ഏകത്വം) എന്ന് പറഞ്ഞാൽ?

അല്ലാത്തുവാണ് സർവ്വതിന്റേയും സൃഷ്ടാവും, ഉടമസ്ഥനും, ഉത്തരംഃ അവനാണ് രക്ഷിതാവും. സകലതും നിയന്ത്രിക്കുന്നതും, പരിപാലിക്കുന്നതും. രാജാധികാരത്തിൽ അവന് യാതൊരു പങ്കകാരും, സഹായിയുമില്ല. അവന്റെ കൽപനകൾ തടയുവാനോ, വിധിച്ചതിനെ തടുക്കുവാനോ ആരുമില്ല. അവന് വിപരീതമായവനോ, തുല്ല്യനായവനൊ, പേരൊത്തവനോ, അവന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങളിലോ അവന്റെ രക്ഷാകർതൃത്വത്തിലോ അവനോട് മത്സരിക്കുന്നവനായിട്ട് ആരും കാര്യങ്ങളിൽ തന്നെയില്ല. തുടങ്ങിയ ഹൃദമറിഞ്ഞ് ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കലാണ് തൗഹീദുർറുബൂബിയ്യ. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ) الأَعام:1)

'ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിക്കുകയും, ഇരുട്ടുകളും വെളിച്ചവും ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്ത അല്ലാഹുവിന്നാകുന്നു സ്തുതി. എന്നിട്ടുമതാ സത്യനിഷേധികൾ തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിന് സമൻമാരെ വെക്കുന്നു' (അൻആം:1).

(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) (الفاتحة: 2)

'സ്തുതി സർവ്വലോക പരിപാലകനായ അല്ലാഹുവിന്നാ്കുന്നു' (ഫാതിഹഃ:2).

(قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لاَ يَمْلكُونَ لأَنفُسهِمْ نَفْعًا وَلاَ ضَرَّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الظَّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُل اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (الرعد: 16)

'(നബിയേ,) ചോദിക്കുക: ആരാണ് ആകാശങ്ങളുടെയും ഭൂമിയുടെയും രക്ഷിതാവ്? പറയുക: അല്ലാഹുവാണ്. പറയുക: എന്നിട്ടും അവന്നു പുറമെ അവരവർക്കു തന്നെ ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ ചെയ്യാൻ സ്വാധീനമില്ലാത്ത ചില രക്ഷാധികാരികളെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുകയാണോ? പറയുക: കാഴ്ചയുള്ളവനും അന്ധനും തുല്യരാകുമോ? അഥവാ ഇരുട്ടുകളും വെളിച്ചവും തുല്യമാകുമോ? അതല്ല, അല്ലാഹുവിന് പുറമെ അവർ പങ്കാളികളാക്കി വെച്ചവർ, അവൻ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് പോലെത്തന്നെ സൂഷ്ടി നടത്തിയിട്ട് (ഇരു വിഭാഗത്തി ന്റെയും) സൃഷ്ടികൾ അവർക്ക് തിരിച്ചറിയാതാവുകയാണോ ഉണ്ടായത്? പറയുക: അല്ലാഹുവത്രെ എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും സ്രഷ്ടാവ്. അവൻ ഏകനും സർവ്വാധിപതിയുമാകുന്നു' (റഅ്ദ്:16).

(اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ) (الروم: 40)

'അല്ലാഹുവാണ് നിങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചത്. എന്നിട്ടവൻ നിങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനം നൽകി. പിന്നെ നിങ്ങളെ അവൻ മരിപ്പിക്കുന്നു. പിന്നീട് അവൻ നിങ്ങളെ ജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിൽ പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഒരു കാര്യം ചെയ്യുന്ന വല്ലവരും നിങ്ങൾ പങ്കാളികളാക്കിയവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടോ? അവൻ എത്രയോ പരിശുദ്ധൻ. അവർ പങ്കു ചേർക്കുന്നതിനെല്ലാം അവൻ അതീതനായിരിക്കുന്നു' (റൂം:30).

(هَذَا خَلْقُ اللَّه فَأَرُوني مَاذَا خَلَقَ الَّذينَ منْ دُونه) (لقمان:11)

'ഇതൊക്കെ അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാകുന്നു. എന്നാൽ അവന്നു പുറമെയു ള്ളവർ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്താണെന്ന് നിങ്ങൾ എനിക്ക് കാണിച്ചുതരൂ' (ലുഖ്മാൻ:11).

(أَمْ خُلَقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءَ أَمْ هُمْ الْخَالَقُونَ * أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بَلِ لاَ يُوقِنُونَ) (اطور:36-35) 'അതല്ല, യാതൊരു വസ്തുവിൽ നിന്നുമല്ലാതെ അവർ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണോ? അതല്ല, അവർ തന്നെയാണോ സ്രഷ്ടാക്കൾ? അതല്ല, അവരാണോ ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്? അല്ല, അവർ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നില്ല'

(رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاغْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًا) (مريم: 65)

'ആകാശങ്ങളുടെയും ഭൂമിയുടെയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതിന്റെയും രക്ഷിതാവത്രെ അവൻ. അതിനാൽ അവനെ താങ്കൾ ആരാധിക്കുകയും അവന്നുള്ള ആരാധനയിൽ ക്ഷമയോടെ ഉറച്ചുനിൽക്കുകയും ചെയ്യുക. അവന്ന് പേരൊത്ത ആരെയെങ്കിലും താങ്കൾക്കറിയാമോ?'

(لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ البَصِيرُ) (الشورى: 11)

'അവന് തുല്യമായി യാതൊന്നുമില്ല. അവൻ എല്ലാം കാണുന്നവനും എല്ലാം കേൾ ക്കുന്നവനുമാകുന്നു' (ശൂറാ:11).

(وَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٍّ مِنْ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا)

'സന്താനത്തെ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്തവനും, ആധിപത്യത്തിൽ പങ്കാളിയില്ലാത്തവനും നിന്ദ്യതയിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കാൻ ഒരു രക്ഷകൻ ആവശ്യമില്ലാത്തവനുമായ അല്ലാഹുവിന് സ്തുതി! എന്ന് നീ പറയുകയും അവനെ ശരിയാംവണ്ണം മഹതിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക'

(قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لاَ يَمْلكُونَ مِثْقَالٌ ذَرَّة فِي السَّمَوَاتُ وَلاَ فِي الأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شَرْك وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ * وَلاَ تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلاَّ لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالً رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلَيُّ الْكَبِيرُ) (سِبَا:22-23)

'പറയുക: അല്ലാഹുവിന് പുറമെ നിങ്ങൾ ജൽപിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരോടെല്ലാം നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിച്ച് നോക്കുക. ആകാശത്തിലാകട്ടെ ഭൂമിയിലാകട്ടെ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കം പോലും അവർ ഉടമപ്പെടുത്തുന്നില്ല. അവ രണ്ടിലും അവർക്ക് യാതൊരു പങ്കുമില്ല. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അവന്ന് സഹായിയായി ആരുമില്ല. ആർക്കുവേണ്ടി അവൻ അനുമതി നൽകിയോ അവർക്കല്ലാതെ അവന്റെ അടുക്കൽ ശുപാർശ പ്രയോജനപ്പെടുകയുമില്ല. അങ്ങനെ അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ നിന്ന് പരിഭ്രമം നീങ്ങികഴിയുമ്പോൾ അവർ ചോദിക്കും; നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ് എന്താണു പറഞ്ഞതെന്ന് അവർ മറുപടി പറയും: സത്യമാണ് (അവൻ പറഞ്ഞത്) അവൻ ഉന്നതനും മഹാനുമാകുന്നു' (സബങ്ങ്:22–23).

50– തൗഹീദുർറുബൂബിയ്യയുടെ നേർ വിപരീതം എന്താണ്?

ഉത്തരംഃ സൃഷ്ടി സ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ പോലുള്ള പ്രാപഞ്ചിക നിയന്ത്രണങ്ങളിലോ, നൽകുക, തിന്മ നന്മ തടയുക പോലുള്ള റുബൂബിയ്യത്തിന്റെ ആശയപരിധിയിൽ കാര്യങ്ങളിലൊ, വരുന്ന വിഷയങ്ങളിലൊ അല്ലാഹുവിനോടൊപ്പം മറ്റുള്ളവർക്കും പങ്കുണ്ടെന്ന് വിശ്വസിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളുടെ അറിയുക, അനിവാര്യഫറമായ രുതൃത്ത മഹത്വം, പോലെയുള്ളതിൽ അല്ലാഹുവിനോട് മത്സരിക്കുന്ന മറ്റേ തെങ്കിലും ഒരാൾ വിശ്വസിക്കുകയൊ ചെയ്യുന്നത് തൗഹീദുർറുബൂബിയ്യയുടെ വിപരീതമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

* (مَا يَفْتَحْ اللَّهُ للنَّاسِ مِنْ رَحْمَة فَلاَ مُسْكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلاَ مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْده وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (مَا يَفْتَحْ اللَّهُ لِلنَّاسُ اذْكُرُوا نَعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلَ مَنْ خَالِقِ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مَنَ السَّمَاء وَالْأَرْضِ) (فاطر:2-3) 'അല്ലാഹു മനുഷ്യര്ക്ക് വല്ല കാരുണ്യ്വും തുറന്നുകൊടുക്കുന്ന പക്ഷം അത് പിടിച്ച് വെക്കാ നാരുമില്ല. അവൻ വല്ലതും പിടിച്ച് വെക്കുന്ന പക്ഷം അതിന് ശേഷം അത് വിട്ടുകൊടുക്കാനും ആരുമില്ല. അവനത്രെ പ്രതാപിയും യുക്തിമാനും. മനുഷ്യരേ, അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് ചെയ്ത അനുഗ്രഹം നിങ്ങൾ ഓർമിക്കുക. ആകാശത്ത് നിന്നും ഭൂമിയിൽ നിന്നും നിങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനം നൽകാൻ അല്ലാഹുവല്ലാത്ത വല്ല സ്രഷ്ടാവുമുണ്ടോ?' (ഫാത്വിർ:2-3)

(وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرِّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلاَ رَادً لِفَضْلهِ) (يونس:107) 'നിനക്ക് അല്ലാഹു വല്ല ദോഷ്വും ഏൽപിക്കുന്ന പക്ഷം അവനൊഴികെ അത് നീക്കം ചെയ്യാൻ ഒരാളുമില്ല. അവൻ നിനക്ക് വല്ല ഗുണവും ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പക്ഷം അവന്റെ അനുഗ്രഹം തട്ടിമാറ്റാൻ ഒരാളുമില്ല' (യൂനുസ്:107).

(قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِي اللَّهُ بِضُرِّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِي اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ_{) (الزمر:}38) 'അല്ലാഹുവിന് പുറമെ നിങ്ങൾ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവയെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ച് നോക്കി യിട്ടുണ്ടോ? എനിക്ക് വല്ല ഉപദ്രവവും വരുത്താൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവയ്ക്ക് അവന്റെ ഉപദ്രവം നീക്കം ചെയ്യാനാവുമോ? അല്ലെങ്കിൽ അവൻ എനിക്ക് വല്ല അനുഗ്രഹവും ചെയ്യുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അവയ്ക്ക്അവന്റെ അനുഗ്രഹം പിടിച്ചു വെക്കാനാകുമോ? പറയുക:എനിക്ക് അല്ലാഹുമതി. അവന്റെ മേലാകുന്നു ഭരമേൽപിക്കുന്നവർ ഭരമേൽപിക്കു ന്നത്' (സുമർ:38).

(وَعنْدَهُ مَفَاتحُ الْغَيْبِ لا يَعْلَمُهَا إلا هُو)(الأنعام: 59)

'അവന്റെ പക്കലാകുന്നു അദൃശ്യകാര്യത്തിന്റെ ഖജനാവുകൾ. അവനല്ലാതെ അവ അറിയുകയില്ല' (അൻആം:59).

(قُلْ لاَ يَعْلَمُ مَنْ في السَّمَوَات وَالأَرْضِ الْغَيْبَ إلاَّ اللَّهُ) (النمل:65)

'(നബിയേ,) പറയുക; ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഉള്ളവരാരും അ്യൂശ്യ കാര്യം അറിയുകയില്ല; അല്ലാഹുവല്ലാതെ' (നംല്:65).

(وَلاَ يُحيطُونَ بشَيْء منْ علْمه إلاَّ بمَا شَاءَ) (البقرة: 255)

'അവന്റെ അറിവിൽ നിന്ന് അവൻ ഇച്ഛിക്കുന്നതല്ലാതെ (മറ്റൊന്നും) അവർക്ക് സൂക്ഷ്മമായി അറിയാൻ കഴിയില്ല' (അൽബഖറ:255).

അല്ലാഹു പറയുന്നതായി പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

'ഉന്നതി എന്റെ വസ്ത്രവും, അഹങ്കാരം എന്റെ തട്ടവുമാണ്, ആരെങ്കിലുമതിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിൽ തർക്കിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവനെ എന്റെ തീയിൽ താമസിപ്പിക്കുന്നതാണ്'

്തൗഹീദുൽ അസ്മാഇ വസ്സിഫാത്തിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്താണ്?

ഉര്തരംഃ അല്ലാഹു സുബ്ഹാനഹു വ തആല തന്റേതെന്ന നിലക്ക് ക്വുർആനിലൂടെയൊ, പ്രവാചകൻ തിരുവചനത്തിലൂടെയോ വ്യക്തമാക്കിത്തന്നിട്ടുള്ള, വിശുദ്ധ അവന്റെ നാമങ്ങളിലും ഉന്നത വിശേഷണങ്ങളിലും, രൂപവിശകലനങ്ങളും വിശ്വസിക്കുക കൂടാതെ 'തൗഹീദുൽ അസ്മാഇ വസ്സിഫാത്ത്' ്നാമ എന്നതാണ് അഥവാ വിശേഷണങ്ങളിലുള്ള ഏകത്വം'. അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് വന്നത് പോലെ യാതൊരു രൂപ സാദൃശ്യവും നൽകാതെ അങ്ങനെ തന്നെയാണ് അവയിൽ വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفُهُمْ وَلا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا) (طه: 110)

'അവരുടെ മുമ്പിലുള്ളതും പിന്നിലുള്ളതും അവൻ അറിയുന്നു. അവർക്കാകട്ടെ അതിനെപ്പറ്റിയൊന്നും പരിപൂർണ്ണമായി അറിയാനാവുകയില്ല' (ത്വാഹാ:110).

'അവന്ന് തുല്ല്യമായി യാതൊന്നിമില്ല. അവൻ എല്ലാം കാണുന്നവനും, കേൾക്കുന്നവനുമാകുന്നു' (ശൂറാ– 11)

'കണ്ണുകൾ അവനെ കണ്ടെത്തുകയില്ല. കണ്ണുകളെ അവൻ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യും. അവൻ സൂക്ഷ്മജ്ഞാനിയും അഭിജ്ഞനുമാകുന്നു' (അൻആം:103).

ഇമാം തിർമിദി ഉദ്ദരിക്കുന്നതായി കാണാം. മക്കയിലെ മുശ്രിക്കുകൾ പ്രവാചകനോട് അല്ലാഹുവിന്റെ പിതൃപരമ്പരയെ സംബന്ധിച്ച് പറയുവാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ അല്ലാഹു ആയത്തിറക്കുകയാണ്.

'(നബിയെ,) പറയുക: കാര്യം അല്ലാഹു ഏകനാണ് എന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹു ഏവർക്കും ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനാകുന്നു. അവൻ (ആർക്കും) ജന്മം നൽകിയിട്ടില്ല. (ആരുടെയും സന്ത തിയായി) ജനിച്ചിട്ടുമില്ല. (സൂറത്തുൽ ഇഖ്ലാസ്: 1–3) കാരണം ജനിക്കുന്നവരാക്കെ മരിക്കുന്നവരാണ്, മരിക്കുന്നവരെല്ലാം തന്നെ അനന്തരമെടുക്കുന്നവരാണ്, അതുകൊണ്ട് തന്നെ അല്ലാഹു മരിക്കുകയോ, അനന്തരമെടുക്കുകയോ ചെയ്യില്ല.

'അവന് തുല്യനായി ആരും ഇല്ലതാനും (സൂറത്തുൽ ഇഖ്ലാസ്: 4) അതായത് അവന് തുല്ല്യമായിട്ടോ, പകരമായിട്ടോ യാതൊന്നുമില്ല, അവനെപോലെ യാതൊന്നുമില്ല.

52– അല്ലാഹുവിന്റെ ഭംഗിയുള്ള നാമങ്ങൾക്ക് ഖുർആനിൽ നിന്നും സുന്നത്തിൽ നിന്നും തെളിവ് പറയുക?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَللَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ) (الأعراف:180) 'അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും നല്ല പേരുകളുണ്ട്. അതിനാൽ ആ പേരുകളിൽ അവനെ നിങ്ങൾ വിളിച്ചുകൊള്ളുക, അവന്റെ പേരുകളിൽ കൃത്രിമം കാണിക്കുന്നവരെ നിങ്ങൾ വിട്ടുകളയുക' (അഅ്റാഫ്:180). (قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الأَسْمَاءُ الْحُسْنَى) (الإسراء:110)

'(നബിയേ,) പറയുക: നിങ്ങൾ അല്ലാഹു എന്ന് വിളിച്ചുകൊള്ളുക. അല്ലെങ്കിൽ റഹ്മാൻ എന്ന് വിളിച്ചുകൊള്ളുക. ഏതു തന്നെ നിങ്ങൾ വിളിക്കുകയാണെങ്കിലും അവ ന്നുള്ളതാകുന്നു ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായ നാമങ്ങൾ' (ഇസ്രാഅ്:110).

(اللَّهُ لاَ إِلَهَ إلاَّ هُو لَهُ الأَسْمَاءُ الْحُسْنَى) (طه: 8)

'അല്ലാഹു– അവനല്ലാതെ ഒരു ദൈവവുമില്ല. അവന്റെതാകുന്നു ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായ നാമങ്ങൾ' (ത്വാഹാ:8)..

പ്രവാചകൻ ്ജ് പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിന് തൊണ്ണൂറ്റി ഒൻപത് നാമങ്ങളുണ്ട്, നൂറിന് ഒന്ന് കുറവ്, ആരെങ്കിലും അത് എണ്ണി കണക്കാക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്' (മുസ്ലിം). തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

(أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ أَنْزَلْتُهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي ...) (أحمد)

'അല്ലാഹുവെ, നീ സ്വയം തന്നെ നിനക്ക് പേര് വെച്ച എല്ലാ നാമങ്ങൾ കൊണ്ടും, അല്ലെങ്കിൽ നീ നിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇറക്കിയ മുഴുവൻ നാമങ്ങൾ കൊണ്ടും, അതല്ലങ്കിൽ നീ നിന്റെ സൃഷ്ടികളിൽപെട്ട ഒരാൾക്ക് പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്ത മുഴുവൻ നാമങ്ങൾ കൊണ്ടും, അതുപോലെ നീ നിന്റെ അദൃശ്യജ്ഞാനത്തിൽ മറച്ച് വെച്ചിട്ടുള്ള മുഴുവൻ നാമങ്ങൾ കൊണ്ടും ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു...' (അഹ്മദ്).

53- അല്ലാഹുവിന്റെ സുന്ദര നാമങ്ങൾക്ക് വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നിന്നും ഉദാഹരണം നിരത്താമൊ?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَليًّا كَبيرًا) (النساء: 34)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഉന്നതനും മഹാനുമാകുന്നു' (നിസാത്:34).

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطيفًا خَبيرًا) (الأحزاب: 34)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നയജ്ഞനും സൂക്ഷ്മജ്ഞാനിയുമാകുന്നു' (അഹ്സാ ബ്:34).

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا) (النساء: 11)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു എല്ലാം അറിയുന്നവനും യുക്തിമാനുമാകുന്നു' (നിസാഅ്:11).

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا) (النساء: 58)

'തീർച്ചയായും എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനും കാണുന്നവനുമാകുന്നു അല്ലാഹു' (നിസാഅ്:58).

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا) (النساء: 56)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു പ്രതാപവാനും യുക്തിമാനുമാകുന്നു്' (നിസാഅ്:56).

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا) (النساء:23)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും കരുണാനിധിയുമാകുന്നു' (നിസാഅ്:23).

(إنَّهُ بهمْ رَءُوفٌ رَحيمٌ) (التوبة: 117)

'തീർച്ചയായും അവൻ അവരോട് ഏറെ കൃപയുള്ളവനും കരുണാനിധിയുമാകുന്നു'

(وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ) (البقرة: 263)

'അല്ലാഹു പരാശ്രയം ആവശ്യമില്ലാത്തവനും സഹനശീലനുമാകുന്നു.' (അൽ ബഖറ:263)

(إِنَّهُ حَميدٌ مَجيدٌ) (هود: 73)

'തീർച്ചയായും അവൻ സ്തുത്യർഹനും മഹത്വമേറിയവനും ആകുന്നു' (ഹൂദ്:73).

(وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْء قَديرٌ) (البقرة: 284)

'അല്ലാഹു ഏത് കാര്യത്തിനുo കഴിവുള്ളവനാകുന്നു' . (അൽ്ബഖറ:284) رَانَّ رَبِّی قَرِیبٌ مُجِیبٌ) (هود: 61)

'തീർച്ചയായും എന്റെ രക്ഷിതാവ് അടുത്തു തന്നെയുള്ളവനും (പ്രാർത്ഥനക്ക) ഉത്തരം നൽകുന്നവനുമാകുന്നു' (ഹൂദ്:61).

(إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا) (النساء: 1)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നിങ്ങളെ നിരീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനാകുന്നു' (നിസാഅ്:1).

(وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً) (النساء:81)

'ഭരമേൽപിക്കപ്പെടുന്നവനായി അല്ലാഹു മതി' (നിസാഅ്:81).

(وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا) (النساء: 6)

'കണക്കു നോക്കുന്നവനായി അല്ലാഹു തന്നെ മതി' (നിസാഅ്:ര́).

(وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْء مُقيتًا) (النساء: 85)

'അല്ലാഹു എല്ലാകാര്യങ്ങളുടെയും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നവനാകുന്നു' (നിസാഅ്:85).

(أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ) (فصلت: 53)

'നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ഏത് കാര്യത്തിനും സാക്ഷിയാണ് എന്നതു തന്നെ മതിയായതല്ലേ?' (ഫുസ്സിലത്ത്:53)

(إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ) (فصلت: 54)

വസ്തുവിനെയും വലയം 'തീർച്ചയായും അവൻ ഏതൊരു ചെയ്തിട്ടുള്ളവനാകുന്നു.' (ഫുസ്സിലത്ത്:54)

(اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ) (البقرة: 255)

'അല്ലാഹു – അവനല്ലാതെ ദൈവമില്ല. എന്നെന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവൻ. എ ല്ലാം നിയന്ത്രി ക്കുന്നവൻ.' (അൽബ്ഖറ:255)

(هُوَ الأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءَ عَلِيمٌ) (الحديد: 3) ത്തന്തിമനും വ്രത്യക്ഷമായവനും ത്യാർച്ചും അവൻ സർവ്വ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ആദിയും 'അവൻ പരോക്ഷമായവനുമാണ്. അറിവുള്ളവനുമാണ്' (ഹദീദ്:1)

(هُوَ اللَّهُ الَّذي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَالَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَة هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحيمُ * هُوَ اللَّهُ الَّذي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْمَلكُ الْقُدُّوسُ السَّلاَمُ الْمُؤْمنُ الْمُهَيْمنُ الْعَزيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّه عَمَّا يُشْرِكُونَ * هُوَ اللَّهُ الْخَالَقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الأَسْمَاءُ الْحُسْنَى) (الحشر:22-24)

'താനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനുമില്ലാത്തവനായ അല്ലാഹുവാണവൻ. അവൻ. അദൃശ്യവും ദൃശ്യവും അറിയുന്നവനാകുന്നു അവൻ പരമകാരുണികനും കരുണാനിധിയുമാകുന്നു. താനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനുമില്ലാത്തവനായ അല്ലാഹുവാണവൻ. രാജാധികാരമുള്ളവനും പരമപരിശുദ്ധനും സമാധാനം നൽകുന്നവനും അഭയം നൽകുന്നവനും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നവനും പ്രതാപിയും പരമാധികാരിയും മഹത്വമുള്ളവനും ആകുന്നു അവൻ. അവർ പങ്കു ചേർക്കുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം അല്ലാഹു എത്രയോ പരിശുദ്ധൻ! സ്രഷ്ടാവും നിർമാതാവും രൂപം നൽകുന്നവനുമായ അല്ലാഹുവത്രെ അവൻ. അവന് ഏറ്റവും ഉത്തമ മായ നാമങ്ങളുണ്ട്' (ഹശ്ർ:22-24).

അല്ലാഹുവിന്റെ സുന്ദര നാമങ്ങൾക്ക് പ്രവാചകസുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദാഹരണ ങ്ങൾ വിശദമാക്കുക?

(لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْعَلِيمُ الْحَلِيمُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْضِ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴾ (بخاري ومسلم)

അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ്സഹന ശീലനും, ഉന്നതനുമായ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ല, മഹത്തായ സിംഹാസനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനായ അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി സിംഹാസനത്തിന്റെ ഉന്നതമായ ഉടമസ്ഥനും, ഉടമസ്ഥനും, ആകാശങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനുമായി അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥ ത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി (പാർത്ഥിക്കുന്നു:

'നിനക്കാണ് സ്തുതികളഖിലവും, എല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നവനും, എന്നെന്നും ജീവിച്ചിരിക്കു ന്നവനും, ഔദാര്യവാനും, മഹത്വമുള്ളവനും, ആകാശഭൂമികളെ പടച്ചവനുമായവനെ യഥാർത്ഥത്തിൽ നീയല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹനില്ല,....' (അഹ്മദ്).

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

'ആകാശങ്ങളിലും, ഭൂമിയിലും അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തോടൊപ്പം യാതൊന്നും ഉപദ്രവമേൽക്കാത്ത, അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ ഞാൻ തുടങ്ങുന്നു, അവൻ എല്ലാം കേൾക്കുകയും, അറിയുന്നവനുമാകുന്നു' (അബൂദാവൂദ്).

തിരുമേനി (പാർത്ഥിക്കുന്നു:

'ദൃശ്യവും, അദൃശ്യവും അറിയുന്നവനായ അല്ലാഹുവെ, ആകാശഭൂമികളെ സൃഷ്ടിച്ചവനെ, സർവ്വതിന്റെയും രക്ഷിതാവും, ഉടമസ്ഥനുമായവനെ' (തിർമിദി).

തിരുമേനി പരയുന്നു:

(اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَرَبَّ الأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٌ فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى وَمُنْزِلَ التَّوْرَاة وَالإِنْجِيل وَالْفُرْقَان أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءَ أَنْتَ آخذٌ بِنَاصِيَتِهِ اللَّهُمَّ أَنْتَ الأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اقْض عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْننَا مِنَ الْفَقْرِ …) (مسلم)

്ആകാശങ്ങളുടെ ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥനും, ഉന്നതമായ ഉടമസ്ഥനും, സിംഹാനസത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനും, ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവും, സർകജതിന്റെയും രക്ഷിതാവും, ധാന്യത്തെയും, കൃഷികളെയും മുളപ്പിക്കുന്നവനും, ഖുർആനും, ഇഞ്ചീലും, തൗറാത്തും ഇറക്കിയവനുമായ അല്ലാഹുവെ, സർവ്വതിന്റെയും ബുദ്ധിമുട്ടുകളിൽ നിന്ന് ഞാൻ നിന്നോട് നീയാണ് അതിന്റെയെല്ലാം ചോദിക്കുന്നു, നെറുകയിൽ രക്ഷ പിടിക്കുന്നവൻ, അല്ലാഹുവെ നീയാണ് ആദ്യമുള്ളവൻ നിനക്ക് മുമ്പ് യാതൊന്നും തന്നെയില്ല, നീയാണ് അവസാനമായുള്ളവൻ നിനക്ക് ശേഷം യാതൊന്നും തന്നെയില്ല്, നീയാണ് പ്രകടമായിട്ടുള്ളവൻ നിനക്ക് മുകളിൽ യാതൊന്നും തന്നെയില്ല, നീയാണ് അദൃശയാമയിട്ടുള്ളവൻ നിനക്ക് താഴെ യാതൊന്നും തന്നെയില്ല, ഞങ്ങളുടെ കടം നീ തീർക്കേണമേ, ദാരിദ്രത്തിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഐശ്വര്യം നൽകേണമേ' (മുസ്ലിം)

തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നത് നോക്കുക:

'അല്ലാഹുവെ നിനക്കാണ് സർവ്വസ്തുതിയും, നീയാണ് ആകാശഭൂമികളുടെയും, അതിലുള്ളവയുടെയും പ്രകാശം, നിനക്കാണ് സ്തുതികളഖിലവും, നീയാണ് ആകാശഭൂമികളെയും അതിലുള്ളവയെയും നിയന്ത്രിക്കുന്നത്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

റസൂലുല്ലാഹി (പാർത്ഥിക്കുന്നു:

'അല്ലാഹുവെ, ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു, ജനിക്കുകയോ, ജനിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യാത്തവനും, തുല്ല്യനായി യാതൊന്നും തന്നെയില്ലാത്തവനുമായ നീ ഒരുവനും, നിരാശ്രയനുമായ നീയല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി ആരും തന്നെയില്ലാത്ത അല്ലാഹു നീയാണെന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു...' (അബൂദാവൂദ്) തിരുമേനി പരയുന്നു:

(يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ) (بخاري)

^{&#}x27;ഹൃദയങ്ങളെ മാറ്റിമറിക്കുന്നവനെ...' (ബുഖാരി)

ഇത്പോലെ ഒട്ടനവധി ഹദീസുകൾ പ്രവാചകൻ യുടെ തിരുമൊഴികളിൽ കാണാവുന്നതാണ്.

55- അല്ലാഹുവിന്റെ ഭംഗിയുള്ള നാമങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ എത്രയാണ്?

ഉരതരം അത് മൂന്ന് ഇനങ്ങളാണ്. ഒന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ ദാത്തിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, രണ്ട്: ആ നാമങ്ങൾ ഉൾകൊള്ളുന്ന വിശേഷണങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, മൂന്ന്: ഒരു നാമം നൽകുമ്പോൾ അനിവാര്യമായും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട വിശേഷണങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

56- ഇതിനുള്ള ഉദാഹരണം വ്യക്തമാക്കാമോ?

ഉരതരം: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളായ الرحمن الرحيم എന്നത് ഈ പേരുള്ള ദാത്തിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു, അതായത് അല്ലാഹുവിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതുപോലെ ഈ നാമം ഉൾകൊള്ളുന്ന (الرحمة) 'കാരുണ്യം' എന്ന വിശേഷണം അല്ലാഹുവിനുണ്ടെന്നും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതുപോലെ ഈ ഉൾകൊള്ളാത്തതും, എന്നാൽ അനിവാര്യമായും നാമങ്ങൾ ഉണ്ടാവേണ്ടതുമായ ജീവിതം, കഴിവ് പോലെയുള്ള വിശേഷണത്തെയും ഈ നാമങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ മുഴുവൻ നാമങ്ങളും സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഇതിന് വിപരീതമായിരിക്കും സൃഷ്ടികളുടെ നാമങ്ങൾ, ചിലപ്പോൾ کیم 'യുക്തിമാൻ' എന്ന് പേരു 'വിവരമില്ലാത്തവൻ' جاهل അവൻ വെക്കും ആയിരിക്കും, പക്ഷേ, 'വിധികർത്താവ്' എന്നായിരിക്കും പേര്, പക്ഷേ, അവൻ 'അക്രമി' ആയിരിക്കും, عزيز 'പ്രതാപവാൻ' എന്ന് പേര് വെക്കും പക്ഷേ, അവൻ ذليل 'നിന്ദ്യൻ' ആയിരിക്കും, شريف 'മാന്യൻ' എന്ന് പേര് വെക്കും പക്ഷേ, അവൻ وضيع 'നീചൻ' ആയിരിക്കും, کریم 'ഔദാര്യവാൻ' എന്ന് പേര് വെക്കും പക്ഷേ, അവൻ لئيم 'അതൃാഗ്രഹി' ആയേക്കും, എന്ന് 'സദ്വൃത്തൻ' صالح പേര് വെക്കും പക്ഷേ, അവൻ 'സൗഭാഗ്യവാൻ' ്ദുർവൃത്തൻ' ആയേക്കും, എന്ന്പേര് െവെക്കും, പക്ഷേ, അവൻ شقى 'ദൗർഭാഗ്യവാൻ' ആയേക്കും, أسد 'സിംഹം'

എന്ന് പേര് വെക്കും, പക്ഷേ അവൻ علقبة 'ആട്ടങ്ങ'യും, علقبة 'കയ്പുള്ളതും' ആയേക്കും. സൃഷ്ടികളെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതിനേക്കാളും ഉന്നതനായ അല്ലാഹു അവൻ സ്വയം വിശേഷിപ്പിച്ചത് പോലെയാണ്. അവൻ എത്രയോ പരിശുദ്ധനാകുന്നു, അവനാണ് സ്തുതികളും.

57- അല്ലാഹുവിന്റെ സുന്ദര നാമങ്ങൾ ഉൾകൊള്ളുന്ന കാര്യങ്ങൾ എത്ര വിഭാഗമാണ്?

ഉരന്മരം ഒന്ന്: ഭംഗിയുള്ള മുഴുവൻ നാമങ്ങളെയും കുറിക്കുന്ന നാമം, അത് ച്രി'അല്ലാഹു' എന്ന നാമമാകുന്നു. അതായത് അല്ലാഹു എന്ന് പറഞ്ഞാൽ വിശുദ്ധഖുർആനും തിരുസുന്നത്തും പഠിപ്പിക്കുന്ന മുഴുവൻ നാമങ്ങളെയും അത്കുറിക്കുന്നു. അത്കൊണ്ട് തന്നെ അല്ലാഹു വിന്റെ മുഴുവൻ നാമങ്ങളും ഓരോ വിശേഷണത്തെ കുറിക്കുന്നുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(هُوَ اللَّهُ الْخَالقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ) (سورة الحشر: 24)

'സ്രഷ്ടാവും നിർമാതാവും രൂപം നൽകുന്നവനുമായ അല്ലാഹുവത്രെ അവൻ' (ഹശ്ർ:24).

ഇത്പോലെയുള്ളതും.

രണ്ട്: ആല്ലാഹുവിന്റെ ദാത്തിനെ ഉൾകൊള്ളുന്ന നാമങ്ങൾ. ഉദാഹരണമായി: السيع 'എല്ലാം കേൾക്കുന്നവൻ' എന്ന നാമം. ഈ നാമം അല്ലാഹുവിന്റെ വിശാലമായ കേൾവിയെ ഉൾകൊള്ളുന്നു. ഗോപ്യവും, പ്രകടവുമായ മുഴുവൻ ശബ്ദങ്ങളെയും അവൻ കേൾക്കുന്നു. അതുപോലെ അല്ലാഹുവിന്റെ المعرب 'എല്ലാം കാണുന്നവൻ' എന്ന നാമം പ്രകടവും, ഗോപ്യവുമായ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളെയും, വസ്തുക്കളെയും കാണുന്നു എന്നതിനെ കുറിക്കുന്നു. العليا എന്ന നാമം എല്ലാത്തിനെയും ചൂഴ്ന്ന് നിൽക്കുന്ന അറിവിനെ കുറിക്കുന്നു.

(لاَ يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّة فِي السَّمَوَاتِ وَلاَ فِي الأَرْضِ وَلاَ أَصْغَرُ مِنْ ذَلكَ وَلاَ أَكْبَرُ) (سِا:8) 'അദൃശ്യകാര്യങ്ങൾ അറിയുന്നവനായ (രക്ഷിതാവ്). ആ്കാശങ്ങളിലാകട്ടെ ഭൂമിയിലാകട്ടെ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കമുള്ളതോ അതിനെക്കാൾ ചെറുതോ വലുതോ ആയ യാതൊന്നും അവനിൽ നിന്ന് മറഞ്ഞ് പോകുകയില്ല' (സബഅ്:3).

എന്ന നാമം എല്ലാത്തിനെയും ഉണ്ടാക്കുവാനും, നശിപ്പിക്കുവാനും കഴിയുന്ന പരിപൂർണ കഴിവിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇത്പോലെയാണ് മുഴുവൻ നാമങ്ങളും.

മൂന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ കുറിക്കുന്ന വിശേഷണങ്ങൾ ഉദാഹരണമായി: الخالق 'സൃഷ്ടാവ്', ഉൾകൊള്ളുന്നവ. 'അന്നദാതാവ്' الرازق المصور 'രൂപം നൽകുന്നവൻ' പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ. നാല്: മുഴുവൻ ന്യൂനതകളിൽ നിന്നുമുള്ള പരിശുദ്ധിയെ കുറിക്കുന്നത്. القدوس ്പരമ പരിശുദ്ധൻ' ്സമാധാനം ഉദാഹരണമായി: നൽകുന്നവൻ' പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ. **5**8– നിരുപാധികമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളുടെ ഇനങ്ങൾ ഏവ?

ഉരതരംഃ പേര് മാത്രം നൽകുന്നതും, അതുപോലെ മറ്റുള്ളതിനോടൊപ്പം ചേർക്കുന്നതുമായ നാമങ്ങൾ. അത് ഏത്വിധേനയായാലും പരിപൂർണതയുടെ വിശേഷണമാണ് ഉൾകൊള്ളുന്നത്. 'എന്നെന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവൻ' الحَيوم 'എല്ലാം ഉദാഹരണമായി: 'നിരാശ്രയൻ' الصمد നിയന്ത്രിക്കുന്നവൻ' الأحد പോലെയുള്ളവ. അതിൽ പെട്ടതാണ് ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിന് എതിരായി പ്രയോഗിക്കുന്ന നാമങ്ങൾ. നാമങ്ങൾ ആ മാത്രമായി പ്രയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ പോരായ്മ തോന്നിയേക്കാം. ഉദാഹരണമായി: ്ഉപദ്രവം ചെയ്യുന്നവനും, ഉപകാരം ചെയ്യുന്നവനും ' 'താഴ്തുന്നവനും, ഉയർത്തുന്നവനും' 'നൽകുന്നവനും, المذل നിന്ദ്യത തടയുന്നവനും' ്പ്രതാപം നൽകുന്നവനും, നൽകുന്നവനും' നാമങ്ങൾ. الضار ഇതുപോലെയുള്ള 'ഉപദ്രവിക്കുന്നവൻ', المانع 'താഴ്തുന്നവൻ' الخافض 'തടയുന്നവൻ' المانع 'നിന്ദ്യത നൽകുന്നവൻ' പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ മാത്രമായി നൽകുവാൻ ഇതുകൊണ്ട് തന്നെ അല്ലാഹു നൽകിയ വഹ്യുകളിൽപെട്ട തിരുസുന്നത്തിലോ വിശുദ്ധഖുർആനിലോ, ഇങ്ങനെയുള്ള മാത്രമായി ഉപയോഗിച്ച തായി ഒരിക്കലും നമുക്ക് കാണാൻ സാധ്യമല്ല. അതുപോലെ തന്നെയാണ് 'പ്രതികാരമെടുക്കുന്നവൻ' എന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ നാമം. ഉദാഹരണമായി അല്ലാഹു പറയുന്നു:

رِإِنَّا مِنْ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ_{) (}السجدة:**22)** 'തീർച്ചയായും അത്തരം കുറ്റവാളികളുടെ വേരിൽ് നാം ശിക്ഷാനടപടിയെടു ക്കുന്നതാണ്' അല്ലെങ്കിൽ ذر 'ഉള്ള' എന്ന അവ്യയം ചേർത്ത്കൊണ്ട് നൽകുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامِ) (آل عمران: 4)

'അല്ലാഹു പ്രതാപിയും ശിക്ഷാനടപടി സ്വീകരിക്കുന്നവനുമാകുന്നു' (ആലു ഇംറാൻ:4).

59- അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ ദാതിയ: (അസ്ഥിത്വപരം), ഫിഅ്ലിയ: (പ്രവൃത്തിപരം) എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് തരം ഉണ്ടെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചല്ലൊ? എങ്കിൽ ദാത്തിയ(അസ്ഥിത്വപരം) ആയ വിശേഷണങ്ങൾക്ക് ക്വുർആനിൽ നിന്നുള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ പറയാമൊ?

ഉത്തരം

(بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَان) (المائدة: 64)

'അല്ല, അവന്റെ ഇരു കൈകളും നിവർത്തപ്പെട്ടവയാകുന്നു' (മാഇദ:64) (كُلُّ شَيْء هَالكٌ إِلاَّ وَجُهْهُ) (القصص:88)

'അവന്റെ തിരുമുഖം ഒഴികെ എല്ലാ വസ്തുക്കളും നാശമടയുന്നതാണ' (ഖസസ്:88).

(وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ) (الرحمن:27)

'മഹത്വവും ഉദാരതയും ഉള്ളവനായ നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മുഖം അവശേഷി ക്കുന്നതാണ്'

(وَ لَتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي) (طه: 39)

'എന്റെ നോട്ടത്തിലായിക്കൊണ്ട് നീ വളർത്തിയെടുക്കപ്പെടാൻ വേിണ്ടിയും കൂടിയാണത്'

(أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ) (الكهف: 26)

'അവൻ എത്ര കാഴ്ചയുള്ളവൻ. എത്ര കേൾവിയുള്ളവൻ!' (അൽകഅ്ഫ്:26)

(إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى) (طه: 46)

'തീർച്ചയായും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ കൂടെയുണ്ട്. ഞാൻ കേൾക്കുകയും കാണുകയും ചെയ്യുന്നു' (ത്വാഹാ:46).

(يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْديهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا) (طه: 110)

'അവരുടെ മുമ്പിലുള്ളതും പിന്നിലുള്ളതും അവൻഅറിയുന്നു. അവർക്കാകട്ടെ അതിനെപ്പറ്റിയൊന്നും പരിപൂർണ്ണമായി അറിയാനാവുകയില്ല' (ത്വാഹാ:110).

(وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْليمًا) (النساء:164)

'മൂസായോട് അല്ലാഹു നേരിട്ട് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു' (നിസാഅ്:164).

(وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ انْت الْقَوْمَ الظَّالمينَ) (الشعراء: 10)

'നിന്റെ രക്ഷിതാവ് മൂസായെ വിളിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമത്രെ,) നീ ആ അക്രമികളായ ജനങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് ചെല്ലുക' (ശുഅറാ:10).

(وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَة) (الأعراف:22)

'അവർ ഇരുവരെയും വിളിച്ച് അവരുടെ രക്ഷിതാവ് പറഞ്ഞു: ആ വൃക്ഷത്തിൽ നിന്ന് നിങ്ങ ളെ ഞാൻ വിലക്കിയിട്ടില്ലേ?' (അഅ്റാഫ്:22)

(وَيَوْمَ يُنَاديهمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ الْمُرْسَلينَ) (القصص: 65)

'അവൻ (അല്ലാഹു) അവരെ വിളിക്കുകയും, ദൈവദൂതൻമാർക്ക് എന്ത് ഉത്തരമാണ് നിങ്ങൾ നൽകിയത് എന്ന് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം. (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.)' (ഖസസ്:65)

60– അല്ലാഹുവിന്റെ ദാതിയ:യായ വിശേഷണങ്ങൾക്ക് പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്?

*ഉര*തര*ം* പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

(حِجَابُهُ النُّورُ لَوْ كَشَفَهُ لاَّحْرَقَ سُبُحَاتُ وَجْهِهِ مَا انْتَهَى إِلَيْهِ بَصَرُهُ مِنْ خَلْقِهِ) (مسلم)

'അല്ലാഹുവിന്റെ മറ പ്രകാശമാകുന്നു, അത് വെളിവാക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ മുഖത്തിന്റെ പ്രകാശവും മഹത്വവും കാരണം അവന്റെ നോട്ടം എത്തുന്നത് വരെയുമുള്ള (മുഴുവൻ സൃഷ്ടികളും) അവന്റെ മുഴുവൻ സൃഷ്ടികളും കരിഞ്ഞ് പോകുന്നതാണ്' (മുസ്ലിം).

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(إِنَّ يَمِينَ اللَّهِ مَلاَّى لاَ يَغِيضُهَا نَفَقَةٌ سَحَّاءُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْفَقَ مُنْذُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ فَإِنَّهُ لَمْ يَنْقُصْ مَا فِي يَمِينِهِ وَعَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ وَبِيَدِهِ الأُخْرَى الْفَيْضُ أَوِ الْقَبْضُ يَرْفَعُ وَيَخْفِضُ) ﴿بخارِي ومسلم﴾

'അല്ലാഹുവിന്റെ വലത് കൈ നിറഞ്ഞതാണ്, രാവും പകലുമായി ധാരാളം ചില വഴിച്ചിട്ടും അതിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും കുറഞ്ഞ്പോകുന്നില്ല, ആകാശഭൂമികൾ സൃഷ്ടിച്ചത് മുതൽ ചിലവഴിച്ചിട്ടും അവന്റെ വലത് കയ്യിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും കുറഞ്ഞ് പോയിട്ടില്ല, അല്ലാഹുവി ന്റെ സിംഹാസനം വെള്ളത്തിന്മേലാകുന്നു, അവന്റെ അടുത്ത കയ്യിലാണ് മരിപ്പിക്കൽ അ ല്ലെങ്കിൽ ആത്മാവിനെ പിടിക്കലും, വിശാലമായി ഉപജീവനം നൽകലും, ഉപജീവനം കുടുസാക്കലും' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ ദജ്ജാലിന്റെ ഹദീസിൽ പറയുന്നു:

(إِنَّ اللَّهَ لاَ يَخْفَى عَلَيْكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِأَعْوَرَ) (البخاري)

'തീർച്ചയായും നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിന് യാതൊന്നും തന്നെ അജ്ഞാതമല്ല, തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഒറ്റക്കണ്ണനുമല്ല' (ബുഖാരി). പ്രവാചകൻ തന്റെ കണ്ണിലേക്ക് ചൂണ്ടി കാണിച്ചു. ഹദീസ്. ഒരു കാര്യം നന്മയാണോ തിന്മയാണോയെന്ന് അറിയുവാനായിയുള്ള പ്രാർത്ഥനയിൽ തിരുമേനി പരയുന്നു:

﴿ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلاَ أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلاَ أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبَ ﴾ (البحاري)

'അല്ലാഹുവെ നിന്റെ അറിവ്കൊണ്ട്, ഏറ്റവും നല്ലതിനെ കാണിച്ചു തരാൻ ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു. നിന്റെ കഴിവ് കൊണ്ട് കഴിവും ചോദിക്കുന്നു, ഉന്നതമായ നിന്റെ ഔദാര്യത്തിൽ നിന്ന് ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു, നീയാണ് കഴിവുള്ളവൻ എനിക്ക് കഴിവില്ല, നീയാണ് അറിയുന്നവൻ എനിക്ക് അറിവില്ല, നീയാണ് എല്ലാ അദൃശ്യവും അറിയുന്നവൻ' (ബുഖാരി). പ്രവാചകൻ വീണ്ടും പറയുന്നു:

'നിങ്ങൾ ചെവികേൾക്കാത്തവനെയോ, അദൃശ്യനായവനെയോ അല്ല വിളിക്കുന്നത്, മറിച്ച് കേൾക്കുന്നവനും കാഇസ്ലന്നവനും, അടുത്തുള്ളവനെയുമാണ് വിളിക്കുന്നത്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി പരയുന്നു:

(إذا أراد الله أن يوحي بلأمر تكلم بالوحي) (أبوداود)

'അല്ലാഹു ഏതെങ്കിലും കാര്യം സന്ദേശം നൽകുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ വഹ്യിലൂടെ സംസാരിക്കുന്നു' (അബൂദാവൂദ്). റസൂലുല്ലാഹ് من منافق مارك منافق منا

'അല്ലാഹു പറയുന്നു: അല്ലയോ ആദം, അപ്പോൾ പറയും: വിളിക്കിതാ ഞാൻ ഉത്തരം നൽകിയിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇപ്രകാരം പരലോകത്ത് ജനങ്ങൾ മഹ്ശറിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹു അവരോട് സംസാരിക്കും. അല്ലാഹു സ്വർഗവാസികളോട് സംസാരിക്കും തുടങ്ങിയ ഹദീസുകളും നമുക്ക് ധാരാളമായി കാണാവുന്നതാണ്. 61- അല്ലാഹുവിന്റെ 'ഫിഅ്ലിയ്യ: (പ്രവൃത്തിപരം) ആയ വിശേഷണങ്ങൾക്ക് വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ നിന്നുള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ വിശദമാക്കാമൊ?

ഉത്തരം

(ثُمَّ اسْتَوَى إلَى السَّمَاء فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَات) (البقرة: 29)

'പുറമെ ഏഴ് ആകാശങ്ങളായി ക്രമീക്രിച്ചുകൊണ്ട് ഉപരിലോകത്തെ സംവിധാനിച്ചവനും അവൻ തന്നെയാണ്' (അൽബഖറ:29).

(هَلْ يَنظُرُونَ إلا الله أَنْ يَأْتيَهُمْ اللَّهُ) (البقرة: 210)

'അല്ലാഹു അവരുടെയടുത്ത് വരുന്നത് മാത്രമാണോ അവർ കാത്തിരിക്കുന്നത്?'

روَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِه وَالأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقَيَامَة وَالسَّموَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينهِ) (الرَّمر:67) 'അല്ലാഹുവെ ´ ക്ണക്കാക്കേണ്ട ´ നിലയിൽ അവർ ക്ണക്കാക്കിയിട്ടില്ല. ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ ഭൂമി മുഴുവൻ അവന്റെ ഒരു കൈപിടിയിൽ ഒതുങ്ങുന്നതായിരിക്കും. ആകാശങ്ങൾ അവന്റെ വലതുകെയ്യിൽ ചുരുട്ടിപിടി ക്കപ്പെട്ടവയുമായിരിക്കും' (സുമർ:67).

(مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لَمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ) (ص:75)

'ഇബ്ലീസേ, എന്റെ കൈകൊണ്ട് ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചുണ്ടാക്കിയതിനെ നീ പ്രണമിക്കുന്നതിന് നിനക്കെന്ത് തടസ്സമാണുണ്ടായത്?' (സ്വാദ്:75)

(وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْء) (الأعراف: 145)

'എല്ലാകാര്യത്തെപ്പറ്റിയും നാം അദ്ദേഹത്തിന് (മൂസായ്ക്ക്) പലകകളിൽ എഴുതികൊടുക്കുകയും ചെയ്തു' (അഅ്റാഫ്:145).

(فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ للْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا) (الأعراف: 143)

'അങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രക്ഷിതാവ് പർവ്വതത്തിന് വെളിപ്പെട്ടപ്പോൾ അങ്ങിനെ അവൻ പൊടിയാക്കി.' (അഅ്റാഫ്:143).

(إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ) (الحج: 18)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ചെയ്യുന്നു' (ഹജ്ജ്:18).

62– പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ നിന്ന് അല്ലാഹുവിന്റെ 'ഫിഅ്ലിയ്യ(ക്രിയാപരം) ആയ വിശേഷണങ്ങൾക്കുള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്?

ഉത്തരംഃ പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

(يَنْزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الآخِرُ ...) (بخاري)

പ്രവാചകതിരുമേനി(ﷺ) പറഞ്ഞു: 'ഉന്നതനായ നമ്മുടെ രക്ഷിതാവ് എല്ലാ രാത്രിയിലും അതിന്റെ അവസാന മൂന്നിലൊന്ന് അവശേഷിക്കുമ്പോൾ ദുൻയാവിലെ ആകാശത്തേക്ക് ഇറങ്ങി വരുന്നു.' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) പ്രവാചകൻﷺ ശുപാർശയെ സംബന്ധിച്ചു പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ട ഹദീസിൽ പറയുന്നു:

'അവർക്ക് മനസിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന രൂപത്തിൽ അല്ലാഹു അവന്റെ രൂപത്തിൽ അവരിലേക്ക് വരും, എന്നിട്ട് പറയും: ഞാനാണ് നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ്, അപ്പോൾ അവർ പറയും: നീ ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവാണ്...' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

പ്രവൃത്തിപരമായ വിശേഷണം കൊണ്ട് ഇവിടെ നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് 'വരിക' എന്ന പ്രവർത്തനമാണ്. അതല്ലാതെ രൂപമല്ല. എന്ന് പ്രത്യേകം മനസ്സിലാക്കുക.

തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവസാന നാളിൽ ഭൂമിയെ ചുരുട്ടി പിടിക്കുന്നതാണ്, ആകാശം അവന്റെ വലത് കയ്യിലായിരിക്കും, പിന്നീട് പറയും: ഞാനാണ് രാജാവ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി ്ക്ക പറയുന്നു:

'അല്ലാഹു സൃഷ്ടികളെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ അവന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അവൻ സ്വയം തന്നെ എഴുതുകയുണ്ടായി: എന്റെ കാരുണ്യം എന്റെ കോപത്തെ അതിജയിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന്' (ബുഖാരി). മൂസാ നബി യുടെയും ആദംനബി യുടെയും ഹദീസിൽ പറയുന്നു:

'ആദം പറയുകയുണ്ടായി: അല്ലാഹു അവന്റെ സംസാരത്തിന് തിരഞ്ഞെടുത്ത മൂസയല്ലേ നീ, അവൻ നിനക്ക് അവന്റ കൈ കൊണ്ട് തൗറാത്ത് എഴുതി തരികയും ചെയ്തില്ലേ' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം, അബുദാവൂദ്)

അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരവും, അല്ലാഹുവിന്റെ കൈയ്യും ദാതിയായ രണ്ട് വിശേഷണങ്ങളാണ്, അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം എന്നുള്ളത് ദാതിയും, ഫിഅ്ലിയുമായ വിശേഷണമാണ്. തൗറാത്ത് എഴുതിയത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഫിഅ്ലിയായ വിഷേണവുമാണ്. തിരുമേനി പരയുന്നു:

(إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ النَّهَارِ وَيَبْسُطُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ ...) مسلم

'പകലിൽ തെറ്റ് ചെയ്യുന്നവരുടെ പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുവാനായി, അല്ലാഹു രാത്രിയിൽ തന്റെ കൈകൾ നീട്ടിയിരിക്കുന്നു, രാത്രിയിൽ തെറ്റ് ചെയ്യുന്നവരുടെ പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുവാനായി അവൻ പകലിൽ തന്റെ കൈകൾ നീട്ടിയിരിക്കുന്നു...' (മുസ്ലിം). ഇത്പോലെ ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ നമുക്ക് കാണാനാവുന്നതാണ്.

63- അല്ലാഹുവിന്റെ ഫിഅ്ലിയായ മുഴുവൻ വിശേഷണങ്ങളിൽ നിന്നും നാമങ്ങൾ നിർദ്ധരിച്ചെടുക്കാമൊ? അതല്ല അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ മുഴുവനും (توقیفیة) മാറ്റം പാടില്ലാത്ത വിധം നിർണ്ണിതമാണോ?

'തൗഖീഫിയ്യ:' അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ അഥവാ ഉത്തരംഃ പാടില്ലാത്ത വിധം നിർണ്ണിതമാണ്. അല്ലാഹു വിശുദ്ധഖുർആനിലും, പ്രവാചകൻ തന്റെ തിരുചര്യയിലും പറഞ്ഞ നാമങ്ങൾ മാത്രമെ അല്ലാഹുവിന് നൽകുവാൻ പാടുള്ളൂ. അല്ലാഹു സ്വതം തന്റേതായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പൂർണ്ണതയും പുകഴ്ച്ചയും പ്രഖ്യാപിച്ച അടങ്ങിയിട്ടുള്ളവയാണ്. പക്ഷേ, എല്ലാം അല്ലാഹു നിരുപാധികമായി വിശേഷിപ്പിച്ചതല്ല. വിശേഷണങ്ങളിൽ അതുപോലെ എല്ലാ നിന്നും നാമങ്ങള പിടിച്ചെടുക്കുവാനും സാധ്യമല്ല, എന്നാൽ ചില വിശേഷണങ്ങൾ നിരുപാധികം വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹു ആയത്തിലുള്ളത് പോലെ.

(اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ) (الروم:40)

'അല്ലാഹുവാണ് നിങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചത്. എന്നിട്ടവൻ നിങ്ങൾക്ക് ഉപജിവനം നൽകി. പിന്നെ നിങ്ങളെ അവൻ മരിപ്പിക്കുന്നു. പിന്നീട് അവൻ നിങ്ങളെ ജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.' (റൂം:40)

അല്ലാഹു സ്വതം തന്നെ സൃഷ്ടാവ്, അന്നദാതാവ്, ഇവിടെ ജീവിപ്പിക്കുന്നവൻ, മരിപ്പിക്കുന്നവൻ, എല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നവൻ വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങനെ ഇതിൽ തന്നെ പെട്ടതാണ് നിരുപാധികം അല്ലാഹു സ്വയം തന്നെ വിശേഷിപ്പിച്ചതും, പ്രതിഫലത്തിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ, പ്രതിക്രിയയുടേയും രൂപത്തിലുള്ള അത് പരിപൂർണതയും ഉൾകൊള്ളുന്നതാണ്, താഴെ സ്തുതിയും, വരുന്ന ആയത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നത് പോലെ.

(يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ) (النساء:142)

'തീർച്ചയായും (കപടവിശ്വാസികൾ) അല്ലാഹുവെ വഞ്ചിക്കാൻ നോക്കുകയാണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹു അവരെയാണ് വഞ്ചിക്കുന്നത്' (നിസാഅ്:142).

(وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكرينَ) (آل عمران: 54)

'അവർ (സതൃനിഷേധികൾ) തന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു. അല്ലാഹുവും തന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു. അല്ലാഹു നന്നായി തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നവനാകുന്നു' (ആലുഇംറാൻ:54).

(نَسُوا اللَّهَ فَنسيَهُمْ) (التوبة:67)

'അവർ അല്ലാഹുവെ മറന്നു. അപ്പോൾ അവൻ അവരെയും മറന്നു.' (തൗബ:67)

എന്നാൽ ഈ വിശേഷണങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ അല്ലാഹു ആയത്തിൽ പറഞ്ഞ സന്ദർഭങ്ങളിലല്ലാതെ മറ്റൊരു സ്ഥലത്തും ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. അല്ലാഹു തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നു, ചതിക്കുന്നു, കളിയാക്കുന്നു എന്നിങ്ങനെ ഒരിക്കലും പറയുവാൻ പാടില്ല. അതുപോലെ فاكه 'തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നവൻ', عاكم

'കളിയാക്കുന്നവൻ' എന്നിങ്ങനെ പറയുവാൻ പാടില്ല, ബുദ്ധിയുള്ളവനോ, മുസ്ലിമോ പറയുകയില്ല. കാരണം അല്ലാഹു അവനെ തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നവനെന്നോ, കുതന്ത്രക്കാരനെന്നോ, ചതിയ നെന്നോ പ്രയോഗിച്ചിട്ടില്ല, അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവർക്ക് അതേ രൂപത്തിൽ മറുപടി സൃഷ്ടികൾക്കിടയിൽ നല്ലാതെ. തന്നെ അറിയപ്പെട്ടതാണ് നൽകുവാ പ്രവർത്തികൾക്കനുസരിച്ച് പ്രതിഫലം നൽകുകയെന്നത് നീതയിൽ പെട്ടതാണെന്ന്, അത് അല്ലാഹുവിനോടാണെങ്കിൽ ഒന്നു കൂടി വ്യക്തമായി പ്രകടമാവുന്നുവെന്ന് മാത്രം.

64- അല്ലാഹുവിന്റെ നാമമായ العلي الأعلى 'അതൃന്നതൻ' ഇതേ ആശയം വരുന്ന الظاهر 'വകടമായവൻ' القاهر المتعالي 'ഉന്നത പരമാധികാരമുള്ളവൻ' എന്നീ നാമങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയിൽ ഉൾകൊള്ളുന്ന സാരമെന്താണ്?

ഉരതരം: العلى الأعلى 'അത്യന്നതൻ' എന്ന നാമത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അർത്ഥത്തിലുമുള്ള ഔന്നിതൃമാണ് ഉൾകൊള്ളുന്നത്. എല്ലാ സിംഹാസനത്തിൻമേൽ, സകല സൃഷ്ടികൾക്കും ഉപരിയിൽ, അവരിൽ നിന്നും അകന്നും അവരെ നിരീക്ഷിച്ചും, അവരുടെ സകലതും അറിഞ്ഞും, വിട്ടുപോകാതെ അവരിലെ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളെയും ഒന്നുപോലും പൊതിഞ്ഞും ഉന്നതമായി നിലകൊള്ളുന്നവൻ എന്നു സാരം. പ്രതിയോഗിയോ, എതിരാളിയോ, താർക്കികനോ, ഇല്ലാത്തവിധം തന്റെ ആധിപത്യത്തിൽ ഔന്നിത്യം പുലർത്തുന്നവൻ എന്ന സാരവും അതിനുണ്ട്. എല്ലാം അവന്റെ മഹത്വത്തിന് കീഴൊതുങ്ങിയും. അവന്റെ പ്രതാപത്തിന് വിധേയപ്പെട്ടും. അവന്റെ മേധാവിത്വത്തെ അനുസരിച്ചും, അവന്റെ വിധി നിയന്ത്രണങ്ങളിൽ നിന്ന് വഴുതിമാറാതെ വിനീതമായും വിശേഷണങ്ങളും കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. സമ്പൂർണ്ണതയുടെ സകല അവനിൽ സ്ഥാപിതമാണ്. പോരായ്മയുടെ ഒരൊറ്റ ഗുണവും അവനിലില്ലതന്നെ. ൗ അർത്ഥത്തിലും അവന്റെ ഔന്നിത്യം 'ഔന്നിത്യം' ണത്തിന്റെ വിശദീകരിക്കാം. എന്ന വിശേഷ അർത്ഥ പരിധിയിൽ ഈ വക ആശയങ്ങളെല്ലാം ഉദ്ദേശിക്കാം. ഒരു ആശയത്തേയും മാറ്റി നിർത്തുക സാധ്യമല്ല.

65- അല്ലാഹുവിന്റെ عُلُوّ അഥവാ ഉയർച്ച, ഉന്നതി എന്ന വിശേഷണത്തിന് വിശുദ്ധ ക്വുർആനിൽ നിന്നും തെളിവു നൽകാമൊ?

ഉരതരം അല്ലാഹുവിന്റെ 'ഉലുവ്വ്' എന്ന വിശേഷണത്തിന് ക്വുർആനിൽ തെളിവുകളൊരുപാടുണ്ട്. അവയിൽ നിന്നും ചിലത് താഴെ കൊടുക്കുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى) (طه:5)

'പരമ കാരുണികൻ സിംഹാസനസ്ഥനായിരിക്കുന്നു' (ത്വാഹാ:5) (أَأَمنتُمْ مَنْ في السَّمَاء) (اللك:17)

'ആകാശത്തുള്ളവനെ തൊട്ട് നിങ്ങൾ നിർഭയരായോ? (മുൽക്:17) (يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مَنْ فَوْقْهِمْ) (النحل:50)

'അവർക്ക് മീതെയുള്ള അവരുടെ രക്ഷിതാവിനെ അവർ ഭയപ്പെടുന്നുത്മ (നനജ്: 50)

(إِلَيْه يَصْعَدُ الْكَلْمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ) (فاطر: 10)

'അവങ്കലേക്കാണ് ഉത്തമ വചനങ്ങൾ കയറിപ്പോകുന്നത്. നല്ല പ്രവർത്തനത്തെ അവൻ ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു' (ഫാത്വിർ:10) (رَتَعْرُجُ الْمَلاَئكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ) راهارج: هِي

'മലക്കുകളും ആത്മാവുകളും അവങ്കലേക്ക് കയറിപ്പോകുന്നു' (മആരിജ്:4) (يُدَبِّرُ الأَمْرَ منَ السَّمَاء إِلَى الأَرْض) (السجدة:5)

'അവൻ ആകാശത്തുനിന്ന് ഭൂമിയിലേക്ക് കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിച്ചയക്കുന്നു. പിന്നീട് കാര്യം അവങ്കലേക്ക് ഉയർന്ന്പോകുന്നു' (സജദ:–5)

(إِذْ قَالَ اللَّهُ يَاعِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافَعُكَ إِلَيَّ) (آل عمران: 55)

'ഹേ; ഈസാ, തീർച്ചയായും നിന്നെ നാം പൂർണ്ണമായി ഏറ്റെടുക്കുകയും, എന്റെ അടുക്കലേക്ക് നിന്നെ ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (ആലുഇംറാൻ:55).

66- ഈ വിശേഷണത്തിന് സുന്നത്തിൽ നിന്നുള്ള തെളിവുകൾ ഏതൊക്കെയാണ്?

ഉരതരം സുന്നത്തിലും ഇതിന് ധാരാളം തെളിവുകൾ കാണാവുന്നതാണ്: അതിൽ പെട്ടതാണ് أوعال (മലക്ക് മാനിന്റെ രൂപത്തിൽ വരിക)ന്റെ ഹദീസ്: പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(والعرش فوق ذلك والله فوق العرش وهو بحكم الملك من فوق سبعة أرقعة) (أبوداود) അല്ലാഹുവിന്റെ സിഠഹാസനം അതിന് മുകളിലാണ്, അല്ലാഹു സിഠഹാസനത്തിന് മുകളിലാണ്, അവൻ ഏഴ് ആകാശത്തിനും മുകളിൽ നിന്ന് വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു' (അബൂദാവൂദ്). പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

عن مُعَاوِيَةَ ابْنِ الْحَكَمِ السُّلَمِيِّ:قَالَ وَكَانَتْ لِي جَارِيَةٌ تَرْعَى غَنَمًا لِي قَبَلَ أُحُد وَالْجَوَّانِيَّة فَاطَّلَعْتُ ذَاتَ يَوْم فَإِذَا الذِّئبُ قَدْ ذَهَبَ بِشَاةً مِنْ غَنَمِهَا وَأَنَا رَجُلِّ مِنْ بَنِي آدَمَ آسَفُ كَمَا يَأْسَفُونَ لَكنِّي صَكَكْتُهَا صَكَّةً وَيُوم فَإِذَا الذِّئبُ قَدْ ذَهَبَ بِشَاةً مِنْ غَنَمِهَا وَأَنَا رَجُلٌ مِنْ بَنِي آدَمَ آسَفُ كَمَا يَأْسَفُونَ لَكنِّي صَكَكْتُهَا صَكَّةً وَلَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَظَّمَ ذَلِكَ عَلَيَّ قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أُعْتَقُهَا قَالَ: اثْتني بِهَا فَقَالَ: لَهُ اللَّهِ قَالَ أَعْتِقُهَا فَإِنَّهَا مُؤْمِنَةٌ فَأَتَيْتُهُ بِهَا فَقَالَ: لَهَا أَيْنَ اللَّهُ قَالَتْ فِي السَّمَاءِ قَالَ: مَنْ أَنَا قَالَتْ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ اللَّهُ قَالَتْ فَيَا اللَّهُ قَالَتْ مُؤْمِنَةً اللهِ اللهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ الل

്മുആവിയ്യബ്നു ഹഖമുസ്സുലമിയിൽ നിന്ന് നിവേദനം: അദ്രേഹം ഉഹ്ദിനും ജവ്വാനിയ്യക്കുമിടയിൽ എനിക്ക് ആടുകളെ നോക്കുന്ന ഒരു അടിമ സ്ത്രീ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ഞാൻ ചെന്നു നോക്കുമ്പോൾ ചെന്നായ ഒരു ആടിനെ പിടിച്ചു തിന്നുന്നതാണ് കണ്ടത്. ഞാനുമൊരു മനുഷ്യനാണല്ലൊ, എനിക്ക് വല്ലാതെ വിഷമം തോന്നി. അതിന്റെ പേരിൽ ഞാനവളെ വല്ലാതെ മർദ്ദിച്ചു. അതിന് ശേഷമാണ് ഞാൻ ചെയ്തത് ഒരു വലിയ പാതകമാണെന്ന് എനിക്ക് ബോധ്യമായത്. അത് കാരണത്താൽ ഞാൻ പ്രവാചകന്റെയടുത്ത് പോയികാര്യം മോചിപ്പിക്കട്ടേയോ. അല്ലയോ തിരുദൂതരെ, ഞാനവളെ അപ്പോൾ തിരുമേനി പറഞ്ഞു: 'നീ അവളെയും കൊണ്ട് വരൂ' അങ്ങിനെ ഞാൻ അവളെയും കൊണ്ട് വന്നു. അപ്പോൾ പ്രവാചക തിരുമേനി അവളോട് ചോദിച്ചു: എവിടെയാണ്?' ്അല്ലാഹു അവൾ പ്രതിവചിച്ചു:

'ആകാശത്തിൽ' ഞാൻ ആരെണെന്ന് പ്രവാചകൻ(ﷺ) വീണ്ടും ചോദിച്ചു? അവൾ പറഞ്ഞു: 'താങ്കൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകനാണ്' അപ്പോൾ നബി(ﷺ) എന്നോട് പറയുകയുണ്ടായി: 'നീ അവളെ മോചിപ്പിക്കുക, അവൾ സത്യവിശ്വാസിനിയാണ്'. (മുസ്ലിം)

മലക്കുകൾക്ക് പകരമായി മലക്കുകൾ വരുന്ന ഹദീസിൽ പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

'നിങ്ങളുടെ കൂടെ രാത്രി കഴിച്ച് കൂട്ടിയ മലക്കുകൾ മുകളിലേക്ക് കയറിപോകുന്നു, അല്ലാഹു നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അവരോട് ചോദിക്കും, അവൻ അവരേക്കാൾ അറിവുള്ളവനാകുന്നു...' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). റസൂലുല്ലാഹി പരയുന്നു:

'ആരെങ്കിലും താൻ സമ്പാദിച്ചതിലെ ഏറ്റവും നല്ലതിൽ നിന്ന് ഒരു കാരക്കയുടെയത്രയും സ്വദഖ നൽകിയാൽ, നല്ലതല്ലാതെ അല്ലാഹുവിലേക്ക് കയറിപോവുകയില്ല...' വഹ്യിന്റെ ഹദീസിൽ പ്രവാചകൻ ്ക്ക് പറയുന്നു:

'ആകാശത്തിൽ വെച്ച് അല്ലാഹു ഏന്തെങ്കിലും കാര്യം വിധിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വാക്കുകൾക്ക് കീഴൊതുങ്ങിക്കൊണ്ട് മലക്കുകൾ അവരുടെ ചിറകുകൾ പരസ്പരം അടിക്കു ന്നതാണ്, മിനുസമുള്ള ഒരു പാറയിൽ അടിക്കുന്നത്പോലെ' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഇത് ജഅ്മിയാക്കളല്ലാത്ത മുഴുവൻ മനുഷ്യരും അംഗീകരിക്കുന്ന കാര്യമാണ്.

67- അല്ലാഹുവിന്റെ الإستواء അഥവാ 'ഉപവിഷടത'യെ സംബന്ധിച്ച് സലഫുസ്സാലിഹീങ്ങളിൽ പെട്ട പണ്ഡിത ശ്രേഷ്ഠർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എന്താണ്?

ഉരന്റരം സലഫുസ്സ്വാലിഹീങ്ങളിൽ പെട്ട മുഴുവൻ പണ്ഡിതന്മാരും ഏകോപിച്ച് അംഗീകരിച്ച കാര്യമാണത്. അവർ പറഞ്ഞു: 'ഇസ്തിവാഅ്' എന്നത് എല്ലാവർക്കും അറിയുന്ന കാര്യമാണ്, എന്നാൽ അതിന്റെ രൂപം അജ്ഞാതമാണ്, അതിൽ വിശ്വസിക്കേണ്ടത് നിർബ്ബന്ധമാണ്, അതിനെ സംബന്ധിച്ച് ചോദിക്കൽ ബിദ്അത്താണ്, ദീനിലില്ലാത്ത കാര്യമാണ്.

നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന രിസാലത്ത് ജനങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിൽ എത്തിച്ച് കൊടുക്കേണ്ടത് പ്രവാചകന്റെ ബാധ്യതയാണ്. നബിയിലൂടെ അറിയിക്കപ്പെട്ടതെല്ലാം സത്യപ്പെടുത്തേണ്ടതും, സമ്പൂർണ്ണമായി കടമയാണ്'. ഇതാണ് സ്വീകരിക്കേണ്ടതും അല്ലാഹുവിന്റെ നമ്മുടെ നാമങ്ങളും, വിശേഷണങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുന്ന ആയത്തുകളേയും, ഹദീസുകളേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള സൽഫുസ്വാലിഹീങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം, അല്ലാഹു പറഞ്ഞത് പോലെ:

(آمَنَّا به كُلُّ منْ عنْد رَبِّنَا) (آل عمران:7)

'ഞങ്ങളതിൽ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. എല്ലാം ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ളതാകുന്നു' (ആലുഇംറാൻ:7).

(آمَنَّا باللَّه وَاشْهَدْ بأَنَّا مُسْلمُونَ) (آل عمران: 52)

'ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ (അല്ലാഹുവിന്ന്) കീഴ്പെട്ടവരാണ് എന്നതിന് താങ്കൾ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുകയും ചെയ്യണം' (ആലു ഇംറാൻ:52).

68– അല്ലാഹുവിന്റെ 'പരമാധികാരത്തിലുള്ള ഉന്നതി'ക്ക് വിശുദ്ധഖൂർആനിൽ നിന്നുള്ള തെളിവുകളെന്താണ്?

ഉത്തരം

(وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عَبَاده) (الأنعام:18)

'അവൻ തന്റെ ദാസൻമാരുടെ മേൽ പരമാധികാരമുള്ളവനാണ്' (അൻആം:18)

ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ പരമാധികാരത്തിലുള്ള ഉന്നതിയാണ് ഉൾകൊള്ളുന്നത്.

(سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ) (الزمر: 4)

'അവൻ എത്ര പരിശുദ്ധൻ! ഏകനും സർവ്വാധിപതിയുമായ അല്ലാഹുവത്രെ അവൻ.'

(لمَنْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ للَّه الْوَاحد الْقَهَّار) (غافر: 16)

'ഈ ദിവസം ആർക്കാണ് രാജാധികാരം? ഏകനും സർവ്വാധിപതിയുമായ അല്ലാഹുവിന്' (മുഅ്മിൻ:16).

(قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذرٌّ وَمَا منْ إِلَه إِلاَّ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ) (ص:65)

'(നബിയേ,) പറയുക: ഞാനൊരു മുന്നറിയിപ്പുകാരൻ മാത്രമാണ്. ഏക്നും സർവ്വാധിപതിയുമായ അല്ലാഹുവല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല' (സ്വാദ്:65).

(مَا مَنْ دَابَّة إلاَّ هُوَ آخذٌ بناصيتها) (هود: 56)

'യാതൊരു ജന്തുവും അവൻ അതിന്റെ നെറ്റ്കയിിൽ പിടിക്കുന്ന (നിയന്ത്രിക്കുന്ന) തായിട്ടി ല്ലാതെയില്ല' (ഹൂദ്:56).

'ജിന്നുകളുടെയും മനുഷ്യരുടെയും സമൂഹമേ, ആകാശങ്ങളുടെയും ഭൂമിയുടെയും മേഖലകളിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കടന്നു പോകാൻ നിങ്ങൾക്ക് സാധിക്കുന്ന പക്ഷം നിങ്ങൾ കടന്നു പോയിക്കൊള്ളുക. ഒരു അധികാരം ലഭിച്ചിട്ടല്ലാതെ നിങ്ങൾ കടന്നു പോകുകയില്ല' (റഹ്മാൻ:33).

69- ഇതിന് പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ നിന്നുള്ള തെളിവുകൾ?

ഉരന്റരംഃ പ്രവാചകന്റെ തിരുസുന്നത്തിൽ ഇതിന് ഒരുപാട് തെളിവുകൾ കാണാവു ന്നതാണ്. അതിൽ പെട്ടതാണ് പ്രവാചകൻ യുടെ താഴെ വരുന്ന വാക്കുകൾ. തിരുമേനി പറയുന്നു:

'എല്ലാ ജീവികളുടെയും ബുദ്ധിമുട്ടുകളിൽ നിന്ന് ഞാൻ നിന്നോട് ശരണം ചോദിക്കുന്നു, നീയാണ് അവയേയെല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നത്..' (ഇബ്നുമാജ). പ്രവാചകൻ പ്രോർത്ഥിക്കുന്നു:

'അല്ലാഹുവേ, ഞാൻ നിന്റെ അടിമയാകുന്നു, നിന്റെ അടിമയുടെ മകൻ, നിന്റെ അടിമ കളിൽ പെട്ട ഒരു സ്ത്രീയുടെ മകൻ എന്റെ നിയന്ത്രണം നിന്റെ കയ്യിലാകുന്നു, നിന്റെ വിധി എന്നിൽ നടപ്പിലാകുന്നു, എന്നതിലുള്ള നിന്റെ നിർണ്ണയങ്ങൾ നീതിയിലധിഷ്ടിത വുമാകുന്നു... ' (അഹ്മദ്).

വീണ്ടും റസൂലുല്ലാഹ് 🐉 പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുത് നോക്കുക...

'നീയാണ് വിധിക്കുന്നവൻ, നിന്റെ മേൽ ആരും വിധിക്കുകയില്ല, നിന്നെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടവനെ നീ നിന്ദിക്കുകയില്ല, നിന്നോട് ശത്രുത വെച്ചവനെ നീ ഒരിക്കലും പ്രതാപവാനുമാക്കില്ല...' **70**– പദവിയിലും, സ്ഥാനത്തിലും എല്ലാ സൃഷ്ടികളേക്കാളും അല്ലാഹു ഉന്നതനാണെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്? അല്ലാഹുവിനെ തൊട്ട് നാം നിർബ്ബന്ധമായും നിഷേധിക്കേണ്ടത് എന്തെല്ലാമാണ്?

ഉര്തരംഃ അറിയുക: സൃഷ്ടികളിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു ഉന്നതനാണെന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളായ القدوس 'പരമ പരിശുദ്ധൻ', السلام 'സമാധാനം നൽകുന്നവൻ', الكبير 'ഏറ്റവും വലിയവൻ', المتعال 'ഉന്നതൻ', തുടങ്ങിയ നാമങ്ങളും, ഇതുപോലെ അർത്ഥം വരുന്ന മറ്റു നാമങ്ങളും, ഇതിന്റെ കൂടെ വരുന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ മഹത്വത്തിനും, വിശേഷണങ്ങൾ പരിപൂർണതക്കും അനിവാര്യമായും ഉണ്ടാവേണ്ട അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതും ഉൾകൊള്ളുന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹു അവന്റെ മറ്റുള്ളവർക്ക് ഏകത്വത്തിൽ ഉന്നതനാണ്, അവന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലോ, പങ്കാളിത്തത്തിലോ, അതല്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന് ഒരു സഹായിയോ, തുല്ല്യനോ, അവന്റെ അനുവാദം കൂടാതെ നടുത്തുന്നതിലോ, വല്ലതും തടുക്കുന്നതിലോ തന്നെ ആർക്കും പങ്കുമില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ ഉന്നതിയിലും, മഹത്വത്തിലും, ഉടമസ്ഥതയിലും, അധീശാധികാരത്തിലും ഒരു തർക്കിക്കുന്നവനോ, അതിജയിക്കുന്നവനോ, ഉണ്ടാകുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം സഹായിയോ, പങ്കുകാരനോ അല്ലാഹു ഒത്തവനോ, അതൃ ന്നതനാകുന്നു. സമനോ, കുഫ്വ് പിതാവോ, സന്താനങ്ങളോ, കൂട്ടുകാനോ, ഭാര്യയോ ഉണ്ടാകുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം അല്ലാഹു സ്വമദാ(നിരാശ്രയനാ)കുന്നു. ക്ഷീണമോ, അലസതയോ, മയക്കമോ, മരണമോ ബാധിക്കുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം ഉറക്കമോ, പരമപരിശുദ്ധനും, കഴിവിലും, നിയന്ത്രണാധികാരത്തിലും, ജീവതത്തിന്റെ പരിപൂർണതയിലും അല്ലാഹു അത്യന്നതനുമാകുന്നു. ആകാശത്തിലോ, പോലും അഇസ്ലവിന്റെ ഭൂമിയിലോ ഉള്ള ഒരു കാര്യത്തെ അറിയുകയും, അശ്രദ്ധയിൽ നിന്നും, അബദ്ധത്തിൽ നിന്നും അല്ലാഹു പരിശുദ്ധനും, അറിവിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഉന്നതനുമാണ്. പരിപൂർണ സ്തുതിയിലും നീതിയിലും, ഉന്നതനാണ്, പ്രതിഫലം അല്ലാഹു നൽകുവാനും, പുനർജീവിതം നൽകികൊണ്ടും, കൽപനകളും നൽകികൊണ്ടുമല്ലാതെ നിരോധങ്ങളും അല്ലാഹു ഒരു സൃഷ്ടിയേയും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല. നിന്ന് കളിയായോ, വെറുതെയോ നന്മയിൽ വല്ലതും പാഴാക്കികളയുന്നതിൽ നിന്നും, അണുമണി തൂക്കം അനീതി ഒരു ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നും അല്ലാഹു പരിശുദ്ധനും, അത്യുന്നതമായ നീതിയുടെ ഉടമയുമാണ്. ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ ആരെയെങ്കിലും ആശ്രയിക്കുന്നതിൽ നിന്നും, ആരോടെങ്കിലും ദാരിദ്ര്യം നടിക്കുന്നതിൽ നിന്നും, ഭക്ഷണത്തിൽ നിന്നും, ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിൽ നിന്നും അല്ലാഹു ഐശ്വര്യവാനുമാകുന്നു. അല്ലാഹു സിതാം തന്നെ നൽകുകയോ,

പ്രവാചകൻ തന്റെ വചനങ്ങളിലൂടെ നൽകുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള മുഴുവൻ 'നിഷേധിക്കുക'യോ, تمثيل 'രൂപസാദൃശ്യം' വിശേഷണങ്ങളും ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നും മുക്തമാണ്, നൽകുകയോ അവൻ പരമപരിശുദ്ധനും സ്തുതിയർഹിക്കുന്നവനും, ഉന്നതനും മഹത്വത്തിന്റെ ഉടമയുമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ ഭംഗിയുള്ള നാമങ്ങളെയോ, ഉന്നതങ്ങളായ വിശേഷണങ്ങളെയോ, ആരാധ്യതയേയോ നിഷേധിക്കുന്ന മുഴുവൻ അല്ലാഹു കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം പരിശുദ്ധനും, തന്നെ അത്യുന്നതനുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) (الروم: 27) 'ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഏറ്റവും ഉന്നതമായ അവസ്ഥയുള്ളത് അവന്നാകു ന്നു. അവൻ പ്രതാപിയും യുക്തിമാനുമത്രെ' (റൂം:27). വിശുദ്ധഖുർആനിലും, തിരുനബിയുടെ സുന്നത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള തെളിവുകൾ അറിയപ്പെട്ടതും, പ്രശസ്തവും ധാരാളവുമാണ്.

71- പ്രവാചകൻ അല്ലാഹുവിന്റെ സുന്ദരനാമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഇങ്ങനെ പറയുകയുണ്ടായി: 'ആരെങ്കിലും അതിനെ എണ്ണി കണക്കാക്കിയാൽ അവൻ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും'. ഇതിന്റെ താത്പര്യം എന്താണ്?

ഉരഹരംഃ പല രൂപത്തിൽ ഇത് വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹുവിന്റെ മന:പാഠമാക്കുക, അവകൊണ്ട് അവനെ വാഴ്തുകയും നാമങ്ങളെ അവനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും എന്നീ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുക അവയിൽപ്പെട്ടതാണ്. അതെപോലെത്തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളിലെ ഉൾകൊള്ളാവുന്ന വശങ്ങളെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലും പാലിക്കാവുന്നതാണ്. ഉദാഹരണമായി: الرحيم ്കാരുണ്യവാൻ', 'ഔദാര്യവാൻ' എന്നീ കാര്യങ്ങൾ തനിക്ക് യോജിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ ജീവിതത്തിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കുക. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന് മാത്രം അവകാശപ്പെട്ട الجبار 'പരമാധികാരി', العظيم 'ഉന്നതൻ', المتكبر 'മഹത്വമുള്ളവൻ' പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനുണ്ടെന്ന് ഒരു വിശ്വസിച്ച് അംഗീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്, കീഴൊതുങ്ങേണ്ടതുമാണ്. വിശേഷണങ്ങളിൽ നിന്നൊന്നും ആ സ്വീകരിക്കാവതല്ല. الغفور 'പാപങ്ങൾ മനുഷ്യൻതന്റേതായി الشكور و വിട്ട്വീഴ്ച പൊറുക്കുന്നവൻ' നന്ദി ചെയ്യുന്നവൻ ചെയ്യുന്നവൻ' الجواد സഹന ശീലൻ الحليم 'ദയയുള്ളവൻ' المرؤوف "ധാരാളം

'ഔദാര്യവാൻ' നൽകുന്നവൻ' الكريم വാഗ്ദാനത്തിന്റെ പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ കൊണ്ട് പ്രതീക്ഷയോടെയും, ആഗ്രഹത്തോടെയും ഭയപ്പാടിന്റെയും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും, പേടിയുടെയും, സന്ദർഭങ്ങളിൽ انتقام , പ്രതാപവാൻ' العزيز താക്കീതിന്റെ ആശയംവരുന്ന ذی

'പ്രതികാരമെടുക്കുന്നവൻ', شدید العقاب 'കഠിനമായി ശിക്ഷിക്കുന്നവൻ',

'പെട്ടെന്ന് വിധി നടത്തുന്നവൻ' പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ കൊണ്ട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും ഇതിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്. വിശേഷണങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുന്നതും, ദാസൻ അല്ലാഹുവിന്റെ അറിഞ്ഞും ആരാധിച്ചും അവയോടുള്ള ബാധ്യത നിർവ്വഹിക്കുന്നതും ഈ താത്പര്യമാണ്. ഹദീസിന്റെ സകല സൃഷ്ടികളേക്കാളും സൃഷ്ടികളിൽ നിന്നും ഉന്നതനാകുന്നു, അവൻ അകന്ന്, എന്നാൽ അവരെപ്പറ്റി മുഴുവൻ അറിഞ്ഞ്, സിംഹാസനത്തിൽ ഉപവിഷ്ഠനാകുന്നു തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ കൃത്യമായി വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരാൾ പിന്നെ, ആ വിശേഷണങ്ങളുടെ തേട്ടങ്ങൾക്കനുസരിച്ചായിരിക്കണം ആരാധനകൾ നടത്തേണ്ടത്. അപ്പോഴാണ് അല്ലാഹു അവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ശരിയായ ആശ്രയ ഭാവത്തോടെ അനുഭവപ്പെടുക. അപ്പോഴാണ് പ്രതാപവാനായ രാജാധിരാജന്റെ മുമ്പിലെന്നവിധം പരിപൂർണ്ണ വിധേയത്തോടെ അവന്റെ നിന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കാനാവുക. തന്റെ മുഴുവൻ വാക്കുകളും, കർമ്മങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ട്, പരലോകത്ത് തനിക്ക് നിന്ദ്യതയും അവഹേളനവുമുണ്ടാക്കുന്ന മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് അകന്നുനിൽക്കാൻ അപ്പോഴാണ് ഒരു ദാസന് സാധിക്കുന്നത്. അതേപോലെത്തന്നെ ലോകത്തിന്റെ സകലഭാഗങ്ങളിലും അനുനിമിഷം അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനകൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടെന്നും, നിയന്ത്രണം, തദനുസൃതം പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ മരണം, ജനനം, നിവൃത്തി, ദിനരാത്രങ്ങളുടെ അനുഗൃഹദാനം, പരീക്ഷണം, മാറ്റം തുടങ്ങിയ സംഗതികൾ നടക്കുന്നുണ്ടെന്നും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതും ഈ ഹദീസിന്റെ വൃത്തത്തിൽ വരുന്നതാണ്. സകല സംഗതികളും നടപ്പിലാകുന്നത് അല്ലാഹു വിധം മാത്രമാണ്. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ച പറയുന്നു:

(5) يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْه فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَة مِمَّا تَعُدُّونَ } 'അവൻ ആകാശത്ത് നിന്ന് ഭൂമിയിലേക്ക് കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിച്ചയക്കുന്നു. പിന്നീട് ഒരു ദിവസം കാര്യം അവങ്കലേക്ക് ഉയർന്ന് പോകുന്നു. നിങ്ങൾ കണക്കാക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള ആയിരം വർഷമാകുന്നു ആ ദിവസത്തിന്റെ അളവ്' (സജദു:5).

ആരാണൊ ഈ സത്യസാക്ഷ്യങ്ങളെ പൂർണ്ണഹൃദയത്തോടെ അറിഞ്ഞും കീഴ്പ്പെട്ടും യഥാർത്ഥ നിലയിൽ പാരിക്കുന്നത് അവന്ന് അല്ലാഹു മാത്രം മതിയാകുന്നതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ സമ്പൂർണ്ണമായ അറിവ്, കേൾവി, കാഴ്ച, ജീവിതം, നിതൃത, തുടങ്ങിയ വസ്തുതകളെ മനസാ അംഗീകരിക്കുന്നവനും അല്ലാഹു തന്നെ മതിയായവനാണ്. എന്നാൽ, ഈ സത്യ സാക്ഷ്യാനുഗ്രഹം അല്ലാഹുവിനോട് അടുത്തവർക്കല്ലാതെ ലഭ്യമാകുന്നതല്ല.

72– തൗഹീദുൽ അസ്മാഇ വസ്സിഫാത്തിന്റെ (നാമവിശേഷണങ്ങളിലുള്ള ഏകത്വം) എതിർ സംഗതി എന്താണ്?

ഉരന്റരംഃ തൗഹീദുൽ അസ്മാഇ വസ്സിഫാത്തിന്റെ (നാമവിശേഷണങ്ങളിലുള്ള ഏകത്വം) എതിർ സംഗതി, അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളേയും വിശേഷണങ്ങളേയും അവന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളേയും നിഷേധിക്കുക എന്നതാണ്. ഇത് മൂന്ന് ഇനമാകുന്നു.

ഒന്ന്: മുശ്രിക്കുകളുടെ നിഷേധം.

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളെ അവർ തങ്ങളുടെ വിഗ്രഹങ്ങൾക്ക് മാറ്റി നൽകുകയും, ആ നാമഗുണങ്ങളിൽ ഏറ്റക്കുറവു വരുത്തുകയും ചെയ്തു.

അവർ الإله എന്നതിൽ നിന്ന് سالات എന്ന

വിഗ്രഹനാമവും, العزيز എന്നതിൽ നിന്ന് العزيز എന്ന വിഗ്രഹനാമവും, المنان

എന്നതിൽ നിന്ന് المناة എന്ന വിഗ്രഹനാമവും അവർ മെനഞ്ഞെടുത്തു.

<u>രണ്ട്:</u> അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകുന്നവരുടെ നിഷേധം. അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ സൃഷ്ടികളുടെ വിശേഷണങ്ങളോട് സാദൃശയപ്പെടുത്തുകയാണ് അവർ ചെയ്തത്. ഇത് മുശ്രിക്കുകൾ ചെയ്തതിന് നേരെ വിപരീതമാണ്. അവർ സൃഷ്ടികളെ ലോകരക്ഷിതാവിനോട് സാദൃശ്യപ്പെടുത്തി. ഇവർ അല്ലാഹുവിനെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ശരീരങ്ങളുമാക്കി. അല്ലാഹു ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം എത്രയോ പരിശുദ്ധനാകുന്നു.

മൂന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെ പരിപൂർണമായും നിരാകരിക്കുന്നവരുടെ നിഷേധം. ഇവർ രണ്ട് വിഭാഗക്കാരാണ്. ഒന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമപദങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുകയും അതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളെ നിരാകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ. അവർ പറഞ്ഞു: خن رحيم بلا رحمة 'അല്ലാഹു പരമകാരുണികനും, കരുണാനിധിയുമാണ്, എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന് കാരുണ്യമെന്ന ഗുണമില്ല'. അവൻ عليم بلا علم 'അറിയുന്നവനാണ് എന്നാൽ അറിവ് എന്ന ഗുണമില്ല'. عليم بلا علم 'കേൾക്കുന്നവനാണ് എന്നാൽ കേൾവി എന്ന ഗുണമില്ല' بصير بلا 'കേൾക്കുന്നവനാണ് എന്നാൽ കേൾവി എന്ന ഗുണമില്ല' بصير بلا الله بالا علم 'കേൾക്കുന്നവനാണ് എന്നാൽ കേൾവി എന്ന ഗുണമില്ല' بالا علم بالا سے بالا الله 'ക്രം നിയുന്നവനാണ് എന്നാൽ കേൾവി എന്ന ഗുണമില്ല' بالا سے بالا الله بالله بالا الله بالله بالله بالا الله بالله با

بصر 'കാണുന്നവനാണ് എന്നാൽ കാഴ്ച എന്ന ഗുണമില്ല' قدير بلا قدرة 'കഴിവുള്ളവനാണ് എന്നാൽ കഴിവ് എന്ന ഗുണമില്ല' എന്നിങ്ങനെ അവർ വാദിക്കുന്നു. രണ്ട്: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെ പൂർണമായും നിഷേധിച്ച് തള്ളുന്നവർ.

അല്ലാഹുവിന് യാതൊരു തരത്തിലുള്ള നാമവിശേഷണങ്ങളും ഇല്ലെന്നാണ് അവരുടെ വാദം. അത്തരം അക്രമികളും കുതർക്കികളുമായ ആളുകൾ പറയുന്നതിൽ നിന്നും അല്ലാഹു എത്രയോ പരിശുദ്ധനാണ്.

'ആകാശങ്ങളുടെയും' ഭൂമിയുടെയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതിന്റെയും രക്ഷിതാവത്രെ അവൻ. അതിനാൽ അവനെ താങ്കൾ ആരാധിക്കുകയും അവന്നുള്ള ആരാധനയിൽ ക്ഷമയോടെ ഉറച്ചുനിൽക്കുകയും ചെയ്യുക. അവന്ന് പേരൊത്ത ആരെയെങ്കിലും താങ്കൾക്കറിയാമോ?'

'അവന്ന് തുല്ല്യമായി യാതൊന്നിമില്ല. അവൻ എല്ലാം കാണുന്നവനും, കേൾക്കുന്നവനുമാകുന്നു'

'അവരുടെ മുമ്പിലുള്ളതും പിന്നിലുള്ളതും അവൻ അറിയുന്നു. അവർക്കാകട്ടെ അതിനെപ്പറ്റിയൊന്നും പരിപൂർണ്ണമായി അറിയാനാവുകയില്ല' (ത്വാഹാ:110).

73- തൗഹീദിന്റെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളേയും പരിപൂർണ്ണമായും ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടതുണ്ടൊ? അതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെ നിഷേധിച്ചാൽ മുഴുവനും നിഷേധിക്കുന്നതിന് തുല്യമാണോ?

ഉരന്തരം അതെ, തൗഹീദിന്റെ എല്ലാ വിഭാഗവും പരിപൂർണ്ണമായും ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്, അതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ ഒരാൾ അല്ലാഹുവിനോട് പങ്ക് ചേർത്താൽ മറ്റുള്ളതിലും അവൻ പങ്ക് ചേർത്തവനായി. ഉദാഹരണം: അല്ലാഹുവിന് മാത്രം കഴിയുന്ന കാര്യത്തിൽ ആരെങ്കിലും അവനല്ലാത്തവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് അവർക്കുള്ള ആരാധനയാണ്, എന്നല്ല, അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരിലേക്ക് അവൻ തിരിച്ച ആരാധനയുടെ കാമ്പാണത്.

ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ ആരാധനയിലുള്ള ഏകത്വത്തിൽ (തൗഹീദുൽ ഉലൂഹിയ്യ:) പങ്ക് ചേർക്കലാണ്, അതുപോലെ അല്ലാഹുവല്ലാത്തവർക്ക് നന്മ നൽകുവാനും, തിന്മ തടുക്കുവാനും കഴിവുണ്ടെന്നും, അല്ലാഹുവിന്റെ അധികാരത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുവാനും കഴിയുമെന്ന് വിശ്വസിച്ച്

അല്ലാഹുവിന്റെ അവയോട് കൊണ്ട് പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ അത് രക്ഷാകർതൃത്വത്തിലുള്ള തൗഹീദിൽ (തൗഹീദുർറുബൂബിയ്യ:യേ) ചേർക്കലാണ്. അതുപോലെ അല്ലാഹുവല്ലാ ത്തവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവർ അടുത്തുള്ളതും, വിദൂരത്തുള്ളതും, വിശ്വസിക്കുന്നത് അവർക്ക് സമയത്തും കാണുവാനും, കേൾക്കുവാനും കഴിവുണ്ടെന്ന വിശ്വാസത്തോടെയാണെങ്കിൽ അത് അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണത്തിലുള്ള തൗഹീദിൽ (തൗഹീദുൽ അസ്മാഇ വസ്സിഫാത്ത്) പങ്ക് ചേർക്കലാണ്. കാരണം അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവൻ വാദിക്കുന്നത് അങ്ങിനെയുള്ളവർക്ക് അടുത്തെന്നോ വിദൂരത്തെന്നോ വ്യത്യാസമില്ലാതെ എല്ലാത്തിനെയും ചൂഴ്ന്ന് നിൽക്കുന്ന രൂപത്തിലുള്ള കേൾവി ശക്തിയുണ്ടെന്നാണ്. അത് കൊണ്ട് തന്നെ ഈ അല്ലാഹുവിന്റെ റുബൂബിയ്യ:ത്തിലും, ഉലൂഹിയ്യ:ത്തിലും, അസ്മാഇവസ്സിഫാത്തിലും സംഭവിക്കുന്നതാണ്.

74- അല്ലാഹുവിന്റെ മലക്കുകളിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിന് വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ നിന്നും തിരുസുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള തെളിവുകളെന്താണ്?

ഉരഹരം ഈ വിഷയത്തിൽ വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ നിന്ന് ഒരുപാട് തെളിവ് നമുക്ക് കാണാനാവും. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'മലക്കുകൾ തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിനെ സ്തുതിക്കുന്നതോടൊപ്പം പ്രകീർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഭൂമിയിലുള്ളവർക്ക് വേണ്ടി അവർ പാപമോചനം തേടുകയും ചെയ്യുന്നു'

'തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ 'അ'ടുക്കലുള്ളവർ (മല്ക്കുകൾ) അവനെ ആരാധിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി അഹംഭാവം നടിക്കുകയില്ല. അവർ അവന്റെ മഹത്വം പ്രകീർത്തിക്കുകയും അവനെ പ്രണമിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു'

'ആർക്കെങ്കിലും അല്ലാഹുവോടും അവന്റെ മലക്കുകളോടും അവന്റെ ദൂതൻമാരോടും ജിബ്രീലിനോടും മീകാഈലിനോടുമെല്ലാം ശത്രുതയാണെങ്കിൽ ആ നിഷേധികളുടെ ശത്രു തന്നെയാകുന്നു അല്ലാഹു' (അൽബഖറ:98).

മലക്കുകളിൽ വിശ്വസിക്കണമന്നതിന് നേരത്തെ നാം ഉദ്ധരിച്ച ജിബ്രീൽ ജിന്റെ ഹദീസും, മറ്റുഹദീസുകളും രേഖയാണ്. അല്ലാഹു അവരെ സൃഷ്ടിച്ചത് പ്രകാശം കൊണ്ടാകുന്നു എന്ന പ്രസ്താവന സ്വഹീഹ് മുസ്ലിമിൽ നമുക്ക് കാണാനാകും. തിരുമേനി പരയുന്നു:

'മലക്കുകൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത് പ്രകാശം കൊണ്ടാകുന്നു...' (മുസ്ലിം).

75– മലക്കുകളിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നതിന്റെ ആശയം എന്താണ്?

ഉരന്റരം അല്ലാഹുവിന്റെ നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് കീഴ്പ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്ന, അവന്റെ സൃഷ്ടികളിൽപ്പെട്ട ഒരു സൃഷ്ടിയായ മലക്കിന്റെ അസ്ഥിത്വത്തെ അംഗീകരിക്കുകയും അവരിൽ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് അത്കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

'എന്നാൽ (അവർ – മലക്കുകൾ) അവന്റെ ആദരണീയരായ ദാസൻമാർ മാത്രമാകുന്നു. അവർ അവനെ മറികടന്നു സംസാരിക്കുകയില്ല. അവന്റെ കൽപനയനുസരിച്ച് മാത്രം അവർ പ്രവർത്തിക്കുന്നു' (അൻബിയാ:26–27)

'അല്ലാഹു അവരോട് കൽപിച്ചകാര്യത്തിൽ അവനോടവർ അനുസരണക്കേട് കാണിക്കുകയില്ല. അവരോട് കൽപിക്കപ്പെടുന്നത് എന്തും അവർ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും'

(الأنياء:19-20) (الأنياء:20-19) أَنْ عَبَادَتِهُ وَلاَ يَسْتَحْسِرُونَ * يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لاَ يَفْتُرُونَ } (الأنياء:19-20) 'അവന്റെ അടുക്കലുള്ളവർ (മലക്കുകൾ) അവനെ ആര്ഠാധിക്കുന്നത് വിട്ട് അഹങ്കരിക്കുക യില്ല. അവർക്ക് ക്ഷീണം തോന്നുകയുമില്ല. അവർ രാവും പകലും (അല്ലാഹുവിന്റെ പരിശു ദ്ധിയെ) പ്രകീർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവർ തളരുകയില്ല' (അൻബിയാഅ്: 19,20) അഥവാ അവർക്ക് ക്ഷീണം വരുകയോ, മടുപ്പനുഭവപ്പെടുകയോ ചെയ്യില്ല

76– മലക്കുകൾക്ക് അല്ലാഹു നൽകിയിട്ടുള്ള വൈവിധ്യമാർന്ന ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്?

ഉത്തരാം ഉത്തരവാദിത്വം നൽകപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അവർ അനേകം വിഭാഗമുണ്ട്. പ്രവാചകന്മാർക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ദിവ്യസന്ദേശമായ വഹ്യ് നൽകുവാൻ ഉത്തരാവദിത്വം നൽകപ്പെട്ടവരുണ്ട്, അത് റൂഹുൽ അമീൻ ജിബ്രീൽ ആകുന്നു, മഴയെ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവാദിത്വം നൽകിയവരുണ്ട്, അത് മീകാഈൽ ആകുന്നു,

എന്നർത്ഥം.

നാളിൽ സൂർ കാഹളത്തിൽ അവസാന എന്ന ഊതുവാൻ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളത് ഇസ്റാഫീലിനാണ്. അതു പോലെ ആത്മാവുകളെ പിടിക്കുവാൻ ഉത്തരവാദിത്വം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് മലക്കുൽ മൗതിനും സഹായികൾക്കുമാണ്. അടിമകളുടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ ഉത്തരവാദിത്വം സംബന്ധിച്ച ്മാന്യന്മാരായ ഏൽപിക്കപ്പെട്ടവർ എഴുത്തുകാർ' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട മലക്കുകളാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ മുന്നിലൂടെയും പിന്നിലൂടെയും കൽപന പ്രകാരം മനുഷ്യനെ സ്വർഗത്തിന്റെയും അതിലെ സംരക്ഷിക്കുന്ന മലക്കുകളും ഉണ്ട്. ഉത്തരവാദിത്തമേൽപിക്കപ്പെട്ടവർ അനുഗ്രഹങ്ങളുടെയും മാലിക്കും കൂട്ടാളികളുമാണ്. റിദ്വാൻ, 'സബാനിയ്യാക്കൾ' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട മലക്കുകൾ നരകത്തിന്റെയും അതിലെ ശിക്ഷകളുടെയും ചുമതല ഏൽപിക്കപ്പെട്ടവരാണ്. ഖബറിലെ കാര്യങ്ങൾക്ക് ചുമതലയേൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് മുൻകറും നകീറുമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനം വഹിക്കുന്നവരും, ഗർഭാശയത്തിലെ സൃഷ്ടിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ടകാര്യങ്ങൾക്ക് ചുമതലയേൽപ്പിക്കപ്പെട്ടവരും മലക്കുകളിലുണ്ട്. ഭവനത്തിൽ ബൈത്തുൽ മഅ്മൂർ എന്ന ഓരോ ദിവസവും എഴുപതിനായിരം മലക്കുകൾ പ്രവേശിച്ച് ആരാധനകൾ അർപ്പിക്കുമെന്നും, പ്രാവശ്യം അതിൽ പ്രവേശിച്ചവർ വീണ്ടും അതിലേക്ക് ഒരു പ്രവേശിക്കുന്നില്ലായെന്നും രേഖപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിജ്ഞാന സദഇജുകൾ അനോഷിച്ച് കൊണ്ട് ചുറ്റി സഞ്ചരിക്കുന്നവരും മലക്കുകളുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. അതുപോലെ അണിയണിയായി നിന്ന് അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി നമസ്കരിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അസംഖ്യം മലക്കുകൾ വേറെയുമുണ്ട്, അവരുടെ എണ്ണം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമെ അറിയുകയുള്ളൂ.

{ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلاَّ هُوَ وَمَا هِيَ إِلاَّ ذِكْرَى لِلْبَشَرِ } (المدثر:31)

'നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ സൈന്യ്ങ്ങളെ അവനല്ലാതെ മറ്റാരും അറിയുകയില്ല. ഇത് മനുഷ്യർ ക്ക് ഒരു ഉൽബോധനമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല' (മുദ്ദഥ്ഥിർ:31).

അല്ലാഹുവിന്റെ മലക്കുകൾ വ്യത്യസ്ഥ തരത്തിലുള്ളവരാണെന്നതിന് ഖുർആനിലും തിരുസുന്നത്തിലും അനേകം തെളിവുകൾ ഉണ്ട്.

77– അല്ലാഹുവിന്റെ വേദഗ്രന്ഥത്തിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിന് തെളിവ് പറയുക?

മത്തരം ഒരുപാട് തെളിവുകളുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ } 'സത്യവിശ്വാസികളേ, അല്ലാഹുവിലും, അവന്റെ ദൂതനിലും, അവന്റെ ദൂതന്ന് അവൻ അവതരിപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥത്തിലും മുമ്പ് അവൻ അവതരിപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥത്തിലും നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുവിൻ'

{ قُولُوا آمَنًا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدِ مِنْهُمْ } (البقرة:136)

അല്ലാഹുവിലും, അവങ്കൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് 'നിങ്ങൾ പറയുക: കിട്ടിയതിലും, അവതരിപ്പിച്ചു ഇബ്രാഹീമിനും ഇസ്മാഈലിനും ഇസ്ഹാഖിനും യഅ്ഖൂബിനും യഅ്ഖൂബ് സന്തതികൾക്കും അവതരിപ്പിച്ച് കൊടുത്തതിലും, മൂസാ, ഈസാ എന്നിവർക്ക് നൽകപ്പെട്ടതിലും, സ്⁷വ്വ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്ന് നൽകപ്പെട്ടതി പ്രവാചകൻമാർക്കും അവരുടെ (സന്ദേശങ്ങളി)ലും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരിൽ ആർക്കിടയിലും ഞങ്ങൾ വിവേചനം കൽപി ക്കുന്നില്ല.' (അൽബഖറ:136) ഇതുപോലെ ഒട്ടനവധി തെളിവുകളുണ്ട്. താഴെ വരുന്ന ആയത്ത് തന്നെ അതിന് ധാരാളമാണ്. അല്ലാഹുപറയുന്നു:

{ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كَتَابٍ } (الشورى:15)

'നീ പറയുക: അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ച ഏത്് (ഗ്ന്ഥത്തിലും ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു' (ശൂറാ:15).

78– വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ മുഴുവൻ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും പേര് പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ?

ഉരന്റരം വിശുദ്ധഖുർആനിൽ തൗറാത്ത്, ഇഞ്ചീൽ, സബൂർ, ഇബ്രാഹീം നബിയ്ലയുടെയും, മൂസാനബിയ്ലയുടെയും ഏടുകൾ എന്നിവയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മറ്റുള്ള വേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് മൊത്തത്തിലാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

{ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ * نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَاةَ وَالإِنْجِيلَ * منْ قَبْلُ } (آل عمران:2-4)

'അല്ലാഹു – അവനല്ലാതെ ഒരു ദൈവവുമില്ല. എന്നെന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവൻ. എല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നവൻ. അവൻ ഈ വേദഗ്രന്ഥത്തെ മുൻ വേദങ്ങളെ ശരി വെക്കുന്നതായി ക്കൊണ്ട് സതൃവുമായി നിനക്ക് അവതരിപ്പിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു. അവൻ തൗറാത്തും ഇൻജീലും അവതരിപ്പിച്ചു. ഇതിനു മുമ്പ്;' (ആലുഇംറാൻ:2–4).

{ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا } (النساء:163)

'ദാവൂദിന് നാം സബൂർ (സങ്കീർത്തനം) നൽകി' (നിസാഅ്:163). .

{ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا في صُحُف مُوسَى * وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى } (النجم: 36-37)

'അതല്ല, മൂസായുടെ പത്രികകളിൽ ഉള്ളതിനെ പറ്റി അവന് വിവരം അറിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലേ? (കടമകൾ) നിറവേറ്റിയ ഇബ്രാഹീമിന്റെയും (പത്രികകളിൽ)' (നജ്മ്:26–27)

{ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكَتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقَسْط } (الحديد: 25)

'തീർച്ചയായും നാം നമ്മുടെ ദൂതൻമാരെ വൃക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും കൊണ്ട് അയക്കുകയുണ്ടായി. ജനങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വം നിലകൊള്ളുവാൻ വേണ്ടി അവരോ ടൊപ്പം വേദഗ്രന്ഥവും തുലാസും ഇറക്കികൊടുക്കുകയും ചെയ്തു' (ഹദീദ്:25).

അല്ലാഹു വിശദമായി പറഞ്ഞവയെപ്പറ്റി വിശദമായിട്ടും, മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞവയെപ്പറ്റി മൊത്തത്തിലും വിശ്വസിക്കൽ നമ്മുടെ ബാധ്യതയാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അല്ലാഹുവും, അവന്റെ പ്രവാചകനും നമ്മോട് കൽപിച്ചത് പ്രകാരം നാം പറയുന്നു:

{ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كَتَابٍ } (الشورى:15)

'നീ പറയുക: അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ച ഏത്് (ഗ്ന്ഥത്തിലും ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു' (ശൂറാ:15).

79– അല്ലാഹുവിന്റെ വേദഗ്രന്ഥത്തിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നതിന്റെ ആശയം എന്താണ്?

ഉരതരം എല്ലാം അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് അവതീർണ്ണമായതാണെന്ന് നാം ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുക എന്നതാണ് അതിന്റെ ആശയം. വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ളത് അല്ലാഹു യഥാർത്ഥത്തിൽ സംസാരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അതിൽ മലക്കുകൾ മുഖേനയല്ലാതെ അല്ലാഹു ഒരു മറക്കപ്പു റത്ത് നിന്ന് സംസാരിച്ചതുണ്ട്, അവയിൽ മനുഷ്യരായ പ്രവാചകന്മാർക്ക് മലക്കുകൾ മുഖേന നൽകിയതുണ്ട്, അതിൽ അല്ലാഹു സ്വന്തം കൈ കൊണ്ട് എഴുതിയതുമുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَمَا كَانَ لَبَشَرِ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلاَّ وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حَجَابِ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولاً فَيُوحِيَ بِإِذْنِه مَا يَشَاءُ } '(നേരിട്ടുള്ള) ഒരു ബോധനം എന്ന് നിലയിലോ ഒരു മറയുടെ പിന്നിൽ നിന്നായി ക്കൊണ്ടോ, ഒരു ദൂതനെ അയച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ അനുവാദപ്രകാരം അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം (ദൂതൻ) ബോധനം നൽകുക എന്ന നിലയിലോ അല്ലാതെ അല്ലാഹു തന്നോട് സംസാരിക്കുക എന്ന കാര്യം യാതൊരു മനുഷ്യന്നും ഉണ്ടാവുകയില്ല' (ശൂറാ:51).

മൂസാ നബിയോട് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالاَتِي وَبِكَلاَمِي } (الأعراف:144)

'അവൻ (അല്ലാഹു) പറഞ്ഞു: ഹേ; മൂസാ, എന്റെ സന്ദേശങ്ങൾകൊണ്ടും, എന്റെ (നേരിട്ടുള്ള) സംസാരം കൊണ്ടും തീർച്ചയായും നിന്നെ ജനങ്ങളിൽ ഉൽകൃഷ്ടനായി ഞാൻ തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു.' (അഅ്റാഫ്:144)

'മൂസായോട് അല്ലാഹു നേരിട്ട് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു' (നിസാഅ്:164).

തൗറാത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'എല്ലാകാര്യത്തെപ്പറ്റിയും നാം അദ്ദേഹത്തിന് (മൂസായ്ക്ക്) പലകകളിൽ എഴുതി കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതായത് സദുപദേശവും, എല്ലാ കാര്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിശദീകരണവും' (അഅ്റാഫ്:145) .

ഈസാ നബി യുടെ കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'ഇൻജീലും അദ്ദേഹത്തിന് നാം നൽകി' (മാഇദ:46)..

'ദാവൂദിന് നാം സബൂർ (സങ്കീർത്തനം) നൽകി.' (നിസാഅ്:163). വിശുദ്ധഖൂർആനിന്റെ കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(الساء: 166) أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعَلْمِهِ وَالْمَلاَّنْكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا } (الساء: 166) 'എന്നാൽ അല്ലാഹു നിനക്ക് അവതരിപ്പിച്ചുതന്ന്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവൻ തന്നെ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അവന്റെ അറിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെയാണ് അവനത് അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. മലക്കുകളും (അതിന്) സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. സാക്ഷിയായി അല്ലാഹു മതി.' (നിസാഅ്: 166)

'നീ ജനങ്ങൾക്ക് സാവകാശ്ത്തിൽ ഓതികൊടുക്കേണ്ടതിനായി ഖുർആനിനെ നാം (പല ഭാഗങ്ങളായി) വേർതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. നാം അതിനെ ക്രമേണയായി ഇറക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു' (ഇസ്റാഅ്:106).

{ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ * نَزِلَ بِهِ الرُّوحُ الأَمِينُ * عَلَى قَلْبِكَ لَتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ * بِلْسَانِ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ } 'ത്ീർച്ച്യായ്യാ് ഇ്ത് (ഖുർആൻ) ലോകരക്ഷിതാവ് അവതരിപ്പിച്ചത് തന്നെയാകുന്നു. വിശ്വസ്താത്മാവ് (ജിബ്രീൽ) അതും കൊണ്ട് ഇറങ്ങിയിരിക്കുന്നു. നിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ. നീ താക്കീത് നൽകുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിലായിരിക്കുവാൻ വേണ്ടിയത്രെ അത്. സ്പഷ്ടമായ അറബി ഭാഷയിലാണ് (അത് അവതരിപ്പിച്ചത്.)' (ശുഅറാ:192–195)

{ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ * لاَ يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلاَ مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ } (فصلت:41-42)

'തീർച്ചയായും ഈ ഉൽബോധനം തങ്ങൾക്കു വന്നുകിട്ടിയപ്പോഗർ അതിൽ അവിശ്വസിച്ചവർ (നഷ്ടം പറ്റിയവർ തന്നെ) തീർച്ചയായും അത് പ്രതാപമുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥം തന്നെയാകുന്നു. അതിന്റെ മുന്നിലൂടെയോ, പിന്നിലൂടെയോ അതിൽ അസത്യം വന്നെത്തുകയില്ല. യുക്തിമാനും സ്തുത്യർഹനുമായിട്ടുള്ളവന്റെ പക്കൽ നിന്ന് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതത്രെ അത്'

ഇതുപോലെ ഒട്ടനവധി ആയത്തുകളുണ്ട്.

60- മുൻകഴിഞ്ഞ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വിശുദ്ധഖുർആനിനുള്ള പ്രത്യേകതകൾ എന്തെല്ലാമാണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ } (المائدة: 48)

'(നബിയേ,) നിനക്കിതാ സ്തൃപ്രകാരം വേദഗ്രന്ഥാ അവത്രിപ്പിച്ച് തന്നിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ മുമ്പിലുള്ള വേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ ശരിവെക്കുന്നതും അവയെ കാത്തു രക്ഷിക്കുന്നതുമത്രെ അത്' (മാഇദ:48).

{ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لاَ رَيْبَ فِيهِ مَنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ } (يونس: 37)

'അല്ലാഹുവിന് പുറമെ (മറ്റാരാലും) ഈ ഖുർആൻ കെട്ടിച്ചമയ്ക്കപ്പെടാവുന്നതല്ല. പ്രത്യുത അതിന്റെ മുമ്പുള്ള ദിവ്യസന്ദേശത്തെ സത്യപ്പെടുത്തുന്നതും, ദൈവിക പ്രമാണത്തിന്റെ വിശദീകരണവുമത്രെ അത്. അതിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ലോകരക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ളതാണത്' (യൂനുസ്:37).

{ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكَنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْه وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْء وَهُدًى وَرَحْمَةً لَقَوْم يُؤْمِنُونَ } 'അത് هَجْ آلَى الله عَنْ ا

ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കൾ പറയുന്നു: 'ഖുർആൻ എല്ലാറ്റിനേയും അതിജയിക്കുന്ന, സുരക്ഷിതമായ, പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെ സാക്ഷീകരിക്കുന്ന, അവയിലുള്ളവയെ സത്യപ്പെടുത്തുന്ന ഗ്രന്ഥമാണ്, 'അവയിലുള്ളവയെ സത്യപ്പെടുത്തുന്നുറ്റ എന്നത്കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത് വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ സത്യമായുള്ളവയെ അംഗീകരിക്കുകയും, അതിൽ കൈകടത്തലിനു വിധേയമായി തിരുത്തപ്പെട്ടവയെ നിരാകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നാണ്. ഈ ക്വുർആനാണ്, ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ഏതേത് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് നിയമങ്ങൾ അസാധുവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്, എന്ന് വിധി പറയുന്നത്. അതിനാൽ പൂർവ്വ വേദങ്ങളെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്ന ഏതൊരാളും ഈ വിശുദ്ധ ക്വുർആനിനെ അംഗീകരിക്കൽ നിർബ്ബന്ധമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكَتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ * وَإِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُتَّا مَنْ قَبْله مُسْلَمِينَ } (سورة القصص:52-53)

'ഇതിന് മുമ്പ് നാം ആർക്ക് വേദഗ്രന്ഥം നൽകിയോ അവർ ഇതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതവർക്ക് ഓതികേൾപിക്കപ്പെടുമ്പോൾ അവർ പറയും: ഞങ്ങൾ ഇതിൽ വിശ്വസി ച്ചിരിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും ഇത് ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള സത്യമാകു ന്നു. ഇതിനു മുമ്പു തന്നെ തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ കീഴ്പെടുന്നവരായിരിക്കുന്നു' (ഖസസ്:52–52).

്ട ഖുർആനിനോട് സമൂഹം മുഴുവനും പാലിക്കേണ്ട നിർബ്ബന്ധ ബാധ്യതകൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

ഉരന്റരംഃ വിശുദ്ധഖുർആനിനെ പ്രതൃക്ഷമായും പരോക്ഷമായും അനുസരിക്കുകയും, അതനു സരിച്ച് ജീവിതം ക്രമീകരിക്കുകയും, അതിന്റെ അവകാശങ്ങൾ വകവെച്ച് കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَهَذَا كَتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارِكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا } (الأنعام: 155)

'ഇതാകട്ടെ നാം അവതരിപ്പിച്ച നൻമ നിറഞ്ഞ ഗ്രന്ഥമത്രെ. അ്തിനെ നിങ്ങൾ പിൻപറ്റുകയും സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.' (അൻആo:155)

{ اتَّبعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مَنْ رَبِّكُمْ وَلاَ تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ } (الأعراف:8)

'നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്ന് നിങ്ങൾക്കായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത് നിങ്ങൾ പിൻപറ്റുക. അവനു പുറമെ മറ്റുരക്ഷാധികാരികളെ നിങ്ങൾ പിൻപറ്റരുത് (അഅ്റാഫ:3).

{ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكَتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلاَةَ إِنَّا لاَ نُضيعُ أَجْرَ الْمُصْلحينَ } (الأعراف:170)

'വേദഗ്രന്ഥത്തെ മുറുകെപിടിക്കുകയും, പ്രാർത്ഥന മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാരോ ആ സൽകർമ്മകാരികൾക്കുള്ള പ്രതിഫലം നാം നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കളയുകയില്ല; തീർച്ച' (അഅ്റാഫ:170). ഇത് മുഴുവൻ വേദഗ്രന്ഥത്തോടും, ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളോടും പുലർത്തേണ്ട സമീപനമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരുപാട് ആയത്തുകളുണ്ട്. ഖുർആനിന്റെ കാര്യത്തിൽ പ്രവാചകൻ വസിയ്യത്ത് നൽകുന്നു:

(... فَخُذُوا بَكَتَابِ اللَّه وَاسْتَمْسكُوا بِه) رواه مسلم (فضائل الصحابة / 36) ، وأحمد (4 / 366 ، 367) .

'അല്ലാഹുവിന്റെ വേദഗ്രന്ഥത്തെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും, അത് മുറുകെ പിടിക്കുകയും ചെയ്യുക' (മുസ്ലിം, അഹ്മദ്). അലി വിന്റെ മർഫുആയിട്ടുള്ള ഹദീസിൽ കാണാം:

(... أَلاَ إِنَّهَا سَتَكُونُ فَتْنَةٌ فَقُلْتُ مَا الْمَخْرَجُ مِنْهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ كِتَابُ اللَّهِ ...) (ضعيف)، رواه أحمد، والترمذي (، والدارمي، قال الإمام الترمذي : هذا حديث لا نعرفه إلا من هذا الوجه، وإسناده مجهول وفي الحارث مقال. وقال الشيخ أحمد شاكر: إسناده ضعيف جدا من أجل الحارث الأعور.

'അറിയുക; കുഴപ്പങ്ങൾ ഉണ്ടാവും, അപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു: അതിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുവാനുള്ള മാർഗമെന്താണ്? തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥമാകുന്നുത്മ (അഹ്മദ്, തിർമിദി. ഇത് ദുർബ്ബലമാണ്. ഇതിന്റെ സനദിലുള്ള അൽ ഹാരിഥുൽ അഅ്വർ എന്ന വ്യക്തി അറിയപ്പെടാത്തവനാണ്).

62- വേദഗ്രന്ഥത്തെ മുറുകെ പിടിക്കുക, അതിന്റെ അവകാശങ്ങൾ വകവെച്ച് കൊടുക്കുക എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ എന്താണത്കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്?

ഉരന്തരംഃ വിശുദ്ധ ഖുർആനിനെ മന:പാഠമാക്കുക, അതിനെ പാരായണം ചെയ്യുക, രാപകലുകളിൽ അതിനെ പാരായണം ചെയ്ത് നമസ്കരിക്കുക, അതിലെ ആയത്തുകളെ സംബന്ധിച്ച് ചിന്തിക്കുക, അത് അനുവദനീയമാക്കിയതിനെ ഉൾകൊള്ളുകയും അത് ഉപേക്ഷിക്കുകയും നിഷിദ്ധമാക്കിയതിനെ ചെയ്യുക. അതിലെ കൽപനകളെ പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും, നിന്ന് വിട്ട് വിരോധങ്ങളിൽ അതിലെ ഉപമകളിൽ നിന്ന് നിൽക്കുകയും ചെയ്യുക. ഗുണപാഠ മുൾകൊള്ളുക, കഥകളിൽ നിന്ന് ഉപദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക, അതിലെ മുഹ്കമായ ആയത്തുകൾ കൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുകയും, മുതശാബിഅത്തായ ആയത്തുകൾക്ക് കീഴൊതുങ്ങുകയും ചെയ്യുക. അതിലെ നിയമങ്ങളെ പാലിക്കുക, അതിരുവിട്ട ആളുകളുടെ കൈകടത്തലുകളിൽ നിന്നും ഇതിനെ സംരക്ഷിക്കുക, എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും അതിനോട് ഗുണകാംക്ഷ കാട്ടുകയും, അതിലേക്ക് ആളുകളെ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യുക തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളൊക്കെ വേദ ഗ്രന്ഥത്തെ മുറുകെ പിടിക്കുകയും അതിനോട് കൂറു കാണിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന അർഥ പരിധിയിൽ വരും.

83–വിശുദ്ധഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് പറയുന്നവന്റെ വിധിയെന്താണ്?

പ്രതാപവാനുമായ ഉത്തരംഃ ഉന്നതനും അല്ലാഹുവിന്റെ യഥാർത്ഥത്തിൽ കലാമാ(വാക്കുകളാ)ണ് അക്ഷരങ്ങളും, ആശയങ്ങളുമടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഖുർആൻ. ആശയങ്ങളുൾകൊള്ളാത്ത അക്ഷരങ്ങളോ, അക്ഷരങ്ങളില്ലാത്ത ആശയങ്ങളോ അല്ല അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമായ ഖുർആൻ. അല്ലാഹു അതിനെ സംസാരിക്കുകയും, വഹ്യായി ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പ്രവാചകനത് ഇറക്കുകയും യഥാർത്ഥരൂപത്തിൽ സത്യവിശ്വാസികൾ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഖുർആനിനെ വിരലുകൾ കൊണ്ട് എഴുതുകയും, നാവുകൾ കൊണ്ട് പാരായണം ചെയ്യുകയും, മനസുകളിൽ അതിനെ മന:പാഠമാക്കുകയും, കൊണ്ടതിനെ കണ്ണുകൾ ചെവികൾ കേൾക്കുകയും, കൊണ്ടതിനെ കാഇസ്ലകയും ചെയ്തത് കാരണത്താൽ അത് പരമകാരുണികന്റെ കലാമല്ലാതായി തീരുന്നില്ല. വിരലുകളും, മഷിയും, പേനയും, പേജുകളും സൃഷ്ടികളാണ്, എന്നാൽ അവകൊണ്ട് എഴുതുന്ന ഖുർആൻ സൃഷ്ടിയല്ല, നാവും, ശബ്ദവും സൃഷ്ടികളാണ്, എന്നാൽ വ്യത്യസ്തമായ അതിന്റെ സൃഷ്ടിയല്ല, ഹൃദയം സൃഷ്ടിയാണ്, എന്നാൽ പാരായണം മന:പാഠമാക്കുന്ന ഖുർആൻ സൃഷ്ടിയല്ല, ചെവി സൃഷ്ടിയാണ് എന്നാൽ അത്കൊണ്ട് കേൾക്കുന്ന ഖുർആൻ് സ്യൂഷ്ടിയല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ * فِي كِتَابِ مَكْنُونِ } (الواقعة:77-78)

'തീർച്ചയായും ഇത് ആദരണീയമായ ഒരു ഖുർആൻ തന്നെയാകുന്നു. ഭദ്രമായി സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഒരു രേഖയിലാകുന്നു അത് ' (77–78).

(السكبوت: 49) (السكبوت: 49) أَوْنُوا الْعَلْمُ وَمَا يَجْعَدُ بَآيَاتَنَا إِلاَّ الظَّالِمُونَ } (السكبوت: 49) 'എന്നാൽ ജ്ഞാന്o നൽകപ്പെട്ടവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ അത് സുവ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാകുന്നു. അക്രമികളല്ലാതെ നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ നിഷേധിക്കുകയില്ല.' (അൻകബൂത്ത്:49).

{ وَاتُّلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ منْ كَتَابِ رَبِّكَ لاَ مُبَدِّلَ لكَلمَاته } (الكهف:27)

'നിനക്ക് ബോധനം നൽകപ്പെട്ട നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ഗ്രന്ഥം നീ പാരായണം ചെയ്യുക. അവന്റെ വചനങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി വരുത്താനാരുമില്ല' (അൽ കഅ്ഫ്:27).

{ وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلاَمَ اللَّه } (التوبة: 6)

'ബഹുദൈവവിശ്വാസികളിൽ വല്ലവനും നിന്റെ അടുക്കൽ അഭയം തേടി വന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം അവൻ കേട്ടു ഗ്രഹിക്കാൻ വേണ്ടി അവന്ന് അഭയം നൽകുക'

'നിങ്ങൾ മസഊദ് 🕸 പറയുന്നു: ഖുർആനിനെ പാരായണം ചെയ്യുന്നതും, അതിലെ ആയത്തുകളെ സംബന്ധിച്ച് ചിന്തിക്കുന്നതും പതിവാക്കുക´. ഇതുപോലെയുള്ള തെളിവുകൾ ഒട്ടനവധിയുണ്ട്. ആരെങ്കിലും ഖുർആനോ, അതിലെ വല്ല ആയത്തുകളോ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് അവിശ്വാസിയാണ്, ഇസ്ലാമിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ അവൻ പുറത്ത്പോകുന്നതാണ്. പരിപൂർണമായി കാരണം ഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമാണ്, അല്ലാഹുവിൽ നിന്നാണത് തുടങ്ങിയത് അത് അവനിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്, അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം അവന്റെ വിശേഷണമാണ്, ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണം സൃഷ്ടിയാണെന്ന് വാദിച്ചാൽ അവൻ അവിശ്വാസിയും, ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോയവനുമാണ്, അവനോട് ഇസ്ലാമിലേക്ക് തിരിച്ച് വരുവാൻ ഇല്ലായെങ്കിൽ ആവശ്യപ്പെടുക, അവൻ മടങ്ങിയാൽ അവന് നല്ലത്, അവനെ വധിക്കേണ്ടതാണ് (ഇസ്ലമിക ശരീഅത്തനുസരിച്ച് ഉത്തരവാദിത്വമാണത്). നടത്തുന്ന ഭരണാധികാരിയുടെ അവന് മുസ്ലീങ്ങളുടെ യാതൊരു നിയമവും ബാധകമാവില്ല.

84– അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം എന്ന സ്വിഫത്ത് ദാത്തിയാണോ, അതോ ഫിഅ്ലിയാണോ?

അസ്ഥിത്വവുമായി ഉത്തരംഃ കലാം എന്നുള്ളത് അല്ലാഹുവിന്റെ ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് അത് കൊണ്ട് തന്നെ അത് അവന്റെ 'ഇൽമ്' സ്വീഫത്തു പോലെ ദാത്തിയ്യായ വിശേഷണമാണ്. അതുപോലെ കലാം എന്ന സ്വീഫത്ത് അവന്റെ ഇലമ് എന്ന സിഫത്തിൽ പ്പെട്ടതാണ്. അല്ലാഹു നി്ന്നാണ് അതിനെ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവന്റെ അറിവിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി അല്ലാഹു ഏറ്റവും അറിവുള്ളവനാണ്. എന്നാൽ തന്റെ ഉദ്ദേശത്തിനനുസരിച്ചു അവൻ സംസാരിക്കുന്നു എന്നത് ഫിഅ്ലിയ്യായ സ്വിഫത്തുകളിൽ അവന്റെ പ്പെട്ടതാണ്. പ്രവാചകൻﷺ പറയുന്നു:

« إذا أراد الله أن يوحي بالأمر تكلم بالوحي »

അല്ലാഹു ഏതെങ്കിലും കാര്യം വഹ്യ് നൽകുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അവൻ വഹ്യ് കൊണ്ട് സംസാരിക്കുന്നു' (ഈ ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണ്, മുകളിൽ ഇതിന്റെ ഉറവിടം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്).

ഇത്കൊണ്ടാണ് സലഫുസ്വാലിഹീങ്ങൾ പറയുന്നത് കലാം എന്നുള്ളത് അല്ലാഹുവിന്റെ ദാത്തിയും, ഫിഅ്ലിയുമായ വിശേഷണടാകുന്നു എന്ന്. അല്ലാഹുവിന് കലാം എന്ന വിശേഷണം അനാദിയാണ്. അത് എന്നെന്നും ഉണ്ടായികൊണ്ടേയിരിക്കും, എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം അവന്റെ മശീഅത്തും, ഉദ്ദേശവുമനുസരിച്ചായിരിക്കും നടക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ അല്ലാഹു അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്, ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സമയത്ത്, ഉദ്ദേശിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ സംസാരിക്കുകയും, അതവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ കേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം അവന്റെ വിശേഷണമാണ് അതിന് അന്ത്യമില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلاَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ } (لقمان: 27)

'ഭൂമിയിലുള്ള വൃക്ഷമെല്ലാം പേനയായിരിക്കുകയും സമുദ്രം അതിനു പുറമെ മഷിയാകുകയും ഏഴു സമുദ്രങ്ങൾ അതിനെ പോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്താലും അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ എഴുതിത്തീരുകയില്ല. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു പ്രതാപിയും യുക്തിമാനുമാകുന്നു' (ലുഖ്മാൻ:27).

'നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ വചനം നീതിയിലും തര്യത്തിലും നീതിയിലും പരിപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. അവന്റെ വചനങ്ങൾക്ക് മാറ്റം വരുത്താനാരുമില്ല. അവൻ എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനും അറിയുന്നവനുമത്രെ (അൻആം:115).

ر'ഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമുമല്ല, സൃഷ്ടിയുമല്ല' എന്ന് പറയുന്നവൻ) എന്ന വിഭാഗക്കാരെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു?

ഉരന്മരം: വിശുദ്ധഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയുമല്ല, അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമുമല്ല എന്ന് പറയുന്നവരാണ് الواقفة എന്ന് പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നവർ. മഹാനായ ഇമാം അഹ്മദ് പറയുന്നു: 'അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങൾ മനസിലാക്കിയതിന് ശേഷം നിഷേധിക്കുന്നവർ ജഹ്മിയാക്കളാണ്, എന്നാൽ അതിനെ സംബന്ധിച്ച് അറിയാത്തവർക്ക് നാം തെളിവുകൾ നൽകി വിശദീകരിച്ച് കൊടുക്കുക, അങ്ങിനെ അവർ പശ്ചാതാപിച്ച് മടങ്ങുകയും, അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം സൃഷ്ടിയല്ലയെന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവർക്ക് നല്ലത്, ഇല്ലായെങ്കിൽ അവർ ജഹ്അ്മിയാക്കളേക്കാളും മോശപ്പെട്ടവരാണ്.

66- പാരായണം ചെയ്യപ്പെടുന്ന ക്വുർആനിക പദങ്ങൾ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് പറയുന്നവരുണ്ട്. അവരെപ്പറ്റി എന്ത് പറയുന്നു?

ഈ പ്രയോഗം നിഷേധിക്കുവാനോ, സ്ഥിരീകരിക്കുവാനോ *ഉര*തരം പാടില്ല. കാരണം لفظ എന്നത്, പാരായണക്കാരന്റെ ഉച്ചാരണത്തേയും, ക്വുർആനിനേയും പദങ്ങളേയും പാരായണം ചെയ്യപ്പെടുന്ന അഥവാ ഒരെസമയം പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ആശയമാണ്. അപ്പോൾ, സൃഷ്ടിയാണ് എന്ന് പറയുമ്പോൾ രണ്ടാമത്തെ ആശയവും അതിൽ വന്നു - അപ്പോൾ ക്വുർആൻ സൃഷ്ടിയാണ് എന്ന ജഹ്മിയ്യാക്കളുടെ വാദത്തിലേക്കു തന്നെ ഫലത്തിൽ എത്തിച്ചേരും. പദങ്ങൾ സൃഷ്ടിയല്ല എന്നാണ് പറയുന്നതെങ്കിൽ, അതിൽ ഒന്നാമത്തെ ആശയവും അഥവാ സൃഷ്ടികളുടെ പ്രവർത്തനവും ഉൾച്ചേരും. അപ്പോഴത് അദ്വൈതക്കാരുടെ പുത്തൻവാദമായി പരിണമിക്കും. അതുകൊണ്ടാണ്, ക്വുർആനിക പദങ്ങൾ സൃഷ്ടിയാണ് എന്ന് പറയുന്നവൻ ജഹ്മിയാണെന്നും, അവ സൃഷ്ടിയല്ല എന്ന് പറയുന്നവൻ മുബ്തദിആ ണെന്നും സലഫുകൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

87- പ്രവാചകന്മാരിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്ന് പറയുന്നതിന് തെളിവ് പറയുക?

ഉരതരംഃ വിശുദ്ധഖുർആനിലും, തിരുസുന്നത്തിലും ധാരാളം തെളിവുകളുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ إِنَّ الَّذِينَ يَكُفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمنُ بِبَعْض وَنَكُفُورُ بِبَعْض وَيُريدُونَ أَنْ يَتَّخذُوا بَيْنَ ذَلكَ سَبيلاً * أُولَئكَ هُمُ الْكَافرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا للْكَافرينَ عَذَابًا مُهينًا * وَالَّذينَ آمَنُوا باللَّه وَرُسُله وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَد منْهُمْ أُولَئكَ سَوْفَ يُؤْتيهمْ أُجُورَهُمْ } (سورة النساء: 150-152) 'അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ ദൂതൻമാരിലും അവിശ്വസിക്കുകയും, (വിശ്വാസ കാര്യത്തിൽ) അല്ലാഹുവിനും അവന്റെ ദൂതൻമാർക്കുമിടയിൽ വിവേചനം കൽപിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ഞങ്ങൾ ചിലരിൽ വിശ്വസിക്കുകയും, നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്ന് പറയുകയും, അതിന്നിടയിൽ (വിശ്വാസത്തിനും അവി ശ്വാസത്തിനുമിടയിൽ) മറ്റൊരു സ്വീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാരോ, മാർഗം യഥാർത്ഥത്തിൽ സത്യനിഷേധികൾ. തന്നെയാകുന്നു സത്യനിഷേധികൾക്ക് അപമാനകരമായ ശിക്ഷ നാം ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ ദൂതൻമാരിലും വിശ്വസിക്കുകയും, അവരിൽ ആർക്കിടയിലും വിവേചനം കാണിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തവരാരോ അവർ അർഹിക്കുന്ന പ്രതിഫലം അവർക്ക് അല്ലാഹു നൽകുന്നതാണ്.'

« آمنت بالله ورسله » رواه البخاري (1354 ، 6173) ، ومسلم (الفتن95) .

പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: 'ഞാൻ അല്ലാഹുവിലും, അവന്റെ പ്രവാചകന്മാരിലും വിശ്വസിച്ചി രിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

🕊 പ്രവാചകന്മാരിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നതിന്റെ ആശയമെന്താണ്?

ഉത്തരം അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധിക്കപ്പെടുന്ന മുഴുവൻ ആരാധ്യന്മാരിലും അവിശ്വസിക്കുവാനും, അല്ലാഹുവിനെ മാത്രമേ ആരാധിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ എന്നഷ പ്രബോധനം ചെയ്യുവാനുമായി മുഴുവൻ സമൂഹങ്ങളിലേക്കും അല്ലാഹു അവന്റെ ദൂതന്മാരെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുക, പ്രവാചന്മാർ മുഴുവനും സത്യസന്ധന്മാരും, പുണ്യം ചെയ്യു ന്നവരും, വിവേകമുള്ളവരും, മാന്യന്മാരും, ഭക്തന്മാരും, സൂക്ഷ്മതയുള്ളവരും, സദ്വൃത്തരും, സന്മാർഗത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നവരുമാണ്. പ്രകടവും സന്മാർഗികളും, വൃത്വുമായ അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാൽ അല്ലാഹു ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹു അവരിൽ പ്രബോധനം ചെയ്യാൽ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും സമൂഹങ്ങൾക്ക് യാതൊരു മാറ്റത്തിരുത്തലുകളോ, അവരിൽ നിന്നായി വല്ല അക്ഷരങ്ങളും അതിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, കുറക്കുകയോ ചെയ്യാതെ, യാതൊന്നും മറച്ച് വെക്കാതെ എത്തിച്ച് കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്നീ കാര്യങ്ങളിലും വിശ്വസിക്കുക.

{ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلاَّ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ } (سورة النحل:35)

'എന്നാൽ ദൈവദൂതൻമാരുടെ മേൽ സ്പഷ്ടമായ പ്രബോധനമല്ലാതെ വല്ല ബാധ്യത യുമുണ്ടോ?' (നഹ്ൽ:35)

പ്രവാചകന്മാർ മുഴുവനും വ്യക്തമായ സത്യത്തിലായിരുന്നു, അല്ലാഹു ഇബ്രാഹീം അനയും, മുഹമ്മദ് യെയും കൂട്ടുകാരായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൂസാനബിയയോട് അല്ലാഹു സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇദ്രീസ് നബിയയെ ഉന്നതമായ സ്ഥാനത്തേക്ക് ഉയർത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈസാനബിയ അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമയും, പ്രവാചകനുമാണ്, അതോടൊപ്പം മറ്യമിൽ അല്ലാഹു നിക്ഷേപിച്ച അല്ലാഹുവിന്റെ കലിമതുമാണ്. അല്ലാഹു ചില പ്രവാചകന്മാരെ മറ്റു പ്രവാചകന്മാരേക്കാൾ ശ്രേഷ്ടരാക്കുകയും, പദവികൾ ഉയർത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട് തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതും പ്രവാചകന്മാരിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗം തന്നെയാണ്.

84- എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരും കൽപിക്കുകയും, വിരോധിക്കുകയും ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ ഒന്നാ യിരുന്നുവോ?

ഉരതരംഃ പ്രഥമ പ്രവാചകൻ മുതൽ അവസാന പ്രവാചകൻ വരെയുള്ള മുഴുവൻ ദൂതന്മാരും പ്രബോധനം ചെയ്ത ആരാധനയുടെ അടിസ്ഥാനം ഒന്ന് തന്നെയായിരുന്നു, അത് തൗഹീദാകുന്നു. അഥവാ ആരാധനയുടെ കാര്യങ്ങളും –അത് വിശ്വാസമാകട്ടെ, മുഴുവൻ കർമ്മമാകട്ടേ, വാക്കുകളാകട്ടെ-അല്ലാഹുവിന് മാത്രം സമർപ്പിക്കുകയും, ആരാധിക്കപ്പെടുന്ന അല്ലാഹുവല്ലാതെ മുഴുവൻ ആരാധ്യന്മാരെയും നിഷേധിക്കലുമാണ് അത്.

എന്നാൽ നമസ്കാരം നോമ്പ് പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഓരോ പ്രവാചകന്മാർക്കിടയിലും വ്യത്യസ്ത രൂപത്തിലായിരുന്നു, ചില സമൂഹത്തിൽ അനുവദനീയമാത്, മറ്റു സമൂഹത്തിന് നിഷിദ്ധമായിരുന്നു. ഇത് അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള പരീക്ഷണമായിരുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'നിങ്ങളിൽ ആരാണ് കർമ്മം കൊണ്ട് ഏറ്റവും നല്ലവൻ എന്നറിയുന്നതിന് നിങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടിയത്രെ അത്' (ഹൂദ്:7).

40- മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാരുടെയും പ്രബോധനം ആരാധനയുടെ അടിത്തറയിൽ യോജിച്ചിരുന്നുവെന്നതിന് തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരന്റരംഃ വിശുദ്ധഖുർആനിൽ ഇതിനുള്ള തെളിവുകൾ രണ്ട് രൂപത്തിലാണ്. പോതുവായി പറഞ്ഞതും, വിശദമായി പറഞ്ഞതും. പൊതുവായി ഖുർആനിൽ നിന്നും ഇങ്ങനെ വായിക്കാം:

'തീർച്ചയായും ഓരോ സമുദായത്തിലും നാം ദൂതനെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ അല്ലാഹു വെ ആരാധിക്കുകയും, ദുർമൂർത്തികളെ വെടിയുകയും ചെയ്യണം എന്ന് (പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടി.) (നഹ്ൽ:36)

'ഞാനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല.' അതിനാൽ എന്നെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കൂ എന്ന് ബോധനം നൽകിക്കൊണ്ടല്ലാതെ നിനക്ക് മുമ്പ് ഒരു ദൂതനെയും നാം അയച്ചിട്ടില്ല'

'നിനക്ക് മുമ്പ് നമ്മുടെ ദൂതൻമാരായി നാം അയച്ചവരോട് ചോദിച്ചു നോക്കുക. പരമകാരുണികന് പുറമെ ആരാധിക്കപ്പെടേണ്ട വല്ല ദൈവങ്ങളേയും നാം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന്' (സുഖ്റുഫ്:45). എന്നാൽ വിശദമായി പറഞ്ഞ ആയത്തുകൾ താഴെപ്പറയും വിധമാണ്:

{ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَه غَيْرُهُ } (المؤمنون:23)

'നൂഹിനെ നാം അ്ദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനതയിലേക്ക് ദൂതനായി അയക്കുകയുണ്ടായി. എന്നിട്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുക. നിങ്ങൾക്ക് അവനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല.' (മുഅ്മി നൂൻ:23)

{ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْم اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَه } (الأعراف:73)

'ഥമൂദ് സമുദായത്തിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരൻ സ്വാലിഹിനെയും (നാം അയച്ചു.) അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കുവിൻ. അവനല്ലാതെ നിങ്ങൾക്കു ഒരു ദൈവവുമില്ല' (അഅ്റാഫ്:73).

{ وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَه غَيْرُهُ } (الأعراف:65)

'ആദ് സമുദായത്തിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരനായ ഹൂദിനെയും (അയച്ചു.) അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുവിൻ. നിങ്ങൾക്ക് അവനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല' (അഅ്റാഫ്:65).

{ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ } (الأعراف:85)

'മദ്യൻകാരിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരനായ ശുഐബിനെയും (അയച്ചു.) അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുക. നിങ്ങൾക്ക് അവനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല' (അഅ്റാഫ്:85).

{ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إنَّنِي بَرَاءٌ ممَّا تَعْبُدُونَ * إِلاَّ الَّذِي فَطَرَني } (الزحرف:26–27)

'ഇബ്രാഹീം തന്റെ പിതാവിനോടും ജനങ്ങളോടും' ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു:) തീർച്ചയായും ഞാൻ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നവനാകുന്നു. എന്നെ സൃഷ്ടിച്ചവനൊഴികെ'. (സുഖ്റു ഫ്:26–27).

{ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَسعَ كُلَّ شَيْء علْمًا } (طه: 98)

'നിങ്ങളുടെ ദൈവം അല്ലാഹു മാത്രമാകുന്നു. അവനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല. അവന്റെ അറിവ് എല്ലാകാര്യത്തേയും ഉൾകൊള്ളാൻ മാത്രം വിശാലമായിരിക്കുന്നു' (ത്വാഹാ:98). { وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ }(المائدة: 72)

'എന്നാൽ മസീഹ് പറഞ്ഞത്; ഇസ്രായീൽ സന്തതികളേ, എന്റെയും നിങ്ങളുടെയും രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കുവിൻ. അല്ലാഹുവോട് വല്ലവനും പങ്കുചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവന്ന് സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ' (മാഇദഃ:72)

{ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهِ إِلاَّ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ } (ص:65)

'(നബിയേ,) പറയുക: ഞാനൊരു മുന്നറിയിപ്പുകാരൻ മാ്ത്രമാണ്. ഏക്നും സർവ്വാധി പതിയുമായ അല്ലാഹുവല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല' (സ്വാദ്:65).

ഇത്പോലെ ഒട്ടനവധി ആയത്തുകൾ നമുക്ക് ഇനിയും നമുക്ക് കാണാനാവും.

പ– പ്രവാചകന്മാരുടെ ശരീഅത്തുകളിലുള്ള ഹലാലുകളും, ഹറാമുകളും വ്യത്യസ്തമായിരു ന്നുവെന്നതിന് തെളിവ് പറയാമൊ?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوكُمْ فِيَّ مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَات} (المائدة: 48)

'നിങ്ങളിൽ ഓരോ വിഭാഗത്തിനും ഓരോ നിയമക്രമവും കർമ്മമാർഗവും നാം നിശ്ചയിച്ച് തന്നിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളെ അവൻ ഒരൊറ്റ സമുദായമാക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷെ നിങ്ങൾക്കവൻ നൽകിയിട്ടുള്ളതിൽ നിങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കുവാൻ (അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.) അതിനാൽ നല്ല കാര്യങ്ങളിലേക്ക് നിങ്ങൾ മത്സരിച്ച് മുന്നേറുക' (മാഇദഃ:48).

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(﴿﴿﴿﴿﴾) ﴿﴿﴿وَمَنْهَاجًا وَمِنْهَاجًا وَمِنْهَاجًا എന്നതിനെ വിശദീകരിക്കുന്നത്: നമാർഗവും, ചര്യയുംറ്റ എന്നാണ്. ഇതുപോലെ തന്നെയാണ് മുജാഹിദ്, ഇക്രിമ, ഹസനുൽ ബസ്വരി, ഖതാദ, ളഹ്ഹാഖ്, സുദ്ദി, അബൂഇസ്ഹാഖ് അസ്സുബൈഹി എന്നിവരും പറഞ്ഞത്. ഇമാം ബുഖാരി തന്റെ സ്വഹീഹിൽ ഉദ്ദരിക്കുന്നു:

« نحن معاشر الأنبياء إخوة لعلات ، ديننا واحد » (رواه البخاري (3443) ، ومسلم (الفضائل / 143 ، 144 ، 144) 145) 'ഞങ്ങൾ പ്രവാചകന്മാർ പിതാവൊത്ത സഹോദരന്മാരാകുന്നു, ഞങ്ങളുടെ മതം ഒന്നാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

അല്ലാഹു ഇറക്കിയ മുഴുവൻ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഉൾകൊള്ളിക്കുകയും, മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാരും പ്രബോധനം ചെയ്യുകയും ചെയ്ത തൗഹീദിന്റെ കാര്യത്തിൽ എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരും പിതാവൊത്ത സഹോദരന്മാരാകുന്നു. എന്നാൽ കൽപനകളും, വിരോധങ്ങളും, ഹലാലുകളും, ഹറാമുകളും ഉൾകൊള്ളുന്ന അവരുടെ ശരീഅത്ത് വിത്യസ്ഥമായിരുന്നു.

'നിങ്ങളിൽ ആരാണ് കർമ്മം കൊണ്ട് ഏറ്റവും നല്ലവൻ എന്നറിയുന്നതിന് നിങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടിയത്രെ അത്' (ഹുദ്:7).

42- മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാരെ സംബന്ധിച്ചും ഖുർആനിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ഉരതരം ഗുണപാഠമായും, ഉപദേശങ്ങളായും വിശുദ്ധഖുർആൻ പ്രവാചകന്മാരുടെ വൃത്താന്തങ്ങൾ നമുക്ക് വിശദീകരിച്ചു തന്നതിനു ശേഷം ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

'നിനക്ക് നാം മുമ്പ് വിവരിച്ചുതന്നിട്ടുള്ള ദൂതൻമാരെയും, നിനക്ക് നാം വിവരിച്ചു തന്നിട്ടില്ലാത്ത ദൂതൻമാരെയും (നാം നിയോഗിക്കുകയുണ്ടായി.)' (നിസാ അ്:164)

വിശുദ്ധ ഖുർആൻ വിവരിച്ചു തന്നതും അല്ലാത്തതുമായ സർവ്വ പ്രവാചകന്മാരിലും നാം മൊത്തത്തിൽ വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്.

43- ഖുർആനിൽ എത്ര പ്രവാചകന്മാരുടെ പേരുകൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്?

നുഹ്യ്ച്ചി, ഇദ്രീസ്ഷ്ട്രി, ഹുദ്യൂലി, സ്വാലിഹ് *୭*00000 ആദായ്ല്ലി, ഇബ്രാഹിം ഇസ്മാഈൽ ﷺ, ഇസ്ഹാഖ് ച്യൂച്ചി, യഅ്ഖൂബ് ചൂച്ചി, യുസുഫ്ട്യ്ല്, ലുത്വ്യൂടി, യുനുസ്ഷ്ട്ടി, മുസാട്ട്ല്ലി, अध्या, യഹ്യുച്ചി, വൽയസഅ്റ്റ്ച്ചി, ഹാറൂൻ്യ്ല്, ഇല്ല്യാസ്്യ്ല്, സകരിയ്യ ദുൽകിഫ്ൽ്യ്ച്ച്, ദാവുദ്യൂലി, സുലൈമാൻ്യൂലി, അയ്യുബ്യൂലി, സന്തതികൾ എന്ന് മൊത്തത്തിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, ഈസാം ുച്ച, മുഹമ്മദ് 🕮 തുടങ്ങിയവരെ സംബന്ധിച്ചാണ് ഖുർആൻ പേരെടുത്ത് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

43- ഉലുൽ അസ്മുകൾ (ദൃഢമനസ്കരായ പ്രവാചകന്മാർ) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പ്രവാചകന്മാർ ആരെല്ലാമാണ്?

ഉരന്റരം അവർ അഞ്ച്പേരാണ്. വിശുദ്ധഖുർആനിൽ രണ്ട് സ്ഥലത്ത് അവരെ മാത്രം പ്രത്യേകമാക്കി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒന്ന്: സൂറത്തുൽ അഹ്സാബിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّنَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ ثُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ } (الأحزاب:7)
'പ്രവാചകൻമാരിൽ നിന്ന് തങ്ങളുടെ കരാർ നാം വാങ്ങിയ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമാണ്.) നിന്റെ പക്കൽ നിന്നും നൂഹ്, ഇബ്രാഹീം, മൂസാ, മർയമിന്റെ മകൻ ഈസാ എന്നിവരിൽ നിന്നും (നാം കരാർ വാങ്ങിയ സന്ദർഭം.)' (അഹ് സാബ്:7)

രണ്ട്: സൂറത്തു ശൂറായിൽ, അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'നൂഹിനോട് കൽപിച്ചതും നിനക്ക് നാം ബോധനം നൽകിയതും ഇബ്രാഹീം, മൂസാ, ഈസാ എന്നിവരോട് നാം കൽപിച്ചതുമായ കാര്യം – നിങ്ങൾ മതത്തെ നേരാംവണ്ണം നില നിർത്തുക, അതിൽ നിങ്ങൾ ഭിന്നിക്കാതിരിക്കുക. എന്ന കാര്യം – അവൻ നിങ്ങൾക്ക് മതനിയമമായി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു' (ശൂറാ:13) .

95- ഒന്നാമത്തെ റസൂൽ ആരാണ്?

ഉരന്റരംഃ യഥാർത്ഥ സത്യത്തിൽ നിന്ന് ജനത വ്യതിചലിച്ച് പോയപ്പോൾ അല്ലാഹു നിയോഗിച്ച നൂഹ് ത്രി അണ് ഒന്നാമത്തെ റസൂൽ. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'(നബിയേ,) നൂഹിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശേഷമുള്ള പ്രവാചകൻമാർക്കും നാം സന്ദേശം നൽകിയത് പോലെ തന്നെ നിനക്കും നാം സന്ദേശം നൽശിയിരിക്കുന്നു' (നിസാങ്ക്:163).

'അവർക്ക് മുമ്പ് നൂഹിന്റെ ജനതയും അവരുടെ ശേഷമുള്ള കക്ഷികളും (സത്യ ത്തെ) നിഷേധിച്ചു തള്ളിക്കളയുകയുണ്ടായി' (ഗ്വാഫിർ:5).

96– എപ്പോഴാണ് ആ വൃതിചലനം സംഭവിച്ചത്?

ഉരന്റരം ആദംനബി^{്ള്ളി}യുടെയും, നൂഹ് നബി്^{®്ളി}യുടെയും ഇടയിലെ പത്ത് നൂറ്റാണ്ട് കാലത്തെ ജനങ്ങൾ യഥാർത്ഥ ശരീഅത്തിലായിരുന്നു. പിന്നീടാണ് ജനങ്ങൾ സതൃത്തിൽ നിന്നും വൃതിചലിച്ച് പോയത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذرينَ) (البقرة: 213)

'അനന്തരം (അവർ ഭിന്നിച്ചപ്പോൾ വിശ്വാസികൾക്ക്) സന്തോഷവാർത്ത അിറയിക്കുവാനും, (നിഷേധികൾക്ക്) താക്കീത് നൽകുവാനുമായി അല്ലാഹു പ്രവാചകൻമാരെ നിയോഗിച്ചു' (അൽ ബഖറ:213).

47- ആരാണ് അവസാനത്തെ പ്രവാചകൻ?

*ഉര*തരം അവസാനത്തെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് ് യാണ്.

48– അവസാന പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ്^{ക്ക്}യാണെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ هَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَد منْ رجَالكُمْ وَلَكنْ رَسُولَ اللَّه وَخَاتَمَ النَّبيِّينَ } (الأحزاب: 40)

'മുഹമ്മദ് നിങ്ങളുടെ പുരുഷൻമാരിൽ ഒരാളുടെയും പിതാവായിട്ടില്ല. പക്ഷെ, അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനും പ്രവാചകൻമാരിൽ അവസാനത്തെ ആളു മാകുന്നു'.

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

(... وَإِنَّهُ سَيَكُونُ فِي أُمَّتِي كَذَّابُونَ ثَلاَّتُونَ كُلُّهُمْ يَزْعُمُ أَنَّهُ نَبِيٌّ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ لاَ نَبِيَّ بَعْدِي) (صحيح) ، رواه أحمد (5 / 278) ، وأبو داود ، والترمذي قال الإمام الترمذي : هذا حديث حسن صحيح ، وقد صححه الألباني وسكت عنه الإمام أبو داود ، وفي مسلم : « لا تقوم الساعة حتى يبعث دجالون كذابون قريب من ثلاثين كلهم يزعم أنه رسول الله) . (الفتن / 84)

'എന്റെ സമുദായത്തിൽ മുപ്പത് പെരുംകള്ളന്മാർ ഉണ്ടാവും, അവർ എല്ലാവരും വാദിക്കുന്നത് ഞങ്ങൾ നബിയാണെന്ന്, ഞാനാണ് അവസാന പ്രവാചകൻ, എനിക്ക് ശേഷം ഇനി പ്രവാചകനില്ല' (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്)

സ്വഹീഹ് ബുഖാരിയിലും മറ്റു നമുക്ക് പ്രവാചകൻ അലി വിനോട് പറയുന്നത് കാണാം:

 'ഹാറൂൻ നബിക്ക് മൂസായിലുള്ള സ്ഥാനം എന്നിൽ നിന്ന് നീ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലേ?, പക്ഷേ എനിക്ക് ശേഷം ഒരു നബിയില്ല...' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ദജ്ജാലിനെ സംബന്ധിച്ച് പരാമർശിക്കുന്ന ഹദീസിൽ പ്രവാചകൻ(സ) പറയുന്നു:

'ഞാനാണ് അവസാനത്തെ പ്രവാചകൻ എനിക്ക് ശേഷം ഒരു നബിയില്ല' (തിർമിദി, അബൂദാവൂദ്).

44- മറ്റു പ്രവാചകന്മാരിൽ നിന്ന് വൃതൃസ്ഥമായി മുഹമ്മദ്പക്ക് മാത്രം പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്?

ഉരന്റരം മുഹമ്മദ ക്ക് മറ്റു പ്രവാചകന്മാരിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്ഥമായി ധാരാളം പ്രത്യേകതകളുണ്ട്. അതിൽ പെട്ടതാണ് നാം വിവരിച്ചപോലെ, മുഹമ്മദ് അവസാനത്തെ പ്രവാചകനാകുന്നുവെന്നത്. അതുപോലെ തിരുമേനി ആദം സന്തതികളുടെ നേതാവാകുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(البقرة: 253) ﴿ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضِ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ ذَرَجَاتٍ ﴾ (البقرة: 253) ﴿ 'ആ ദൂതൻമാരിൽ ചിലർക്ക് നാം മറ്റു ചിലരെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠ്ത നൽകിയിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹു (നേരിൽ) സംസാരിച്ചിട്ടുള്ളവർ അവരിലുണ്ട്. അവരിൽ ചിലരെ അവൻ പല പദവികളിലേക്ക് ഉയർത്തിയിട്ടുമുണ്ട്"(അൽ ബഖറ:253).

പ്രവാചകൻ യുക്തമാക്കുന്നതു കാണുക:

(... أَنَا سَيِّدُ وَلَد آذَمَ وَلاَ فَخْرَ ...) (صحيح)، رواه أحمد (1 / 281، 282، 295)، والترمذي (3615)، وابن ماجه (4308)، وأُبو يعلى (7 / 4305)، وابن حبان (2127)، قال الترمذي : هذا حديث حسن صحيح، وقد صححه الشيخ الألباني، وفي مسلم: (أنا سيد ولد آدم يوم القيامة « (الفضائل / 2278).عدي

'... ഞാൻ ആദം സന്തതികളുടെ നേതാവാകുന്നു, അഹങ്കാരം നടിക്കുകയല്ല...' (അഹ്മദ്, തിർമദി).

ജിന്നിലും, മനുഷ്യരിലുംപെട്ട എല്ലാവരിലേക്കും നിയോഗിക്കപ്പെട്ട പ്രവാചകനാണ് മുഹമ്മദ്

{ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّه إِلَيْكُمْ جَميعًا } (الأعراف: 158)

'പറയുക: മനുഷ്യരേ, തീർച്ചയായും ഞാൻ നിങ്ങളിലേക്കെല്ലാമുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാ കുന്നു' (അഅ്റാഫ്158).

{ وَهَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ كَافَّةً للنَّاسِ بَشيرًا وَنَذيرًا } (سبأ: 28)

'നിന്നെ നാം മനുഷ്യർക്കാകമാനം സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുവാനും താക്കീത് നൽകു വാനും ആയികൊണ്ട് തന്നെയാണ് അയച്ചിട്ടുള്ളത്' (സബഅ്:28).

(أُعْطِيتُ حَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ قَبْلِي نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرِ وَجُعلَتْ لِيَ الأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا وَطَهُورًا وَأَعْطِيتُ الشَّفَاعَةَ وَأَعْطِيتُ الشَّفَاعَةَ الشَّفَاعَةَ وَكُانَ النَّبِيُّ يُبْعَثُ إِلَى قَوْمِهِ حَاصَّةً وَبُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ عَامَّةً) رواه البخاري (438 ، 2122) ، ومسلم (مساجد / 8) .

'എനിക്ക് മുമ്പുള്ള ഒരു പ്രവാചകനും നൽകാത്ത അഞ്ച് കാര്യങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ശത്രുക്കൾക്ക് എനിക്ക് ഒരു മാസത്തെ അല്ലാഹു വഴിദൂരത്തെ ഭയം നൽകി അല്ലാഹു എന്നെ സഹായിച്ചു, ഭൂമി മുഴുവനും പള്ളിയായും ശുദ്ധീകരിക്കുവാനുമുള്ള വസ്തുവുമാക്കി തീർത്തു, സമുദായത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും അതുകൊണ്ട് എന്റെ നമസ്കാര സമയമായാൽ അവൻ നമസ്കരിക്കട്ടേ, യുദ്ധാനന്തിര മുതൽ എനിക്ക് എനിക്ക് അനുവദനീയമാക്കി, മുമ്പ് ആർക്കുമത് അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. എനിക്ക് ശുപാർശയ്ക്കുള്ള അനുവാദവും ലഭിക്കും, ഓരോ പ്രവാചകനും നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത് അവരവരുടെ സമുദായത്തിലേക്കായിരുന്നു എന്നാൽ ഞാൻ മുഴുവൻ ജനങ്ങളിലേക്കുമാണ് നിയോഗിതനായിട്ടുള്ളത്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

(وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّد بِيَدهِ لاَ يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الأُمَّةِ يَهُودِيٌّ وَلاَ نَصْرَانِيٌّ ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسلْتُ به إلاَّ كَانَ مَنْ أَصْحَابِ النَّارِ) (رواه مسلم (الإِيمان / **24**0)

'മുഹമ്മദിന്റെ ആത്മാവ് ആരുടെ കയ്യിലാണോ, അവനെതന്നെയാണ് സത്യം; ജൂതനാകട്ടെ, ക്രിസ്ത്യാനിയാവട്ടെ മറ്റു ആരെങ്കിലുമാവെട്ടെ എന്നെപ്പറ്റി കേട്ടിട്ട് ഞാൻ എന്തുമായിട്ടാണോ അയക്കപ്പെട്ടത് അതിൽ വിശ്വസിക്കാതെയാണ് അവർ മരണപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ അവൻ നരകത്തിന്റെ ആളുകളിൽ പെടാതിരിക്കില്ലത്മ (മുസ്ലിം) നാം സൂചിപ്പിക്കാത്ത മറ്റു പ്രത്യേകതളും തിരുമേനി ക്കക് ഉണ്ട്, അത് പ്രമാണങ്ങളിൽ കാണാവുന്നതാണ്.

ഥാം പ്രവാചകന്മാരുടെ മുഅ്ജിസത്തുകൾ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ എന്താണ്?

ഉരന്റരം പതിവിന് വിപരീതമായി മനുഷ്യർക്ക് ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹു പ്രവാചകന്മാരിലൂടെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന അസാധാരണ സംഭവങ്ങൾക്കാണ് മുഅ്ജിസത്തുകൾ എന്ന് പറയുന്നത്. അതിൽ കണ്ണ്

സാധിക്കുന്നതും, കൊണ്ട് കാണാൻ കേൾക്കുവാൻ കഴിയുന്നതുമുണ്ടാകും. ഉദാഹരണമായി: പാറയിൽ നിന്ന് ഒട്ടകം പുറത്ത്വരിക, വടിയെ സർപ്പമാക്കുക, നിർജ്ജീവമായ വസ്തുക്കൾ സംസാരിക്കുക പോലെയുള്ളത്. അതുപോലെ ദൃശ്ടികൾ കൊണ്ട് വഹിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന രൂപത്തിൽ ഖുർആനിനെ സാക്ഷ്യം പോലെയുള്ള ആശയപരമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളുമുണ്ട്. നമ്മുടെ പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദ്പക്ക് ഇതിൽ എല്ലാവിഭാഗം മുഅ്ജിസത്തുകളും പെട്ട നൽകിയിട്ടുണ്ട്, മാത്രമല്ല പ്രവാചകന്മാർക്ക് നൽകിയ മറ്റു മുഅ്ജിസത്തുക്കളേക്കാൾ ഉന്നതമായ അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാണ് തിരുമേനി: ക്ക് ദൃഷ്ടികൾ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു കൊണ്ട് കണ്ടിരുന്ന ദൃഷ്ടാന്തമാണ് ചന്ദ്രൻ പിളർന്നതും, ഈത്തപ്പനയുടെ തടി തേങ്ങി കരഞ്ഞതും, തിരുമേനിപയുടെ വിരലുകൾ ക്കിടയിൽ വെള്ളം ഒഴുകി വന്നതും, പടയങ്കി സംസാരിച്ചതും, ഭക്ഷണം തസ്ബീഹ് ചൊല്ലിയതുമൊക്കെ. ഇതുപോലെ സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളിൽ മറ്റു പല ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നബിതിരുമേനിയുടെ വിശദീകരിക്കപ്പെട്ട മുഅ്ജിസത്തുകളെല്ലാം, പ്രവാചകൻമാരുടേതു പോലെത്തന്നെ അവസാനിച്ചു പോയിട്ടുണ്ട്. പ്രമാണങ്ങൾ പരാമർശിക്കുന്ന മാത്രമെ നിലനിൽക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ ഇന്നും നില വിലുള്ളതും, അവസാന നാൾ വരെ നില നിൽക്കുന്നതുമായ ഒരേയൊരു മുഅ്ജിസത്ത് മാത്രമാണുള്ളത്. വിശുദ്ധ ഖുർആനാകുന്ന മുഅ്ജിസത്താണ്. ആ അവസാനനാൾ വരെ നിലനിൽക്കുന്നതാണ്.

لاَ يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلاَ مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ } ونصلت:42) عيرسااواهامية مَنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلاَ مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ } ويمالااواهامية ويمالية 'അതിന്റെ വന്നെത്തുകയില്ല. യുക്തിമാനും സ്തുത്യർഹനുമായിട്ടുള്ളവന്റെ പക്കൽ നിന്ന് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതത്രെ അത്'

്ര– വിശുദ്ധഖുർആനിന്റെ അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തത്തിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉത്തരംഃ സാഹിത്യത്തിലും, സംസാരത്തിലും, ഉന്നതമായ വിശദീകരണത്തിലും, തർക്ക ശാസ്ത്രത്തിലും മികച്ച് നിന്നിരുന്ന ഒരു സമൂഹത്തിലേക്ക് (അറബികൾ) വെല്ലുവിളി ഉയർത്തികൊണ്ട് ഏകദേശം ഇരുപത് വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് ഇറങ്ങുക എന്നത് തന്നെ ഖുർആനിന്റെ അമാനുഷികത്വത്തിന് തെളിവാണ്. ഖുർആൻ പറയുന്നു:

{ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثِ مِثْلَهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ } (الطور: 34)

'എന്നാൽ അവർ സത്യവാന്മാരാണെങ്കിൽ ഇതുപോലുള്ള ഒരു വൃത്താന്തം അവർ കൊണ്ടുവരട്ടെ' (ത്വൂർ:34).

{ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُورَ مِثْلَه مُفْتَرَيَاتٍ } (هود: 13) యణబ్యుంయణుయి أَ مَشْكَ మాయ్య

'പറയുക: എന്നാൽ ഇതുപേലെയുള്ള പത്ത് അദ്ധ്യായങ്ങൾ ചമച്ചുണ്ടാക്കിയത് നിങ്ങൾ കൊണ്ട് വരൂ' (ഹൂദ്:13).

{ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَة مثْله } (يونس: 38)

'പറയുക: എന്നാൽ അതിന്ന് തുല്യമായ ഒരു അദ്ധ്യായം നിങ്ങൾ കൊണ്ടു വരൂ' (യൂനുസ്:38)

അറബികൾ പരസ്പരം കവിതകൾ ഉണ്ടാക്കി അഹങ്കാരം നടിക്കുകയും, പരസ്പരം മൽസരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന, എപ്പോഴും ആശയം വിനിമയം നടത്തികൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന വാക്കുകളും, അക്ഷരങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ട് ഇറങ്ങിയ വിശുദ്ധഖുർആനിന്റെ വെല്ലുവിളി സ്വീകരിക്കാൻ അവർ അത്യാഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ട് പോലും അവർക്കതിന് സാധിച്ചില്ല. അങ്ങിനെ ഖുർആൻ അവരെ വിളിച്ച് കൊണ്ട് അവർക്കതിന് സാധിക്കുകയില്ലായെന്നും, നിങ്ങളതിന് അശക്തരാണെന്നും പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു:

{قُلْ لَنِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لاَ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهيرًا }

'(നബിയേ,) പറയുക: ഈ ഖുർആൻ പോലൊന്ന് കൊണ്ട് വരുന്നതിന്നായി മനുഷ്യരും ജിന്നുകളും ഒന്നിച്ചുചേർന്നാലും തീർച്ചയായും അതുപോലൊന്ന് അവർ കൊണ്ട് വരികയില്ല. അവരിൽ ചിലർ ചിലർക്ക് പിന്തുണ നൽകുന്നതായാൽ പോലും' (ഇസ്റാഅ്:88).

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(مَا مِنَ الأَنْبِيَاءِ مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ قَدْ أُعْطِيَ مِنَ الآيَاتِ مَا مِثْلُهُ آمَنَ عَلَيْهِ الْبَشَرُ وَإِنَّمَا كَانَ الَّذِي أُوتِيتُ وَحْيًا أَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ فَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَكْثَرَهُمْ تَابِعًا يَوْمَ الْقَيَامَةَ ﴾ (رواه البخاري (4981 ، 7274) ، ومسلم)

'പ്രവാചകന്മാരിൽ ഒരാറ്റ പ്രവാചകനും തന്നെ അവരുടെ ജനങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്ന രൂപത്തിലുള്ള അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ നൽകാതിരുന്നിട്ടില്ല, എന്നാൽ എനിക്ക് അല്ലാഹു നൽകിയിട്ടുള്ളത് അല്ലാഹുതന്നെ നൽകുന്ന ബോധനമായ വഹ്യാകുന്നു, അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവസാന നളിൽ കൂടുതൽ ആളുകൾ പിൻപറ്റുന്ന പ്രവാചകൻ

ഞാനായി തീരുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). വിശുദ്ധഖുർആനിനെ മനസിലാക്കിയ പണ്ഡിതന്മാർ ഖുർആനിന്റെ പദപരവും, ആശയപരവും, കഴിഞ്ഞ്പോയ സംഭവങ്ങളെയും, വരാനിരിക്കുന്നതുമായ അദൃശ്യമായ കാര്യങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അനേകം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്, എന്നിരുന്നാലും ഒരു കുരുവി കടലിൽ നിന്ന് തന്റെ കൊക്കിൽ എത്ര വെള്ളം സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയുമോ അത്രമാത്രമെ വിശുദ്ധഖുർആനിന്റെ അമാനുഷികത്വം വിശദമാക്കുവാൻ അവർക്ക് സാധ്യമായിട്ടുള്ളൂ.

102- അവസാന നാളിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിനുള്ള തെളിവ് പറയുക?

ഉര്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'നമ്മെ കണ്ടുമുട്ടും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാത്തവരും, ഇഹലോക ജീവിതം കൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടുകയും, അതിൽ സമാധാനമടയുകയും ചെയ്തവരും, നമ്മുടെ തെളിവുകളെപ്പറ്റി അശ്രദ്ധരായി കഴിയുന്നവരും ആരോ. അവരുടെ സങ്കേതം നരകം തന്നെയാകുന്നു. അവർ പ്രവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നതിന്റെ ഫലമായിട്ടത്രെ അത്'

'തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്കു താക്കീത് നൽക്പ്പെടു്ന്ന കാര്യം സത്യമായിട്ടുള്ളത് തന്നെയാകുന്നു. തീർച്ചയായും ന്യായവിധി സംഭവിക്കുന്നതു തന്നെയാകുന്നു' (ദാരിയാത്ത്: 5–6).

'ആ അന്ത്യസമയം വരാനുള്ളത് തന്നെയാണ്. അതിൽ സംശയമേ ഇല്ല. പക്ഷെ മനുഷ്യരിൽ അധികപേരും വിശ്വസിക്കുന്നില്ല' (ഗാഫിർ:59).

o3- അവസാന നാളിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നതിന്റെ ആശയമെന്താണ്? അതിൽ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ ഉൾകൊള്ളുന്നുണ്ട്?

*ഉര*ഹരം: അവസാന നാൾ സംഭവിക്കുന്നതാണെന്നും അതിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ലായെന്നും നാം ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുകയും, രക്ഷപ്പെടുവാൻ അനിവാര്യമായ കാര്യങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് അവസാനനാളിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നതിന്റെ പൊരുൾ. അതിൽ ഉൾകൊള്ളുന്ന കാര്യങ്ങളാണ്: അന്ത്യനാളിന്റെ അടയാളങ്ങൾ, അതിന്റെ മുമ്പ് പ്രകടമാവുന്ന സന്ദേഹമില്ലാത്ത മറ്റു ലക്ഷണങ്ങൾ, മരണം, ഖബറിലെ രക്ഷാ ശിക്ഷകൾ, സൂർ എന്ന കാഹളത്തിലുള്ള ഊത്ത്, ഖബറുകളിൽ നിന്ന് സൃഷ്ടികൾ ഉയർത്തെഴുന്നേൽപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്, അവസാന നാളിൽ വളരെ പ്രയാസപ്പെടും, ബുദ്ധിമുട്ടികൊണ്ടുള്ള മഹ്ശറയിൽ നിറുത്തം, ഒരുമിച്ച് കൂടൽ, കർമ്മങ്ങളുടെ കണക്കു പുസ്തകം വിതരണം ചെയ്യൽ. വിചാരണക്കായി തുലാസുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ, കൗസർ, ശഫാഅത്ത് തുടങ്ങിയ ഹൗളുൽ കാര്യങ്ങൾ. അതുപോലെത്തന്നെയാണ് സ്വർഗവും അതിലെ അതിലെ അനുഗ്രഹങ്ങളും, നരകവും ശിക്ഷകളും. സ്വർഗീയാനുഗ്രഹങ്ങളിലെ ഉത്കൃഷ്ടമായത് അല്ലാഹുവിനെ ഏറ്റവും ദർശിക്കാനാകുക എന്നതാണ്. എന്നാൽ നരകശിക്ഷകളിൽ ഏറ്റവും കഠിന മായത് അവനെ കാഇസ്ലന്നതിൽ നിന്നും മറയിടപ്പെടുക എന്നതാണ്.

104- അവസാന നാൾ എപ്പോഴാണ് സംഭവിക്കുക എന്ന് ആക്കാണ് അറിയുക?

ഉരനരം അവസാന നാൾ എന്നാണ് സംഭവിക്കുക എന്നത് അല്ലാഹുവിന് മാത്രം അറിയുന്ന അദൃശ്യ കാര്യങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: { إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بَأَيٍّ أَرْضِ تَمُوتُ } (لقمان: 34)

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിന്റെ പക്കലാണ് അന്ത്യസമയത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അറിവ്. അവൻ മഴപെയ്യിക്കുന്നു. ഗർഭാശയത്തിലുള്ളത് അവൻ അറിയുകയും ചെയ്യുന്നു. നാളെ താൻ എന്താണ് പ്രവർത്തിക്കുക എന്ന് ഒരാളും അറിയുകയില്ല. താൻ ഏത് നാട്ടിൽ വെച്ചാണ് മരിക്കുക എന്നും ഒരാളും അറിയുകയില്ല്ല' (ലുഖ്മാൻ:34).

{ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لاَ يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلاَّ هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ لاَ تَأْتِيكُمْ إِلاَّ بَغْتَةً } (الأعراف:187)

'അന്ത്യസമയത്തെപ്പറ്റി അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു; അതെപ്പോഴാണ് വന്നെത്തുന്നതെന്ന്. പറയുക: അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള അറിവ് എന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ മാത്രമാണ്. അതിന്റെ സമയത്ത് അത് വെളിപ്പെടുത്തുന്നത് അവൻ മാത്രമാകുന്നു. ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും അത് ഭാരിച്ചതായിരിക്കുന്നു. പെട്ടെന്നല്ലാതെ അത് നിങ്ങൾക്കുവരുകയില്ല' (അഅ്റാഫ്:187).

(ط4-42 إِيَسْأُلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ آيَّانَ مُرْسَاهَا * فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا * إِلَى رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا } (النازعات: 44-42)
'ആ അന്ത്യസമയത്തെപ്പറ്റി, അതെപ്പോഴാണ് സംഭവിക്കുക എന്ന് അവർ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു. നിനക്ക് അതിനെപ്പറ്റി എന്ത് പറയാനാണുള്ളത്? നിന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കലേക്കാണ് അതിന്റെ കലാശം' (നാസിആത്ത്:42 –24). അവസാന നാളിനെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞ് തരൂ എന്ന് പ്രവാചകൻ യോട് ജിബ്രീൽ പറഞ്ഞപ്പോൾ തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി:

(مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ) (رواه البخاري (4777، 50)، ومسلم (الإيمان / 1 ، 5)

'ചോദിക്കപ്പെട്ടവൻ ചോദിച്ചവനേക്കാൾ ആ കാര്യത്തിൽ അറിവുള്ളവനല്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഇങ്ങനെ കൂടി വന്നിരിക്കുന്നു:

'അഞ്ച് കാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാരും അറിയുകയില്ല' എന്നിട്ട് മുകളിൽ പറഞ്ഞ ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

105– അവസാന നാളിന്റെ അടയാളങ്ങൾക്ക് വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നിന്ന് തെളിവ് പറയുക?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'തങ്ങളുടെ അടുക്കൽ മലക്കുകൾ വരുന്നതോ, നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്നെ നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ഏതെങ്കിലുമൊരു വരുന്നതോ, വരുന്നതോ അല്ലാതെ മറ്റെന്താണവർ കാത്തിരിക്കുന്നത്? രക്ഷിതാവിന്റെ ഏതെങ്കിലുമൊരു ദൃഷ്ടാന്തം വരുന്ന ദിവസം, മുമ്പ് തന്നെ വിശ്വസിക്കുകയോ, വിശ്വാസത്തോട് കൂടി വല്ല നൻമയും ചെയ്ത് വെക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത യാതൊരാൾക്കും തന്റെ വിശ്വാസം പ്രയോജനപ്പെടുന്നതല്ല' (അൻആം:158).

{ وَإِذَا وَقَعَ الْقُولُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ ذَابَّةً مِنَ الأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لاَ يُوقِنُونَ } 'ആ വാക്ക് അവരുടെ മേൽ വന്നുഭവിച്ചാൽ ഭൂമിയിൽ നിന്ന് ഒരു ജന്തുവെ നാം അവരുടെ നേരെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്. മനുഷ്യർ നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ ദൃഢവിശ്വാസം കൊള്ളാതിരിക്കുകയാകുന്നു എന്ന വിഷയം അത് അവരോട് സംസാരിക്കു ന്നതാണ്' (നംല്: 82).

(97–96 أَنَّى إِذَا فَتَحَتْ يَأْجُوجُ وَمَاْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبِ يَنْسلُونَ * وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُ } (الأنياء: 96–97) അങ്ങനെ യഅ്ജൂജ് –മഅ്ജൂജ് ജന്വിഭാഗങ്ങൾ തുറന്നുവിടപ്പെടുകയും, അവർ എല്ലാ കുന്നുകളിൽ നിന്നും കുതിച്ചിറങ്ങി വരികയും. ആ സത്യ വാഗ്ദാനം ആസന്നമാകുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു' (അൻബിയാ: 96–97)

'അതിനാൽ ആകാശം, തെളിഞ്ഞു കാണാവുന്ന ഒരു പുകയും കൊണ്ട് വരുന്ന ദിവസം നീ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുക' (ദുഖാൻ:10).

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ } (الحج:1)

'മനുഷ്യരേ, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിനെ സൂക്ഷിക്കുക, തീർച്ചയായും ആ അന്ത്യസമയത്തെ പ്രകമ്പനം ഭയങ്കരമായ ഒരു കാര്യം തന്നെയാകുന്നു' (ഹജ്ജ്:1).

ഇതുപോലുള്ള ആയത്തുകൾ ഇനിയും ധാരാളമുണ്ട്.

106- അന്ത്യ നാളിന്റെ അടയാളത്തിന് സുന്നത്തിൽ നിന്ന് തെളിവ് പറയുക?

നിന്ന് പടിഞ്ഞാറിൽ സൂര്യൻ ഉദിക്കുമെന്ന ഹദീസുകൾ, ഉത്തരം ദാബ്ബത്തുൽ അർളിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഹദീസുകൾ, ദജ്ജാലിന്റെ ഫിത്ന, കുഴപ്പങ്ങൾ പൊട്ടിപുറപ്പെടുക പോലെയുള്ള ഫിത്നകളെ പരാമർ്ശിക്കുന്ന ഹദീസുകൾ, ഈസാ തെ ഇറങ്ങുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഹദീസുകൾ, മഅ്ജുജിന്റെ പുറപ്പാടിനെ സംബന്ധിച്ച് പരാമർശിക്കുന്ന യഅ്ജുജ് ഹദീസുകൾ, പുകയെ പരാമർശിക്കുന്ന ഹദീസുകൾ, വിശ്വാസികളായ മുഴുവൻ മനുഷ്യരെയും പിടിക്കുന്ന കാറ്റിനെ സംബന്ധിച്ച് പറയുന്ന ഹദീസുകൾ, പ്രകടമാവുന്ന അവസാനം തീയിനെപ്പറ്റി ഹദീസുകൾ, ഗ്രഹണത്തെ സംബന്ധിച്ച് പരാമർശിക്കുന്ന ഹദീസുകൾ തുടങ്ങി ധാരാളം ഹദീസുകളുണ്ട് ഇതു സംബന്ധമായി.

107- മരണത്തിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിനുള്ള രേഖയെന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'(നബിയേ,) പറയുക: നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഏൽപിക്കപ്പെട്ട മരണത്തിന്റെ മലക്ക് നിങ്ങളെ മരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. പിന്നീട് നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കലേക്ക് മടക്കപ്പെടുന്നതുമാണ്'

'ഏതൊരു ദേഹവും മരണം' ആസ്വദിക്കുന്നതാണ്. നിങ്ങളുടെ പ്രതിഫലങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ മാത്രമേ നിങ്ങൾക്ക് പൂർണ്ണമായി നൽകപ്പെടുകയുള്ളൂ'.

അല്ലാഹു പ്രവാചകൻ യോട് പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും നീ മരിക്കുന്നവനാകുന്നു. അവരും മരിക്കുന്നവരാകുന്നു[:] (സുമർ:30)

'(നബിയേ,) നിനക്ക് മുമ്പ് ഒരു മനുഷ്യന്നും നാം അനശ്വരത നൽകിയിട്ടില്ല. എന്നിരിക്കെ നീ മരിച്ചെങ്കിൽ അവർ നിതൃജീവികളായിരിക്കുമോ?' (അൻബി യാ:34)

{ كُلَّ مَنْ عَلَيْهَا فَانَ * وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ } (الرحمن:26–27)

(ഭൂമുഖത്ത്)യുള്ള എല്ലാവരും നശിച്ച് പോകുന്നവരാകുന്നു. 'അവിടെ ഉള്ളവനായ നിന്റെ മഹത്വവും ഉദാരതയും രക്ഷിതാവിന്റെ അവശേഷിക്കുന്നതാണ്'

{ كُلُّ شَيْءِ هَالِكٌ إِلاَّ وَجْهَهُ } (القصص:88) 'അവന്റെ തിരുമുഖം ഒഴികെ എല്ലാ വസ്തുക്കളും നാശമടയുന്നതാണ്' (ഖസസ്:88).

{ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لاَ يَمُوتُ } (الفرقان:58)

ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവനെ നീ ഭരമേൽപിക്കുക' 'ഒരിക്കലും മരിക്കാതെ (ഫുർഖാൻ: 58).

നിരവധി ഹദീസുകളുമുണ്ട്. ഇതുപോലെ ധാരാളം ആയത്തുകളും, മരണമെന്നത് ആർക്കും അജ്ഞേയമായ സംഗതിയല്ല. അതിൽ യാതൊരു അതിനെ നിഷേധിക്കുകയും, സംശയവുമില്ല. പക്ഷേ, അഹങ്കാരം നടിക്കുകയുമാണ് അധിക ജനങ്ങളും ചെയ്യുന്നത്. മരണത്തിൽ കാര്യങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുവാൻ അനിവാര്യമായും ചെയ്യേണ്ട ചെയ്യുന്നില്ല എന്നതാണ് വാസ്തവം. നിശ്കളങ്കരായ അല്ലാഹുവിന്റെ സന്ദേഹരഹിതമായി അടിമകൾക്കേ മരണത്തിൽ വിശ്വസിക്കാനും, കർമ്മങ്ങളനുഷ്ഠിക്കാനും സാധിക്കൂ. ആരൊരാൾ മരിക്കുന്നതും, കൊല്ലപ്പെടുന്നതും അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിക്കനുസരിച്ചാണ് വിശ്വസിക്കുന്നവരാണ് നമ്മൾ. അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയിൽ ഒരിക്കലും മാറ്റമുണ്ടാവുകയില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ كُلَّ يَجْرِي لأَجَلٍ مُسَمًّى } (الرعد: 2)

'എല്ലാം ഒരു നിശ്ചിത അവധി വരെ സഞ്ചരിക്കുന്നു' (റഅ്ദ്: 2).

'അങ്ങനെ അവരുടെ അവധി വന്നെത്തിയാൽ അവർ ഒരു നാഴിക നേരം പോലും വൈകിക്കുകയോ, നേരത്തെ ആക്കുകയോ ഇല്ല'.(അഅ്റാഫ്158).

108-ഖബറിൽ ശിക്ഷാ രക്ഷകളുണ്ടെന്നതിന് ഖുർആനിലെ രേഖയെന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ كَلاَّ إِنَّهَا كَلَمَةٌ هُوَ قَائلُهَا وَمنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ } (المؤمنون: 100)

'ഒരിക്കലുമില്ല! അതൊരു വെറും വാക്കാണ്. അതവൻ പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കും. അവരുടെ പിന്നിൽ അവർ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിക്കപ്പെടുന്ന ദിവസം വരെ ഒരു മറയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്' (മുഅ്മിനൂൻ:100)

{ وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ * النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ } (غافر: 45-46)

ആളുകളെ കടുത്ത ശിക്ഷ വലയം ചെയ്യുകയുമുണ്ടായി. 'ഫിർഔന്റെ രാവിലെയും അതിനുമുമ്പിൽ നരകം! വൈകുന്നേരവും അവർ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടും. ആ അന്ത്യസമയം നിലവിൽ ദിവസം വരുന്ന കഠിനമായ ശിക്ഷയിൽ നിങ്ങൾ ഫിർഔന്റെ ആളുകളെ ഏറ്റവും പ്രവേശിപ്പി്ക്കുക. (എന്ന് കൽപ്ിക്കപ്പെടും)' (ഗാഫിർ: 45–46)

{ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ النَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخرَة } (ابراهيم: 27)

'ഐഹികജീവിതത്തിലും, വ്രലോകത്തും സു്സ്ഥിരമായ വാക്കുകൊണ്ട് സത്യവിശ്വാസികളെ അല്ലാഹു ഉറപ്പിച്ച് നിർത്തുന്നതാണ്. ' (ഇബ്രാഹീം:27) وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلاَئِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزُوْنَ عَذَابَ الْهُونَ } (الأنعام: 93)

'ആ അക്രമികൾ മരണവെപ്രാളത്തിലായിരിക്കുന്ന രംഗം നീ കണ്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ! നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ആത്മാക്കളെ പുറത്തിറക്കുവിൻ എന്ന് പറഞ്ഞ് കൊണ്ട് മലക്കുകൾ അവരുടെ നേരെ തങ്ങളുടെ കൈകൾ നീട്ടികൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇന്ന് നിങ്ങൾക്ക് ഹീനമായ ശിക്ഷ നൽകപ്പെടുന്നതാണ്' (അൻആം:93).

{ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ } (التوبة: 101)

'രണ്ട് പ്രാവശ്യം നാം അവരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതാണ്. പിന്നീട് വമ്പിച്ച ശിക്ഷയിലേക്ക് അവർ തള്ളപ്പെടുന്നതുമാണ്' (തൗബ: 101).

IO9- ഇതിന് സുന്നത്തിൽ എന്താണ് തെളിവുള്ളത്?

ഉരതരം ഈ വിഷയത്തിൽ മുതവാതിറിന്റെ പരിധിയിലെത്തിയ ഹദീസുകൾ കാണാൻ കഴിയും അതിൽപെട്ടതാണ് താഴെ വരുന്ന ഹദീസ്: പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ وَإِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نِعَالِهِمْ أَتَاهُ مَلَكَانِ فَيُقْعِدَانِهِ فَيَقُولاَنِ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ لِمُحَمَّدِ صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ

فَيُقَالُ: لَهُ انْظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ قَدْ أَبْدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا – قَالَ : قَتَادَةُ وَذُكِرَ لَيُ انْظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ قَدْ أَبْدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا – قَالَ : وَأَمَّا الْمُنَافِقُ وَالْكَافِرُ فَيُقَالُ لَهُ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي لَنَا أَنَّهُ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ فَيُقُولُ : لَا أَدْرِي كُنْتُ أَقُولُ: مَا يَقُولُ النَّاسُ فَيُقَالُ: لاَ دَرَيْتَ وَلاَ تَلَيْتَ وَيُضْرَبُ بِمَطَارِقَ مِنْ هَذَا الرَّجُلِ، فَيَقُولُ: لَا أَدْرِي كُنْتُ أَقُولُ: مَا يَقُولُ النَّاسُ فَيُقَالُ: لاَ دَرَيْتَ وَلاَ تَلَيْتَ وَيُضْرَبُ بِمَطَارِقَ مِنْ حَدِيد ضَرْبَةً فَيَصِيحُ صَيْحَةً يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ غَيْرَ النَّقَلَيْنِ) (رواه البخاري (1338 ، 1374) ، ومسلم (الجنة / 3231)

'ഖബറിൽ ഒരു ഒരു വ്യക്തിയുടെ മയ്യത്തിനെ വെച്ച് മറമാടി കഴിഞ്ഞാൽ, വന്നവരുടെ മയ്യത്തിന്റെ കുടെ ചെരുപ്പിന്റെ ശബ്ദം കേൾക്കുന്നതാണ്, അങ്ങിനെ മയ്യത്തിന്റെയടുത്തേക്ക് രണ്ട് മലക്കുകൾ വരുകയും, അവിടെ ഇരിക്കുകയും ചെയ്യും, എന്നിട്ട് അവർ രണ്ട്പേരും സംബന്ധിച്ച് മുഹമ്മദ്്ക്യയെ ചോദിക്കും, പറയും: ഈ വ്യക്തിയെ സംബന്ധിച്ച് എന്ത് പറയുന്നുവെന്ന് നീ ചോദിക്കും, വിശ്വാസിയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം പറയും: ആ വ്യക്തി അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമയും, റസൂലുമാണെന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുവെന്ന് പറയും, അപ്പോൾ പറയപ്പെടും, നരകത്തിൽ നീന്റെ സ്ഥാനം നീ നോക്കുക, പക്ഷേ, അല്ലാഹു അതിന് സ്വർഗത്തിൽ താങ്കൾക്ക് പകരം നൽ്കിയിരിക്കുന്നു, അങ്ങിനെ രണ്ട് ഇരിപ്പിടവും അവർ കാണുന്നു. – ഖതാദ: പറയുന്നു: ഞങ്ങളോട് പറയപ്പെട്ടു: അങ്ങിനെ അദ്ദേഹത്തിന് തന്റെ കൊടുക്കുന്നു.-ഖബർ വിശാലമാക്കി തുടർന്ന് അനസ് 🕸 വിന്റെ ഹദീസിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അവിശ്വാസിയും, കപടവിശ്വാസിയുമാണെങ്കിൽ അവനോട് ചോദിക്കും: ഈ മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ച് നീ എന്ത് പറയുന്നുവെന്ന് ചോദിക്കും? അപ്പോൾ അവൻ പറയും: എനിക്കറിയില്ല, ജനങ്ങൾ പറയുന്നത് പോലെ ഞാനും പറഞ്ഞു, അപ്പോൾ പറയപ്പെടും: നീ പഠിച്ചില്ല, നീ പിന്തുടരുകയും ചെയ്തില്ല അല്ലേ, ഇരുമ്പ്കൊണ്ടുള്ള ചുറ്റിക കൊണ്ട് അവനെ ഒരു അങ്ങിനെ അടിക്കും, അപ്പോൾ അവൻ അട്ടഹസിക്കും, ജിന്നുകളും മനുഷ്യരുമല്ലാത്ത

എല്ലാവരുo അത് കേൾക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിo) ചുപ്പാരും അത് കേൾക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിo) عَبْداللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِي اللَّه عَنْهما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمَنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) (رواه البخاري (1379 ، 3240) ، ومسلم (الجنة / 65 ، 66) .

അബ്ലാല്ലാഇബ്നു ഉമർ വിൽ നിന്ന്, പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: 'നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ആരെ ങ്കിലും മരിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ അവന് രാപകലുകളിൽ അവന്റെ ഇരിപ്പിടം കാണിച്ച് കൊടുക്കുന്നതാണ്, സ്വർഗവാസിയാണെങ്കിൽ സ്വർഗത്തിൽ നിന്നും, നരകവാസിയാണെങ്കിൽ നരകത്തിൽ നിന്നും, എന്നിട്ട് പറയപ്പെടും, ഇതാണ് അവസാന നാളിൽ അല്ലാഹു നിന്നെ പുനർജ്ജീ വിപ്പിക്കുന്ന വേളയിൽ നിനക്കുള്ള നിന്റെ സ്ഥാനം' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

രണ്ട് ഖബറുകളെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് ഒരിക്കൽ പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുകയുണ്ടായി:

« إلهما ليعذبان » (رواه البخاري (216 ، 218) ، ومسلم (الطهارة / 111) .

'അവർ രണ്ട് പേരും ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട് കൊണ്ടിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

അബൂഅയ്യൂബ് 🕸പറയുന്നു:

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ رَضِي اللَّه عَنْه قَالَ: خَرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَدْ وَجَبَتِ الشَّمْسُ فَسَمِعَ صَوْتًا فَقَالَ: يَهُودُ تُعَذَّبُ فَى قُبُورِهَا) (رواه البخاري (1375) ، ومسلم (الجنة / 69).

'സൂര്യൻ അസ്തമിച്ച സമയത്ത് ഒരിക്കൽ പ്രവാചകൻ പുറത്തിറങ്ങി, അപ്പോൾ ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുകയുണ്ടായി, അപ്പോൾ തിരുമേനി പറഞ്ഞു: 'ഒരു ജൂതൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖബറിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട് കൊണ്ടിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

അസ്മാഅ്(റ) പറയുന്നു:

(قَامَ رَسُولُ اللَّه صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطِيبًا فَذَكَرَ فِتْنَةَ الْقَبْرِ الَّتِي يَفْتَتِنُ فِيهَا الْمَرْءُ فَلَمَّا ذَكَرَ ذَلِكَ ضَجَّ الْمُسْلمُونَ ضَجَّةً) (رواه البخاري (1373).

'ഒരിക്കൽ പ്രവാചകൻ തന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ ഓരോ മനുഷ്യനും പരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഖബർ ശിക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച് പറയുകയുണ്ടായി, അത് കേട്ടപ്പോൾ മുസ്ലീങ്ങൾ മുഴുവനും തേങ്ങിക്കരയാൻ തുടങ്ങി' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

ആയിശാ(റ) പറയുന്നു:

فَمَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْدُ صَلَّى صَلاَةً إلاَّ تَعَوَّذَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ) (رواه البخاري (1372) ، ومسلم (مساجد/ 125 ، 126) .

'അതിന് ശേഷം പ്രവാചകൻ നമസ്കരിച്ച ഓരോ നമസ്കാരത്തിലും ഖബർ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷ തേടാത്തതായി ഞാൻ ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

അതുപോലെ ഗ്രഹണത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഹദീസിലും പ്രവാചകൻ ക്രേപറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക: (ثُمَّ أَمَرَهُمْ أَنْ يَتَعَوَّذُوا مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ) (رواه البخاري (1050) ، ومسلم (الكسوف / 8) .

'പിന്നെ അവരോട് ഖബർ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷ തേടുവാൻ കൽപിക്കുകയുണ്ടായി' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇതുപോലെയുള്ള ഏകദേശം അറുപത് ഹദീസുകൾ വ്യതൃസ്ഥ സ്വഹാബികൾ ഉദ്ദരിക്കുന്നതായി നമുക്ക് കാണാനാവും.

IIo- ഖബറുകളിൽ നിന്ന് ജനങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിക്കപ്പെടുമെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉത്തരം

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبِ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُواَبِ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةَ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةً ثُمَّ مِنْ عُلَقَةً ثُمَّ مِنْ عُلَقَةً ثُمَّ مِنْ عَلَقَةً ثُمُّ مِنْ عَلَقَةً ثُمَّ مِنْ عَلَقَةً ثُمُّ مِنْ عَلَقَةً ثُمُّ مِنْ عَلَقَةً ثُمَّ مِنْ عَلَقَةً ثُلِيْ مُعَلِّقَةً لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وُنُقِرُ عَلَقَةً ثُنَاءً لِلْمَاءً لِلْمُعَمِّ مِنْ عَلَقَةً ثُمُ مَنْ عَلَقَةً لِثُمِينَ لَكُمْ وَنُقِرُ عَلَقَةً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَالَقَةً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَاءً لِلْمَالَ مُعْلِقًا لِللللَّ

സംശയത്തിലാണെങ്കിൽ (ആലോചിച്ച് നോക്കുക:) തീർച്ച്യായും നാമാണ് പിന്നീട് ബീജത്തിൽ പിന്നീട് നിങ്ങളെ മണ്ണിൽ നിന്നും, നിന്നും, നൽകപ്പെട്ടതും ഭ്രൂണത്തിൽ നിന്നും, അനന്തരം രൂപം നൽകപ്പെടാത്തതുമായ മാംസപിണ്ഡത്തിൽ നിന്നും സൃഷ്ടിച്ചത്. നാം നിങ്ങൾക്ക് കാര്യങ്ങൾ വിശദമാക്കിത്തരാൻ വേണ്ടി (പറയുകയാകുന്നു.) ഉദ്ദേശിക്കുന്നതിനെ നിശ്ചിതമായ ഒരു അവധിവരെ ഗർഭാശയങ്ങളിൽ താമസിപ്പിക്കുന്നു. ' (ഹജ്ജ്: 5)

{ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لاَ رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ في الْقُبُورِ } (الحج:6-7)

'അതെന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹു തന്നെയാണ് സത്യമായുള്ളവൻ. അവൻ മരിച്ചവരെ ജീവിപ്പിക്കും. അവൻ ഏത് കാര്യത്തിനും കഴിവുള്ളവനാണ്. അന്ത്യസമയം വരിക തന്നെ ചെയ്യും. അതിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഖബ്റുകളിലുള്ളവരെ അല്ലാഹു ഉയിർത്തെഴു ന്നേൽപിക്കുകയും ചെയ്യും.'(ഹജ്ജ്: 6 –7)

{ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْه } (الروم: 27)

'അവനാകുന്നു സൃഷ്ടി ആരംഭിക്കുന്നവൻ. പിന്നെ അവൻ അത് ആവർത്തിക്കുന്നു. അത് അവനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കൂടുതൽ എളുപ്പമുള്ളതാകുന്നു' (റൂം: 27).

{ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ } (الأنبياء:104)

'ആദ്യമായി സൃഷ്ടി ആരംഭിച്ചത് പോലെത്തന്നെ നാം അത് ആവർത്തിക്കുന്നതുമാണ്' (അൻബിയാ:104) . { وَيَقُولُ الإِنْسَانُ أَئِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا * أَوَلاَ يَذْكُرُ الإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا } 'മനുഷ്യൻ പറയും: ഞാൻ മരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ ്പിന്നീട് എന്നെ ജീവനുള്ളവനായി പുറത്ത് കൊണ്ട് വരുമോ? മനുഷ്യൻ ഓർമിക്കുന്നില്ലേ; അവൻ ഒന്നുമല്ലാതിരുന്ന ഒരു ഘട്ടത്തിൽ നാമാണ് ആദ്യം അവനെ പടച്ചുണ്ടാക്കിയതെന്ന്?' (മർയം: 66 –67)

{ أَوَلَمْ يَرَ الإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَة فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ * وَضَرَبَ لَنَا مَثَلاً وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعَظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ * قُلْ يُحْيِيهَا الَّذي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّة } (يس:77-79)

അവനെ നാം ഒരു ബീജകണത്തിൽ നിന്നാണ് 'മനുഷ്യൻ കണ്ടില്ലേ; സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന്? എന്നിട്ട് അവനതാ പ്രതൃക്ഷമായ എതിർപ്പുകാരനായിരിക്കുന്നു. അവൻ നമുക്ക് ഒരു ഉപമ എടുത്തുകാണിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചത് അവൻ കളയുകയും ചെയ്തു. പറഞ്ഞു: എല്ലുകൾ പോയിരിക്കെ ആരാണ് അവയ്ക്ക് ജീവൻ നൽകുന്നത്? ആദ്യതവണ അവയെ ഉണ്ടാക്കിയവനാരോ അവൻ തന്നെ അവയ്ക്ക് ജീവൻ നൽകുന്നതാണ്' (യാസീൻ: 77-78).

{ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْء قَديرٌ } (الاحقاف:33)

'ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിക്കുകയും അവയെ സൃഷ്ടിച്ചതുകൊണ്ട് ക്ഷീണിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്ത അല്ലാഹു മരിച്ചവരെ ജീവിപ്പിക്കാൻ കഴിവുള്ളവൻ തന്നെയാണെന്ന് അവർക്ക് കണ്ടുകൂടെ? അതെ; തീർച്ചയായും അവൻ ഏതു കാര്യത്തിനും കഴിവുള്ളവനാകുന്നു' (അഹ്ഖാഫ്: 33).

{ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْء قَديرٌ } (فصلت: 39)

'നീ ഭൂമിയെ വരണ്ടുണങ്ങിയതായി കാണുന്നു. എന്നിട്ട് അതിൽ നാം വെള്ളം വർഷിച്ചാൽ അതിന് ചലനമുണ്ടാവുകയും അത് വളരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതും അവന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ പെട്ടതത്രെ. അതിന് ജീവൻ നൽകിയവൻ തീർച്ചയായും മരിച്ചവർക്കും ജീവൻ നൽകുന്നവനാകുന്നു. തീർച്ചയായും അവൻ ഏതുകാര്യത്തിനും കഴിവുള്ളവനാകുന്നു'

വരണ്ടുണങ്ങിയ വർഷിപ്പിച്ച് അതിൽ ഭൂമിയിലേക്ക് മഴ കൃഷികളും, പച്ചപ്പുകളും മുളപ്പിക്കുന്നത് കണ്ടില്ലേയെന്നൊക്കെ നിങ്ങൾ കൊണ്ട് അല്ലാഹു ഈ കാര്യം വിശദമായി ഖുർആനിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ പ്രവാചകൻപയും ഒരു ഉദാഹരണത്തിലൂടെ ഈ വിഷയം താഴെ നീണ്ട വിശദീകരിക്കുന്നത് വരുന്ന ഹദീസിലും നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്: ഹുഖൈലിയുടെ ഹദീസിൽ പറയുന്നു:

(فَلَعَمْرُ إِلَهِكَ مَا تَذَعُ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ مَصْرَعِ قَبِيلِ وَلاَ مَدْفَنِ مَيِّت إِلاَّ شَقَّت الْقَبْرَ عَنْهُ حَتَّى تَجْعَلَهُ مِنْ عَنْد رَأْسِه فَيَسْتَوِي جَالِسًا فَيَقُولُ رَبُّكَ مَهْيَمْ لِمَا كَانَ فيه يَقُولُ يَا رَبُّ أَمْسِ الْيَوْمَ وَلِعَهْدِه بِالْحَيَاة يَحْسَبُهُ حَدَيثًا بِأَهْلِه فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّه كَيْفَ يَجْمَعُنَا بَعْدَ مَا تُمُزَقِّتُنَا الرِّيَاحُ وَالْبِلَى وَالسَّبَاعُ قَالَ أُنْبِئُكَ بِمِثْلِ خَدِيثًا بِأَهْلَه فَقُلْتُ لِا آيُلِه كَيْفَ يَجْمَعُنَا بَعْدَ مَا تُمُزَقِّتُنَا الرِّيَاحُ وَالْبِلَى وَالسَّبَاعُ قَالَ أُنْبَئُكَ بِمِثْلِ ذَلِكَ فِي آلَاء اللَّوْمُ وَالسَّبَاعُ قَالَ أَيُّامًا حَتَّى أَشْرُفْتَ عَلَيْهَا وَهِي شَرْيَةٌ وَاحِدَةٌ وَاعَمْرُ إِلَهِكَ لَهُو أَقْلَرُ عَلَى عَلَيْهَا السَّمَاءَ فَلَمْ مَن الْمَاءِ عَلَى أَنْ يَجْمَعُهُمْ مِن الْمَاءِ عَلَى أَنْ يَجْمَعُ نَبَاتَ الأَرْضِ فَيَخُوجُونَ مِنَ الأَصُواءَ وَمِنْ مُصَارِعِهِمْ) ((ضعيف) أَنْ يَجْمَعَهُمْ مِن الْمَاءِ عَلَى أَنْ يَجْمَعُهُمْ وَاللَّهُ اللَّامُ وَتَى عَلَى اللَّهُ اللَّهُ وَاعَلَى اللَّهُ وَاعْدُولُ عَلَى اللَّهُ وَاعْدُ طَرِيقِي عبد اللَّهُ والطَبراني بنحوه ، وأما الطبراني بنحوه ، وأما الشيخ البنا في الله الله الله عن الواحد وعبد الرحن بن عيسى بنحوه ، وقال المنهي عن دلم عن علي عند الرحن بن عيسى الزهري : ضعف . اهـ . وفي سند أحمد دلم بن الأسود وعبد الرحن بن عيش ، قال الذهبي عن دلم وجده : إلهما مجهولان . وقال الخفظ في التقريب : مقبول . وقال أيضا عن عبد الرحن : مقبول . وقال أيضا عن عبد الرحن : مقبول . قال أيضا عن عبد الرحن : مقبول . قال أيضا عن عبد الرحن : مقبول . قال أيضا عن عبد الرحن المقبل . قال الذهبي عن دلم وجده : إلهما مهمولان . وضعف إسناد الحديث بذلك . (ظلال الجنة 1 / 231)

'അല്ലാഹു തന്നെയാണ് സത്യം!, ഏതെങ്കിലും സ്ഥലത്ത് മരിച്ച് മണ്ണായി കഴിഞ്ഞവനോ, അതുപോലെ മറമാടപ്പെട്ട മയ്യത്തോ ആരാണെങ്കിലും അവന്റെ ഖബർ പിളർത്തി അവൻ വരും, അങ്ങിനെ അവന്റെ തലഭാഗത്ത് നിന്ന് അവനെ വീണ്ടും ജീവിപ്പിക്കും, അങ്ങിനെ അവൻ നേരെ ഇരിക്കും, എന്നിട്ട് നിന്റെ രക്ഷിതാവ് നിന്നോട് ചോദിക്കും: എന്താണ് നിന്റെ കാര്യം, എന്താണ് നിന്റെ പ്രശ്നം. അവൻ പറയും: ഞാൻ ഇന്നും ഇന്നലേയും കുടുംബത്തോടൊപ്പം വർത്തമാനവും മറ്റും പറഞ്ഞ് എന്റെ റിപ്പോർട്ടർ ജീവിച്ചിരുന്നവനാണല്ലോ?... പറയുന്നു: പ്രവാചകരെ, എങ്ങിനെയാണ് മരിച്ച് മണ്ണായി തീരുകയും, വന്യമൃഗങ്ങൾ തിന്നുകയും, ധൂളിയാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്ത ഞങ്ങളെ ഒരുമിച്ച് കാറ്റ് തിരുമേനി പരയുന്നു: ഇതിന്റെ ഉദാഹരണം നിനക്ക് ഞാൻ പറഞ്ഞ് തരാം, ഭൂമിയിലെ അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ നിന്നു തന്നെ നിനക്കു ഞാനതിന് ഉദാഹരണം പറഞ്ഞുതരാം. വരണ്ടുണങ്ങിയ ഭൂമി. ഞാൻ പറഞ്ഞു: നിനക്കിനിയൊരിക്കലും സജീവമാകാൻ കഴിയില്ലെന്നോ? അപ്പോൾ അല്ലാഹു ആകാ ശത്തിൽ നിന്നും മഴ വർഷിപ്പിച്ചു, അങ്ങിനെ കുറച്ച് നാൾ കഴിഞ്ഞില്ല, അതിൽ നിന്ന് ചെടികൾ വളർന്ന് വന്ന് പച്ച നിറമായി തീർന്നു, നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്നെയാണ് സത്യം! നിർജീവമായ ഭൂമിയിൽ വെള്ളം ഇറക്കി അതിൽ നിന്ന് ചെടികൾ മുളപ്പിക്കുവാൻ കഴിവുള്ള അല്ലാഹുവിന് ജീവിപ്പിക്കുവാനും, നിങ്ങൾ മരണപ്പെട്ടിടങ്ങളിൽ അവനാണ് ഖബറുകളിൽ നിന്നും ഒരുമിച്ച് കൂട്ടുവാനും സാധിക്കും,

ഏറ്റവും കഴിവുള്ളവൻത്മ (അഹ്മദ്, ഹദീസ് പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നത് ഈ ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണ് എന്നാണ്).

പ്പ– പുനർജീവിതത്തെ നിഷേധിച്ചവന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉരതരംഃ അവൻ അല്ലാഹുവിലും, വിശുദ്ധ ഖുർആനിലും, പ്രവാചകന്മാരിലും അവിശ്വസിച്ചവനാകുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَتْذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَنْنًا لَمُخْرَجُونَ }(النمل:67)

'അവിശ്വസിച്ചവർ പറഞ്ഞു: ഞങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ പിതാക്കളുമൊക്കെ മണ്ണായി ക്കഴിഞ്ഞാൽ ഞങ്ങൾ(ശവകുടീരങ്ങളിൽ നിന്ന്)പുറത്ത് കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നവരാണെന്നോ?'(നംല്: 67)

{ وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَئِذَا كُنَّا تُرَابًا أَنِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيد أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الأَغْلاَلُ في أَعْنَاقهمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فيهَا خَالدُونَ } «الرعد: 5»

'നീ അത്ഭുതപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അവരുടെ ഈ വാക്കത്രെ അത്ഭുതകരമായിട്ടുള്ളത്. ഞങ്ങൾ മണ്ണായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടോ? ഞങ്ങൾ പുതുതായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക തന്നെ ചെയ്യുമോ? അക്കൂട്ടരാണ് തങ്ങളുടെ അവിശ്വസിച്ചവർ. രക്ഷിതാവിൽ അക്കൂട്ടരാണ് കഴുത്തുകളിൽ വിലങ്ങുകളുള്ളവർ. അക്കുട്ടരാണ് നരകാവകാശികൾ. അവരതിൽ നിതൃവാസികളായിരിക്കും' (റഅ്ദ്: 5).

{ رَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُنْعَثُوا قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَثُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبُّوُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّه يَسِيرٌ } 'തങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിക്കപ്പെടുകയില്ലെന്ന് ആ അവിശ്വാസികൾ ജൽപിച്ചു. (നബിയേ,) പറയുക: അതെ; എന്റെ രക്ഷിതാവിനെ തന്നെയാണ, നിങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിക്കപ്പെടും. പിന്നീട് നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചതിനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾക്ക് വിവരമറിയിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. അത് അല്ലാഹുവെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എളുപ്പമുള്ളതാകുന്നു' (തഗാബുൻ:7).

ഇതുപോലെ വേറെയും ഒരുപാട് ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഇമാം ബുഖാരിയും, മുസ്ലിമും ഉദ്ദരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ അബൂഹുറയ്റ പറയുന്നു: പ്രവാചകൻ യിൽ നിന്ന്:

(قَالَ اللَّهُ كَذَّبَنِي ابْنُ آدَمَ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ ذَلِكَ وَشَتَمَنِي وَلَمْ يَكُنْ لَهُ ذَلِكَ فَأَمَّا تَكُذْيبُهُ إِيَّايَ فَقُوْلُهُ لَنْ يُعِيدَنِي كَمَا بَدَأَنِي وَلَيْسَ أَوَّلُ الْخَلْقِ بِأَهْوَنَ عَلَيَّ مِنْ إِعَادَتِهِ وَأَمَّا شَتْمُهُ إِيَّايَ فَقَوْلُهُ اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا وَأَنَا الْأَحَدُ كَمَا بَدَأَنِي وَلَيْسَ أَوَّلُ الْخَلْقِ بِأَهْوَنَ عَلَيَّ مِنْ إِعَادَتِهِ وَأَمَّا شَتْمُهُ إِيَّايَ فَقَوْلُهُ اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا وَأَنَا اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ وَلَدًا وَأَنَا اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ وَلَدًا وَأَنَا اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ وَلَدًا وَأَنَا اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ وَلَدًا وَأَنَا اللَّهُ وَلَدًا وَلَا اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ وَلَدًا إِلَيْ اللَّهُ وَلَكُ اللَّهُ وَلَدُ وَلَمْ أَولَدُ وَلَمْ أُولُدُ وَلَمْ يَكُنُ لِي كُفْنًا أَحَدُ) رَواه البخاري (4974 ، 1938) ، وأحد (2 / 317 ، 350 ، 350) .

'അല്ലാഹു പറയുന്നു: ആദം സന്തതി എന്റെ പേരിൽ കളവ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, അവൻ അത് ചെയ്യരുതായിയിരുന്നു, അവൻ എന്നെ ചീത്ത പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു, അവനത് ചെയ്യരുതായിരുന്നു, അവൻ എന്റെ പേരിൽ കളവ് പറഞ്ഞത്: ഞാൻ അവനെ ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ചത് പോലെ അവനെ മടക്കില്ലായെന്നാണ്, അവനെ ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ചതിനേക്കാൾ എളുപ്പമുള്ള കാര്യമാണ് അവനെ വീണ്ടും മടക്കുകയെന്നുള്ളത്, എന്നാൽ അവനെന്നെ ചീത്ത പറഞ്ഞത്: അല്ലാഹു സന്താനത്തെ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നാണ്, ഞാൻ ഒരുവനാണ്, നിരാശ്രയനാണ്, ഞാൻ ജനിക്കുകയോ ജനിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല, എനിക്ക് സമാനമായി ഒന്നും തന്നെയുമില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

II2- സൂർ എന്ന കാഹളത്തിൽ ഊതുന്നതിനുള്ള തെളിവ് എന്താണ്? എത്ര തവണയാണ് അതിൽ ഊതുക?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'കാഹളത്തിൽ ഊതപ്പെടും. അപ്പോൾ ആകാശങ്ങളിലുള്ളവരും ഭൂമിയിലുള്ളവരും ചലനമറ്റവരായിത്തീരും; അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചവരൊഴികെ. പിന്നീട് അതിൽ (കാഹളത്തിൽ) മറ്റൊരിക്കൽ ഊതപ്പെടും. അപ്പോഴതാ അവർ എഴുന്നേറ്റ് നോക്കുന്നു.' (സുമർ:68) ഈ ആയത്തിൽ രണ്ട് ഊത്തിനെ സംബന്ധിച്ചാണ് പറഞ്ഞത്. ഒന്ന് എല്ലാത്തിനെയും നശിപ്പിക്കുവാനുള്ളതും, രണ്ടാമത്തേത് പുനർജീവിപ്പിക്കുവാനുമുള്ളതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(87:النمل: 87) (النمل: 87) (النمل: 87) 'കാഹളത്തിൽ ഊതപ്പെടുന്ന ദിവസത്തെ (ഓർക്കുക). 'അപ്പോൾ ആകാശങ്ങളിലുള്ളവരും, ഭൂമിയിലുള്ളവരും ഭയവിഹാലരായിപ്പോകും; അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചവരൊഴികെ. എല്ലാവരും എളിയവരായിക്കൊണ്ട് അവന്റെ അടുത്ത് ചെല്ലുകയും ചെയ്യും' (നംല്:87).

ഈ ആയത്തിൽ الفزع എന്ന പദത്തെ പല പണ്ഡിതന്മാരും വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് ഒന്നാമത്തെ ഊത്തിലൂടെ സംഭവിക്കുന്ന സർകജനാശമാണ്. അത് തന്നെയാണ് സുമറിലെ ആയത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും. ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഹദീസും ഇതിനെ ബൽപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. തിരുമേനി പറയുന്നു: (ثُمَّ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَلاَ يَسْمَعُهُ أَحَدٌ إِلاَّ أَصْغَى لِيتًا وَرَفَعَ لِيتًا قَالَ: وَأَوَّلُ مَنْ يَسْمَعُهُ رَجُلٌ يَلُوطُ حَوْضَ إِبِلِهِ قَالَ فَيَصْغَقُ وَيَصْغَقُ النَّاسُ ثُمَّ يُرْسِلُ اللَّهُ أَوْ قَالَ يُنْزِلُ اللَّهُ مَطَرًا كَأَنَّهُ الطَّلُّ أَوِ الظَّلُّ نُعْمَانُ الشَّاكُ وَتَنْبُتُ مَنْهُ أَجْسَادُ النَّاسِ ثُمَّ يُنْفَخُ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قَيَامٌ يَنْظُرُونَ) رواه مسلم (الفتن / 116) .

സൂർ എന്ന കാഹളത്തിൽ ഊതുന്നതാണ്, അത് ഉയർത്തിയും താഴ്തിയും ശ്രദ്ധിച്ച് കേൾക്കുന്നവനല്ലാതെ കേൾക്കുകയില്ല, ആദ്യം അത് കേൾക്കുന്നത് തന്റെ ഒട്ടകത്തിന്റെ വെള്ള സ്ഥലമായ ഹൗള് വൃത്തിയാക്കുന്നവനാണ്, അദ്ദേഹം പറയുന്നു: അവൻ ബോധരഹിതാനാകും, പിന്നെ ജനങ്ങളും ബോധരഹിതരാകും, പിന്നെ അല്ലാഹു മഴയെ അയക്കും, അല്ലെങ്കിൽ മഴയെ ഇറക്കും, അത് ഒരു ചാറ്റൽ മഴയാണ്, അല്ല ഒരു തണൽ പോലെ, 'റിപ്പോർട്ടറായ നുഅ്മാനിന് നബി& മഴയെന്നാണൊ, തണലെന്നാണൊ പറഞ്ഞത് എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമുണ്ട്) അങ്ങിനെ അതിൽ നിന്ന് ശരീരങ്ങളെ മനുഷ്യ ജീവിപ്പിക്കുന്നതാണ്, പിന്നെ രണ്ടാമതും അവർ ഊതും അങ്ങിനെ എഴുന്നേറ്റ് പരസ്പരം നോക്കുന്ന താണ്' (മുസ്ലിം). എന്നാൽ ചിലയാളുകൾ മൂന്ന് ഊത്തുണ്ടെന്നാണ് വിശദീകരിക്കുന്നത്. ഒന്ന്: الصعق രണ്ട്: الصعق മൂന്ന്: ലോക രക്ഷിതാവിന്റെ മുന്നിൽ വിചാരണക്ക് വേണ്ടി നിൽക്കുവാനായുള്ള ഊത്ത്.

II3- പരലോകത്ത് ഒരുമിച്ച് കൂട്ടുന്നതിന്റെ രൂപം എങ്ങിനെയാണ് വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ വി ശദീകരിക്കുന്നത്?

ഉരന്തരം ഇതിന്റെ രൂപം വിശദീകരിച്ച് കൊണ്ട് വിശുദ്ധഖുർആനിൽ അനേകം ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'(അവരോട് അല്ലാഹു പറയും:) നിങ്ങളെ നാം ആദ്യഘട്ടത്തിൽ സൃഷ്ടിച്ചത് പോലെത്തന്നെ നിങ്ങളിതാ നമ്മുടെ അടുക്കൽ ഒറ്റപ്പെട്ടവരായി വന്നെത്തിയിരിക്കുന്നു' (അൻആം:94)..

'തുടർന്ന് അവരിൽ നിന്ന് (മനുഷ്യരിൽ നിന്ന്) ഒരാളെയും വിട്ടുകളയാതെ നാം അവരെ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.)' (അൽ കഅ്ഫ്:47)

'ധർമ്മനിഷ്ഠയുള്ളവരെ വിശിഷ്ടാതിഥികൾ എന്ന നിലയിൽ പരമകാരുണികന്റെ അടുത്തേക്ക് നാം വിളിച്ചുകൂട്ടുന്ന ദിവസം. കുറ്റവാളികളെ ദാഹാർത്തരായ നിലയിൽ നരകത്തിലേക്ക് നാം തെളിച്ച് കൊണ്ട് പോകുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം' (മർയം: 85–85)

{ وَكُنتُمْ أَزْوَاجًا ثَلاَتَةً * فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنةِ * وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ * وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ * وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ } (الواقعة: 7-10)

'നിങ്ങൾ മൂന്ന് തരക്കാരായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭമത്രെ അത്. അപ്പോൾ ഒരു വിഭാഗം വലതുപക്ഷക്കാർ. എന്താണ് ഈ വലതുപക്ഷക്കാരുടെ അവസ്ഥ! മറ്റൊരു വിഭാഗം ഇടതുപക്ഷക്കാർ. എന്താണ് ഈ ഇടതുപക്ഷക്കാരുടെ അവസ്ഥ! (സത്യവിശ്വാസത്തിലും സൽ പ്രവൃത്തികളിലും)മുന്നേറിയവർ(പരലോകത്തും) മുന്നോക്കക്കാർ തന്നെ'(വാഖിഅഃ :7–10).

(طه: 108) { الدَّاعِيَ لاَ عَوَجَ لَهُ وَحَشَعَتِ الأَصُواتُ للرَّحْمَنِ فَلاَ تَسْمَعُ إِلاَّ هَمْسًا } (طه: 108) 'അന്നേ ദിവസം വിളിക്കുന്നവന്റെ പിന്നാലെ അവനോട് യാത്രൊരു വക്രതയും കാണിക്കാതെ അവർ പോകുന്നതാണ്. എല്ലാ ശബ്ദങ്ങളും പരമകാരുണികന് കീഴടങ്ങുന്നതുമാണ്. അതിനാൽ ഒരു നേർത്ത ശബ്ദമല്ലാതെ നീ കേൾക്കുകയില്ല' (ത്വാഹാ:108). ഇത് ഒരുമിച്ച്കൂട്ടപ്പെടുന്ന മഹ്ശറാ എന്ന സ്ഥലത്തേക്ക് ഒട്ടകങ്ങളെപോലെ നടന്ന് പോകലാകുന്നു.

'അല്ലാഹു ആരെ നേർവഴിയിലാക്കുന്നുവോ അവനാണ് നേർമാർഗം പ്രാപിച്ചവൻ. അവൻ ആരെ ദുർമാർഗത്തിലാക്കുന്നുവോ, അവർക്ക് അവന്നു പുറമെ രക്ഷാധികാരികളെയൊന്നും നീ കണ്ടെത്തുന്നതേയല്ല. ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ മുഖം നിലത്ത് കുത്തിയ വരായിക്കൊണ്ട് നാം അവരെ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടുന്നതാണ്' ഇസ്രാഅ്:97). ഇത്പോലെ ഒട്ടനവധി ആയത്തുകൾ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്.

II4– പ്രവാചക സുന്നത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇതിന്റെ സ്വഭാവം എന്താണ്?

ഉത്തരംഃ പ്രവാചകൻ കരുന്നു:

(يُحْشَرُ النَّاسُ عَلَى ثَلاَث طَرَائِقَ رَاغِبِينَ رَاهِبِينَ وَاثْنَانِ عَلَى بَعِيرٍ وَثَلاَثَةٌ عَلَى بَعِيرٍ وَأَلاَثَةٌ عَلَى بَعِيرٍ وَعَلاَثَةٌ عَلَى بَعِيرٍ وَعَلاَثَةً عَلَى بَعِيرٍ وَعَشَرَةٌ عَلَى بَعِيرٍ وَيَحْشُرُ بَقَيَّتَهُمُ النَّارُ تَقَيَلُ مَعَهُمْ حَيْثُ قَالُوا وَتَبِيتُ مَعَهُمْ حَيْثُ مَعَهُمْ حَيْثُ أَصْبِحُ مَعَهُمْ حَيْثُ أَصْبَحُوا وَتُصْبِحُ مَعَهُمْ حَيْثُ أَصْبَحُ مَعَهُمْ حَيْثُ أَمْسَوْا) رواه البخاري (6522) ، ومسلم (الجنة / 59) .

'മൂന്ന് തട്ടുകളായി പ്രത്യാശയോടെയും, ഭയത്തോടെയുമായിട്ടാണ് ജനങ്ങളെ ഒരുമിച്ച്കൂട്ടുക, രണ്ടാളുകൾ ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്ത്, മൂന്നാളുകൾ ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്ത്, നാലാളുകൾ ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്ത്, പത്താളുകൾ ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്തായിട്ട്, അവശേഷിക്കുന്നവരെ ഒരു തീയാണ് ഒരുമിച്ച് കൂട്ടുക, അവർ ഉച്ചക്ക് ഉറങ്ങുമ്പോൾ അവരോടൊപ്പം ഉച്ചക്കുറങ്ങുകയും, അവർ രാത്രിയുറങ്ങുമ്പോൾ അവരോടൊപ്പം രാത്രി കഴിച്ച് കൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു, അവർ വെളുപ്പിന് എഴുന്നേൽക്കുമ്പോൾ അവരോടൊപ്പം നേരം വെളുപ്പിക്കുകയും, അവൻ വൈകുന്നേ രമാക്കുമ്പോൾ അവരോടൊപ്പം വൈകുന്നേരമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു…' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

അനസ് പറയുന്നു: ഒരാൾ പ്രവാകൻ യുടെ അടുത്ത് വന്ന് കൊണ്ട് ചോദിക്കുകയുണ്ടായി: പ്രവാചകരെ, അവിശ്വാസികളെ മുഖം കുത്തിയവരായി ഒരുമിച്ച് കൂട്ടുകയോ, അതെങ്ങനെയായിരിക്കും? തിരുമേനി പറഞ്ഞു:

(قَالَ أَلَيْسَ الَّذِي أَمْشَاهُ عَلَى الرِّجْلَيْنِ فِي الدُّنْيَا قَادِرًا عَلَى أَنْ يُمْشِيَهُ عَلَى وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) رواه البخاري (6523) ، ومسلم (المنافقين / 54) .

'ഈ ലോകത്ത് അവരെ രണ്ട് കാലിൽ നടത്തുവാൻ കഴിവുള്ളവന് അവരെ അവസാന നാളിൽ മുഖം കുത്തിയവരായി നടത്തുവാൻ കഴിവുണ്ടായിരിക്കുകയില്ലേ?...' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). പ്രവാചക തിരുമേനി പരയുന്നു:

(إِنَّكُمْ مَحْشُورُونَ حُفَاةً عُرَاةً غُرْلاً ثُمَّ قَرَأَ (كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ) ۗ وَأَوَّلُ

مَنْ يُكْسَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِبْرَاهِيمُ ...) رواه البخاري (6524 ، 6525 ، 6526) ، ومسلم (الجنة / 57 ، 58

'നിങ്ങൾ നഗ്ന പാദരായി, വിവസ്ത്രരായി, ചേലാകർമ്മം ചെയ്യാത്തവരായി ഒരുമിച്ച് കൂട്ടപ്പെടുന്നതാണ്, എന്നിട്ട് താഴെ വരുന്ന ആയത്ത് നബി പാരായണം ചെയ്തു:

'ആദ്യമായി സൃഷ്ടി ആരംഭിച്ചത് പോലെത്തന്നെ നാം അത് ആവർത്തിക്കുന്ന തുമാണ്. നാം ബാധ്യതയേറ്റ ഒരു വാഗ്ദാനമത്രെ അത്. നാം (അത്) നടപ്പിലാക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നതാണ്' (അൻബിയാ:104). ''അവസാന നാളിൽ ആദ്യമായി വസ്ത്രം ധരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് ഇബ്രാഹിം നബിയായിരിക്കും ...' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). അപ്പോൾ ആയിശാ(റ) ചോദിക്കുകയുണ്ടായി:

(يَا رَسُولَ اللَّهِ الرِّجَالُ وَالنَّسَاءُ يَنْظُرُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ فَقَالَ: الأَمْرُ أَشَدُّ مِنْ أَنْ يُهِمَّهُمْ ذَاكِ) رواه البخاري (6527) ، ومسلم (الجنة / 56) .

'പ്രവാചകരെ, സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും പരസ്പരം അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നോക്കുകയില്ലേ?, തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: ആയിശാ, കാര്യം അതിനേക്കാൾ എത്രയോ ഗൗരവതരമായിരിക്കും അപ്പോൾ…' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

II5- വിചാരണക്ക് നിൽക്കുന്നതിന്റെ രൂപം വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നിന്ന് വിശദമാക്കുക?

ഉര്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَلاَ تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلاً عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الأَبْصَارُ * مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسهمْ لاَ يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْنَدَتُهُمْ هَوَاءٌ } (ابراهيم:42-43)

رُءُوسِهِمْ لاَ يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْنِدَتُهُمْ هَوَاءٌ } (اِبراهيم:42-43) (കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി അല്ലാഹു 'അക്രമികൾ പ്രവർത്തിച്ച് അശ്രദ്ധനാണെന്ന് നീ വിചാരിച്ച് പോകരുത്. കണ്ണുകൾ തള്ളിപ്പോകുന്ന ഒരു (ഭയാനകമായ) ദിവസം വരെ അവർക്കു സമയം നീട്ടികൊടുക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. (അന്ന്) ബദ്ധപ്പെട്ട് ഓടിക്കൊണ്ടും, തലകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് വരും) അവരുടെ ദൃഷ്ടികൾ കൊണ്ടും (അവർ വരികയില്ല. അവരിലേക്ക് തിരിച്ചു അവരുടെ മനസ്സുകൾ ശൂന്യവുമായിരിക്കും' (ഇബ്രാഹീം :42-43).

{ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلاَئكَةُ صَفًّا لاَ يَتَكَلَّمُونَ إلاَّ مَنْ أَذنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا } (النبأ: 38)

'റൂഹും മലക്കുകളും അണിയായി നിൽക്കുന്ന ദിവസം. പരമകാരുണികനായ അല്ലാഹു അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളവനും സത്യം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവനുമല്ലാതെ അന്ന് സംസാരിക്കുകയില്ല' (നബഅ്:38).

{ وَأَفْذِرْهُمْ يَوْمَ الآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلاَ شَفِيعٍ يُطَاعُ } النقادِهُمْ يَوْمَ الآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلاَ شَفِيعٍ يُطَاعُ } النقادِ 3.

'ആസന്നമായ ആ സംഭവത്തിന്റെ ദിവസത്തെപ്പറ്റി നീ അവർക്ക് മുന്നറിയിപ്പു നൽകുക. അതായത് ഹൃദയങ്ങൾ തൊണ്ടക്കുഴികളുടെ അടുത്തെത്തുന്ന, അവർ ശ്വാസമടക്കിപ്പിടിച്ചവരായിരിക്കുന്ന സന്ദർഭം. അക്രമകാരികൾക്ക് ഉറ്റബന്ധുവായോ സ്വീകാര്യനായ ശുപാർശകനായോ ആരും തന്നെയില്ല' (മുഅ്മിൻ:18). { فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ } (المعارج: 4)

'അമ്പതിനായിരം കൊല്ലത്തിന്റെ അളവുള്ള്തായ ഒരു ദിവസ്ത്തിൽ മലക്കുകളും ആത്മാവും അവങ്കലേക്ക് കയറിപ്പോകുന്നു' (മആരിജ്:4).

{ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلاَن } (الرحمن:31)

'ഹേ; ഭാരിച്ച രണ്ട് സമൂഹങ്ങളേ, നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിനായി നാം ഒഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന താണ്' റഹ്മാൻ:31).

്ഥം വിചാരണക്ക് നിൽക്കുന്നതിന്റെ രൂപം പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ നിന്ന് വിശദമാക്കാമൊ?

ഉരഹരം ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ നമുക്ക് കാണാനാവും: അതിൽ പെട്ടതാണ് ഇബ്നു ഉമർ വിൽ നിന്ന്: പ്രവാചകൻ مامس مامس مامس مامس مامس مامس في رَشْحِهِ إِلَى أَنْصَافِ أُذُنَيْهِ) رواه البخاري (6531) . ومسلم (الجنة / 60) .

'അതെ, ലോകരക്ഷിതാവിങ്കലേക്ക് ജനങ്ങൾ എഴുന്നേറ്റ് വരുന്ന ദിവസം' (മുത്വഫ്ഫിഫീൻ: 6). 'നിങ്ങളിൽ ചിലയാളുകൾ തന്റെ ചെവിവരെ വിയർപ്പിൽ മുങ്ങിനിൽക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

അബൂഹുറയ്റു നിവേദനം: പ്രവാചകൻ 🕮 മൊഴിയുന്നു:

(يَعْرَقُ النَّاسُ يَوْمَ الْقَيَامَةِ حَتَّى يَذْهَبَ عَرَقُهُمْ فِي الأَرْضِ سَبْعِينَ ذِرَاعًا وَيُلْجِمُهُمْ حَتَّى يَبْلُغَ آذَانَهُمْ) رواه البخاري (6532) ، ومسلم (الجنة / 61) .

'അവസാന നളിൽ ജനങ്ങൾ വിയർപ്പിൽ മുങ്ങുന്നതാണ്, അവരുടെ വിയർപ്പുകൾ ഭൂമിയിൽ എഴുപത് മുഴമായിരിക്കും, അങ്ങിനെ ചിലയാളുകളുടെ ചെവിവരെ വിയർപ്പിൽ മുങ്ങുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ഇത്പോലെ അനവധി ഹദീസുകൾ ഇനിയും കാണാവുന്നതാണ്.

II7- പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെയും, വിചാരണയുടെയും രൂപം വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ എപ്രകാരമാണ് വിശദീകരിക്കുന്നത്?

ഉത്തരം

{ يَوْمَئَذَ تُعْرَضُونَ لاَ تَخْفَى مَنْكُمْ خَافِيَةٌ } (الحاقة:18)

'അന്നേ ദിവസം നിങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. യാതൊരു മറ്റഞ്ഞ കാര്യവും നിങ്ങളിൽ നിന്ന് മറഞ്ഞു പോകുന്നതകല്ല' (ഹാഖ്ഖഃ :18).

{ وَعُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِنْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ } (الكهف:48)

'നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മുമ്പാകെ അവർ അണിയണിയായി പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടു കയും ചെയ്യും. (അന്നവൻ പറയും:) നിങ്ങളെ നാം ആദ്യതവണ സൃഷ്ടിച്ച പ്രകാരം നിങ്ങളിതാ നമ്മുടെ അടുത്ത് വന്നിരിക്കുന്നു' (അൽകഅ്ഫ്: 48).

{ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّة فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ * حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبُتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ

تُحيطُوا بِهَا علْمًا أَمْ مَاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ * وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لاَ يَنْطَقُونَ } (النمل:83-85). 'ഓരോ സമുദായത്തിൽ നിന്നും' നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ നിഷേധിച്ച് തള്ളുന്ന ഓരോ സംഘത്തെ നാം ഒരുമിച്ചുകൂട്ടുകയും, അങ്ങനെ അവർ നിർത്ത പ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസത്തെ (ഓർക്കുക.) ക്രമത്തിൽ കഴിഞ്ഞാൽ അങ്ങനെ അവർ വന്നു അവൻ പറയും: എന്റെ തികച്ചും മനസ്സിലാക്കാതെ നിങ്ങൾ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെപ്പറ്റി അവയെ തള്ളുകയാണോ ചെയ്തത്? അതല്ല, എന്താണ് നിങ്ങൾ ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നത്.? അവർ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചതു നിമിത്തം (ശിക്ഷയെപ്പറ്റിയുള്ള) വാക്ക് അവരുടെ മേൽ വന്നു ഭവിച്ചു. അപ്പോൾ അവർ (യാതൊന്നും) ഉരിയാടുകയില്ല.' (നംല്:83–85)

'അന്നേ ദിവസം മനുഷ്യർ പല സംഘങ്ങളായി പുറപ്പെടുന്നതാണ്. അവർക്ക് അവരുടെ കർമ്മങ്ങൾ കാണിക്കപ്പെടേണ്ടതിനായിട്ട്. അപ്പോൾ ആർ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കം നൻമചെയ്തിരുന്നുവോ അവനത് കാണും. ആർ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കം തിൻമ ചെയ്തിരുന്നുവോ അവൻ അതും കാണും' (സൽസലഃ :6–8)

'എന്നാൽ നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെത്തന്നെയാണ, അവരെ മുഴുവൻ നാം ചോദ്യം ചെ യ്യുക തന്നെ ചെയ്യും. അവർ പ്രവർത്തിച്ച് കൊണ്ടിരുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച്' (ഹിജ്റ് :92–93).

'അവരെ നിങ്ങളൊന്നു നിർത്തുക. അവരോട് ചോദ്യം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു' (സ്വാ ഫ്ഫാത്ത്: 24).

118– പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ ഇതിന്റെ വിശേഷണം എങ്ങിനെയാണ്? ഉത്തരം: ധാരാളം ഹദീസുകൾ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. പ്രവാചകൻ ക്ര പറയുന്നു: (مَنْ نُوقِشَ الْحِسَابَ عُذِّبَ قَالَتْ: قُلْتُ أَلَيْسَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى (فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا) قَالَ ذَلك الْعَرْضُ) (رواه البخاري ومسلم).

'ആരെങ്കിലും വിചാരണയെ സംബന്ധിച്ച് തർക്കിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ ക്കപ്പെടുന്നതാണ്, ആയിശാ(റ) പറയുന്നു: ഞാൻ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു ഇങ്ങനെ പറയുന്നില്ലേ?: 'വളരെ ലളിതമായ വിചാരണയാണ് തിരുമേനിക്ക നടത്തപ്പെടുക' അപ്പോൾ പറയുകയുണ്ടായി: അത് പ്രകടമാക്കി ജനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ പാപങ്ങൾ അവർ അത് ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തലാണ്ത്മ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ 🕮 വീണ്ടും പറയുന്നത് അനസ്ബ്നുമാലിക് 😹 ഉദ്ദരിക്കുന്നു: (يَقُولُ يُجَاءُ بِالْكَافِرِ يَوْمَ الْقَيَامَة فَيُقَالُ لَهُ أَرَأَيْتَ لَوْ كَانَ لَكَ ملْءُ الأَرْضِ ذَهَبًا أَكُنْتَ تَفْتَدي به فَيَقُولُ نَعَمْ فَيُقَالُ: لَهُ قَدْ كُنْتَ سُئلْتَ مَا هُوَ أَيْسَرُ منْ ذَلكَ * وفي رواية: فَقَدْ سَأَلْتُكَ مَا هُوَ أَهْوَنُ منْ هَذَا وَأَنْتَ في صُلْب آدَمَ أَنْ لاَ تُشْرِكَ بِي فَأَبَيْتَ إلاَّ الشِّرْكَ) رواه البخاري ومسلم) .

'അവസാന നാളിൽ അവിശ്വാസിയെ കൊണ്ട്വരികയും, അവനോട് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യും. നിനക്ക് ഭൂമി നിറയെ സ്വർണം ലഭിച്ചാൽ ഇതിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുവാൻ നീയത് പകരമായി നൽകുമോ? അവൻ പറയും: അതെ, എന്നാൽ നീ മനുഷ്യന്റെ മുതുകിലായിരുന്നപ്പോൾ നിന്നോട് ചോദിച്ചത് വളരെ നിസ്സാരമായ കാര്യമായിരുന്നു, അല്ലെങ്കിൽ വളരെ ചെറിയ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു, എന്നിൽ പങ്ക് ചേർക്കരുത് എന്നായിരുന്നു അത്. പക്ഷേ, നീ എന്നിൽ ശിർക്ക് ചെയ്തു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ

(مَا مَنْكُمْ أَحَدٌ إِلاَّ سَيُكَلِّمُهُ رَبُّهُ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تُرْجُمَانٌ فَيَنْظُرُ أَيْمَنَ مِنْهُ فَلاَ يَرَى إِلاَّ مَا قَدَّمَ مِنْ عَمَله وَيَنْظُرُ أَشْأَمَ مِنْهُ فَلاَ يَرَى إِلاَّ مَا قَدَّمَ وَيَنْظُرُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَلاَ يَرَى إِلاَّ النَّارَ تِلْقَاءَ وَجْهِهِ فَاتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقَّ تَمْرَة وَلَوْ بكَلَمَة طَيِّبَة) رواه البحاري

നിങ്ങളിൽ എല്ലാവരോടും സംസാരിക്കും, അല്ലാഹുവിനും അവനുമിടയിൽ ഒരു പരിഭാഷകനുമുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല, മനുഷ്യൻ ഇടത് നോക്കും, അവിടെ അവന് അവൻ പ്രവർത്തിച്ച ഭാഗത്തേക്ക് പ്രവർത്തനമല്ലാതെ കാണാനാവില്ല, അവൻ തന്റെ ഇടത് ഭാഗത്തേക്ക് നോക്കും അവിടെയും താൻ പ്രവർത്തിച്ചതല്ലാതെ കാണാനാവുന്നില്ല, അങ്ങിനെ അവൻ തന്റെ മുന്നിലേക്ക് നോക്കുമ്പോൾ അവന്റെ മുന്നിൽ നരകമല്ലാതെ കാണാനാവുന്നില്ല, അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ ഒരു കാര്ക്ക ചീന്ത് കൊണ്ടെങ്കിലും, വർത്തമാനം കൊണ്ടെങ്കിലും നല്ല സൂക്ഷിക്കുക' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(يَدْنُو أَحَدُكُمْ مِنْ رَبِّهِ حَتَّى يَضَعَ كَنَفَهُ عَلَيْهِ فَيَقُولُ عَمِلْتَ كَذَا وَكَذَا فَيَقُولُ نَعَمْ وَيَقُولُ عَمِلْتَ كَذَا وَكَذَا فَيَقُولُ نَعَمْ فَيَقُولُ عَمِلْتَ كَذَا فَيَقُولُ نَعَمْ فَيُقَرِّرُهُ ثُمَّ يَقُولُ إِنِّي سَتَرْتُ عَلَيْكَ في الدُّنْيَا فَأَنَا أَغْفَرُهَا لَكَ الْيَوْمَ) (الحرجه البخاري)

'ഒരു വിശ്വാസി തന്റെ രക്ഷിതാവുമായി അടുക്കുന്നു, അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാപങ്ങൾ മറച്ച്വെക്കുകയും പൊറുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് വരെ, എന്നിട്ട് ചോദിക്കും: നീ ഇന്ന ഇന്ന കാര്യം ചെയ്തില്ലേ, അദ്ദേഹം പറയും: അതെ, വീണ്ടും ചോദിക്കുന്നു: നീ ഇന്ന ഇന്ന കാര്യം ചെയ്തില്ലേ, അദ്ദേഹം പറയും: അതെ, അങ്ങിനെ അത് സ്ഥിരീകരിക്കുന്നു, പിന്നീട് അല്ലാഹു അവനോട് പറയും: ഞാൻ ആ പാപങ്ങളെല്ലാം ദുനിയാവിൽ വെച്ച് അന്യരിൽ നിന്ന് മറച്ച്വെച്ചിരുന്നു, ഇന്നേ ദിവസം ഞാനത് നിനക്ക് പൊറുത്ത് തരുന്നു' (ബുഖാരി).

III- കർമ്മങ്ങളുടെ ഏടുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന്റെ രൂപം വിശുദ്ധഖുർആനിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവരിക്കാമൊ?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَكُلَّ إِنْسَانَ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقه وَنُحْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا * اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى بنَفْسكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسيبًا } (الإسراء:13-14)

'ഓരോ മനുഷ്യന്നും അവന്റെ ശകുനം അവന്റെ കഴുത്തിൽ തന്നെ നാം ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം നാമവന് വേണ്ടി പുറത്തെടുക്കുന്നതാണ്. അത് നിവർത്തിവെക്കപ്പെട്ടതായി അവൻ കണ്ടെത്തും. നീ നിന്റെ ഗ്രന്ഥം വായിച്ചു നോക്കുക. നിന്നെ സ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കണക്ക് നോക്കാൻ ഇന്ന് നീ തന്നെ മതി. (എന്ന് അവനോട് അന്ന് പറയപ്പെടും)' (ഇസ്റാഅ്: 13–14)

{ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ } (التكوير:10)

'(കർമ്മങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ) ഏടുകൾ തുറന്നുവെക്കപ്പെടുമ്പോൾ' (തശ്വീർ:10).

{وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفَقِينَ ممَّا فيه وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لاَ يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلاَ كَبيرَةً إِلاَّ أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلاَ يَظْلمُ رَبُّكَ أَحَدًا} (الكهف:49)

'(കർമ്മങ്ങളുടെ) രേഖ വെക്കപ്പെടും. അപ്പോൾ കുറ്റവാളികളെ, അതിലുള്ളതിനെപ്പറ്റി ഭയ വിഹ്വലരായ നിലയിൽ നിനക്ക് കാണാം. അവർ പറയും: അയ്യോ! ഞങ്ങൾക്ക് നാശം. ഇതെ ന്തൊരു രേഖയാണ്? ചെറുതോ വലുതോ ആയ ഒന്നും തന്നെ അത് കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്താതെ വിട്ടുകളയുന്നില്ലല്ലോ! തങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചതൊക്കെ (രേഖയിൽ) നിലവിലുള്ളതായി അവർ കണ്ടെത്തും. നിന്റെ രക്ഷിതാവ് യാതൊരാളോടും അനീതി കാണിക്കുകയില്ല'

{فَاَمَّا مَنْ أُوتِيَ كَتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمْ اقْرَعُوا كَتَابِيَهِ * إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلاَق حِسَابِيَه * فَهُوَ فِي عيشَة رَاضِيَة * فِي جَنَّةَ عَالِيَة * وَأَمَّا مَنْ أُوتِيً كَتَابَهُ بِشَمَالِهِ فَيَقُولُ يَالَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَة * مَا أَغْنَى عَنِّي كَتَابَهُ بِشَمَالِهِ فَيَقُولُ يَالَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَة * مَا أَغْنَى عَنِّي كَتَابَهُ بِشَمَالِهِ فَيَقُولُ يَالَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَة * مَا أَغْنَى عَنِّي مَالَيْهُ * شَمَّ الْبَحِيمَ صَلُّوهُ * ثُمَّ فِي سلْسلَة ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا مَاللَهُ * فَلُوهُ * ثُمَّ فِي سلْسلَة ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ * إِنَّهُ كَانَ لاَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ * وَلاَ يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومَ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ يَحُضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومَ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ يَحُضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومَ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ يَحُضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومَ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ طَعَامِ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومُ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ طَعَامِ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومُ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ طَعَامُ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومُ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ طَعَامِ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومُ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلاَ طَعَامُ الْعُطِيمِ * وَلاَ يَخُصُلُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ * فَلَيْسَ لَهُ الْيُومُ هَاهُنَا حَمْقَا لَا عَلَى اللّهُ الْعُطِيمِ * وَلاَ يَخْطِيمُ * (الحاقة: 19 - 38)

'എന്നാൽ വലതുകൈയിൽ തന്റെ രേഖ നൽകപ്പെട്ടവൻ പറയും: ഇതാ എന്റെ ഗ്രന്ഥം വായിച്ചുനോക്കൂ. തീർച്ചയായും ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ എന്റെ വിചാരണയെ നേരിടേണ്ടി വരുമെന്ന്. അതിനാൽ അവൻ ജീവിതത്തിലാകുന്നു. ഉന്നതമായ തൃപ്തികരമായ സ്വർഗത്തിൽ. അവയിലെ പഴങ്ങൾ അടുത്തു വരുന്നവയാകുന്നു. കഴിഞ്ഞുപോയ ദിവസങ്ങളിൽ നിങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി ചെയ്തതിന്റെ ഫലമായി നിങ്ങൾ ആനന്ദത്തോടെ തിന്നു കയും കുടിക്കുകയും ചെയ്തു കൊള്ളുക. (എന്ന് പറയപ്പെടും.) ഇടതുകയ്യിൽ അവരോട് എന്നാൽ നൽകപ്പെട്ടവനാകട്ടെ ഇപ്രകാരം പറയുന്നതാണ്. ഹാ! എന്റെ ഗ്രന്ഥം എ നിക്ക് നൽകപ്പെടാതിരുന്നെങ്കിൽ, എന്റെ വിചാരണ എന്താണെന്ന് ഞാൻ അറിയാതിരുന്നെങ്കിൽ (എത്ര നന്നായിരുന്നു.) അത് (മരണം) എല്ലാം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നെങ്കിൽ (എത്ര നന്നായിരുന്നു!) എന്റെ ധനം എനിക്ക് പ്രയോജനപ്പെട്ടില്ല. എന്റെ അധികാരം എന്നിൽ നിന്ന് നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയി. (അപ്പോൾ ഇപ്രകാരം കൽപനയുണ്ടാകും:) നിങ്ങൾ അവനെ പിടിച്ച് ബന്ധനത്തിലിടൂ. പിന്നെ അവനെ നിങ്ങൾ ജ്വലിക്കുന്ന നരകത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കൂ. പിന്നെ, എഴുപത് മുഴം നീളമുള്ള ഒരു ചങ്ങലയിൽ അവനെ നിങ്ങൾ പ്രവേശിപ്പിക്കൂ. തീർച്ചയായും അവൻ മഹാനായ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. സാധുവിന് ഭക്ഷണം കൊടുക്കുവാൻ അവൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നുമില്ല. അതിനാൽ ഇന്ന് ഇവിടെ അവന്ന് ഒരു ഉറ്റബന്ധുവുമില്ല. ദുർനീരുകൾ ഒലിച്ചു കൂടിയതിൽ നിന്നല്ലാതെ മറ്റു ആഹാ രവുമില്ല. തെറ്റുകാരല്ലാതെ അതു ഭക്ഷിക്കുകയില്ല' (ഹാഖ്ഖഃ :19 -37).

{ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كَتَابَهُ بِيَمِينِه } (الإنشقاق:7)

'എന്നാൽ (പരലോകത്ത്) ഏതൊരുവന്ന് തന്റെ രേഖ് വലതു കയ്യിൽ നൽകപ്പെട്ടുവോ' (ഇൻശിഖാഖ്:7)

{ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ } (الإنشقاق:10)

'എന്നാൽ ഏതൊരുവന് തന്റെ രേഖ അവന്റെ മുതുകിന്റെ പിന്നിലൂടെ കൊടുക്കപ്പെട്ടുവോ' (ഇൻശിഖാഖ്: 10) ഈ ആയത്ത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത് വലതു കയ്യിൽ ഏട് നൽകപ്പെടുന്നത് മുൻഭാഗത്തു കൂടിയായിരിക്കുമെന്നും, ഇടത് കയ്യിൽ ഏട് നൽകപ്പെടുന്നത് പിൻഭാഗത്തു കൂടിയായിരിക്കുമെ ന്നാണ്. പിൻഭാഗത്തു കൂടി ഏട് നൽകപ്പെടുന്നതിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവേ നിന്നോട് ഞങ്ങൾ ശരണം ചോദിക്കുന്നു.

120– ഇതിന് തിരുസുന്നത്തിൽ നിന്നുള്ള തെളിവുകളെന്താണ്?

ഉരതരം ഈ വിഷയത്തിൽ ധാരാളം ഹദീസുകൾ ഉണ്ട്. അതിൽ പെട്ടതൊന്ന് താഴെ കൊടുക്കുന്നു. പ്രവാചകൻ∰ പറയുന്നു:

(يُدْنَى الْمُوْمَنُ مِنْ رَبِّه حَتَّى يَضَعَ عَلَيْه كَنَفَهُ فَيقرِّرُهُ بِذُنُوبِه تَعْرِفُ ذَلْبَ كَذَا؟ يَقُولُ: آعْرِفُ يَقُولُ وَسَنَاتِه، وَأَمَّا الآخَرُونَ أَوِ الْكُوْبَ الْيُومَى مَحْيِفَةُ حَسَنَاتِه، وَأَمَّا الآخَرُونَ أَوِ الْكُونَّ أَوْ وَمَوَيِنَ اللَّهُ عَلَى رَبِّهِمْ أَلاَ لَعْنَةُ اللَّه عَلَى الظَّالِمِينَ) الْكُفَّارُ فَيُنَادَى عَلَى رُءُوسِ الأَشْهَاد (هَوُلاَء اللَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ أَلاَ لَعْنَةُ اللَّه عَلَى الظَّالِمِينَ) (هود:18) وَقَالَتْ عَائشَةَ —رضي الله عنها—: يَا رَسُولَ الله هَلْ يَذْكُرُ الْحَبِيبُ حَبِيبَهُ يَوْمَ الْقَيَامَة قَالَ: يَا عَائشَةُ أَمَّا عِنْدَ ثَلاَثُ فَلاَ أَمَّا عِنْدَ الْمَيزَانِ حَتَّى يَثْقُلَ أَوْ يَخِفَ فَلاَ وَأَمَّا عِنْدَ تَطَايُرِ الْكُتُب، فَإِمَّا أَنْ يُعْطَى عَلَى بشمالُه فَلاَ وَحَينَ يَخُرُجُ عُنُقٌ مِنَ النَّارِ ...) (حسن) رواه أحمد (6 / 110) ، واللفظ له ، وفي بيَمينه أَوْ يُعْطَى بشمالُه فَلاَ وَحِينَ يَخُرُجُ عُنُقٌ مِنَ النَّارِ ...) (حسن) رواه أحمد (6 / 110) ، واللفظ له ، وفي سَده الله رجال الصحيح ، وقال النهيدي بعد سرد الحديث : إسناده ثقات سوى ابن لهيعة . اهـ (إتحاف 10 / 473) ، ورواه أبو داود (4755) ، والحاكم (4 / 785) ، قال العراقي : رواه أبو داود من رواية الحسن عنها ، ثم قال : وإسناده جيد . اهـ (إتحاف 10 الخسن وعائشة ، على أنه قد صحت الروايات أن الحسن كان يدخل وهو صبي مترل عائشة رضي الله عنها وأم سلمة ، ووافقه على ما قال الذهبي . وقد سكت عنه المؤما أبو داود ، وضعفه الألباق ، وسكت عنه المزي .

'സത്യവിശ്വാസികൾ തന്റെ രക്ഷിതാവിലേക്ക് അടുക്കുന്നു, അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാപങ്ങൾ മറച്ച്വെക്കുകയും പൊറുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അങ്ങിനെ അവന്റെ പാപങ്ങൾ അവന് വ്യക്തമാക്കി വരെ, കൊടുത്തുകൊണ്ട് ചോദിക്കുന്നു, ഈ പാപം നീ തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ടോ? അവൻ പറയും: രക്ഷിതാവെ എനിക്കറിയാം, രക്ഷിതാവെ എനിക്കറിയാം അപ്പോൾ രണ്ട് പ്രാവശ്യം പറയുന്നു, അല്ലാഹു ദുൻയാവിൽ വെച്ച് ഞാനത് ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് മറച്ചിരുന്നു, ഇന്നേ ദിവസം ഞാനത് നിനക്ക് പൊറുത്ത് തരുകയും ചെയ്യുന്നു, പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നന്മയുടെ ഏടുകൾ ചുരുട്ടി വെക്കുന്നു, എന്നാൽ മറ്റുള്ളവരും, അവിശ്വാസികളും ആയവരോട് വിളിച്ച് പറയപ്പെടും: 'ഇവരാകുന്നു തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ പേരിൽ കള്ളം പറഞ്ഞവർ, അല്ലാഹുവിന്റെ ശ്രദ്ധിക്കുക: അക്രമികളുടെ ശാപം ആ 'ആയിശാ(റ) മേലുണ്ടായിരിക്കും' (ഹൂദ്:18). പറയുന്നു: അല്ലയോ പ്രവാചകരെ, ഒരു കൂട്ടുകാരൻ തന്റെ കൂട്ടുകാരനെ അവസാന നാളിൽ 'ആയിശാ, ഓർക്കുമോ? തിരുമേനിപ പറയുകയുണ്ടായി: സന്ദർഭത്തിൽ ഇല്ല. എന്നാൽ തുലാ സിൽ ഘനം തൂങ്ങുമ്പോൾ ഓർക്കും, കുറയുമ്പോൾ എന്നാൽ കനം അതുപോലെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇല്ല, കൈമാറുമ്പോൾ വലത് കയ്യിൽ ലഭിച്ചാൽ ഓർക്കും എന്നാൽ ഇടത് കയ്യിൽ ലഭിക്കുമ്പോൾ ഓർക്കുകയില്ല, അതുപോലെ നരകത്തിൽ നിന്ന് (അഹ്മദ്, ഹസനായ ഹദീസ്, പുറത്ത് വരുമ്പോഴും പല പണ്ഡിതന്മാരും ഈ ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്).

121- പരലോകത്ത് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന തുലാസിന് ഖുർആനിൽ നിന്നുള്ള രേഖയെന്താണ്? ഇങ്ങനെയാണ് പ്രവർത്തനങ്ങളെ തൂക്കിക്കണക്കാക്കുന്നത്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ നീതിപൂർണ്ണമായ തുലാസുകൾ നാം അപ്പോൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. ഒരാളോടും ഒട്ടും അനീതി കാണിക്കപ്പെടുകയില്ല. (കർമ്മം) കടുക്മണി അത് ഒരു തൂക്കമുള്ളതാണെങ്കിലും നാമത് കൊണ്ട് വരുന്നതാണ്. കണക്ക് നോക്കുവാൻ നാം തന്നെ മതി' (അൻബിയാ: 47).

'അന്നത്തെ ദിവസം (കർമ്മങ്ങൾ) തൂക്കികണക്കാക്കുന്നത് സത്യമായിരിക്കും. അപ്പോൾ ആരുടെ തുലാസുകൾ ഘനം തൂങ്ങിയോ അവരാണ് വിജയികൾ. ആരുടെ തുലാസുകൾ ഘനം കുറഞ്ഞുവോ അവരാണ് ആത്മനഷ്ടം നേരിട്ടവർ. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളുടെ നേരെ അവർ അന്യായം കൈക്കൊണ്ടിരുന്നതിന്റെ ഫലമത്രെ അത്' (അഅ്റാഫ്: 8–9). അവിശ്വാസികളെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ فَلاَ نُقيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقَيَامَة وَزْنًا } (الكهف:105)

'അതിനാൽ നാം അവർക്ക് ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ യാതൊരു തൂക്കവും (സ്ഥാനവും) നിലനിർത്തുകയില്ല' (അൽകഅ്ഫ്:105).

122- ഇതിന് പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ നിന്നുള്ള തെളിവ് പറയുകയും, അതിന്റെ സ്വഭാവം വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്യുക?

ഉരന്തരം ഈ വിഷയത്തിൽ ഒട്ടനവധി ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. രണ്ട് സാക്ഷ്യ വചനങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ കാർഡിനെ സംബന്ധിച്ച് വിശദീകരിച്ച ഹദീസ് അതിൽ പെട്ടതാണ്. ആ കാർഡ് കണ്ണെത്താദൂരമുള്ള ഏടുകളിലെ എഴുപത് ഏടുകളെ മറികടക്കുന്നതാണ്. ഒരു ഹദീസാണ് കാണുക:

പ്രവാചകൻ ഇബ്നു മസ്ഊദ അറാഖ് എടുത്ത സന്ദർഭത്തിൽ പറയുന്നു:

പ്രവാചകൻ അവരോട് ചോദിച്ചു: എന്തിനാണ് നിങ്ങൾ ചിരിക്കുന്നത്? അവർ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതരെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മെലിഞ്ഞ കാൽ കണ്ടിട്ടാണ്, അപ്പോൾ തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: 'എന്റെ ആത്മാവ് ആരുടെ കയ്യിലാണോ അവൻ തന്നെയാണ് സത്യം, തുലാസിൽ ആ മെലിഞ്ഞ കാലുകൾക്ക് ഉഹ്ദ് മലയേക്കാൾ തൂക്കമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്' (അഹ്മദ്)

തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

'നല്ല വണ്ണം തടിയുള്ള ഒരു വലിയ മനുഷ്യൻ വരുന്നതാണ് അവസാന നാളിൽ, എന്നാൽ തുലാസിൽ ഒരു കൊതുകിന്റെ ചിറകിന്റെ ഭാരം പോലും അവനുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ ഈ ആയത്ത് ഓതുക:

'അതിനാൽ നാം അവർക്ക് ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ യാതൊരു തൂക്കവും (സ്ഥാന വും) നിലനിർത്തുകയില്ല' (അൽകഅ്ഫ്: 105). (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

123- സ്വിറാത്ത് –പാലം– ഉണ്ടെന്നതിന് വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നിന്ന് തെളിവ് പറയുക? **ഉരതരം** അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَإِنْ مَنْكُمْ إِلاَّ وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا * ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا } 'അതിനടുത്ത് (നരകത്തിനടുത്ത്) വരാത്തവരായി നിങ്ങളിൽ ആരും തന്നെയില്ല. നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ഖണ്ഡിതവും നടപ്പിലാക്കപ്പെടുന്നതുമായ ഒരു തീരുമാനമാകുന്നു അത്. പിന്നീട് ധർമ്മനിഷ്ഠ പാലിച്ചവരെ നാം രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും, അക്രമികളെ മുട്ടു കുത്തിയവരായിക്കൊണ്ട് നാം അതിൽ വിട്ടേക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (മർയം: 71 -72).

(الحديد:12) الْمُؤْمَنِينَ وَالْمُؤْمَنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِينِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِ

124- സുന്നത്തിൽ നിന്ന് സ്വിറാത്തിനും, അതിന്റെ രൂപത്തിനുമുള്ള തെളിവുകൾ പറയുക?

ഇതു സംബന്ധമായി ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ നമുക്ക് കാണാം. അതിൽപെട്ടതാണ് ശഫാഅത്തിന്റെ ഹദീസ്: പ്രവാചകൻ കാണാം. അതിൽപെട്ടതാണ് ശഫാഅത്തിന്റെ ഹദീസ്: പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: (يُؤْتَى بِالْجَسْرِ فَيُجْعَلُ بَيْنَ ظَهْرَيْ جَهَنَّمَ) قُلْنَا يَا رَسُولَ اللّه: وَمَا الْجَسْرُ قَالَ: مَدْحَضَةٌ مَزِلَّةٌ عَلَيْه خَطَاطِيفَ وَكَلَالِيبُ وَحَسَكَةٌ مُفَلْطَحَةٌ لَهَا شَوْكَةٌ عُقَيْفَاءُ تَكُونُ بِنَجْد يُقَالُ لَهَا السَّعْدَانُ الْمُؤْمِنُ عَلَيْها كَالطَّرْف وَكَالْبَرْق وَكَاللِّيح وَكَأْجَاوِيد الْخَيْلِ وَالرِّكَابِ فَنَاجٍ مُسَلَّمٌ وَنَاجٍ مَحْدُوشٌ وَمَكْدُوسٌ فِي نَارِ جَهَنَّمَ حَتَّى يَمُرَّ آخِرُهُمْ يُسْحَبُ سَحْبًا) رواه البخاري (7439) ، ومسلم (الإيمان / 302) .

'അങ്ങിനെ പാലം കൊണ്ട് വരപ്പെടും, അത് നരകത്തിന് മുകളിൽ നാട്ടുകയും ചെയ്യും. അപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ചോദിച്ചു: പ്രവാചകരെ, എന്താണ് പാലം? തിരുമേനി പരയുകയുണ്ടായി: കാലുകൾ ഉറക്കാത്തത്രയും മിനുസമുള്ളതും, വഴുക്കുന്നതുമാണ്, അതിന്മേൽ കൊളുത്തുകളും, ഉറപ്പ് കൂടിയ മുള്ളുകളും, അതുപോലെ നല്ല നേർത്ത മുള്ളുകളും ഉണ്ട്, അതു പോലെ നജ്ദിലെ ഹുഖൈഫാൽ മുള്ളുകളുമുണ്ട്, അതിന് സഞ്ദാൻ എന്ന് പറയുന്നു. അങ്ങിനെ അതിലൂടെ സതൃവിശ്വാസി കണ്ണിമ വെട്ടുന്ന വേഗതയിലും, മിന്നൽ വേഗതയിലും, കാറ്റിന്റെ വേഗതയിലും, കുതിര വേഗതയിലും, വാഹനത്തിന്റെ വേഗതയിലും കടന്ന്പോകുന്നു, അങ്ങിനെ രക്ഷപ്പെട്ട് കൊണ്ട് പോകുന്നവരും, അതുപോലെ നരകത്തിലെ മുള്ളുകളിൽ കൊളുത്തിലും വലിക്കുന്നതിലും പെട്ട് രക്ഷപ്പെടുന്നവരും

ഉണ്ട്. അവസാനത്തവൻ ഒരു വലി വലിക്കപ്പെട്ട്കൊണ്ട് കടന്ന്പോകുന്നതുമായിരിക്കും² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

അബൂ സഈദ് പറയുന്നു: 'പാലം മുടിയേക്കാൾ നേർത്തതും, വാളിനേക്കാൾ മൂർച്ചയുള്ള താണെന്നും എനിക്ക് എത്തിയിട്ടുണ്ട്'.

125– പരലോകത്ത് പ്രതിക്രിയ നടപ്പിലാക്കും എന്നതിന് ഖുർആനിൽ നിന്ന് തെളിവ് പറയുക?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

رَالْسَاءِ: 40) ﴿ إِنَّ اللَّهُ لاَ يَظْلَمُ مِثْقَالَ ذَرَّةً وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ (النساء:40) ﴿ وَنَ اللَّهُ لاَ يَظْلَمُ مِثْقَالَ ذَرَّةً وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ (النساء:40) ﴿ وَاللّهُ لاَ يَظْلَمُ مِثْقَالَ ذَرَّةً وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ (النساء:40) وأن أَهُ اللهُ لاَ يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةً وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ (النساء:40) وأن أَهُ اللهُ لاَ يَظْلُمُ مِثْقَالَ ذَرَّةً وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ (النساء:40) والمُعْلَمُ اللهُ لاَ يَظْلُمُ مِثْقَالَ ذَرَّةً وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤَوْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ (اللهُ لاَ يَظْلُمُ مِثْقَالَ فَرَاهُ وَاللّهُ لاَ يَظْلُمُ مِنْقَالَ فَرَاهُ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفُهَا وَيُؤُونُ اللّهُ لاَ يَظْلُمُ مِنْقُلُهُ وَلِي اللّهُ لاَ يَضَاعِلُهُ اللّهُ لاَ يَظْلُمُ مِنْقُلُمُ مِنْقَالًا مُعْلَى اللّهُ لاَ يَضَالِهُ عَلَيْهُ وَلَيْقُونُ مِنْ لَدُنُهُ اللّهُ لاَيْمُ مِنْقُلْمُ اللهُ لَا اللّهُ لا يَعْلَمُ اللّهُ عَلَى اللّهُ وَلِي اللّهُ لا يَعْلَمُ اللّهُ لا يَعْلَمُ مِنْ اللّهُ لا يَعْلَمُ اللهُ عَلَيْهُ وَلَا اللّهُ لا يَعْلَمُ اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَيْهُ وَلَا لَا اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ لا يَعْلَمُ لَلْهُ لَا يُعْلِمُ اللّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ لا يُعْلِمُ لا يُعْلَمُ لا يَعْلَمُ اللّهُ عَلَيْهُ وَالْمُ اللّهُ عَلَى الللّهُ لا يُعْلِمُ اللّهُ عَلَيْهُ وَلِمُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْكُونُ لَا لَا لَا يَعْلَمُ اللّهُ عَلَيْهُ وَلِي الللّهُ لَلْهُ لَا لَا لَا يَعْلَمُ اللّهُ عَلَيْهُ وَاللّهُ اللّهُ عَلَيْكُولُونُ لِللّهُ لَا لَا يَعْلَمُ الللّهُ وَلِمُ اللّهُ عَلَيْكُولُونُهُ وَلَهُ لَا لَا لَا يَعْلَمُ عَلَمُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْكُولُونُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْكُولُونُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ ال

{ الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسِ بِمَا كَسَبَتْ لاَ ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحسَابِ * وَأَندَرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَة إِذْ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظَمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلاَ شَفِيعٍ يُطَاعُ * يَعْلَمُ حَائِنَةً الأَعْيُنِ وَمَا تُخَفِي الْقُلُوبُ لَذَى الْحَنَاجِرِ كَاظَمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلاَ شَفِيعٍ يُطَاعُ * يَعْلَمُ حَائِنَةً الأَعْيُنِ وَمَا تُخَفِي الصَّدُورُ * وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لاَ يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ} (خافر: 10-20)

'ഈ ദിവസം ഓരോ വൃക്തിക്കും താൻ സമ്പാദിച്ചതിനുള്ള പ്രതിഫലം അനീതിയില്ല. ഈ ദിവസം തീർച്ചയായും നൽകപ്പെടും. അതിവേഗം നോക്കുന്നവനാകുന്നു. ആസന്നമായ കണക്കു സംഭവത്തിന്റെ ദിവസത്തെപ്പറ്റി നീ അവർക്ക് മുന്നറിയിപ്പു നൽകുക. അതായത് ഹൃദയങ്ങൾ തൊണ്ടക്കുഴികളുടെ അടുത്തെത്തുന്ന, അവർ ശാസമടക്കിപ്പിടിച്ചവരായിരിക്കുന്ന സന്ദർഭം. അക്രമകാരികൾക്ക് ബന്ധുവായോ സ്വീകാര്യനായ ശുപാർശകനായോ ആരും തന്നെയില്ല. കണ്ണുകളുടെ കള്ളനോട്ടവും, ഹൃദയങ്ങൾ മറച്ച് വെക്കു ന്നതും അവൻ (അല്ലാഹു) അറിയുന്നു. അല്ലാഹു സത്യപ്രകാരം തീർപ്പുകൽപിക്കുന്നു. അവന്ന് പുറമെ അവർ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവരാകട്ടെ യാതൊന്നിലും തീർപ്പുകൽപിക്കുകയില്ല. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു തന്നെയാകുന്നു എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനും കണ്ടറിയുന്നവനും' (മുഅ്മിൻ: 17– 20).

{ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ } (الزمر:69)

'ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ സത്യപ്രകാരം വിധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. അവരോട് അനീതി കാണിക്കപ്പെടുകയില്ല' (സുമർ: 69). **126**– പരലോകത്ത് പ്രതിക്രിയ നടപ്പിലാക്കും എന്നതിന് പ്രവാചകചര്യയിൽ നിന്ന് തെളി വും, അതിന്റെ സ്വഭാവവും പറയുക?

ഉരന്തരം ധാരാളം ഹദീസുകളുണ്ട്. അവയിൽ പെട്ടതാണ് താഴെ വരുന്ന ഹദീസ്. പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(أَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ في الدِّمَاء) رواه البخاري (6864) ، ومسلم (القسامة / 28) .

'ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ആദ്യം തീർപ്പ് കൽപിക്കുന്നത് രക്തത്തിന്റെ കാര്യത്തിലാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു: (مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لاَّخِيهِ فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهُ الْيَوْمَ فَإِنَّهُ لَيْسَ ثَمَّ دِينَارٌ وَلاَ دِرْهَمٌ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُؤْخَذَ لاَّخِيهِ مَنْ حَسَنَاته فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مَنْ سَيِّنَات أَخِيه فَطُرحَتْ عَلَيْه) رواه البخاري (6534 ، 2449)

'ആരെങ്കിലും തന്റെ സഹോദരനോട് വല്ല അക്രമവും ചെയ്തതുണ്ടെങ്കിൽ അതിനവൻ വിട്ട്വീഴ്ച ചോദിച്ച് ഇന്നേ ദിവസം അത് തീർക്കട്ടെ, ദീനാറുകളും ദിർഹമുകളും ഉപകാര പ്പെടാത്ത ദിവസം തന്റെ നന്മ തന്റെ സഹോദരന് നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് അത് തീർക്കണം, അവന് നന്മയില്ലെങ്കിൽ സഹോദരന്റെ തിന്മ അവനിലേക്ക് ചേർക്കുന്നതാണ്, അങ്ങിനെ അവൻ നരകത്തിലേക്ക് വലിച്ചെറിയുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (ബുഖാരി)

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(يَخْلُصُ الْمُؤْمِنُونَ مِنَ النَّارِ فَيُحْبَسُونَ عَلَى قَنْطَرَة بَيْنَ الْجَنَّة وَالنَّارِ فَيُقَصُّ لِبَعْضِهِمْ مِنْ بَعْضٍ مَظَالِمُ كَانَتْ بَيْنَهُمْ في الدُّنْيَا حَتَّى إِذَا هُذَّبُوا وَنُقُوا أُذنَ لَهُمْ في دُخُول الْجَنَّة) رواه البخاري (6535) .

'സത്യവിശ്വാസികൾ നരകത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടാൽ, നരകത്തിന്റെയും സ്വർഗത്തിന്റെയും ഇടക്കുള്ള ഖാന്ത്വറ എന്ന് പറയുന്ന സ്ഥലത്ത് വെച്ച് തടഞ്ഞ് നിറുത്തുന്നതാണ്, എന്നിട്ട് ഇഹലോകത്ത് വെച്ച് ആരെയെങ്കിലും അക്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിന് പ്രതിക്രിയ ചെയ്യുന്നതാണ്, അങ്ങിനെ അവർ ശുദ്ധീകരിക്കപ്പെടുയും, സംസ്കരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്ത് കഴിഞ്ഞാൽ അവർക്ക് സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുവാനുള്ള അനുവാദം ലഭിക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി).

127- വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നിന്ന് 'ഹൗളുൽ കൗസറി'നുള്ള തെളിവെന്താണ്?

ഉത്തരം

{ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوْثَرَ } (الكوثر:1)

'തീർച്ചയായും നിനക്ക് നാം കൗഥർ നൽകിയിരിക്കുന്നു' (കൗഥർ:1) എന്ന ആയത്ത് 'ഹൗളി'നുള്ള രേഖയാണ്.

128- 'ഹൗളിന്' പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ നിന്ന് രേഖയുദ്ധരിക്കാമൊ? ഹൗളിന്റെ സ്വഭാവം ഏത് രൂപത്തിലാണ്?

ഉരന്റരം ഈ വിഷയത്തിൽ മുതവാതിറായ ഹദീസുകളുടെ പദവിയിലുള്ള ധാരാളം ഹദീസുക ളുണ്ട്. പ്രവാചക തിരുമേനി പറയുന്നു:

(أَنَا فَرَطُكُمْ عَلَى الْحَوْضِ) رواه البخاري (6575 ، 6576) ، ومسلم (الفضائل / 25 ، 26 ، 32) .

'ഞാൻ ഹൗളിന്റെയടുത്തേക്ക് മുന്നിട്ട് വരുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). റസൂലുല്ലാഹ് ക്ര വീണ്ടും നമ്മോട് പറയുന്നു:

﴿ إِنِّي فَرَطٌ لَكُمْ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ وَإِنِّي وَاللَّهِ لِأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِي الْآنَ …) رواه البخاري (1344 ، 1345

'ഞാൻ നിങ്ങളിലേക്ക് മുന്നിട്ട് വരും, ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് സാക്ഷിയുമാണ്, അല്ലാഹു തന്നെയാണ് സത്യം, എന്റെ ഹൗളിലേക്ക് ഞാൻ ഇപ്പോൾ നോക്കി കൊണ്ടിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി). തിരുമേനി പരയുന്നു:

ر حَوْضِي مَسيرَةُ شَهْرٍ مَاؤُهُ أَبْيَضُ مِنَ اللَّبَنِ وَرِيحُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ وَكِيزَانُهُ كَثُجُومِ السَّمَاءِ مَنْ شَرِبَ مَنْهَا فَلاَ يَظْمَأُ أَبَدًا) رواه البخاري (6579) ، ومسلم (الفضائل / 27)

'എന്റെ ഒരുമാസത്തെ വഴി ദൂരമാണ്, അതിലെ ഹൗള് വെള്ളം അതിന്റെ പാലിനേക്കാൾ വെളുത്തതും, വാസന കസ്തുരിയേക്കാൾ അതിലുള്ള ആകാശത്തിലെ സുഗന്ധമുള്ളതും, കപ്പുകൾ നിന്ന് നക്ഷത്രങ്ങളുടെയത്രയും വരുന്നതാണ്, ആരെങ്കിലും അതിൽ ഒരിക്കൽ കുടിച്ചാൽ പിന്നീടൊരിക്കലും അവന് ദാഹിക്കില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

(أَتَيْتُ عَلَى نَهَرٍ حَافَتَاهُ قِبَابُ اللَّؤْلُو ِ مُجَوَّقًا فَقُلْتُ: ۚ مَا هَذَا يَا جَبْرِيلُ قَالَ هَذَا الْكَوْثَوُۗ) رواه البخاري (49ُ64

'ഞാൻ ഒരു പുഴയുടെ അരികിലേക്ക് നയിക്കപ്പെട്ടു, അതിന്റെ അരികിൽ നല്ല പവിഴം കൊണ്ടുള്ള ടെന്റുകളുണ്ട്, അപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു: ജിബ്രീലേ ഇതെ ന്താണ്? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഇതാണ് കൗഥർ' (ബുഖാരി)

<u>129</u>- സ്വർഗത്തിലും, നരകത്തിലും വിശ്വസിക്കണമെന്നതിന് തെളിവ് പറയാമോ? **ഉരതരം** അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ * وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمْلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّات تَجْرِي منْ تَحْتَهَا الأَنْهَارُ } (البقرة:24–25)

കല്ലുകളും ഇന്ധനമായി കത്തിക്കപ്പെടുന്ന നരകാഗ്നിയെ 'മനുഷ്യരും സത്യനിഷേധികൾക്കുവേണ്ടി നിങ്ങൾ കാത്തുസുക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക. ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു അത്. (നബിയേ,) വിശ്വസിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തവർക്ക് താഴ്ഭാഗത്ത്കൂടി നദികൾ സ്വർഗത്തോപ്പുകൾ ലഭിക്കുവാനുണ്ടെന്ന് ഒഴുകുന്ന സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക' (അൽബഖറ:24-25).

ഇതുപോലെ ഒട്ടനവധി ആയത്തുകളുണ്ട്. പ്രവാചകൻ യുടെ രാത്രി നമസ്കാരത്തിലെ പ്രാർത്ഥന കാണുക:

(اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ وَالنَّارُ حَقُّ وَالسَّاعَةُ وَلَقَاوُكَ حَقٌّ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ اللَّهُ عَقُلُ وَالسَّاعَةُ وَلَوْلَا مَعَلَى الْحَارِي (1120) ، ومسلم (مسافرين / 199) .

'അല്ലാഹുവെ നിനക്കാണ് സ്തുതി, ആകാശങ്ങളുടെയും ഭൂമിയുടെയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതിന്റെയും പ്രകാശം നീയാണ്, നിനക്കാണ് സ്തുതി, ആകാശങ്ങളെയും ഭൂമിയേയും അവക്കിടയിലുള്ളതിനെയും നിയന്ത്രിക്കുന്നത് നീയാണ്, നിനക്കാണ് സ്തുതി, നീയാണ് സത്യം, നിന്റെ കരാർ സത്യമാണ്, നിന്റെ വാക്കുകൾ സത്യമാണ്, നിന്നെ കണ്ട്മുട്ടുമെന്നത് സത്യമാണ്, സ്വർഗം സത്യമാണ്, നരകം സത്യമാണ്, അവസാന നാൾ സത്യമാണ്...' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

്അല്ലാഹുവല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്നും, ഒരുവനാണ്, അവന് യാതൊരു അവൻ പങ്കുകാരനുമില്ലെന്നും, മുഹമ്മദ് അവന്റെ അടിമയും പ്രവാചകനുമാണെന്നും, അതുപോലെ ഈസാ അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമയും പ്രവാചകനുമാണെന്നും, അല്ലാഹുവിന്റെ കലിമത്തിനെ മർറയമിൽ ഇട്ടതാണെന്നും, നിന്നുള്ള ആത്മാവാണെന്നും, സാർഗം അവനിൽ സത്യമാണെന്നും, നരകം സത്യമാണെന്നും ആരാണോ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നത്, അവന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏത് രൂപത്തിലാണോ

അതുപോലെ അല്ലാഹു അവനെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത്: 'സ്വർഗത്തിലെ എട്ട് വാതിലുകളിൽ അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന വാതിലിലൂടെ പ്രവേശിക്കാവുന്നതാണ്' എന്നാണ്. (ബുഖാരി).

130- സ്വർഗ നരകങ്ങളിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ ആശയമെന്താണ്?

നരകങ്ങൾ ഉത്തരം ഡിർഗ ഉണ്ടെന്നും, ഇപ്പോൾ അവ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, അല്ലാഹു അവയെ കാലാകാലം അവശേഷിപ്പിക്കുമെന്നും, ഒരിക്കലും അവ നശിക്കുകയില്ല എന്നും ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുക എന്നതാണ് അതിന്റെ താത്പര്യം. സ്വർഗത്തിലും നരകത്തിലും അവക്കർഹമായവ മുഴുവൻ പ്രവേശിക്കുമെന്ന വിശ്വാസവും അതിന്റെ ഭാഗം തന്നെ. സ്വർഗം അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ ഇടമാണെങ്കിൽ നരകം ശിക്ഷയുടെ സങ്കേതമാണ്.

പ്രാംഗ സാർഗ നരകങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉരതരം സ്വർഗനരകങ്ങൾ ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്ന് അല്ലാഹു നമ്മോട് പറയുന്നു:

'ധർമ്മനിഷ്ഠ പാലിക്കുന്നവർക്കു വേണ്ടി ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ടതത്രെ അത്' (ആലുഇംറാൻ :133).

'സത്യനിഷേധികൾക്കുവേണ്ടി ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു ്മ്യ് അ്ത്' (അൽബഖറ: 24).

ആദം, ഹവ്വ എന്നിവർ അല്ലാഹു വിലക്കിയ വൃക്ഷത്തിന്റെ ഫലം ഭക്ഷിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് അവരെ അല്ലാഹു സ്വർഗത്തിലാണ് താമസിപ്പിച്ചത്, അതുപോലെ അവിശ്വാസികൾക്ക് നരകം രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ട് കൊണ്ടിരിക്കും. പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

'ഞാൻ സ്വർഗം കാണുകയുണ്ടായി, അധികവും അതിലുള്ളത് ദരിദ്രരാണ്, നരകം ഞാൻ കാണുയുണ്ടായി, അതിൽ അധികവും സ്ത്രീകളാകുന്നു' (ബുഖാരി).

നേരത്തെ നാം ഉദ്ദരിച്ച ഖബറിലെ കുഴപ്പങ്ങളും, ശിക്ഷകളെ സംബന്ധിച്ചുമുള്ള ഹദീസ്: തിരുമേനി പരയുകയുണ്ടായി:

َ (إِنَّ أَحَدَّكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ) رواه البخاري (1379) ، ومسلم (الجنة / 65) (إِنَّ أَحَدَّكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ) رواه البخاري (1379) ، ومسلم (الجنة / 65) (നിങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലും മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന് അവന്റെ സങ്കേതം രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതാണ് (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

തിരുമേനി പരയുന്നു:

(أَبْرِ دُوا عَنِ الصَّلَاةِ فَإِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ) رواه البخاري (533 ، 534) ، ومسلم) 'നരകത്തിലെ തീ ജ്വാലകളുടെ ചൂടിന്റെ കാഠിന്യം അൽപം തണുത്തതിന് ശേഷം നമസ്കരിക്കുക' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

നബി& പറയുന്നു:

റൂസലുല്ലാഹ് 🕮 പറയുന്നു:

(وَاشْتَكَتِ النَّارُ إِلَى رَبِّهَا فَقَالَتْ: يَا رَبِّ أَكُلَ بَعْضِي بَعْضًا فَأَذِنَ لَهَا بِنَفَسَيْنِ نَفَسٍ فِي الشِّتَاءِ وَنَفَسٍ فِي الشَّتَاءِ وَنَفَسٍ فِي الصَّيْفِ فَهُو َ أَشَدُّ مَا تَجِدُونَ مِنَ الزَّمْهَرِيرِ) رواه البخاري (\$320 ، \$320) ، ومسلم الصَّيْفِ فَهُو َ أَشَدُّ مَا تَجِدُونَ مِنَ الْرَّمْهَرِيرِ) رواه البخاري (\$320 ، \$320) ، ومسلم الصَّيْفِ فَهُو َ أَشَدُ مَا تَجِدُونَ مِنَ الْرَّمْهَرِيرِ) رواه البخاري (\$320 ، \$320) ، ومسلم المَّرَقِيقِ وَأَشَدُ مَا تَجِدُونَ مِنَ الزَّمْهَرِيرِ) رواه البخاري (\$320 ، \$320) ، ومسلم المَّرَقِيقِ فَهُو السَّمِ وَالْمُعَلِّمِ وَالْمُعَلِّمِ وَالْمَعْمِ وَالْمَعْمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمُ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُوالِمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُومِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمَلِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمُلِيمُ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَنْفُولِمُ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِي وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمِ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمِيمُ وَالْمُعْمُولُومُ وَالِمُعْمِيمُ وا

(الْحُمَّى مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ فَأَبْرِدُوهَا بِالْمَاءِ) رواه البخاري (3261 ، 3262 ، 3263) ، ومسلم (السلام / 78 ، 79 ، 80)

'പനിയെന്നത് നരകത്തിലെ ജ്വാലയാണ് അതിനെ നിങ്ങൾ വെള്ളം കൊണ്ട് തണുപ്പിക്കുക' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി പരയുന്നു:

(لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ أَرْسَلَ جَبْرِيلَ إِلَى الْجَنَّة فَقَالَ انْظُرْ إِلَيْهَا) (إسناده حسن، وهو صحيح لغيره) رواه النساني (3763)، وأخد (2 / 332 ، 334) ، وأبو داود (4744) وسكت عنه ، والترمذي (2560) وقال : هذا حديث حسن صحيح ، وقال الشيخ أحمد شاكر : إسناده صحيح .

'അല്ലാഹു നരകവും സ്വർഗവും സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ ജിബ്രീൽ(അ)യെ സ്വർഗത്തിലേക്ക് അത് നോക്കുവാനായി അയക്കുകയുണ്ടായി' (നസാഇ, അഹ്മദ്. ഹസനായ ഹദീസ്).

ഒരു പ്രാവശ്യം സൂര്യഗ്രഹണം ഉണ്ടായപ്പോഴും, ഇസ്റാഅ്ന്റെ വേളയിലും പ്രവാചകന് സ്വർഗ നരകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഈ വിഷയത്തിൽ ധാരാളം ഹദീസുകൾ രിവായത്ത് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

132- സാർഗ നരകങ്ങൾ ഒരിക്കലും നശിക്കാതെ എന്നെന്നും നിലനിൽക്കുമെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'എന്നെന്നും അവരതിൽനിതൃവാസികളായിരിക്കും. അതത്രെ മഹത്തായ ഭാഗ്യം'(തൗബ :100).

'അവിടെ നിന്ന് അവർ പുറത്താക്കപ്പെടുന്നതുമല്ല.' (ഹിജ്റ്: 48)

'നിലച്ചുപോകാത്ത ഒരു ദാനമായിരിക്കും അത്' (ഹൂദ്: 108).

'നിലച്ചു പോവാത്തതും തടസ്സപ്പെട്ടുപോവാത്തതുമായ' (വാഖിഅഃ ॔33)

'തീർച്ചയായും ഇത് നാം നൽകുന്ന ഉപജീവനമാകുന്നു. അത് തീർന്നു പോകുന്നതല്ല' (സ്വാദ്: 54)

'സൂക്ഷ്മത പാലിച്ചവർ തീർച്ചയായും നിർഭയമായ വാസ്സ്ഥലത്താകുന്നു' (ദുഖാൻ: 51)

'ആദ്യത്തെ മരണമല്ലാതെ മറ്റൊരു മരണം അവർക്കവിടെ അനുഭവിക്കേണ്ടതില്ല.'(ദുഖാൻ: 56).

ഇത്പോലെ വേറെയും ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. സ്വർഗ നരകങ്ങളും, അതിലെ ആളുകളും നിത്യമായിരിക്കും, അതിന് അവസാനമില്ലായെന്നും, അതിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കടക്കുകയോ, അത് മുറിഞ്ഞ് പോകുകയില്ലായെന്നും അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ إِلاَّ طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالدينَ فيهَا أَبَدًا } (النساء:169)

'നരകത്തിന്റെ മാർഗത്തിലേക്കല്ലാതെ മറ്റൊരു മാർഗത്തിലേക്കും അവൻ അവരെ നയിക്കുന്നതുമല്ല. എന്നെന്നേക്കുമായി അവരതിൽ സ്ഥിരവാസികളായിരിക്കും' (നി സാഅ്: 169).

(65-64) ﴿ إِنَّ اللَّهُ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا * خَالدِينَ فِيهَا أَبَدًا لاَ يَجِدُونَ وَلَيًّا وَلاَ نَصِيرًا } 'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു സത്യനി്ഷേധികളെ ശ്പിക്കുകയും അവർക്കുവേണ്ടി ജാലിക്കുന്ന നരകാഗ്നി ഒരുക്കിവെക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നെന്നും അവരതിൽ ശാശ്വത വാസികളായിരിക്കും. യാതൊരു രക്ഷാധികാരിയെയും സഹായിയെയും അവർ കണ്ടെത്തുകയില്ല.' (അഹ്സബ്: 64 -65).

'വല്ലവനും അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും ധിക്കരിക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അവന്നുള്ളതാണ് നരകാഗ്നി. അത്തരക്കാർ അതിൽ നിത്യവാസികളായിരിക്കും' (ജിന്ന്:23).

'അവർ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കടക്കുന്നവരല്ല' (അൽബഖറ:167)

'അവർക്ക് അത് ലഘൂകരിച്ച് കൊടുക്കപ്പെടുകയില്ല. അവർ അതിൽ ആശയറ്റ വരായിരിക്കും' (സുഖുറുഫ്:75).

'അവരുടെ മേൽ (മരണം) വിധിക്കപ്പെടുന്നതല്ല. എങ്കിൽ അവർക്ക് മരിക്കാമായിരുന്നു. അതിലെ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് ഒട്ടും അവർക്ക് ഇളവുചെയ്യപ്പെടുകയുമില്ല. ' (ഫാത്വിർ: 36)

'തീർച്ചയായും വല്ലവനും കുറ്റവാളിയായിക്കൊണ്ട് തന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ അടുത്ത് ചെല്ലുന്ന പക്ഷം അവന്നുള്ളത് നരകമത്രെ. അതിലവൻ മരിക്കുകയില്ല. ജീവിക്കുക യുമില്ല'(ത്വാഹാ: 74).

ഇതുപോലെ വേറെയും ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഈ ആയത്തുകളിലും, ഇതുപോലെയുള്ള മറ്റു ആയത്തുകളിലും അല്ലാഹു പറയുന്നത് നരകാവകാശികളെ അതിന് വേണ്ടിയാണ് അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്, അവർ അതിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വരികയില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ } (البقرة:167)

'അവർ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കടക്കുന്നവരല്ല' (അൽബഖറ:167) നരക ശിക്ഷ അവരിൽ നിന്ന് മുറിഞ്ഞ്പോവുകയില്ലായെന്നും അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{لاَ يُفَتَّرُ عَنْهُمْ} (الزخرف:75)

'അവർക്ക് അത് ലഘൂകരിച്ച് കൊടുക്കപ്പെടുകയില്ല' (സുഖുറുഫ്:75). അതിൽ അവർ ഒരിക്കലും നശിക്കുകയില്ലായെന്നും അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ثُمَّ لاَ يَمُوتُ فيهَا وَلاَ يَحْيَا } (طه:74)

'അതിലവൻ മരിക്കുകയില്ല. ജീവിക്കുകയുമില്ല' (ത്വാഹാ: 74). പ്രവാചകൻ കരുക്കുന്നു:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَمَّا أَهْلُ النَّارِ الَّذِينَ هُمْ أَهْلُهَا فَإِنَّهُمْ لاَ يَمُوتُونَ فِيهَا وَلاَ يَحْيَوْنَ) (مسلم)

പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'എന്നാൽ നരകാവകാശികൾ, അവർ അതിന്റെ ആളുകളാണ്, അവർ അതിൽ മരിക്കുകയോ, ജീവിക്കുകയോ ഇല്ല' (മുസ്ലിം)

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا صَارَ أَهْلُ الْجَنَّةِ إِلَى الْجَنَّةِ وَأَهْلُ النَّارِ إِلَى النَّارِ جِيءَ بِالْمَوْتَ وَيَا أَهْلَ النَّارِ لاَ مَوْتَ فَيَزْدَادُ حَتَّى يُجْعَلَ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ ثُمَّ يُذَبِّحُ ثُمَّ يُنَادِي مُنَاد يَا أَهْلَ الْجَنَّةِلاَ مَوْتَ وَيَا أَهْلَ النَّارِ لاَ مَوْتَ فَيَزْدَادُ أَهْلُ النَّارِ حُزْنًا إِلَى حُزْنِهِمْ) رواه البخاري (4730 ، 4586) ، ومسلم (الجنة / 40 ، 430) .

പറയുകയുണ്ടായി: 'സ്വർഗാവകാശികൾ സ്വർഗത്തിലും, പ്രവാചകൻ നരകാവകാശികൾ നരകത്തിലും ആയി കഴിഞ്ഞാൽ, മരണത്തെ അങ്ങിനെ അതിനെ കൊണ്ട്വരപ്പെടും, സ്വർഗത്തിന്റെയും നകരത്തിന്റെയുമിടക്കാക്കുന്നതാണ്, പിന്നീടതിനെ വധിക്കുന്നു, തുടർന്ന് വിളിച്ച് പറയുന്നവൻ വിളിച്ച് പറയും: അല്ലയോ സ്വർഗാവകാശികളെ, മരണമില്ല, അല്ലയോ നരകാവകാശികളെ മരണമില്ല, അങ്ങിനെ സ്വർഗീയവകാശികൾക്ക് വർദ്ദിക്കുകയും, സന്തോഷം

നരകാവകാശികൾക്ക് ദു:ഖം വർദ്ദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (ബുഖാരി) وفى لفظ : كل خالد فيما هو فيه

മറ്റൊരു പദങ്ങളിലൂടെ വന്നത് 'അവർ അതിൽ നിതൃവാസികളായിരിക്കും'. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്:

وفي رواية : « ثم قرأ رسول الله ﷺ: { وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ } (مريم:39) 'നഷ്ടബോധത്തിന്റെ ദിവസത്തെപ്പറ്റി അഥവാ കാര്യം (അന്തിമമായി) തീരുമാനിക്കപ്പെടുന്ന സന്ദർഭത്തെപ്പറ്റി നീ അവർക്ക് താക്കീത് നൽകുക. അവർ അശ്രദ്ധയിലകപ്പെട്ടിരിക്കുകയാകുന്നു. അവർ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല' (മർയം : 39).

പരലോകത്ത് സതൃവിശ്വാസികൾ അല്ലാഹുവിനെ കാണുമെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'ചില മുഖങ്ങൾ അന്ന് പ്രസന്നതയുള്ളതും അവയുടെ ര[്]ക്ഷിതാവിന്റെ നേർക്ക് ദൃഷ്ടി തിരിച്ചവയുമായിരിക്കും' (ഖിയാമ: 22–23).

'സുകൃതം ചെയ്തവർക്ക് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ പ്രതിഫലവും കൂടുതൽ നേട്ടവുമുണ്ട്.'

'അല്ല; തീർച്ചയായും അവർ അന്നേ ദിവസം അവരുടെ ര്ക്ഷിതാവിൽ നിന്ന് മറയ്ക്കപ്പെടു ന്നവരാകുന്നു' (മുത്വഫ്ഫിഫീൻ : 15).

അല്ലാഹുവിന്റെ ശത്രുക്കൾക്ക് മറയിടപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാക്കൾക്ക് മറയിടപ്പെടുകയില്ല. ബുഖാരിയിലും, മുസ്ലിമിലും നമുക്ക് കാണാം.

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْداللَّهِ قَالَ: كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَنَظَرَ إِلَى الْقَمَرِ لَيْلَةً يَعْنِي الْبَدْرَ فَقَالَ إِنَّكُمْ سَتَرَوْنَ رَبَّكُمْ كَمَا تَرَوْنَ هَذَا الْقَمَرَ لاَ تُضَامُّونَ فِي رُؤْيَتِهِ فَإِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ لاَ تُغْلَبُوا عَلَى صَلاَةٍ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْس وَقَبْلَ غُرُوبِهَا فَافْعَلُوا) رواه البخاري (554 ، 573 ، 485) ومسلم (مساجد / 211) .

ജരീർബ്നു അബ്ദുല്ലാഎവിൽ നിന്ന്, ഞങ്ങൾ പ്രവാചകൻ യുടെ അടുത്ത് ഇരിക്കുന്നവസരത്തിൽ തിരുമേനി പരയുകയുണ്ടായി: 'ഈ ചന്ദ്രനെ കാഇസ്ലന്നത്പോലെ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിനെ കാഇസ്ലന്നതാണ്, അവനെ ദർശിക്കുമെന്നതിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഒരു സംശയവും വേണ്ട, അതുകൊണ്ട് സൂര്യൻ അസ്തമിക്കുന്നതിന് മുമ്പുള്ള നമസ്കാരത്തെയും, സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നതിന് മുമ്പുള്ള നമസ്കാരത്തെയും, സംബന്ധിച്ച് നിങ്ങളെ ഉറക്കമോ, മറ്റൊ അശ്രദ്ധരാക്കാതിരിക്കട്ടെ' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇവിടെ

'നിങ്ങൾ ഇത് കാണുന്നത്പോലെ'യെന്ന പ്രവാചകന്റെ വചനം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവിനെ കാണുന്നത് ചന്ദ്രനെ കാണുന്നതു

വൃക്തമായിട്ടായിരിക്കും എന്നാണ്. ഇവിടെ അല്ലാഹുവിനെ പോലെ ചന്ദ്രനോട് സാദൃശ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയല്ല. മറിച്ച് കാഴ്ചയിലെ വ്യക്തതയെയാണ് ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു വഹ്യിനെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞത്പോലെ: 'അല്ലാഹുവിന്റെ വാക്കുകൾക്ക് കീഴൊതുങ്ങി കൊണ്ട് മലക്കുകൾ അവരുടെ ചിറകുകൾ അടിക്കുന്നതാണ്, ഒരു മിനുസമുള്ള വലിക്കുന്നത്പോലെ'. പാറയിൽ ഇരുമ്പിന്റെ ചങ്ങലകൾ ഇവിടെ ഉപമിച്ചിരിക്കുന്നത് കേൾക്കുന്ന ഒരു കാര്യത്തെ കേൾക്കുന്ന കാര്യത്തോടാണ്, ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുന്ന അതല്ലാതെ കാര്യത്തെ കാര്യത്തോടല്ല. അല്ലാഹു ശബ്ബമുണ്ടാക്കുന്ന അവന്റെ നാമത്തിലും, സൃഷ്ടികളോട് സാദൃശ്യപ്പെടുത്തുന്നിൽ വിശേഷണത്തിലും തന്റെ നിന്നെല്ലാം എത്രയോ പരിശുദ്ധനാകുന്നു. അതുപോലെ അല്ലാഹുവിന്റെ എന്തിനോടെങ്കിലും സാദൃശ്യപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം അല്ലാഹു പരിശുദ്ധനാണ്, അല്ലാഹുവിനെ സംബന്ധിച്ച് സൃഷ്ടികളിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അറിയുന്നത് റസൂലാകുന്നു. മുസ്ലിമിൽ സ്വാഹെബിന്റെ ഹദീസിൽ നമുക്ക് കാണാം:

﴿ فَيَكْشِفُ الْحِجَابَ فَمَا أُعْطُوا شَيْنًا أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنَ النَّظَرِ إِلَى رَبِّهِمْ عَرَّ وَجَلَّ ثُمَّ ثَلاَ هَذِهِ الآيَةَ ﴿ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ ﴾ رواه مسلم ﴿ الإيمان / 297 ، 298 ﴾ .

'അങ്ങിനെ മറ നീക്കപ്പെടുന്നതാണ്, ഉന്നതനും, പ്രതാപവാനുമായ അവരുടെ രക്ഷിതാവി ലേക്ക് നോക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഇഷ്ടപ്പെട്ട മറ്റൊരു കാര്യവും അവർക്ക് നൽകിയിട്ടില്ല. എന്നിട്ട് ഈ ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി:

'സുകൃതം ചെയ്തവർക്ക് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ പ്രതിഫലവും കൂടുതൽ നേട്ടവുമുണ്ട്.' (യൂനുസ് : 26)

ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഏകദേശം നാൽപത്തിയഞ്ച് ഹദീസുകൾ മുപ്പതിലധികം സ്വഹാബികളിൽ നിന്ന് سلم الوصول) എന്ന കിതാബിന്റെ വിശദീകരണത്തിൽ ഉദ്ദരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാം വസ്തുതകളെ ആരെങ്കിലും ഈ എതിർക്കുന്നുവെങ്കിൽ വിശുദ്ധഖുർആനിനെയും, അല്ലാഹു നിയോഗിച്ച പ്രവാചകന്മാരെയും കളവാക്കിയവനാകുന്നു. താഴെ വരുന്ന ആയത്തിൽ അല്ലാഹു വിശദീകരിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അവൻ അകപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

{ كَلاَّ إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذِ لَمَحْجُوبُونَ } (المطففين:15)

'അല്ല; തീർച്ചയായും അവർ അന്നേ ദിവസം അവരുടെ രക്ഷിതാവിൽ നിന്ന് മറയ്ക്കപ്പെടുന്നവരാകുന്നു' (മുത്വഫ്ഫിഫീൻ : 15). അല്ലാഹു അവന്റെ തിരുമുഖം ദർശിക്കുവാൻ തൗഫീഖ് നൽകട്ടെ. ആമീൻ. 134- ശഫാഅത്തിൽ വിശ്വസിക്കുവാനുള്ള തെളിവ് എന്താണ്? ആർക്കാണ് ശഫാഅത്ത് ലഭിക്കുക, ആരിൽ നിന്ന്, എപ്പോഴാണ് ലഭിക്കുക?

*ഉര*തരം പരലോകത്ത് ശഫാഅത്തുണ്ടെന്ന് അല്ലാഹു തന്നെ വിശുദ്ധഖുർആനിൽ നമ്മോട് വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അത് വിധേയവും, നിബന്ധനകൾക്ക് അവന്റെ മാത്രം അധികാര പരിധിയിൽപ്പെട്ടതുമാണ്. അതിൽ ആർക്കും തന്നെ യാതൊരു അവകാശവുമില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'പറയുക: അല്ലാഹുവിനാകുന്നു ശുപാർശ മുഴുവൻ. ' (സുമർ: 44). എന്നാൽ അത് എപ്പോഴായിരിക്കും? അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതിയുണ്ടാകുമ്പോഴായിരിക്കുമെന്ന് അല്ലാഹു നമ്മോട് പറയുന്നു:

'അവന്റെയടുക്കൽ അവന്റെ അനുമതി പ്രകാരമല്ലാതെ ശുപാർശ നടത്തുവാൻ ആരുണ്ട്'

'അവന്റെ അനുവാദത്തിന് ശേഷമല്ലാതെ യാതൊരു ശുപാർശക്കാരനും ശുപാർശ നടത്തുന്നതല്ല' (യൂനുസ്:3).

'ആകാശങ്ങളിൽ എത്ര മലക്കുകളാണുള്ളത്! അവരുടെ ശുപാർശ യാതൊരു പ്രയോജനവും ചെയ്യുകയില്ല; അല്ലാഹു അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും തൃപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് (ശുപാർശയ്ക്ക്) അനുവാദം നൽകിയതിന്റെ ശേഷമല്ലാതെ' (നജ്മ്:26).

എന്നാൽ ആർക്കായിരിക്കും ശഫാഅത്തിനുള്ള അധികാരം ലഭിക്കുക? അല്ലാഹു അനുമതി നൽകുന്നവർക്ക് മാത്രമാണ് ശഫാഅത്തിനുള്ള അധികാരം ലഭിക്കുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'ആർക്കു വേണ്ടി അവൻ അനുമതി നൽകിയോ അവർക്കല്ലാതെ അവന്റെ അടുക്കൽ ശുപാർശ പ്രയോജനപ്പെടുകയുമില്ല. ' (സബഅ് : 23)

'പരമകാരുണികനായ അല്ലാഹു അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളവനും സത്യം പറഞ്ഞിട്ടു ള്ളവനുമല്ലാതെ അന്ന് സംസാരിക്കുകയില്ല' (നബഅ് : 38).

'ആർക്കും ശുപാർശ ചെയ്യാൻ അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. പരമകാരുണികനുമായി കരാറുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളവനൊഴികെ' (മർയം : 87). എന്നാൽ ആർക്കായിരിക്കും ശഫാഅത്ത് ലഭിക്കുക? അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെടുന്നവർക്ക് മാത്രമാണ് പരലോകത്ത് ശഫാഅത്ത് ലഭിക്കുകയെന്ന് അല്ലാഹു നമ്മോട് അറിയിച്ച് തന്നിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അവൻ തൃപ്തിപെട്ടവനല്ലാതെ അവർ ശുപാർശ ചെയ്യുകയില്ല' (അൻബിയാ:28)

'അന്നേ ദിവസം പരമകാരുണികൻ ആരുടെ കാര്യത്തിൽ അനുമതി നൽകുകയും ആരുടെ വാക്ക് തൂപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നുവോ അവന്നല്ലാതെ ശുപാർശ പ്രയോജനപ്പെ ടുകയില്ല' (ത്വാഹാ: 109). എന്നാൽ നാം അറിയേണ്ട വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമാണ് തൗഹീദും, ഇഖ്ലാസുമുള്ളവരെ മാത്രമാണ് അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുക. അല്ലാത്തവരെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അക്രമകാരികൾക്ക് ഉറ്റബന്ധുവായോ സ്വീകാര്യനായ ശുപാർശകനായോ ആരും തന്നെയില്ല' (മുഅ്മിൻ: 18).

'ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്ക് ശുപാർശക്കാരായി ആരുമില്ല. ഉറ്റ സുഹൃത്തുമില്ല.' (ശുഅറാ:100 – 101)

'ഇനി അവർക്ക് ശുപാർശക്കാരുടെ ശുപാർശയൊന്നും പ്രയോജനപ്പെടുകയില്ല.' (മുദ്ദഥ്ഥിർ : 48)

മുഹമ്മദ് ക്ക് ശഫാഅത്തിനുള്ള അധികാരം അല്ലാഹു നൽകും, എന്നാൽ പ്രവാചകൻ നേരെ ശഫാഅത്ത് പറയുകയല്ല, ചെയ്യുന്നത് മറിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനത്തിന് ചുവട്ടിൽ പോയി സുജൂദ് ചെയ്യുകയാണ്, അവസാനം അല്ലാഹു പ്രവാചക നോട് പറയും: (ارْفَعْ رَأْسَكَ وَاشْفَعْ تُشَفَّعْ وَسَلْ تُعْطَهُ) رواه البخاري (3340 ، 4712 ، 4714) ، ومسلم (الإيمان / 322. 326 ، 326) .

'നീ തലയുയർത്തുക, നീ ശുപാർശ പറയുക, ശുപാർശ സ്വീകരിക്കാം, നീ ചോദിക്കുക, നൽകാം' (ബുഖാരി)

വീണ്ടും പ്രവാചകൻ അവിടെച്ചെന്ന് സുജൂദിൽ വീഴും. അവസാനം അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു പരിധിനിശ്ചയിച്ചു കൊടുക്കും. ആ പരിധിക്കുള്ളിലുള്ളവർക്ക് ശഫാഅത്ത് പറയുവാൻ അനുമതി ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും.' ഹദീസ്.

അബൂഹുറയ്റ(🍇) പറയുന്നു:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالَ: مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ خَالصًا مَنْ قَلْبه أَوْ نَفْسه) رواه البخاري (99 ، 6570).

അബൂഹുറയ്റ(﴿﴿﴿﴿﴿﴾)വിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹം പ്രവാചകനോട് ചോദിക്കുകയുണ്ടായി: 'പ്രവാചകരെ, അവസാന നാളിൽ താങ്കളുടെ ശുപാർശക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ സൗഭാഗ്യവാൻ ആരാകുന്നു? തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: ആരാണോ ഹൃദയമറിഞ്ഞ് കൊണ്ട്, അതല്ലെങ്കിൽ മനസറിഞ്ഞ്കൊണ്ട് ﴿اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ إِلَّا اللَّهُ ﴿ إِلَّهُ اللَّهُ ﴿ وَالْمُعَالِمُ مُرْسَاكُمُ وَالْمُواْلُونُ وَالْمُعَالِمُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَالْمُعَالِمُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّعَالَةُ وَاللَّهُ وَالْمُؤْلِقُولُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّالَةُ وَاللَّهُ وَلَّهُ وَاللَّهُ وَاللّهُ وَاللَّهُ وَاللّهُ وَ

135- ശഫാഅത്തിന് എത്ര ഇനങ്ങളുണ്ട്, അതിൽ ഏറ്റവും വലിയതും, മഹത്വരമായതുമേത്?

ഇരന്തരം ഏറ്റവും മഹത്തായ ശഫാഅത്ത് شفاعة العظمى യാണ്. മഹ്ശറയിൽ ജനങ്ങളെല്ലാം ഒരുമിച്ചു കൂട്ടപ്പെടുകയും അവരൊന്നടങ്കം അല്ലാഹുവിന്റെ വിചാരണക്കായി കാത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വേളയിലാണ് ഈ ശഫാഅത്ത് നടക്കുന്നത്. ഈ ശഫാഅത്തിനുള്ള അവസരം മുഹമ്മദ് നബി ക്കേക് മാത്രം പ്രത്യേകമാണ്. പ്രവാചകന്ന് നൽകുമെന്ന് അല്ലാഹു വാഗ് ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ള مقام എന്ന മഹൽപദവിയാണത്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

{ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا } (الإسراء: 79)

'നിന്റെ രക്ഷിതാവ് നിന്നെ സ്തുത്യർഹമായ ഒരു സ്ഥാനത്ത് നിയോഗിച്ചേക്കാം' മഹ്ശറിൽ ജനങ്ങൾ മുഴുവനും സമയത്ത് ആ വളരെ പ്രയാസത്തിലായിരിക്കും. നീണ്ട കാത്തുനിൽപ്പ്. വിയർപ്പിൽ മുങ്ങിക്കുളിച്ചു നിൽക്കുന്ന അവസ്ഥ. ആ വിഷമ സന്ധിയിൽ ശുപാർശ എന്ന് അവർ ലഭിക്കുമോ അന്വേഷിക്കുന്നതാണ്. ആദം ട്ര്ല്ലി, നൂഹ്ട്ല്ലി, ഇബ്രാഹിം മൂസാട്ട്ല്ലി, ഊസാഷ്ട്ര്യ്ചി തുടങ്ങിയ പ്രവാചകന്മാരുടെ അടുത്ത് പോയി അവർ ശുപാർശക്കു വേണ്ടി അഭ്യർഥിക്കും. പക്ഷെ, 'എന്റെ അവർ മുഴുവൻ കാര്യം, എന്റെ കാര്യര് എന്ന് പറഞ്ഞ് കൈമലർത്തും. അവസാനമവർ മുഹമ്മദ്നബി 👺 യെ സമീപിച്ചു കൊണ്ട് ശുപാർശ പറയാൻ അഭ്യർഥിക്കും. അപ്പോൾ പ്രവാചകൻ ഇങ്ങനെ പറയും:

«أَنَا لَهَا » (رواه البخاري (**3340**) ، ومسلم (الإيمان / **322** ، **36**) .

'അത് ഞാൻ ചെയ്യാം' (ബുഖാരിയും, മുസ്ലിം) അങ്ങനെ നബിന അല്ലാഹുവിന്റെ അർശിനു ചവട്ടിൽ വർഷങ്ങളോളും സുജൂദിൽ കിടന്ന് മഹ്ശറിലെ ജനങ്ങളുടെ വിചാരണക്കു വേണ്ടി തേടും. അവസാനം അലാഹ തിരുമേനിക്ക് ശുപാർശ ചെയാൻ അനുമതി

അവസാനം അല്ലാഹു തിരുമേനിക്ക് ശുപാർശ ചെയ്യാൻ അനുമതി നൽകും. ശേഷം അല്ലാഹു അവരുടെ വിചാരണ നടത്തു കയും ചെയ്യും.റ്റ ഹദീസ്.

രണ്ട്: സ്വർഗവാതിൽ തുറക്കുവാനുള്ള ശുപാർശ. ഇത് ആദ്യമായി തുറക്കുന്നത് മുഹമ്മദ് യാണ്. സ്വർഗത്തിൽ ആദ്യമായി പ്രവേശിക്കുന്നത് മുഹമ്മദ്പയുടെ സമുദായവുമാണ്.

മൂന്ന്: നരകത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുവാൻ കൽപിക്കപ്പെട്ടവരെ അതിലേക്ക് പ്രവേശിപ്പിക്കാതിരിക്കുവാനുള്ള ശുപാർശ.

നാല്: ചെയ്തു പോയ തെറ്റുകൾക്ക് ശിക്ഷലഭിക്കാനായി നരകത്തിൽ പ്രവേശിക്കപ്പെട്ട മുവഹ്ഹിദുകളെ അതിൽ നിന്നും കരകയറ്റി സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള ശുപാർശ. ആ ശുപാർശ പരിഗണിച്ച് നരകാഗ്നിയുടെ കാഠിന്യത്താൽ കരിക്കട്ടപ്പോലെയായിത്തീർന്ന പ്രസ്തുത ആളുകളെ അതിൽ നിന്ന് പുറത്തെടുക്കുകയും, അവരെ ജീവന നദിയിൽ മുക്കുകയുംചെയ്യും. അങ്ങനെയവർ ധാന്യമണിയിലെ പുതുനാമ്പുപോലെ മുളച്ചുവരും.

സ്വർഗാവകാശികൾക്ക് പദവികൾ അഞ്ച്: അവരുടെ ഉയർത്തിക്കൊടുക്കുവാനുള്ള ശുപാർശ. ഇതും മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച മൂന്ന്, നാല് ഇനങ്ങളും നബിക്ക് പ്രത്യേകമായ ശുപാർശാനുവാദമല്ല, മറിച്ച് പ്രവാചകനും, ശേഷം മറ്റു പ്രവാചകൻമാർക്കും, മലക്കുകൾക്കും, വലിയ്യുകൾക്കും, ചെറുപ്പത്തിൽ മരണപ്പെട്ട സന്താനങ്ങൾക്കും ലഭിക്കുന്ന അനുവാദമാണ്. തുടർന്ന് അല്ലാഹുതന്നെ അവന്റെ കാരുണ്യാധിരേകത്താൽ യാതൊരു ശുപാർശയുമില്ലാതെ ഒരു വിഭാഗം ആളുകളെ നരകത്തിൽ മോചിപ്പിക്കുകയും സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അവരുടെ എണ്ണം എത്രയുണ്ടാകുമെന്ന് അല്ലാഹുവിനു മാത്രമേ അറിയൂ. ആറ്: ചില അവിശ്വാസികൾക്ക് ശിക്ഷയിൽ ഇളവ് നൽകുവാനുള്ള

ശുപാർശ. ഇത് പ്രവാചകൻ ക്കക് അബൂത്വാലിബിന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമുള്ള ശുപാർശയാണ്. ഇമാം മുസ്ലിം ഉദ്ദരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ നമുക്കിത് കാണാവുന്നതാണ്:

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: لاَ تَزَالُ جَهَنَّمُ يُلْقَى فِيهَا وَتَقُولُ: هَلْ مِنْ مَزِيد حَتَّى يَضَعَ رَبُّ الْعَزَّةِ فِيهَا قَدَمَهُ فَيَنْزَوِي بَعْضُهَا إِلَى بَعْضِ وَتَقُولُ قَطْ قَطْ بِعِزَّتِكَ وَكَرَمِكَ وَلَا يَزَالُ فِي الْجَنَّةِ فَضْلٌ حَتَّى يُنْشِئَ اللَّهُ لَهَا خَلْقًا فَيُسْكِنَهُمْ فَضْلَ الْجَنَّةِ) رواه البخاري (4848 ، 4849 ، 4850) ، ومسلم (الجنة / 37 ، 38

അനസ്ബ്നു മാലിക്&ൽ നിന്ന് നിവേദനം: പ്രവാചകൻ 🕮 പറഞ്ഞു: 'നരകത്തിലേക്കുള്ളവരെ അതിലേക്ക് ഇട്ട്കൊണ്ടേയിരിക്കും, അപ്പോൾ ഷ്ടഇനിയുമുണ്ടോ? വിളിച്ച് അപ്പോൾ പറയും: രക്ഷിതാവ് തന്റെ അതിലേക്ക് വെക്കുന്നതാണ്, കാൽ ആ സമയം അതിലുള്ള മുഴുവനും പരസ്പരം കൂടിച്ചേരുന്നു, അപ്പോൾ അത് വിളിച്ച് പറയും, നിന്റെ ഔദാര്യം കൊണ്ടും, പ്രതാപം കൊണ്ടും മതി, മതിയെന്ന്. അതുപോലെ സ്വർഗത്തിൽ വർദ്ദിച്ച അനുഗ്രഹങ്ങളുണ്ട്, സ്വർഗത്തിലെ ഈ വർദ്ദിച്ച അനുഗ്രഹം മുഖേന അല്ലാഹുവിന്റെ ഒരു വിഭാഗം സൃഷ്ടികളെ സമാധാനിപ്പിക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ ഒട്ടനവധി ഹദീസുകൾ കാണാം. ആവശ്യമുള്ളവർ പരിശോധിക്കുക.

136- സ്വന്തം കർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ട് ആരെങ്കിലും സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയോ, നരകത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയോ ചെയ്യുമോ?

ഉര്തരംഃ റസൂലുല്ലാഹി ്ക്ക് പറയുന്നു:

(قَارِبُوا وَسَدِّدُوا وَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَنْ يَنْجُو َ أَحَدٌ مِنْكُمْ بِعَمَلَّهِ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلاَ أَنْتُ قَالَ: وَلاَ أَنَا إِلاَّ أَنْ يَنَغُمَّدَنِيَ اللَّهُ بِرَحْمَة مِنْهُ وَفَصْلُ) وفي رواية: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَدِّدُوا وَقَارِبُوا وَأَبْشِرُوا فَإِنَّهُ لَنْ يُتَغَمَّدَنِيَ اللَّهُ مِنْهُ بِرَحْمَةً فَإِنَّهُ لَنْ يُنَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: وَلاَ أَنَا إِلاَّ أَنْ يَتَغَمَّدَنِيَ اللَّهُ مِنْهُ بِرَحْمَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ يُوالِدُ وَلاَ أَنَا إِلاَّ أَنْ يَتَغَمَّدَنِيَ اللَّهُ مِنْهُ بِرَحْمَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ أَحَدًا عَمَلُهُ قَالُوا وَلاَ أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: وَلاَ أَنَا إِلاَّ أَنْ يَتَغَمَّدَنِيَ اللَّهُ مِنْهُ بِرَحْمَةً وَاعْرُبُوا أَنْ اللَّهِ أَدُومُهُ وَإِنْ قَلَ) رواه البخاري (5673) ، ومسلم (المنافقين / 71– 78) .

'നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശരിയാക്കുകയും, നേരെ ചൊവ്വെ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുക, കാരണം ആരെയും തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ രക്ഷപ്പെടുത്തുകയില്ല, അവർ ചോദിക്കുകയുണ്ടായി: പ്രവാചകരെ, താങ്കളെയും രക്ഷപ്പെടുത്തുകയില്ലേ? തിരുമേനിఊ പറഞ്ഞു: എന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഔദാര്യവും, കാരുണ്യവും ചുറ്റി രക്ഷപ്പെടുത്തുകയില്ല'. പൊതിഞ്ഞാലല്ലാതെ എന്നെയും മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത്: പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുകയുണ്ടായി: 'നിങ്ങൾ കർമ്മങ്ങൾ ശരിയാവണ്ണം ശരിക്കും നിർവ്വഹിക്കുകയും, സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുക, കാരണം ആരെയും തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ അവർ ചോദിക്കുകയുണ്ടായി: രക്ഷപ്പെടുത്തുകയില്ല, പ്രവാചകരെ, തിരുമേനിക്ക രക്ഷപ്പെടുത്തുകയില്ലേ? താങ്കളെയും പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ കാരുണ്യം എന്നെ ചുറ്റി പൊതിഞ്ഞാലല്ലാതെ എനിക്കുമതിന് സാധ്യമല്ല, നിങ്ങൾ അറിയുക: അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും പ്രവർത്തനം പതിവായി കൂടുതൽ ഇഷ്ടമുള്ള ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ്, അത് കുറച്ചാണെങ്കിലും' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

137- മുകളിൽ വിവരിച്ച ഹദീസും, താഴെവരുന്ന ആയത്തും എങ്ങിനെയാണ് യോചിപ്പിക്കുക?

'അവരോട് വിളിച്ചുപറയപ്പെടുകയും ചെയ്യും: അതാ, സ്വർഗം. നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന തിന്റെ ഫലമായി നിങ്ങൾ അതിന്റെ അവകാശികളാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.' (അഅ്റാഫ് : 43)

ഉരതരം: ഹദീസും, ആയത്തും തമ്മിൽ യാതൊരു വൈരുദ്ധ്യവുമില്ല. ആയത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത് باء السبية യാണ്. അഥവാ 'കാരണ'മാണ്. അതായത് സൽകർമ്മങ്ങൾ സ്വർഗ പ്രവേശനത്തിനുള്ള കാരണമാകുന്നു എന്നർഥം. അത്കൊണ്ട് തന്നെ സ്വർഗ പ്രവേശനമെന്ന സംഭവം സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയെന്ന കാരണം കൊണ്ടേ സംഭവിക്കുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ ഹദീസിലുപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത് യാണ്. അഥവാ 'മൂല്യദ്യോധക'മാണ്. അതായത് ഒരു വ്യക്തി തന്റെ ആയുസ് മുഴുവനും പകലിൽ നോമ്പനുഷ്ടിക്കുകയും, രാത്രിയിൽ നിന്ന് മുഴുവനും വെടിയുകയുമാണെങ്കിൽ നമസ്കരിക്കുകയും, പാപങ്ങൾ നൽകിയ അല്ലാഹു അവന് അതൊന്നും പ്രതൃക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ കാരുണ്യ ത്തിന്റെ പത്തിലൊന്നിന്റെ പത്തിലൊന്നിന് പകരമാവുകയില്ല. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ, മനുഷ്യരുടെ സൽകർമ്മങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വർഗത്തിന് വിലയായി നൽകാൻ മാത്രം മൂല്യമുള്ളതല്ല

എന്ന് നമ്മെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയാണ് പ്രവാചക വചനം. അതിനാൽ നമുക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കാം.

'എന്റെ രക്ഷിതാവേ, നീ പൊറുത്തുതരികയും കരുണ കാണിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ. നീ കാരുണികരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമനാണല്ലോ' (മുഅ്മിനൂൻ :118).

പ്രട– ഖദ്റിൽ പൊതുവെ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന ഖണ്ഡിതമായ ഒരു വിധിയാകുന്നു' (അഹ്സാബ് : 38).

'പക്ഷെ ഉണ്ടാകേണ്ട ഒരു കാര്യം അല്ലാഹു നിർവഹിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയായിരുന്നു അത്' (അൻഫാൽ: 42).

'അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന പ്രാവർത്തികമാക്കപ്പെടുക തന്നെ ചെയ്യും' (നിസാ അ്:47)

'അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതി പ്രകാരമല്ലാതെ യാതൊരു വിപത്തും ബാധിച്ചിട്ടില്ല. വല്ലവനും അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന പക്ഷം അവന്റെ ഹൃദയത്തെ അവൻ നേർവഴിയിലാക്കുന്ന താണ്. ' (തഗാബുൻ : 11)

'രണ്ട് സംഘങ്ങൾ ഏറ്റുമുട്ടിയ ആ ദിവസം നിങ്ങൾക്ക് ബാധിച്ച വിപത്ത് അല്ലാഹു വിന്റെ അനുമതിയോടെത്തന്നെയാണുണ്ടായത്' (ആലുഇംറാൻ: 166).

'തങ്ങൾക്ക് വല്ല ആപത്തും ബാധിച്ചാൽ അവർ (ആ ക്ഷമാശീലർ) പറയുന്നത്; ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ അധീനത്തിലാണ്. അവങ്കലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങേണ്ടവരുമാണ് എന്നായിരിക്കും. അവർക്കത്രെ തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്ന് അനുഗ്രഹങ്ങളും കാരുണ്യവും ലഭിക്കുന്നത്. അവരത്രെ സൻമാർഗം പ്രാപിച്ചവർ' (അൽബഖറ: 156–157).

ഇത്പോലെ വേറെയും ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. അത്പോലെ മുമ്പൊരിടത്ത് നാം വിവരിച്ച ജിബ്രീൽ ജ്ലിന്റെ ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം:

'വിധിയിൽ വിശ്വസിക്കുക, അത് നന്മയാകട്ടെ, തിന്മയാകട്ടെ' (ബുഖാരി, മൂസ്ലിം)

وَأَعْلَمَ أَنَّ مَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئكَ وَأَنَّ مَا أَخْطَأَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَكَ) (صحيح رواه أحمد (5 / 182 ، 183 ، 185) (185 ، 185) وأبو داود (4699) ، وابن ماجه (77) ، وسكت عنه الإمام أبو داود وقد صححه الألباني .

നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: 'മനസ്സിലാക്കുക, നിന്നെ ബാധിച്ചതൊന്നും തന്നെ നിന്നിൽ നിന്ന് തെറ്റി പോകുന്നില്ല, നിന്നിൽ നിന്ന് തെറ്റിപോയത് നിനക്ക് ബാധിക്കുകയുമില്ല' (അബൂദാവൂദ്).

(وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلاَ تَقُلْ لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا وَكَذَا وَلَكِنْ قُلْ قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَان) (رواه مسلم (القدر / 34) ، وابن ماجه (79) .

'ഞാൻ ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുമായിരുന്നുവെന്ന് നീ പറയരുത്. ന്നഅല്ലാഹു വിധിച്ചതും, അവൻ ഉദ്ദേശിച്ചതും അവൻ പ്രവർത്തിച്ചു' എന്നാണ് നീ പറയേണ്ടത്. കാരണം 'എങ്കിൽ' എന്ന വാക്ക് പിശാചിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിന് വാതിൽ തുറക്കലാണ്'. (മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ പ്രവർത്തന്നു:

'എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ഖദ്റ് മുഖേനയാണ് സംഭവിക്കുന്നത്, ദൗർബ്ബല്യവും, ഉൽസാഹവും വരെ' (മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ വേറെയും ഹദീസുകൾ കാണാം.

പ്പെ ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന് എത്ര ഘട്ടങ്ങളുണ്ട്?

ഉര്തരം ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന് നാല് ഘട്ടങ്ങളുണ്ട്. ഒന്നാം ഘട്ടം: എല്ലാത്തിനെയും ചൂഴ്ന്ന് നിൽക്കുന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിനെ സംബ ന്ധിച്ചുള്ള വിശ്വാസം, ആകാശഭൂമികളിൽ യാതൊന്നും തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഈ അറിവിൽ നിന്ന് വേറിട്ട് നിൽക്കില്ല. അല്ലാഹു മുഴുവൻ സൃഷ്ടികളെയും അവയെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് തന്നെ അവയുടെ ഉപജീവനത്തെ സംബന്ധിച്ചും, അവയുടെ അവധി, വാക്കുകൾ, പ്രവർത്തനങ്ങൾ, മുഴുവൻ ചലനങ്ങൾ, നിശ്ചലമായ അവസ്ഥകൾ, രഹസ്യം, പരസ്യം എന്നിവ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു, അവയിൽ ആരെല്ലാമാണ് സ്വർഗത്തിൽ, ആരെല്ലാമാണ് നരകത്തിൽ എന്നും അല്ലാഹു അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

രണ്ടാം ഘട്ടം: അല്ലാഹുവിന്റെ മുൻകടന്ന അറിവ് മുഖേന മുകളിൽ വിവരിച്ച മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും ഒരു ഫലകത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ പെട്ടതാണ് ഫലകത്തിലും, പേനയിലുമുള്ള വിശ്വാസം.

മൂന്നാം ഘട്ടം: എല്ലാം ഉൾകൊള്ളുന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ കഴിവിലും, തുറന്ന് വെച്ച അല്ലാഹു വിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിലുമുള്ള വിശ്വാസം. എന്താണ് ഉണ്ടായത്, എന്താണ് ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നത് എന്നതിൽ ഇവ രണ്ടും പരസ്പരം പൂരകങ്ങളാണ്, എന്നാൽ എന്താണ് ഉണ്ടാവാത്തത്, എന്താണ് ഉണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ പോകുന്നത് എന്നതിൽ ഇവ രണ്ടും പരസ്പരം അല്ലാഹു എന്താണോ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അത് അവന്റെ പൂരകങ്ങളല്ല. കഴിവിനാൽ ഉണ്ടാകുന്നു, അതിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അത്പോലെ അല്ലാഹു എന്താണോ ഉദ്ദേശിക്കാത്തത് അത് ഉണ്ടാവുന്നമില്ല. ഉണ്ടാവാത്തത് അല്ലാഹുവിന്റെ കഴിവ്കേട് കൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കാത്തത്കൊണ്ടാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلاَ فِي الأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا} (فاطر:44) ഭൂമിയിലുമുള്ള യാതൊന്നിനും അല്ലാഹുവെ 'ആകാശങ്ങളിലും തോൽപിക്കാനാവില്ല. തീർച്ചയായും അവൻ സർവ്വജ്ഞനും സർവ്വശക്തനുമാകുന്നു' (ഫാത്വിർ : 44). ആകാശഭൂമികളിലുള്ളതും, അതിനിടയിലുള്ളതുമായ ഘട്ടം: മുഴുവൻ സൃഷ്ടികളെയും സൃഷ്ടിച്ചതും, അവയുടെ ചലനങ്ങളെയും, അവസ്ഥയെയും സൃഷ്ടിച്ചതും നിശ്ചലമായ അല്ലാഹുണെന്ന് വിശ്വസിക്കുക. അവനല്ലാതെ ഒരു സൃഷ്ടാവോ, രക്ഷിതാവോ ഇല്ലതന്നെ.

140- അല്ലാഹുവിന്റെ മുൻകടന്ന അറിവെന്ന ഖദ്റിന്റെ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിനുള്ള രേഖ?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَالَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ } (الحشر:22)

'താനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനുമില്ലാത്തവനായ അല്ലാഹുവാണവൻ. അദൃശ്യവും ദൃശ്യവും അറിയുന്നവനാകുന്നു അവൻ' (ഹശ്ർ ; 22).

{ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا } (الطلاق:12)

'അല്ലാഹു ഏതു വസ്തുവെയും ചൂഴ്ന്ന് അറിയുന്നവനായിരിക്കുന്നു' (ത്വലാഖ്: 12)

'അദൃശ്യകാര്യങ്ങൾ അറിയുന്നവനായ (രക്ഷിതാവ്). ആകാശങ്ങളിലാകട്ടെ ഭൂമിയിലാ കട്ടെ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കമുള്ളതോ അതിനെക്കാൾ ചെറുതോ വലുതോ ആയ യാതൊന്നും അവനിൽ നിന്ന് മറഞ്ഞ് പോകുകയില്ല.' (സബഅ്: 3)

'അവന്റെ പക്കലാകുന്നു അദൃശ്യകാര്യത്തിന്റെ ഖജനാവുകൾ. അവനല്ലാതെ അവ അറിയുകയില്ല'(അൻആം : 59).

'എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്ന് നല്ലവണ്ണമറിയാം; തന്റെ ദൗത്യം എവിടെയാണ് ഏൽപിക്കേ ണ്ടതെന്ന്' (അൻആം : 124).

'തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്റെ മാർഗം വിട്ട് പിഴച്ച് പോയവരെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ. സൻമാർഗം പ്രാപിച്ചവരെപ്പറ്റിയും നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ' (നഹ്ൽ: 125).

'നന്ദികാണിക്കുന്നവരെപ്പറ്റി അറിയുന്നവനല്ലയോ?'(അൻആം: 53). അല്ലാഹുനല്ലവണ്ണം

'ലോകരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലുള്ളതിനെപ്പറ്റി അല്ലാഹു നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനല്ലയോ?' (അൻകബൂത്ത് : 10)

'ഞാനിതാ ഭൂമിയിൽ ഒരു ഖലീഫയെ നിയോഗിക്കാൻ പോകുകയാണ് എന്ന് നിന്റെ നാഥൻ മലക്കുകളോട് പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധിക്കുക). അവർ പറഞ്ഞു: അവിടെ കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുകയും രക്തം ചിന്തുകയും ചെയ്യുന്നവരെ യാണോ നീ നിയോഗിക്കുന്നത്? ഞങ്ങളാകട്ടെ നിന്റെ മഹത്വത്തെ പ്രകീർത്തിക്കുകയും, നിന്റെ പരിശുദ്ധിയെ വാഴ്ത്തുകയും

ചെയ്യുന്നവരല്ലോ. അവൻ (അല്ലാഹു) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ ത്തത് എനിക്കറിയാം.' (അൽ ബഖറ : 30)

എന്നാൽ ഒരു കാര്യം നിങ്ങൾ വെറുക്കുകയും (യഥാർത്ഥത്തിൽ) അത് നിങ്ങൾക്ക് ഗുണകരമായിരിക്കുകയും ചെയ്യാം. നിങ്ങളൊരു കാര്യം ഇഷ്ടപ്പെടുകയും (യഥാർത് ഥത്തിൽ) നിങ്ങൾക്കത് ദോഷകരമായിരി ക്കുകയും ചെയ്തെന്നും വരാം. അല്ലാഹു അറിയുന്നു. നിങ്ങൾ അറിയുന്നില്ല' (അൽബ ഖറ : 216).

സ്വഹീഹായ ഹദീസിൽ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്, ഒരാൾ പ്രവാചകൻപയുടെ അടുത്ത് വന്ന്കൊണ്ട് ചോദിക്കുകയുണ്ടായി: സ്വർഗീയ വാസികൾ ആരാണെന്നും, നരകവാസികൾ പ്രവാചകരെ, വേർതിരിച്ചറിയുമോ? തിരുമേനി ആരാണെന്നും അപ്പോൾ പറയുകയുണ്ടായി: ചോദിക്കുകയുണ്ടായി: പിന്നെ അതെ, അപ്പോൾ എന്തിനാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്? തിരുമേനിക്ക പറഞ്ഞു:

'എല്ലാവരും അവർ എന്തിനാണോ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത് അതിന് വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്, അല്ലെങ്കിൽ അവന് എളുപ്പമാക്കിയത് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

മുശ്രിക്കുകളുടെ കുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ച് പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

'അല്ലാഹു അവരെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അവർ ചെയ്യുന്നതിനെപ്പറ്റിയും അല്ലാഹുവിന് വ്യക്തമായി അറിയുന്നവനാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു സ്വർഗത്തിന്റെ അവകാശികളെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു, അവർ അവരുടെ പിതാക്കളുടെ മുതുകിലായിരിക്കെ, അതുപോലെ നരകത്തിനും അവകാശികളെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു അവർ അവരുടെ പിതാക്കളുടെ മുതുകിലായിരിക്കെ' (മുസ്ലിം). പ്രവാചകതിരുമേനി പറയുന്നു: (إِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ عَمَلَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فِيمَا يَبْدُو لِلنَّاسِ وَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ عَمَلَ أَهْلِ النَّارِ فِيمَا يَبْدُو لِلنَّاسِ وَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ ﴾ رواه البخاري (2898 ، 4207 ، 4207) ، ومسلم (الإيمان / 179)

'തീർച്ചയായും സ്വർഗത്തിലേക്കവനെ മനുഷ്യൻ എത്തിക്കുന്ന ഒരു എന്നാൽ പ്രവർത്തനം ജനങ്ങൾക്ക് തോന്നുന്നത് ചെയ്യും, നരകാവകാശിയാണെന്നാണ്, നരകത്തിലേക്ക് അതുപോലെ ഒരാൾ പ്രവേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം ചെയ്യുന്നതാണ്, പക്ഷേ ജനങ്ങൾക്ക് തോന്നുന്നത് അവൻ സ്വർഗവകാശിയാണെന്നാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

റസൂലുല്ലാഹി വീണ്ടും തുടരുന്നു:

(مَا مِنْكُمْ مِنْ نَفْسِ إِلاَّ وَقَدْ عُلِمَ مَنْزِلُهَا مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّه فَلِمَ نَعْمَلُ أَفَلاَ نَتَّكُلُ، قَالَ: لاَ اعْمَلُوا فَكُلَّ مُيَسَّرٌ لِمَا خُلِقَ لَهُ ثُمَّ قَرَأَ ﴿ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى وَصَدَّقَ بِالْخُسْنَى ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿ فَسَنُيَسِّرُهُ للْعُسْرَى﴾ بخاري ومسلم

സ്വർഗത്തിലാണോ, 'നിങ്ങളുടെ ഓരോരുത്തരുടെയും സ്ഥാനങ്ങൾ നരകത്തിലാണോ എന്ന് അല്ലാഹുവിന് വ്യക്തമായി അറിയുന്നതാണ്. ചോദിച്ചു: പ്രവാചകരെ, എങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്ക് അപ്പോൾ സ്വഹാബികൾ അതിൽ തവക്കുലാക്കി ജീവിച്ചു തിരുമേനി കൂടെ, അപ്പോൾ പറയുകയുണ്ടായി: ഇല്ല, നിങ്ങൾക്ക് വിധിച്ചിട്ടുള്ള മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും അതിന്റെ എളുപ്പ മാർഗത്തിലൂടെ നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുക. സൂറത്തുല്ലലിലെ അഞ്ച് മുതൽ പത്ത് വരെയുള്ള ആയത്ത് പാരായണം 'എന്നാൽ ഏതൊരാൾ ദാനം നൽകുകയും, സത്യപ്പെടുത്തുകയും പാലിക്കുകയും ഏറ്റവും ഉത്തമമായതിനെ ചെയ്തുവോ അവന്നു നാം ഏറ്റവും എളുപ്പമായതിലേക്ക് സൗകര്യപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ ആർ പിശുക്കു നടിക്കുകയും, പര്യാപ്തത കാണിക്കുകയും, ഡിതാം ഏറ്റവും ഉത്തമമായതിനെ നിഷേധിച്ചു തള്ളുകയും ചെയ്തുവോ അവന്നു നാം ഏറ്റവും ഞെരുക്കമുള്ളതിലേക്ക് സൗകര്യമൊരുക്കി കൊടുക്കുന്നതാണ്' (ലൈൽ: 5–10). (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ വേറെയും ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നാതണ്.

141- ഖദ്റിലെ വിശ്വാസത്തിലെ രണ്ടാം ഘടകമായ ഖദ്റുകൾ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതിനുള്ള തെളിവുകൾ പറയുക?

ഉര്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ } (يس:12)

'എല്ലാകാര്യങ്ങളും വൃക്തമായ ഒരു രേഖയിൽ നാം നിജപ്പെടുത്തി വെച്ചിരിക്കുന്നു' (യാസീൻ:12).

{ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ } (الحج: 70)

'തീർച്ചയായും അത് ഒരു രേഖയിലുണ്ട്' (ഹജ്ജ്:70).

'അവൻ പറഞ്ഞു: അപ്പോൾ മുൻ തലമുറകളുടെ അവസ്ഥയെന്താണ് ? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അവരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അറിവ് എന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ ഒരു രേഖയിലുണ്ട്. എന്റെ രക്ഷിതാവ് പിഴച്ച് പോകുകയില്ല. അവൻ മറന്നു പോകുകയുമില്ല' (ത്വാഹാ: 51 –52).

അവന്റെ അറിവനുസരിച്ചല്ലാതെ ഒരു സ്ത്രീയും ഗർഭം ധരിക്കുന്നില്ല, പ്രസവിക്കു ന്നുമില്ല. ഒരു ദീർഘായുസ്സ് നൽകപ്പെട്ട ആൾക്കും ആയുസ്സ് നീട്ടികൊടുക്കപ്പെടുന്നതോ അയാളുടെ ആയുസ്സിൽ കുറവ് വരുത്തപ്പെടുന്നതോ ഒരു രേഖയിൽ ഉള്ളത് അനുസരിച്ചല്ലാതെ നടക്കുന്നില്ല. തീർച്ചയായും അത് അല്ലാഹുവിന് എളുപ്പമുള്ളതാകുന്നു' (ഫാത്വിർ :11).

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

'നിങ്ങളിൽ നിന്നും ഒരാളും തന്നെ, ശ്വസിക്കുന്ന മനുഷ്യരിൽ ഒരാളും തന്നെ അവരുടെ സ്ഥാനം സ്വർഗത്തിലോ നരകത്തിലോ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടാത്തതായി ഇല്ല, അതുപോലെ അവൻ സൗഭാഗ്യവാനോ, ദൗർഭാഗ്യവാനോ ആയി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടാതെ നിങ്ങളിൽ ഒരാളും തന്നെയില്ല' (മുസ്ലിം).

പ്രവാചകൻ യുടെ അടുത്ത് സുറാഖത്തുബ്നുമാലിക്(റ) വന്ന് ചോദിക്കുകയുണ്ടായി:

(يَا رَسُولَ اللَّه بَيِّنْ لَنَا دِينَنَا كَأَنَا خُلِقْنَا الْآنَ فِيمَا الْعَمَلُ الْيُوْمَ أَفِيمَا جَفَّتْ بِهِ الأَقْلاَمُ وَجَرَتْ بِهِ الْمَقَادِيرُ أَمْ فِيمَا نَسْتَقْبِلُ قَالَ: لاَ بَلْ فِيمَا جَفَّتْ بِهِ الأَقْلاَمُ وَجَرَتْ بِهِ الْمَقَادِيرُ، قَالَ: فَفِيمَ الْعَمَلُ قَالَ: اعْمَلُوا فَكُلِّ مُيَسَّرٌ وفي رواية: كُلُّ عَامِلِ مُيَسَّرٌ لِعَمَلِهِ) رواه مسلم (القدر / 8). 'പ്രവാചകരെ, ഞങ്ങൾക്ക് ഞങ്ങളുടെ ദീൻ പഠിപ്പിച്ച് തന്നാലും, ഞങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്പോലെയാണ്, ഇന്നേ ദിവസം എന്താണ് വിധികൾ ചെയ്യേണ്ടത്, പേനകളുടെ മഷി ഉണങ്ങുകയും, ചെയ്തതോ, ചെയ്യുന്ന രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുകയും അതോ ഞങ്ങൾ ആണോ രേഖപ്പെടുത്തുന്നത്? അപ്പോൾ തിരുമേനിപ കാര്യങ്ങൾ ഉണങ്ങിയതും, പറയുകയുണ്ടായി: ്അല്ല, പേനയുടെ ഖദ്റ് മഷി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതുമാണ്' വീണ്ടും പിന്നെ അപ്പോൾ ചോദിച്ചു: തിരുമേനിപ എന്തിനാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്? പറയുകയുണ്ടായി: ണ്ഡനിങ്ങൾ മാർഗത്തിലടെയും അതിന് എല്ലാ എളുപ്പ വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുക, റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത്: പ്രവർത്തിക്കുന്ന മറ്റൊരു എല്ലാവർക്കും അവരുടെ പ്രവർത്തനത്തിലേക്ക് എളുപ്പം നൽകുന്നു². (മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ വേറെയും ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ്.

142- ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഖദ്റിൽ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങളാണ് ഉൾകൊള്ളുന്നത്?

ഉരന്റരംഃ ഖദ്റിന്റെ അഞ്ച് കാര്യങ്ങളാണ് ഇതിൽ ഉൾകൊള്ളുന്നത്. ഇതെല്ലാം തന്നെ ഖദ്റിന്റെ ഭാഗമായ അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിൽ ഉൾകൊള്ളുന്നതാണ് താനും.

ഒന്ന്: ആകാശഭൂമികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്റെ അമ്പതിനായിരം വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് പേനയെ സൃഷ്ടിച്ച സന്ദർഭത്തിൽ അല്ലാഹു എല്ലാം രേഖപ്പെടുത്തി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതാണ് (التقدير الأزلى) ഖദ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനം.

രണ്ട്: അല്ലാഹു നമ്മിൽ നിന്നും കരാർ സ്വീകരിച്ച സന്ദർഭത്തിൽ:

"(അവൻ ചോദിച്ചു:) ഞാൻ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവല്ലയോ?' (അഅ്റാഫ്: 172)

രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ആയുസ്കാല ഖദർ.

മൂന്ന്: ഗർഭാശയ്ത്തിൽ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന് ആത്മാവ് നൽകിയ വേളയിൽ രേഖപ്പെടുത്ത പ്പെട്ട ആയുസ്കാല ഖദ്ര്.

നാല്: ലൈലത്തുൽ ഖദ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട വാർഷത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ഖദ്റ്..

അഞ്ച്: ഓരോ ദിവസത്തിലും സംഭവിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ഖദ്റ്. ഇത് എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് തന്നെ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഖദ്റാകുന്നു.

التقدير الأزلي) ക്ക് തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَة فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي أَنْفُسِكُمْ إِلاَّ فِي كِتَابِ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا } (الحديد: 22).

'ഭൂമിയിലോ നിങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളിൽ തന്നെയോ യാതൊരു ആപത്തും ബാധി ക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല; അതിനെ നാം ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് മുമ്പ് തന്നെ ഒരു രേഖയിൽ ഉൾപെട്ടുകഴിഞ്ഞതായിട്ടല്ലാതെ. തീർച്ചയായും അത് അല്ലാഹുവെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം എളുപ്പമുള്ളതാകുന്നു' (ഹദീദ് :22). പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(كَتَبَ اللَّهُ مَقَادِيرَ الْخَلاَئِقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بِخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ قَالَ وَعَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ) رواه مسلم (القدر / 16) ، وأحمد (2 / 169) ، والترمذي (2156) .

'ആകാശ ഭൂമികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് അൻപതിനായിരം വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് അല്ലാഹു സൃഷ്ടികളുടെ ഖദ്റുകൾ എല്ലാം രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, അവന്റെ സിംഹാസനം വെള്ളത്തിന് മുകളിലാകുന്നു' (മുസ്ലിം, അഹ്മദ്).

പ്രവാചകൻ ്ക് വീണ്ടും പറയുന്നു:

(إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ فَقَالَ: لَهُ اكْتُبْ قَالَ: رَبِّ وَمَاذَا أَكْتُبُ قَالَ: اكْتُب مَقَادِيرَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ) صحيح رواه أحمد (5 / 317) ، وأبو داود (4700) ، والترمذي (2155) ، وابن أبي عاصم (102 ، 103 ، قُومَ السَّاعَةُ) صحيح رواه أحمد (5 / 317) ، وأبو داود (4700) ، والترمذي : هذا حديث غريب من هذا الوجه ، وسكت عنه أبو داود ، وقد صححه الشيخ الألباني .

'ആദ്യമായി അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചത് പേനയാണ്, എന്നിട്ട് അതിനോട് പറയുകയുണ്ടായി: നീ എഴുതുക. അപ്പോൾ പേന ചോദിച്ചു: ഞാനെന്താണ് എഴുതേണ്ടത്? അല്ലാഹു പറയുന്നു: അവസാന നാൾ വരെയുള്ള മുഴുവൻ സൃഷ്ടികളുടെയും ഖദ്റ് നീ എഴുതുക' (അഹ്മദ്, സ്വഹീഹായ ഹദീസ്). തിരുമേനി അബൂഹുറയ്റ പിനോട് പറയുന്നത് നോക്കുക:

(يا أبا هريرة جَفَّ الْقَلَمُ بمَا هُوَ كَائنٌ ﴾ رواه البخاري (5076) .

'അല്ലയോ അബൂഹുറ്റൈ ഉണ്ടാകേണ്ട മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളുടെയും ഖദ്റ് രേഖപ്പെടുത്തി പേന ഉണങ്ങിയിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി)

144- ആയുസ്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട التقدير العمري ക്ക് തെളിവ് പറയുക?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۚ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا }

'നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ആദം സന്തതികളിൽ നിന്ന്, അവരുടെ മുതുകുകളിൽ നിന്ന് അവ രുടെ സന്താനങ്ങളെ പുറത്ത് കൊണ്ട് വരികയും, അവരുടെ കാര്യത്തിൽ അവരെ തന്നെ അവൻ സാക്ഷി നിർത്തുകയും ചെയ്ത (ഓർക്കുക.) (അവൻ ചോദിച്ചു:) സന്ദർഭം ഞാൻ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവല്ലയോ? അവർ പറഞ്ഞു: അതെ, ഞങ്ങൾ സാക്ഷ്യം വാഹിച്ചിരിക്കുന്നു' (അഅ്റാഫ്:172).

ഇസ്ഹാഖ്ബ്നു റാഹവൈഹി ഇങ്ങനെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തതായി നമുക്ക് കാണാം:

« أن رجلا قال : يا رسول الله ، أتبتدأ الأعمال أم قد مضى القضاء ؟ فقال : " إن الله تعالى لما أخرج ذرية آدم من ظهره أشهدهم على أنفسهم ثم أفاض بهم في كفيه فقال : هؤلاء للجنة وهؤلاء للنار ، فأهل الجنة ميسرون لعمل أهل النار » (ضعيف) رواه البيهقي في الأسماء والصفات (ميسرون لعمل أهل النار » (ضعيف) رواه البيهقي في الأسماء والصفات (326) ، ورواه أيضا الطبري في تفسيره (9 / 80 ، 31) قال الحافظ في المطالب : حديث غريب ، وعلق عليه الأعظمي بقوله : أخرجه المزار أيضا ، قال البوصيري : رواه إسحاق والمزار بسند ضعيف (1 / 89)

തിരുമേനിയുടെ അടുത്ത് വന്ന് കൊണ്ട് പറഞ്ഞു: അല്ലയോ നങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതില്ലേ, അതോ പ്രവാചകരെ, പ്രവർത്ത ഖളാഅ് കഴിഞ്ഞ്പോയോ? പറയുകയുണ്ടായി: 'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു മനുഷ്യരെ മുതുകളിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ട് വന്നപ്പോൾ സ്വന്തത്തിനെതിരായി തന്നെ സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്, പിന്നെ തന്റെ രണ്ട് മുൻകയ്യിൽ അവരെ ഒഴുക്കി, എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു: ഇവർ സ്വർഗത്തിലേക്കും, സ്വർഗീയവാസികൾക്ക് ഇവർ നരകത്തിലേക്കുമാണ്. സ്വർഗത്തിലേക്കെത്തിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം ചെയ്യുവാൻ എളുപ്പം നരകാവകാശികൾക്ക് നൽകുന്നു, നരകത്തിലേക്കെത്തിക്കുന്ന പ്രവർത്തനത്തിനും എളുപ്പം നൽകുന്നതാണ്' (ദുർബലമായ ഹദീസാണ് ഇത്).

ഇമാം മാലികിന്റെ മുവത്വയിൽ കാണാം:

عَنْ مُسْلِمٍ بْنِ يَسَارِ الْجُهَنِيِّ أَنَّ عُمَرَ ابْنَ الْخَطَّابِ سُئِلَ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ: ﴿ وَإِذْ أَخُذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ فَلُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدُنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقَيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدُنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقَيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴾ (الأعراف: 172) فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ آدَمَ ثُمَّ مُسَحَ ظَهْرَهُ بَيمينه فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ آدَمَ ثُمَّ مَسَحَ ظَهْرَهُ فَاسْتَخْرَجَ مَنْهُ فَالْاَ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ آدَمَ ثُمَّ مَسَحَ ظَهْرَهُ فَاسْتَخْرَجَ مَنْهُ فَقَالَ: خَلَقْتُ هَوُلاَء لِلْجَنَّةِ وَبِعَمَلِ أَهْلِ الْبَارِ وَبِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ يَعْمَلُونَ ﴾ (واه أحمد (1 / 44 ، 45) ، وأبو داود ﴿ ذُرِيَّةً فَقَالَ: خَلَقْتُ هَوُلاَء لِلنَّارِ وَبِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ يَعْمَلُونَ ﴾ (والسنة لابن أبي عاصم (196) ، والحرم (20 / 204) ، وقد وقد (307) ، والترمذي (3075) ، والخرو (2 / 208) ، والسنة لابن أبي عاصم (196) ، والحرم (20) ، والحرم (20) ، والمنة لابن أبي عاصم (201 ، 201) ، وقد

سكت عنه الإمام أبو داود ، وقال الترمذي : هذا حديث حسن وقد صححه الحاكم ووافقه الذهبي ، وقال الشيخ الألباني بعد أن ساق طرقه في الصحيحة (1623) : وجملة القول أن الحديث صحيح بل متواتر المعني كما سبق ، ا هـــ .

'ഉമർ ഖത്വാബ്---ര് വിനോട് താഴെ വരുന്ന ആയത്തിനെ സംബന്ധിച്ച് ചോദിക്കുകയുണ്ടായി:

'നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ആദം സന്തതികളിൽ നിന്ന്, അവരുടെ മുതുകുകളിൽ നിന്ന് അവരുടെ സന്താനങ്ങളെ പുറത്ത് കൊണ്ട് വരികയും, അവരുടെ കാര്യത്തിൽ അവരെ തന്നെ അവൻ സാക്ഷി നിർത്തുകയും ചെയ്ത സന്ദർഭം (ഓർക്കുക.) (അവൻ ചോദിച്ചു:) ഞാൻ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവല്ലയോ? അവർ പറഞ്ഞു: അതെ, ഞങ്ങൾ സാക്ഷ്യം വാഹിച്ചിരിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും ഇതിനെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധയില്ലാത്തവരായിരുന്നു. എന്ന് ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ ചെയ്തത്.)' നിങ്ങൾ പറഞ്ഞേക്കും എന്നതിനാലാണ് (അങ്ങനെ (അഅ്റാഫ്:172).

''അപ്പോൾ ഉമർ🕸 പറയുകയുണ്ടായി: പ്രവാചകനോട് ഈ ആയത്തിനെ ചോദിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ പറയുകയുണ്ടായി: **'ഉന്നതനും** പ്രതാപവാനുമായ അല്ലാഹു ആദമിനെ സൃഷ്ടിച്ചു, എന്നിട്ട് ആദമിന്റെ മുതുകിൽ തന്റെ വലത്കൈ കൊണ്ട് തടവിയിട്ട് കുറെ സന്താനങ്ങളെ പുറത്ത്കൊണ്ട് വന്നു, എന്നിട്ട് പറയുകയുണ്ടായി: ഇവരെ സ്വർഗത്തിന് വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചരിക്കുന്നത്, അങ്ങിനെ അവർ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതാണ്, പിന്നെ ആദമിന്റെ മുതുക് തടവി കുറച്ച് സന്താനങ്ങളെ പുറത്ത് കൊണ്ട് വന്നു, എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു: ഇവരെ നരകത്തിന് വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ അവർ നരകത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളും ചെയ്യുന്നതാണ്' (അഹ്മദ്, തിർമിദി, അബൂദാവൂദ്. സ്വഹീഹായ ഹദീസാണ്).

തിർമിദിയിൽ അബ്ദുല്ലാ ഇബ്നു അംറ്- വിന്റെ ഹദീസിൽ പറയുന്നു:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ قَالَ حَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهُ وَسَلَّمَ وَفِي يَدِهِ كَتَابَانَ فَقَالَ: وَتَدُرُونَ مَا هَذَانِ الْكَتَابَانَ فَقُلْنَا لاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِلاَّ أَنْ تُخْبِرَنَا فَقَالَ للَّذِي فِي يَدِهِ الْيُمْنَى هَذَا كَتَابٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ فِيهِ أَسْمَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَسْمَاءُ آبَائِهِمْ وَقَبَائِلِهِمْ ثُمَّ أُجْمِلَ عَلَى آخِرِهِمْ فَلاَ يُزَادُ فِيهِمْ وَلاَ يُنْقَصُ مِنْهُمْ أَبَدًا فَقَالَ: أَصْحَابُهُ فَفِيمَ الْعَمَلُ يَا رَسُولَ وَقَبَائِلِهِمْ وَلاَ يُنْقَصُ مِنْهُمْ أَبَدًا فَقَالَ: أَصْحَابُهُ فَفِيمَ الْعَمَلُ يَا رَسُولَ وَقَارِبُوا فَإِنْ صَاحِبَ الْجَنَّةِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ اللَّهِ صَلَّى اللَّه وَإِنْ عَملَ أَيَّ عَملَ وَإِنْ عَملَ أَيْ وَاللَّهِ مِنْهُ فَقَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه وَإِنْ عَملَ وَإِنْ عَملَ أَيَّ عَملٍ وَإِنْ عَملَ أَيَّ عَملَ وَإِنْ صَاحِبَ النَّارِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ وَإِنْ عَملَ أَيَّ عَملَ ثُمَّ قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه صَلَى اللَّه وَإِنْ عَملَ وَإِنْ صَاحِبَ النَّارِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ وَإِنْ عَملَ أَيَّ عَملٍ ثُمَّ قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه صَلَى اللَّه صَلَى اللَّه صَلَى اللَّه مَا لُونَ عَملَ وَإِنْ صَاحِبَ النَّارِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ وَإِنْ عَملَ أَيَّ عَملٍ ثُمُ قَالَ: رَسُولُ اللَّهُ صَلَى اللَّه

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيَدَيْهِ فَنَبَذَهُمَا ثُمَّ قَالَ فَرَغَ رَبُّكُمْ مِنَ الْعَبَادِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ قَالَ أَبَمُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ ابْنِ عُمَرَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ) (حسن) رواه أحمد (2/167)، والترمذي (2141) وقلي الْبَابِ في الصحيحة (وقال: هذا حديث حسن صحح غريب، وقال الشيخ شاكر: إسناده صحيح، وقد حسن إسناده الشيخ الألباني في الصحيحة (848)

'ഒരിക്കൽ പ്രവാചകൻ അങ്ങളിലേക്ക് വന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽ രണ്ട് രേഖകളു ണ്ടായിരുന്നു, അപ്പോൾ തിരുമേനിപ ചോദിച്ചു: ഈ രണ്ട് കിതാബുകൾ എന്താണെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയുമോ? അപ്പോൾ തന്നാലല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്കറിയില്ല, പറഞ്ഞു: താങ്കൾ ഞങ്ങൾക്കറിയിച്ച് റസൂലേ, പറഞ്ഞു: അപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹ് വലത് `എന്റെ കിതാബ് ലോകരക്ഷിതാവിൽ നിന്നുള്ളതാണ്, അതിൽ കയ്യിലുള്ള സ്വർഗീയവാസികളുടെ പേരും, അവരുടെ പിതാക്കളുടെ പേരും, അവരുടെ ഗോത്രങ്ങളുടെ പേരുമാണ്. ഇത് പൂർണമാണ് ഇതിലേക്ക് ആരെയും ഇനി ചേർക്കുകയില്ല, ആരെയും വിട്ട് കളയുകയുമില്ല'. പിന്നെ തന്റെ ഇടത് കയ്യിലുള്ള രേഖയെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞു: 'എന്റെ ഈ ഇടത് കയ്യിലുള്ള കിതാബ് ലോകരക്ഷിതാവിൽ നിന്നുള്ളതാണ്, അതിൽ നരകവാസികളുടെ അവരുടെ പിതാക്കളുടെ പേരും, അവരുടെ പേരുമാണ്. ഇത് പൂർണമാണ് ഇതിലേക്ക് ആരെയും ഇനി ചേർക്കുകയില്ല, കളയുകയുമില്ല.' വിട്ട് അപ്പോൾ സഹാബികൾ അവൻ കാര്യത്തിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചുവെങ്കിൽ പ്രവാചകരെ, പ്രവർത്തിക്കുന്നത്? പിന്നെയെന്തിനാണ് അപ്പോൾ തിരുമേനി 'നിങ്ങൾ ശരിയാക്കുകയും, പറയുകയുണ്ടായി: പ്രവർത്തനം സ്വർഗവാസിക്ക് നേരെയാക്കുകയും ചെയ്യുക, അവന്റെ അവസാനം സൂർഗം നേടുന്ന പ്രവർത്തനം ചെയ്യുവാനുള്ള അവസരം നൽകി മരിപ്പിക്കുന്നതാണ്, അവന്റെ മുൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്ത് നരകവാസിക്ക് തന്നെയാണെങ്കിലും ശരി, നരകത്തിൽ അതുപോലെ ചെയ്ത്കൊണ്ട് പ്രവേശിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം അവന്റെ ജീവിതം അവസാനിക്കുന്നതാണ്, അതിന് മുമ്പ് അവൻ എന്ത് ചെയ്താലും ശരി'. പിന്നെ റസൂലുല്ലാഹ് 🕮 തന്റെ രണ്ട് കൈകളും പരസ്പരം ഉരച്ച്കൊണ്ട് 'നിങ്ങളുടെ പറയുകയുണ്ടായി: രക്ഷിതാവ് സൃഷ്ടികളിൽ നിന്നും സ്വർഗത്തിലും, വിരമിച്ചിരിക്കുന്നു. വിഭാഗം വിഭാഗം ഒരു നരകത്തിലുമാണ്' (ഹസനായ ഹദീസാണ്, തിർമിദി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്).

14.5- ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന് ആത്മാവ് ഊതുന്ന വേളയിൽ ആയുസ്കാല ഖദ്റ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്? *ഉര*തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلاَ تُزَكُّوا أَنْفُسْكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى}

'നിങ്ങളെ ഭൂമിയിൽ നിന്ന് സൃഷ്ടിച്ചുണ്ടാക്കിയ സന്ദർഭത്തിലും, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ഉമ്മമാരുടെ വയറുകളിൽ ഗർഭസ്ഥശിശുക്കളായിരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിലും അവനാകുന്നു നിങ്ങളെ പറ്റി കൂടുതൽ അറിവുള്ളവൻ. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ആത്മ പ്രശംസ നടത്താതിരിക്കുക. അവനാകുന്നു സൂക്ഷ്മത പാലിച്ചവരെപ്പറ്റി നന്നായി അറിയുന്നവൻ' (നജ്മ്: 32).

عَنْ عَبْد اللَّه قَالَ حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّه صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ وَهُوَ الصَّادَقُ الْمُصْدُوقُ إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ فِي ذَلِكَ عَلَقَةً مَثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يَكُونُ فِي ذَلِكَ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يُرْسَلُ فِي نَلْكَ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يُرْسَلُ الْمَلَكُ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلَمَات بِكَثْب رِزْقِهِ وَأَجَلِه وَعَمَله وَشَقِيٌّ أَوْ سَعِيدٌ فَوَالَّذِي لاَ إِلَهَ عَيْرُهُ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّة حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذَرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ عَمْلُ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذَرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكَتَابُ فَيَعْمَلُ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذَرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكَتَابُ فَيَعْمَلُ عَمْلُ اللَّهُ لِلَا النَّارِ عَلَى النَّارِ فَيَدْخُلُهَا وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بَعْمَل أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذَرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَمَلُ الْعَلِينَةُ لَوْمَالُ بَعْمَلُ أَهْلِ النَّارِ فَيَعْمَلُ بَعْمَلُ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذَرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَمَلُ الْمُعْمَلُ أَهْلِ النَّارِ عَلَى الْمَالُ أَهْلِ النَّارِ فَيَعْمَلُ بَعْمَلُ أَهْلِ النَّارِ عَلَى عَلَى الْعَدِولَ اللَّهُ الْمُقَلِّ أَوْلُ النَّارِ فَيَعْمَلُ بَعْمَلُ أَهُلُ الْمَارِ القَدر / 1) .

അബ്ബുല്ലാഹ് ഇബ്നുമസ്ഊദ് (🖓))വിൽ നിന്ന് നിവേദനം: പറഞ്ഞു: സതൃസന്ധനും വിശ്വസ്ഥനുമായ പ്രവാചകൻ(ﷺ) ഞങ്ങളോട് അരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നു: ണ്ഡനിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരുടെയും നാൽപത് ദിവസം തന്റെ മാതാവിന്റെ വയറ്റിൽ രേതസ്കണമായി ശേഖരിക്കപ്പെടുന്നു. പിന്നീട് അത്ര തന്നെ കാലം രക്തക്കട്ടയായും, പിന്നീട് അത്ര തന്നെ കാലം മാംസക്കട്ടയായും! പിന്നീട് അതിലേക്ക് ഒരു മലക്ക് നിയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. അത്, അതിൽ ജീവചൈതന്യം ഊതുന്നു. അത് കാര്യങ്ങൾക്ക് കൽപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ജീവിതാവധി, പ്രവർത്തനം, ഭാഗ്യവാനോ നിർഭാഗ്യവാനോ തുടങ്ങിയവ രേഖപ്പെടുത്തലാണത്. അല്ലാഹുവാണ് സത്യം! അവനല്ലാതെ ഇലാഹുമില്ല. നിങ്ങളിലൊരാൾ സ്വർഗാവകാശിയുടെ പ്രവർത്തനം ചെയ്യും. അങ്ങിനെ അവനും സ്വർഗത്തിനുമിടക്ക് ഒരു മുഴമേ അകലമുള്ളുവെന്ന വരും. അപ്പോൾ വിധി അവനെ മുൻകടക്കും. അവൻ അവസ്ഥ നരകാവകാശിയുടെ കർമങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കും. അങ്ങിനെ അതിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്യും. നിങ്ങളിലൊരുത്തൻ നരകാവകാശിയുടെ പ്രവർത്തന രീതി പിന്തുടരും. അങ്ങിനെ അവ നും നരകത്തിനുമിടക്കുള്ള ദൂരം ഒരു മുഴം വരെയാകും. അപ്പോൾ വിധി അവനെ മറികടക്കും.

അങ്ങിനെ അവൻ സ്വർഗാവകാശിയുടെ കർമങ്ങൾ ആചരിക്കും. അതുവഴി അതിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്യും' (ബുഖാരി. മുസ്ലിം).

146- ലൈലത്തുൽ ഖദ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന (تقدير الحولي) ക്കുള്ള തെളിവ് പറയുക?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرِ حَكِيمٍ * أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا } (الدخان:4-5)

'ആ രാത്രിയിൽ യുക്തിപൂർണ്ണമായ ഓര്റാ് കാര്യ്വുറ് വേർതിരിച്ചു വിവരിക്കപ്പെടുന്നു. അതെ, നമ്മുടെ പക്കൽ നിന്നുള്ള കൽപന' (ദുഖാൻ:4–5).

وقال إبن عباس – رضي الله عنهما – : يكتب من ام الكتاب في ليلة القدر ما يكون في السنة من موت أو حياة ورزق ومطر حتى الحجاج يقال: يحج فلان ويحج فلان.

ഇബ്നു അബ്ബാസ് പറഞ്ഞു: ഒരു വർഷത്തേക്കുള്ള മരണം, ജനനം, ഉപജീവനം, മഴ, ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നവരുടെ കണക്ക് തുടങ്ങിയ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു, അ ങ്ങിനെ പറയും: ഇന്ന വ്യക്തി ഹജ്ജ് ചെയ്യും, ഇന്ന വ്യക്തി ഹജ്ജ് ചെയ്യും പോലെയു ള്ളത് മുഴുവനും ഖദ്ര് ലൈലത്തുൽ ഖദ്റ് ദിവസത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ഇത്പോലെ ഹസൻ, സഊദ്ബ്നു ജുബൈർ, മുഖാതിൽ, അബൂ അബ്ദുർറഹമാനു സുലമി എന്നിവരും പറഞ്ഞതായി കാണാവുന്നതാണ്.

147- ഓരോ ദിവസത്തിലുമുള്ള (التقدير اليومي) ഖദ്റിനുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ كُلَّ يَوْمُ هُوَ فَي شَأْنَ }(الرحمن:29)

'എല്ലാ ദിവസവും അവൻ കാര്യനിർവഹണത്തിലാകുന്നു.' (റഹ്മാൻ: 29) ഇമാം ഹാഖിം സ്വഹീഹായി ഉദ്ദരിക്കുന്നു:

قال ابن عباس رضي الله عنهما : إن مما خلق الله تعالى لوحا محفوظا من درة بيضاء ، دفتاه من ياقوتة حمراء قلمه نور وكتابه نور ينظر فيه كل يوم ثلاثمائة وستين نظرة أو مرة ، ففي كل نظرة منها يخلق ويرزق ويحيي ويميت ويعز ويذل ، ويفعل ما يشاء ، فذلك قوله تعالى : { كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنِ } (الرحمن:29)

'ഇബ്നു അബ്ബാസ്ക്കവിൽ നിന്ന്: അല്ലാഹു വെളുത്ത വലിയ മുത്തിൽ നിന്ന് സുരക്ഷിത ഫലകമായ ലൗഹുൽ മഹ്ഫൂളിനെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ, അതിന്റെ ചട്ട ചുവന്ന പവിഴമാണ്, അതിന്റെ പേന പ്രകാശമാണ്, അതിന്റെ എഴുത്ത് പ്രകാശമാണ്, അല്ലാഹു അതിൽ ഓരോ ദിവസവും 360 നോട്ടം നോക്കുന്നു, അല്ലെങ്കിൽ അത്രയും പ്രാവശ്യം നോക്കുന്നു, അതിലുള്ള നോട്ടത്തിലും സൃഷ്ടിക്കുകയും, ഭക്ഷണം നൽകുകയും, എല്ലാ ജീവിപ്പിക്കുകയും, മരിപ്പിക്കുകയും, നൽകുകയും, പ്രതാപം നൽകുകയും, അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതാണ് അല്ലാഹു പറയുന്നത്: 'എല്ലാ ദിവസവും കാര്യനിർവഹണത്തിലാകുന്നു.' (റഹ്മാൻ: 29) ഇതെല്ലാം തന്നെ അല്ലാഹു പേനയോട് ലൗഹിൽ മഹ്ഫൂളിൽ എഴുതുവാൻ കൽപിച്ച തഖ്ദീറുൽ അസ്ലിക്കുള്ള വിശദീകരണമാണ്. ഇത്കൊണ്ടാണ് ഇബ്നു ഉമറും ഇബ്നു അബ്ബാസും ഈ ആയത്തിനെ ഇപ്രകാരം വിശദീകരിച്ചത്.

{ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ } (الجاثية:29)

'തീർച്ചയായും നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെല്ലാം നാം എഴുതിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു' (ജാഥിയഃ29).

كل ذلك صادر عن علم الله الذي هو صفته—تبارك وتعالى) (صحيح) رواه الحاكم (2 / 454) ، وابن جرير (25 / 95) ، وابن جرير (25 / 95) وقال الحاكم : هذا حديث صحيح الإسناد ولم يخرجاه ووافقه الذهبي .

'ഇതെല്ലാം തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിൽ നിന്നുള്ളതും, ഉന്നതനായ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണത്തിൽ പെട്ടതുമാകുന്നു'.

148- സൗഭാഗ്യവും, ദൗർഭാഗ്യവുമുൾകൊള്ളുന്ന ഖദ്റ് മുൻകടന്നതിൽ ഉൾകൊള്ളുന്ന കാര്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്?

ഉര്തരം ഖദ്റ് മുൻകടന്നുവെന്നത് കൊണ്ട് പ്രവർത്തനത്തെ അത് തടയുകയോ, ഖദ്റിൽ ഭരമേൽപിച്ച്കൊണ്ടിരിക്കുവാനോ പാടില്ലായെന്ന് മുൻകഴിഞ്ഞ മുഴുവൻ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളും, മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാരുടെയും ചര്യകളും യോചിച്ചിരിക്കുന്നു. മറിച്ച് സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യു വനാനായി അങ്ങയറ്റത്തെ പരിശ്രമവും, പ്രവർത്തനോൽ സുകതയും, അതൃഗ്രഹവും അനി വാര്യമാകുന്നു. ഇത്കൊണ്ടാണ് പ്രവാചകൻ മുൻകടന്ന ഖദ്റിനെ സംബന്ധിച്ചും, പേനയുടെ മഷി ഉണങ്ങിയതിനെ സംബന്ധിച്ചും അനുചരന്മാരെ അറിയിച്ചപ്പോൾ അവർ ചോദിച്ചു: എങ്കിൽ എന്തിനാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്, ആ ഖദ്റിൽ ഭരമേൽപിച്ചിരുന്നാൽ പോരേ? അപ്പോൾ തിരുമേനി ഇങ്ങനെ പറയുകയുണ്ടായി: അങ്ങനെയല്ല, നിങ്ങൾ എല്ലാ

എളുപ്പമാർഗങ്ങളിലൂടെയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുക' എന്നിട്ട് താഴെവരുന്ന ആയത്ത് പാരായ ണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

{ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى } (الليل:5)

'എന്നാൽ ഏതൊരാൾ ദാനം നൽകുകയും, സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുകയും ചെയ്തുവോ അവന്നു നാം ഏറ്റവും എളുപ്പമായതിലേക്ക് സൗകര്യപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുന്നതാണ്'.

അല്ലാഹു എല്ലാത്തിനും വിധികൾ നിർണ്ണയിക്കുകയും, അതിനെല്ലാം തന്നെ ജീവിതത്തിനും, കാരണങ്ങൾ ഒരുക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പുനരുദ്ധാനത്തിനും ചില കാരണങ്ങൾ നിർണ്ണയിച്ച അല്ലാഹു എത്രയോ യുക്തിമാനാകുന്നു. ഇഹലോകത്തും, പരലോകത്തും ഓരോ കാര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടികൾക്കും അവയെ സൃഷ്ടിച്ചതിന് വേണ്ടിയുള്ള എളുപ്പ മാർഗം നൽകിയിരിക്കുന്നു. മാർഗങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻ ഒരുക്കപ്പെട്ടതും, എളുപ്പമുള്ളതുമാണ്. തന്റെ പരലോക ജീവിതത്തിന്റെ കുടികൊള്ളുന്നത് അതിലേക്കെത്തിക്കുന്ന കാരണങ്ങളാൽ ബന്ധിതമാണെന്ന് മനുഷ്യൻ മനസിലാക്കി കഴിഞ്ഞാൽ കരഗതമാക്കുവാനായി അവൻ പരമാവധി പരിശ്രമിക്കുകയും, അത് നിർകജഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്, അതുപോലെ തന്നെയാണ് ഉപജീവനവും, ഇഹലോക സുഖവും അതിലേക്കെത്തിക്കുന്ന കാരണങ്ങളാൽ ബന്ധിതമാണ്. ഇത്കൊണ്ടാണ് സ്വഹാബികൾ ഖദ്റിന്റെ ഹദീസുകൾ കേട്ടപ്പോൾ വളരെ വ്യക്തമായ രൂപത്തിൽ അനിനെ സംബന്ധിച്ച് മനസിലാക്കുകയും, ഇതുവരെ പരിശ്രമിച്ചതിനേക്കാൾ ഒന്നുകൂടി ഞാൻ പരിശ്രമിക്കുമെന്ന് ഓരോ വ്യക്തികളും പറയുവാൻ കാരണവും. പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(احْرَصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعَنْ باللَّه وَلاَ تَعْجَزْ) رواه مسلم (القدر / 34) ، وابن ماجه (79)

'നിനക്ക് ഉപകാരമുള്ള കാര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നീ പരിശ്രമിക്കുകയും, അല്ലാഹുവിനോട് സഹായം ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുക. നീ അശക്തനാവരുത്' (മുസ്ലിം).

الكلم تَبَارَكُ وَتَعَالَى شَيْئًا، قَالَ: إِنَّهَا مِنْ قَدَرِ اللَّهِ تَبَارَكُ وَتَعَالَى) (حسن) رواه أحمد (3 / 421) ، والترمذي (2065) ، وابن ماجه (3437) قال الإمام الترمذي : هذا حديث حسن صحيح ، ورواه الحاكم (4 / 199) من حديث حكيم بن حزام وقال : هذا حديث صحيح الإسناد ولم يخرجاه ووافقه الذهبي . ورواه أيضا ابن حبان بإسناد حسن من حديث كعب بن مالك ، وقد ساق الشيخ الألباني عدة طرق ومرويات للحديث ، ثم قال : وبالجملة فأرجو أن يصل الحديث إلى مرتبة الحسن ، ا هـ . (مشكلة الفقر ح 11) .

`എന്നാൽ നാം രോഗത്തിന് മരുന്ന് കഴിക്കുകയും, മന്ത്രിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും, സംരക്ഷണം തേടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ, ഇവയെല്ലാം തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്റിനെ തടുക്കുമോ? അപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹ് പറയുകയുണ്ടായി: അതും അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്റിൽ പെട്ടതാകുന്നു' (അഹ്മദ്, തിർമിദി...) അതായത് അല്ലാഹു നന്മയും, അതിന്റെ തിന്മയും, എല്ലാ കാരണങ്ങളെയും നിർണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം.

ഖദ്റിന്റെ മൂന്നാമത്തെ ഘട്ടമായ അല്ലാഹുവിന്റെ മശീഅത്തിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിന് എന്താണ് തെളിവ്?

ഉര്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുകയില്ല.' ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പക്ഷമല്ലാതെ 'അല്ലാഹു (ഇൻസാൻ :30).

'യാതൊരു കാര്യത്തെപ്പറ്റിയും നാളെ ഞാനത് തീർച്ചയായും ചെയ്യാം എന്ന് നീ പറഞ്ഞു പോകരുത്. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നവെങ്കിൽ (ചെയ്യാമെന്ന്) അല്ലാതെ' (അൽകഅ്ഫ്:23–24).

{ مَنْ يَشَأَ اللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ } (الأنعام: 39) ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു് വഴികേടിലാക്കും. താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അവൻ നേർമാർഗത്തിലാക്കുകയും ചെയ്യും' (അൻആം: 39).

നിങ്ങളെ അവൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ 'അല്ലാഹു സമുദായമാക്കുമായിരുന്നു

'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അവരെ(മനുഷ്യരെ)യെല്ലാം അവൻ ഒരേ സമുദായമാക്കുമായിരുന്നു' (ശൂറാ:8).

'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അവരുടെ നേരെ അവൻ ശിക്ഷാനടപടി സ്വീകരിക്കുമായിരുന്നു' (മുഹമ്മദ്:4).

'തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് തികച്ചും നടപ്പിലാക്കുന്നവനാകുന്നു' (ഹൂദ്:107).

{ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ } (يس:82)

'താൻ ഒരു കാര്യം ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അതിനോട് ഉണ്ടാകൂ എന്ന് പറയുക മാത്രമാകുന്നു അവന്റെ കാര്യം. അപ്പോഴതാ അതുണ്ടാകുന്നു' (യാസീൻ:82).

{ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ } (النحل:40)

'നാം ഒരു കാര്യം ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അത് സംബന്ധിച്ച നമ്മുടെ വചനം ഉണ്ടാകൂ എന്ന് അതിനോട് നാം പറയുക മാത്രമാകുന്നു. അപ്പോഴതാ അതുണ്ടാകുന്നു' (നഹ്ൽ: 40).

{ فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلإِسْلاَمِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا } (الأنعاه:125)

നേർവഴിയിലേക്ക് 'ഏതൊരാളെ നയിക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഇസ്ലാമിലേക്ക് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ അവൻ പിഴവിലാക്കാൻ അല്ലാഹു തുറന്നുകൊടുക്കുന്നതാണ്. ഏതൊരാളെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇടുങ്ങിയതും ഞെരുങ്ങിയതുമാക്കിത്തീർക്കുന്നതാണ്' (അൻ ആo: 125).

ഇതുപോലെ ഒരുപാട് ആയത്തുകൾ വിശുദ്ധഖുർആനിലുണ്ട്. പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(إِنَّ قُلُوبَ بَنِي آدَمَ كُلَّهَا بَيْنَ إِصْبَعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ الرَّحْمَنِ كَقَلْبٍ وَاحِدٍ يُصَرِّفُهُ حَيْثُ يَشَاءُ) رواه مسلم (لقدر / 17

'മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയം ഒരു ഹൃദയം പോലെ പരമകാരുണികന്റെ വിരലുകളിൽ രണ്ട് വിരലുകൾക്കിടയിലാണ്, അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പോലെ അത് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതാണ്' (മുസ്ലിം). ഒരു താഴ്വരയിൽ പ്രവാചകൻ ഉറങ്ങിയ സന്ദർഭത്തിൽ പറയുകയുണ്ടായി:

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചപ്പോൾ അവൻ നിങ്ങളുടെ ആത്മാവുകൾ പിടിക്കുകയും, അവൻ ഉദ്ദേശിച്ചപ്പോൾ അത് നിങ്ങൾക്ക് മടക്കി തരികയും ചെയ്തു' (ബുഖാരി).. പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

'നിങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുക, നിങ്ങൾക്ക് പ്രതിഫലം ലഭിക്കും, അങ്ങിനെ അല്ലാഹു അവന്റെ നബിയുടെ ശുപാർശ മുഖേന അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ വിധിക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

َ (مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقَّهُهُ فِي الدِّينِ) رواه البخاري (7321 ، 3116 ، 71) ، ومسلم (الأمارة / 175) . (مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقَّهُهُ فِي الدِّينِ) رواه البخاري (7321 ، 3116 ، 71) . 'ആർക്കെങ്കിലും അല്ലാഹു നന്മ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന് അല്ലാഹു മതത്തിൽ അറിവ് നൽകുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി പറയുന്നത് നോക്കുക:

(إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا أَرَادَ رَحْمَةَ أُمَّةٍ مِنْ عِبَادِهِ قَبَضَ نَبِيَّهَا قَبْلَهَا ... أَرَادَ هَلَكَةَ أُمَّةٍ عَذَّبَهَا وَنَبِيُّهَا حَيٍّ) رواه مسلم (الفضائل / 24) .

'തന്റെ അടിമയായ പ്രവാചകന്റെ സമുദായത്തിന് ഉന്നതനും കാരുണ്യമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ പ്രതാപവാനുമായ അല്ലാഹു സമുദായത്തിന് മുമ്പ് അവരുടെ നബിയെ മരിപ്പിക്കുന്നതാണ്, സമുദായത്തിന് നാശമാണ് അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവെക്കിൽ അവരുടെ നബി ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ അവരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതാണ്' (മുസ്ലിം)

വിശുദ്ധഖുർആനിലും, പ്രവാചക ചര്യയിലും നമുക്ക് അല്ലാഹു അറിയിച്ച് തന്ന അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്, അല്ലാഹു നന്മ തഖ്വയുള്ളവരെയും, ക്ഷമിക്കുന്നവരെയും, ചെയ്യുന്നവരെയും, വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നവരെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയും, അവിശ്വസികളേയും, അക്രമികളേയും അവൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല, അതുപോലെ തന്റെ അടിമകളിൽ ആരെങ്കിലും അവിശ്വസികളായി തീരുന്നതും അവൻ തീരെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല എന്നത്, ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. ഇതെല്ലാം അവൻ അതുപോലെ കുഴപ്പവും തന്നെ മശീഅത്തിലും പെട്ടതാണല്ലോ?. അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിലും, ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ അങ്ങിനെ അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവൻ സംഭവിക്കുകയില്ല, അതുപോലെ അവന്റെ അധികാരത്തിൽ അവൻ അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കാത്തതൊന്നും തന്നെ സംഭവിക്കുകയുമില്ലല്ലോ? ആരെങ്കിലും അല്ലാഹു എങ്ങിനെയാണ് അവൻ തൃപ്തിപ്പെടാത്തതും, ഇഷ്ടപ്പെടാത്തതുമായ കാര്യങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇതിനുള്ള മറുപടി എന്താണ്?

ഉരന്മരം ഇസ്ലാമിക പ്രമാണങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ഇറാദത്ത് രണ്ട്തരം ആശയങ്ങളിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. അതിൽ ഒന്നാണ് ഇറാദത്ത് കൗനിയ ഖദ്രിയ്യ: (പ്രാപഞ്ചിക വിധിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്ദേശം) അല്ലാഹുവിന്റെ ഈ ഇറാദത്തിലൂടെ സംഭവിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്ക് അവന്റെ തൃപ്തിയും ഇഷടപ്പെടലും ഉണ്ടായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. ഈ ഇറാദത്തിൽ അവിശ്വാ

സം, വിശ്വാസം, അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കൽ, അവനെ ധിക്കരിക്കൽ, തൃപ്തി, വെറുപ്പ്, വെറുക്കപ്പെട്ടത് അതിന്റെ വിപരീതമായത് തുടങ്ങിയ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും സംഭവിക്കുന്നതാണ്. ഈ ഇറാദത്തിൽ നിന്ന് ആർക്കും തന്നെ ഒഴിവാകുവാനോ, രക്ഷപ്പെടുവാനോ സാധ്യമല്ല. താഴെ വരുന്ന ആയത്തിലൂടെ അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്പോലെ:

{ فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهِدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا } (الأنعام:125)

നേർവഴിയിലേക്ക് 'ഏതൊരാളെ നയിക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് അവൻ തുറന്നുകൊടുക്കുന്നതാണ്. ഏതൊരാളെ പിഴവിലാക്കാൻ അല്ലാഹു ഹൃദയത്തെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഇടുങ്ങിയതും ഞെരുങ്ങിയതുമാക്കി ത്തീർക്കുന്ന്താണ്' (അൻആo: 125)..

(هِ وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فَتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْنًا أُولَئكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ } (السَّة:11) 'വല്ലവന്നും നാശം വരുത്താൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പക്ഷം അവന്നു വേണ്ടി അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും നേടിയെടുക്കാൻ നിനക്ക് സാധിക്കുന്നതല്ല. അത്തരക്കാരുടെ മനസ്സുകളെ ശുദ്ധീകരിക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ല'. (മാഇദു:41). രണ്ടാമത്തെ ആശയം: ഇറാദത്തു ദീനിയ്യ ശറഹിയ്യ: (മതപരമായ ഉദ്ദേശം) ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയും,ഇഷ്ടവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ഇതിന്റെ തേട്ടമനുസരിച്ചാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളോട് കൽപനകളും, വിരോധങ്ങളും നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلاَ يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ } (البقرة:185)

'നിങ്ങൾക്ക് ആശ്വാസം നൽകുവാനാണ് അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്, നിങ്ങൾക്ക് ഞെരുക്കം ഉണ്ടാക്കാൻ അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല' (അൽബഖറ: 185)

'നിങ്ങൾക്ക് (ക്ാര്യങ്ങൾ) വിവരിച്ചുതരുവാനും, നിങ്ങളുടെ മുൻഗാമികളുടെ നല്ല നടപടികൾ നിങ്ങൾക്ക് കാട്ടിത്തരുവാനും നിങ്ങളുടെ പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുവാനും, അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. അല്ലാഹു എല്ലാം അറിയുന്നവനും യുക്തിമാനുമാകുന്നു.' (നിസാഅ്: 26) ഇതുപോലെ വേറെയും ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഈ ഇറാദത്ത് സംഭവിക്കുക ഇറാദത്ത് കൗനിയ്യ (പ്രാപഞ്ചിക ഉദ്ദേശം) മുൻകടന്ന കാര്യങ്ങളിലാണ്. അങ്ങിനെ അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുന്ന സത്യവിശ്വാസികളിൽ ഈ രണ്ട് ഇറാദത്തുകളും (ഇറാദതുൻ കൗനിയ, ഷറഇയ്യ:) ഒരുമിച്ചിരിക്കുന്നു. തെമ്മാടിയായ പാപികളിൽ ഇറാദത്തുൻ

മാത്രമാണ് സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു തന്റെ അടിമകളെ മുഴുവനായും ഒന്നിച്ച് അവന്റെ തൃപ്തി യിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും, അവൻ സന്മാർഗത്തിലേക്ക് വഴി ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് കാണിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതാണ് അല്ലാഹു പറയുന്നത്:

{ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلاَمِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ }(يونس:**25**) റിയുടെ ഭവനത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നു. അവൻ ശാന്തിയുടെ 'അല്ലാഹു പാതയിലേക്ക് അവൻ നയിക്കുകയും ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ നേരായ ചെയ്യുന്നു' (യുനുസ്: 25).

{ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيله وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى } (النجم: 30)

'തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവാകുന്നു അവന്റെ മാർഗത്തിൽ നിന്ന് തെറ്റിപ്പോയ വരെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അറിവുള്ളവൻ. സൻമാർഗം പ്രാപിച്ചവരെ പറ്റി കൂടുതൽ അിറ് വുള്ളവനും അവൻ തന്നെയാകുന്നു' (നജ്മ്: 30)

151-ഖദ്റിന്റെ നാലാം ഘട്ടമായ സൃഷ്ടിപ്പ് എന്നതിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിനു രേഖയെന്താണ്?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْء وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْء وَكَيلٌ } (الزمر:62)

'അല്ലാഹു എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും സ്രഹ്പ്ടാവാകുന്നു. അവൻ എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെ മേലും കൈകാര്യകർത്താവുമാകുന്നു' (സുമർ: 62).

{ هَلْ مِنْ خَالِقِ غَيْرُ اللَّهِ يَوْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ } (فاطر: 3)

'ആകാശത്ത് നിന്നും ഭൂമിയിൽ നിന്നും നിങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനം നൽകാൻ അല്ലാഹു വല്ലാത്ത വല്ല സ്രഷ്ടാവുമുണ്ടോ?' (ഫാത്വിർ: 3)

{ هَذَا خَلْقُ اللَّه فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِه } (لقمان:11)

സൃഷ്ടിയാകുന്നു. എന്നാൽ അവന്നു അല്ലാഹുവിന്റെ 'ഇതൊക്കെ പുറമെയുള്ളവർ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്താണെന്ന് നിങ്ങൾ എനിക്ക് കാണിച്ചുതരൂ' (ലുഖ്മാൻ:11).

{ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُميتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ } 'അല്ലാഹുവാണ് നിങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചത്. എന്നിട്ടവൻ നിങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനം നൽകി. പിന്നെ നിങ്ങളെ അവൻ മരിപ്പിക്കുന്നു. പിന്നീട് അവൻ നിങ്ങളെ ജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിൽ പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഒരു കാര്യം ചെയ്യുന്ന വല്ലവരും നിങ്ങൾ പങ്കാളികളാക്കിയവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടോ?' (റൂഠ: 40)

{ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ } (الصافات: 96)

'അല്ലാഹുവാണല്ലോ നിങ്ങളെയും നിങ്ങൾ നിർമിക്കുന്നവയെയും സൂഷ്ടിച്ചത്'

{ وَنَفْس وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا } (الشمس: 7-8)

'മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തെയും അതിനെ സംവിധാനിച്ച രീതിയെയും തന്നെയാണ സത്യം. എന്നിട്ട് അതിന്ന് അതിന്റെ ദുഷ്ടതയും അതിന്റെ സൂക്ഷ്മതയും സംബന്ധിച്ച് അവൻ ബോധം നൽകുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.' (ശംസ്:7–8)

{ مَنْ يَهْد اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدي وَمَنْ يُضْللْ فَأُولَئكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ } (الأعراف:178)

'അല്ലാഹു ഏതൊരാളെ നേർവഴിയിലാക്കുന്നുവോ അവനാണ് സൻമാർഗം പ്രാപി ക്കുന്നവൻ. അവൻ ആരെ പിഴവിലാക്കുന്നുവോ അവരാണ് നഷ്ടം പറ്റിയവർ' (അഅ്റാഫ്: 178).

(رَاخِرَات: ﴿ وَلَكُنَّ اللَّهُ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْأَيْعَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهُ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعَصْيَانَ } (الحرات: ﴿ ﴿ وَلَكُنَّ اللَّهُ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْأَيْعَانَ ﴾ (الحرات: ﴿ ﴿ (اللَّهُ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْأَيْعَانَ ﴾ (الحرات: ﴿ ﴿ (اللَّهُ عَبَيْهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهُ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعَصْيَانَ ﴾ (الحرات: ﴿ (اللَّهُ عَبْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَبْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَبْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَبْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللَّ

ഇമാം ബുഖാരി 'ഖൽഖുൽ ഇബാദ്' എന്ന അധ്യായത്തിൽ ഹുദൈഫ⇔വിൽ നിന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു:

« أن الله يصنع كل صانع وصنعته » رواه البخاري (73) .

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു വസ്തുക്കളെയും, അവ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനെയും ഉണ്ടാക്കുന്നു' (ബുഖാരി). പ്രവാചകൻ ഷം പറയുന്നു:

'അല്ലാഹുവെ, എന്റെ നഫ്സിന് നീ തഖ്വ നൽകേണമേ, നീ അതിനെ സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ, കാരണം നീയാണ് സംസ്കരിക്കുന്നവരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമൻ, നീയാണ് അതിന്റെ സഹായിയും, അതിന്റെ ഉടമസ്ഥനും² (മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ ഒരുപാട് ഹദീസുകളുണ്ട്.

152- എല്ലാത്തിനെയും അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കെ 'എല്ലാ നന്മയും നി(അല്ലാഹുവി)ന്റെ കൈകളിലാണ്, തിന്മ നിന്നിലേക്കല്ല' (മുസ്ലിം)എന്ന പ്രവാചകവചനത്തിന്റെ ആശയം എന്താണ്?

ഉരതരംഃ ഇതിന്റെ ആശയം അല്ലാഹുവിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഒരു അടിസ്ഥാനപരമായി നന്മയാണ്, രൂപത്തിൽ അല്ലാഹുവിലേക്ക് ചേർത്ത് പറയുന്നതിലും, അവനിൽ നിന്ന് ഉണ്ടാകുന്നതിലും യാതൊന്നും തന്നെ തിന്മയില്ല. അല്ലാഹു നീതിയോടെയാണ് എല്ലാം വിധിച്ചിട്ടുള്ളത്, എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും നീതിയുക്തമാൺതാനും. അതുപോലെ അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ചത്പോലെതന്നെ എല്ലാ വസ്തുക്കളെയും അതിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥാനങ്ങളിൽ തന്നെയാണ് അല്ലാഹു വെച്ചിട്ടുള്ളത്. ഖദ്റിൽ തന്നെ തിന്മയായി വിധിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ അടിമകളിലേക്ക് ചേർത്ത് പറയുകയാണെങ്കിൽ അവനെ ബാധിക്കുന്ന നാശങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടുള്ളതാണ്. അതാണ് അല്ലാഹു പറയുന്നത്:

{ وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَة فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ } (الشورى:30)

'നിങ്ങൾക്ക് ഏതൊരു ആപത്ത് ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും' അത്നിങ്ങളുടെ കൈകൾ പ്രവർത്തിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടുതന്നെയാണ്.മിക്കതും അവൻ മാപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു'(ശൂറാ: 30).

{ وَمَا ظُلَمْنَاهُمْ وَلَكُنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ }(الزخرف: 76)

'നാം അവരോട് അക്രമം ചെയ്തിട്ടില്ല. പക്ഷെ അവർ തന്നെയായിരുന്നു അക്രമകാരികൾ'

{ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ } (يونس: 44) .

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു മനുഷ്യരോട് ഒട്ടും അനീതി കാണിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും മനുഷ്യർ അവരവരോട് തന്നെ അനീതി കാണിക്കുന്നു.' (യൂനുസ്: 44)

153- സൃഷ്ടികളിലേക്ക് ചേർത്തിപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻ സൃഷ്ടികൾക്ക് കഴിവും, ഉദ്ദേശവുമുണ്ടോ?

ഉരതരം അടിമകൾക്ക് ്രപ്രവർത്തിക്കുവാനുള്ള കഴിവും, മശീഅത്തും യഥാർത്ഥത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അവരിലേക്ക് അവരുടെ തന്നെയാണ് ചേർത്ത് പറയുന്നത്. ഇത് കൊണ്ടാണ് അവരോട് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർബ്ബന്ധിക്കപ്പെട്ടതും, അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകുന്നതും. അവർക്ക് പ്രതിഫലവും ശിക്ഷയും അവരുടെ കഴിവിനനുസരിച്ചല്ലാതെ അവർക്ക് യാതൊന്നും അല്ലാഹു നിർബ്ബന്ധമാക്കിയിട്ടില്ല. സൃഷ്ടികൾക്ക് ഈ കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടെന്ന് വിശുദ്ധഖുർആനും, തിരുസുന്നത്തും സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അല്ലാഹു അവർക്ക് വിധിച്ചതല്ലാതെ യാതൊന്നും ചെയ്യുവാൻ സാധ്യമല്ല, ഉദ്ദേശിക്കുന്നതല്ലാതെ യാതൊന്നും ഉദ്ദേശിക്കുന്നുമില്ല. അവർക്ക്്ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന് പ്രവർത്തനങ്ങളല്ലാതെ അവർ യാതൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. ഇതിന് ആവശ്യമായ തെളിവുകൾ നാം അല്ലാഹുവിന്റെ മശീഅത്തും, ഇറാദത്തും, ഖൽഖും

ഉദ്ദരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ അവരുടെ മനസുകളിൽ ഉദ്ദേശിക്കാത്തത് അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ഉണ്ടാവുന്നില്ല. സൃഷ്ടികളുടെ കഴിവും, മശീഅത്തും, ഉദ്ദേശവും, പ്രവർത്തനങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ കഴിവിനും, ഉദ്ദേശത്തിനും, മശീഅത്തിനും, പ്രവർത്തനത്തിനും തുടരെ വരുന്നതാണ്. അപ്പോൾ അല്ലാഹുവാണ് അവരുടെ സൃഷ്ടാവ്, അതുപോലെ അവരുടെ കഴിവിന്റെയും, ഉദ്ദേശത്തിന്റെയും, മശീഅത്തിന്റെയും, പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും സൃഷ്ടാവ്. അവരുടെ മശീഅത്തും, ഉദ്ദേശവും, കഴിവും, ്രപ്രവർത്തനങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ മശീഅത്തും, ഇറാദത്തും, കഴിവും, പ്രവർത്തനങ്ങളും മാത്രമല്ല, അതുപോലെ അവരുടേത് മാത്രവുമല്ല. മറിച്ച് പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ട് കിടക്കുന്നു. –അല്ലാഹു ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം പരിശുദ്ധനാകുന്നു– അങ്ങിനെ സൃഷ്ടികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ്, അത് സൃഷ്ടികളിലൂടെയാണ് ഉണ്ടാവുന്നത്, അത് അവരിലേക്ക് ചേർത്ത് പറയാവുന്നതുമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ആരാണോ ചേർത്തിപ്പറയുന്നത്. അവരിലേക്ക് ആ പ്രവർത്തനം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ مَنْ يَهْد اللَّهُ } (الأعراف: 178)

'അല്ലാഹു ആരെയാണോ സന്മാർഗത്തിലാക്കുന്നത്' (അഅ്റാഫ്:178) ഇവിടെ യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹുവാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ, അതുപോലെ യഥാർത്ഥത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കപ്പെടുന്നത് അടിമയുമാണ്. അതായത് യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹുവാണ് ഹിദായത്ത് നൽകുന്നവൻ, യഥാർത്ഥത്തിൽ ഹിദായത്തിലാകുന്നത് അടിമയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് നന്മയും തിന്മയുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അത് നിർവ്വഹിക്കുന്നവനിലേക്ക് ചേർത്തിപ്പറയുന്നത്.

{ مَنْ يَهْد اللَّهُ فَهُو المهتدي}(الأعراف:178)

'അല്ലാഹു ആരെയാണോ സന്മാർഗത്തിലാക്കുന്നത്, അവനാണ് സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവൻ' (അഅ്റാഫ്:178)

ഹിദായത്ത് അല്ലാഹുവിലേക്ക് ചേർത്തി പറയൽ യാഥാർത്ഥ്യമാണ്, ഹിദായത്തിലാവൽ സൃഷ്ടികളിലേക്ക് ചേർത്തിപ്പറയലും അതുപോലെ അല്ല ഹിദായത്ത് യാഥാത്ഥ്യമാകുന്നു. നൽകുന്നവൻ ഹിദായത്തിലാകുന്നവൻ. അതുപോലെ ഹിദായത്തല്ല ഹിദായത്തിലാകൽ. തന്നെയാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹുഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അപ്രകാരം തന്നെയാണ് അവൻ വഴികേടിലാക്കുന്നു, അടിമ യഥാർത്ഥത്തിൽ വഴികേടിലായത്. അല്ലാഹുവിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും പ്രവർത്തനവും, ഇതുപോലെയാണ്. ആരെങ്കിലും പ്രവർത്തനം സംഭവിക്കുന്നതും അടിമകളിലേക്ക് മാത്രം ചേർത്ത് പറയുകയാണെങ്കിൽ

അവൻ അവിശ്വാസിയായി തീർന്നു, ഇതു രണ്ടും അല്ലാഹുവിലേക്ക് മാത്രം ചേർത്തി പറയുകയാണെങ്കിലും അവൻ അവിശ്വാസിയായി. ആരെങ്കിലും പ്രവർത്തനം അല്ലാഹുവിലേക്കും, പ്രവർത്തനം സംഭവിക്കുന്നത് സൃഷ്ടികളിലേക്കും ചേർത്ത് പറയുകയാണെങ്കിൽ അതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം, അവനാണ് യഥാർത്ഥ മുഞ്മിൻ.

154- ശറഇയായ ഖദ്റിൽ അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടമുള്ള കാര്യമാണല്ലോ മുഴുവൻ ആളുകളും സന്മാ ർഗികളായി അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുക എന്നത്, അല്ലാഹുവിന് അത് സാധിക്കുകയും ചെയ്യും, എന്ത്കൊണ്ട് അങ്ങിനെ സംഭവിക്കുന്നില്ല?

ഉരന്റരംഃ അല്ലാഹുവിന് എല്ലാവരെയും സന്മാർഗികളാക്കുവാൻ സാധിക്കും. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً} (المائدة:48)

'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളെ അവൻ ഒരോറ്റ സമുദായമാക്കുമായിരുന്നു'.

{وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ في الأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا} (يونس: 99)

'നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഭൂമിയിലുള്ളവരെല്ലാം ഒന്നിച്ച് വിശ്വസിക്കുമായിരുന്നു' (യൂനുസ്: 99).

ഇതുപോലെ വേറെയും ആയത്തുകളുണ്ട്. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ഈ പ്രവർത്തനം അവന്റെ നീതിയുടെ തേട്ടവും, അവന്റെ റുബൂബിയ്യത്തിലും, ഉലൂഹിയ്യത്തിലും, നാമവിശേഷണങ്ങളിലുമുള്ള ഏകത്വത്തിന് അനിവാര്യവുമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളിൽ എങ്ങിനെയാണ് അവനെ അനുസരിക്കുന്നവനും, അവനെ ധിക്കരിക്കുന്നവനും ഉണ്ടായതെന്ന ചോദ്യം അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളിൽ എങ്ങിനെയാണ് ഉപദ്രവം നൽകുന്നവനും ഉപകാരം നൽകുന്നവനും, നൽകുന്നവനും തടയുന്നവനും, താഴ്ത്തുന്നവനും ഉയർത്തുന്നവനും, അനുഗ്രഹം നൽകുന്നവനും ചോദിക്കുന്നവനും പോലെയുള്ള നാമങ്ങൾ പകരം ഉണ്ടായതെന്ന ചോദ്യം ചോദിക്കുന്നവനെ പോലെയാണ്. അപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അവന്റെ നാമങ്ങളുടെ തേട്ടമനുസരിച്ചും വിശേഷണങ്ങളുടെ ഉണ്ടാകുന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ ഫലാമയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിഷേധിക്കലും, എതിര് പ്രവർത്തിക്കലും അവന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെ നിഷേധിക്കലും, എതിര് പ്രവർത്തിക്കലുമാകുന്നു, അത് റുബൂബിയ്യത്തിലും, ഉലൂഹിയ്യത്തിലുമുള്ള മാത്രമല്ല, അവന്റെ ഏകത്വത്തെ അവഗണിക്കലുമാകുന്നു.

{فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ * لاَ يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ } (الأنبياء:22-23)

'അപ്പോൾ സിംഹാസനത്തിന്റെ നാഥനായ അല്ലാഹു, അവർ പറഞ്ഞുണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം എത്ര പരിശുദ്ധനാകുന്നു! അവൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുകയില്ല. അവരാകട്ടെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നതുമാണ്' (അൻബിയാ:22 –23).

155- മതത്തിൽ ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസത്തിനുള്ള സ്ഥാനം എന്താണ്?

ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്തിന്റെ തിന്മകളെ ഉത്തരം ഭാഗമായുള്ള തടയുകയും, നന്മയിലേക്ക് എത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാരണങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നത്പോലെ ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസം തൗഹീദിന്റെ ഖദ്റിൽ വിശ്വസിക്കുകയും, ഇസ്ലാമിക ഭാഗമാകുന്നു. ശരീഅത്തനുസരിച്ച് ചെയ്താലല്ലാതെ ജീവിക്കുകയും മതത്തിന്റെ ശരിയാംവണ്ണം നേരെയാവുകയില്ല. പ്രവാചകൻ കാര്യങ്ങൾ വളരെ സ്ഥാപിച്ച കാര്യമാണ് ഖദ്റിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നത്, വ്യക്തമായി ഖദ്റിൽ അപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പ്രവർത്തനം ഉപേക്ഷിച്ച് ഞങ്ങളുടെ ഭരമേൽപിച്ചിരിക്കട്ടെയോ ചോദിച്ചവരോട് തിരുമേനിക്ക എന്ന് 'നിങ്ങൾ എല്ലാ പറയുകയുണ്ടായി: മാർഗത്തിലൂടെയും എളുപ്പ പ്രവർത്തിക്കുക². ആരെങ്കിലും ഖദ്റിനെ നിഷേധിക്കുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിനെയും കഴിവിനെയും ചെയ്തിരിക്കുന്നത്, നിഷേധിക്കുകയാണ് സൃഷ്ടികൾക്ക് മാത്രമല്ല, കഴിവ് സൃഷ്ടിക്കുവാൻ സ്വതന്ത്രമായിതന്നെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ അല്ലാഹുവിനോട് നൽകിയിരിക്കുകയാണ്, അങ്ങിനെ വേറെ സൃഷ്ടാവിനെ സ്ഥിരീകരി ച്ചിരിക്കുകയാണ് അവൻ ചെയ്യുന്നത്, തീർന്നില്ല, എല്ലാ സൃഷ്ടികളെയും അവർ സൃഷ്ടാക്കളായി പരിഗണിച്ചിരിക്കുകയുമാണ് പ്രവർത്തിക്കുവാനും, ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അടിമകൾക്ക് തെരെഞ്ഞെടുക്കുവാനും നൽകിയ കഴിവില്ലെന്നും, അല്ലാഹു അവന് അല്ലാഹു വിധിച്ചിട്ടുള്ള ഖദ്റിലൂടെ അവൻ ജീവിക്കുമെന്നും പറഞ്ഞ് ഖദ്റ് ഇസ്ലാമിക നിയമങ്ങൾക്കെതിരെ കൊണ്ട് തെളിവ് വാദിക്കുന്നത് കണ്ണില്ലാത്തവനോട് പിടിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ എണ്ണി കണക്കാക്കുവാൻ കൽപിച്ചത്പോലെ മുഷഫിലെ പുള്ളികൾ കഴിയാത്തത് സൃഷ്ടികൾക്ക് അല്ലാഹു ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുയാണെന്നാണ് അർത്ഥം, അതിലൂടെ അവൻ അല്ലാഹുവിലേക്ക് അക്രമം എന്ന വിശേഷണം ചേർത്തിരിക്കുകയുമാണ്. ഇതിൽ അവന്റെ നേതാവ് ഇബലീസാകുന്നു. ഇബ്ലീസ് പറയുകയാണ്:

{ قَالَ فَيِمَا أَغْوَيْتَنِي لأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ } (الأعراف: 16)

'അവൻ (ഇബ്ലീസ്) പറഞ്ഞു: നീ എന്നെ വഴിപിഴപ്പിച്ചതിനാൽ നിന്റെ നേരായ പാതയിൽ അവർ (മനുഷ്യർ) പ്രവേശിക്കുന്നത് തടയാൻ ഞാൻ കാത്തിരിക്കും' (അഅ്റാഫ്:16).

എന്നാൽ യഥാർത്ഥ സത്യവിശ്വാസികൾ നന്മയും തിന്മയുമായ എല്ലാ വിധി നിർണ്ണയത്തിലും വിശ്വസിക്കുകയും, അതിന്റെ സൃഷ്ടാവ് അല്ലാഹുവാണെന്ന് വിശ്വസിക്കകുയും, അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനയും, ഉൾകൊണ്ടിട്ടുള്ള ഇസ്ലാമിക നിയമങ്ങൾക്ക് വിരോധങ്ങളും കീഴൊതൊങ്ങുകയും, തങ്ങളുടെ രഹസ്യത്തിലും പരസൃത്തിലും നിയമങ്ങൾ കൊണ്ട് വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു അവർ. സന്മാർഗവും, ദുർമാർഗവും അല്ലാഹുവിൽ നിന്നാണെന്നും, അല്ലാഹു തന്റെ കാരുണ്യം കൊണ്ട് അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ സന്മാർഗത്തിലാക്കുകയും, അവന്റെ നീതിയുടെ ഭാഗമായി അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ ദുർമാർഗത്തിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നും അവർ വിശ്വസിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവാണ് അവന്റെ നീതിയുടെയും, കാരുണ്യ ത്തിന്റെയും യഥാർത്ഥ സ്ഥാനങ്ങൾ അറിയുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيله وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى } (النجم: 30)

'തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവാകുന്നു അവന്റെ മാർഗത്തിൽ നിന്ന് തെറ്റി പ്പോയവരെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അറിവുള്ളവൻ. സൻമാർഗം പ്രാപിച്ചവരെ പറ്റി കൂടുതൽ അറിവുള്ളവനും അവൻ തന്നെയാകുന്നു' (നജ്മ്: 30).

അല്ലാഹുവിനാണ് ഉന്നതമായ യുക്തിയും, വ്യക്തമായ തെളിവുമുള്ളത്. ശറഇൽ നിർണ്ണയിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുകയും, അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ശിക്ഷയും, പ്രതിഫലവും ഖദ്റിൽ നൽകുന്നത്, അതല്ലാതെ നിർണ്ണയിച്ചത്കൊണ്ടല്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് വല്ല പ്രയാസങ്ങളും ബുദ്ധിമുട്ടുകളും നേരിടുമ്പോൾ അവർ തങ്ങളുടെ വിധിയാണെന്ന് സമാധാനിച്ച് മനഇജിന് കരുത്ത് പകരുകയും, അവർക്ക് ഐശ്വര്യം വരുമ്പോൾ സത്യംമനസിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ അവർ പറയും:

{ الْحَمْدُ للَّهِ الَّذِي هَدَانَا لهَذَا وَمَا كُنَّا لنَهْتَدِيَ لَوْلاً أَنْ هَدَانَا اللَّهُ } (الأعراف:43)

'അവർ പറയുകയും ചെയ്യും: ഞങ്ങളെ ഇതിലേക്ക് നയിച്ച അ്ല്ലാഹുവിന് സ്തുതി. അല്ലാഹു ഞങ്ങളെ നേർവഴിയിലേക്ക് നയിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങളൊരിക്കലും നേർവഴി പ്രാപിക്കുമാ യിരുന്നില്ല' (അഅ്റാഫ്:43). . തെമ്മാടികൾ പറയുന്നത്പോലെ അവർ ഒരിക്കലും പറയുകയില്ല:

{ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عَلْمِ عَنْدِي } (القصص:78)

'എന്റെ കൈവശമുള്ള വിദ്യകൊണ്ട് മാത്രമാണ് എനിക്കിതു ലഭിച്ചത്' (ഖസസ്: 78). ചെയ്ത്പോയ കാര്യം തെറ്റാണെന്ന് മനസ്സിലായി കഴിഞ്ഞാൽ ഇപ്രകാരം പറയുന്നവരാണ് സത്യ വിശ്വാസികൾ:

{ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ } (الأعراف: 23)

രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളോട് തന്നെ 'ഞങ്ങളുടെ അക്രമം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. നീ ഞങ്ങൾക്ക് പൊറുത്തുതരികയും, കരുണ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ കാണിക്കുകയും തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ നഷ്ടം പറ്റിയവരുടെ കൂട്ടത്തിലായിരിക്കും' (അഅ്റാഫ്:23)..

ശപിക്കപ്പെട്ട പിശാച് പറഞ്ഞത്പോലെ അവർ ഒരിക്കലും പറയില്ല.

{ رَبِّ بِمَا أُغُورَيْتَنِي } (الحجر: 39)

'എന്റെ രക്ഷിതാവേ, നീ എന്നെ വഴികേടിലാക്കിയതിനാൽ' (ഹിജ്റ്:39), സതൃവിശ്വാസികൾക്ക് വല്ല ബുദ്ധിമുട്ടുകളും ബാധിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവർ ഇങ്ങനെ പറയുന്നവരാണ്:

{ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ } (البقرة: 156)

'ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ അധീനത്തിലാണ്. അവങ്കലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങേണ്ടവരുമാണ് '

അവിശ്വാസികൾ പറഞ്ഞത്പോലെ അവർ ഒരിക്കലും പറയുകയില്ല:

സഹോദരങ്ങൾ യാത്രപോകുകയോ, യോദ്ധാക്കളായി പുറപ്പെടുകയോ ചെയ്തിട്ട് മരണമടയുകയാണെങ്കിൽ അവർ പറയും: ഞങ്ങളുടെ അടുത്തായിരുന്നെങ്കിൽ മരണപ്പെടുകയോ കൊല്ലപ്പെടുകയോ ഇല്ലായിരുന്നു. അങ്ങനെ അല്ലാഹു അത് അവരുടെ അല്ലാഹുവാണ് ഖേദമാക്കിവെക്കുന്നു. മനസ്സുകളിൽ ഒരു മരിപ്പിക്കുകയും അല്ലാഹു നിങ്ങൾ ജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. പ്രവർത്തിക്കുന്നതെല്ലാം കണ്ടറിയുന്നവനുമത്രെ'

156- ഈമാനിന് എത്ര ശാഖകളാണ് ഉള്ളത്?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قَبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَعْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَالْمَلاَئِكَةَ وَالْمَعْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَالْمَلاَئِكَة وَالْمَلاَئِكَة وَالْمَلاَئِكَة وَالْمَلَائِكَة وَالْمَلَائِكَة وَالْمَلَوْفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الرِّقَابِ وَأَقَامَ الطَّلَاقَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبُأْسُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ } (البقرة: 177)

'നിങ്ങളുടെ മുഖങ്ങൾ കിഴക്കോട്ടോ പടിഞ്ഞാറോട്ടോ തിരിക്കുക എന്നതല്ല പുണ്യം എന്നാൽ അല്ലാഹുവിലും, അന്ത്യദിനത്തിലും, മലക്കുകളിലും, വേദഗ്രന്ഥത്തിലും, പ്രവാചകൻ മാരിലും വിശ്വസിക്കുകയും, സ്വത്തിനോട് ബന്ധുക്കൾക്കും, പ്രിയമുണ്ടായിട്ടും അത് അനാഥകൾക്കും, ചോദിച്ചു അഗതികൾക്കും, വഴിപോക്കന്നും, വരുന്നവർക്കും, അടിമമോചനത്തിന്നും നൽകുകയും, പ്രാർത്ഥന (നമസ്കാരം) നിർവഹിക്കുകയും, സകാത്ത് നൽകുകയും, കരാറിൽ മുറപ്രകാരം വിഷമതകളും അത് ഏർപെട്ടാൽ നിറവേറ്റുകയും, ദുരിതങ്ങളും കൈക്കൊള്ളുകയും നേരിടുമ്പോഴും, യുദ്ധരംഗത്തും ക്ഷമ ചെയ്തവരാരോ അവരാകുന്നു പുണ്യവാൻമാർ. അവരാകുന്നു സത്യം (ദോഷബാധയെ) പാലിച്ചവർ. അവർ തന്നെയാകുന്നു സുക്ഷിച്ചവർ'. (അൽബഖറ: 177) പ്രവാചകൻ പറയുകയാണ്:

(الإِيمَانُ بِضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً) رواه البخاري (9) ، ومسلم (الإيمان / 57 ، 58) .

'വിശ്വാസം അറുപതിൽ ചില്ലാനം ശാഖകളാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്: തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: دالإيمَانُ بِضْعٌ وَسَبُّونَ شُعْبَةً فَأَفْصَلُهَا قَوْلُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ (الإيمَانُ بِضْعٌ وَسَبُّونَ شُعْبَةً فَأَفْصَلُهَا قَوْلُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الإِيمَانُ (رواه مسلم (الصيد / 57).

'വിശ്വാസം ചില്ലാനം അല്ലെങ്കിൽ അറുപതിൽ ചില്ലാനം എഴുപതിൽ ശാഖകളാണ്, അതിൽ ശ്രേഷ്ടമായത് ്അല്ലാഹുവല്ലാതെ ഏറ്റവും യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ലെന്ന് വചനമാകുന്നു, വഴിയിൽ നിന്ന് നീക്കൽ അതിൽ ഏറ്റവും ചെറിയതുമാണ്, തടസ്സം ലജ്ജ:യെന്നുള്ളത് ഈമാനിന്റെ ഒരു ശാഖയാകുന്നു' (മുസ്ലിം).

157- ഈമാനിന്റെ ഈ ശാഖകളെ പണ്ഡിതന്മാർ എങ്ങിനെയാണ് വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നത്?

പണ്ഡിതന്മാർ ഇതിനെ ഉത്തരം ഒരുപാട് വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും, വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അതിനെ അവർ നല്ലരൂപത്തിൽ എന്നാൽ മനസിലാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈമാനിന്റെ ശാഖകളെയും എണ്ണികണക്കാക്കൽ ഈമാനിന്റെ നിബന്ധനകളിൽ പെട്ടതല്ല. മറിച്ച് അതിൽ മൊത്തത്തിൽ മനസിലാക്കിയാൽ മതിയാകുന്നതാണ്. വിശുദ്ധഖുർആനിലും, ഇവ മുഴുവനും തിരുസുന്നത്തിലും വിശദമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ത ന്നെ ഓരോ അടിമയും അതിലെ കൽപനകൾ ജീവിതത്തിൽ പകർത്തുകയും, നിന്ന് വിരോധങ്ങളിൽ വിട്ട് നിൽക്കുകയും, അതിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളെയും സത്യപ്പെടുത്തു കയും ചെയ്താൽ അവന്റെ ഈമാൻ പരിപൂർണമായി. എന്നാൽ അത് യഥാർത്ഥ രൂപത്തിൽ എണ്ണി കണക്കാക്കുകയാണെങ്കിൽ അതും ഈമാനിന്റെ കാര്യങ്ങളിൽ പെട്ടത് തന്നെയാണ്. എന്നാൽ ഈ ഹദീസിലൂടെ ഇന്നതാണ് പ്രവാചകൻﷺ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്ന് വൃക്തമായി പറയുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് അവിടെ അതാണെന്നും, അല്പെന്നും പറയാതെ ആ വിഷയം നിർത്തിവെക്കലാകുന്നു.

15%- ഈമാനിന്റെ ശാഖകളെ പണ്ഡിതന്മാർ വിശദീകരിച്ചതിന്റെ ചുരുക്കമെന്താണ്?

ഉര്തരം ഇബ്നു ഹിബ്ബാൻ വിശദീകരിച്ചത് ഇമാം ഇബ്നു ഹജറുൽ അസ്ഖലാനി ഫത്ഉൽ ബാരിയിൽ ചുരുക്കി വിവരിച്ച് കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: ഈമാനിന്റെ ഈ ശാഖകൾ ഹൃദയം, നാവ്, ശരീരം എന്നിവയാലുള്ള പ്രവർത്തനമായി തരം തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഹൃദയം കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനം:

വിശ്വാസങ്ങളും നിയ്യത്തുകളുമാണ് ഇവയിൽ പ്രധാനം. വിശ്വാസങ്ങളിൽ പ്രഥമം അല്ലാഹുവിലുള്ള വിശ്വാസമാണ്. അഥവാ അല്ലാഹുവിന്റെ ദാത്തും, സ്വിഫാഹും, തൗഹീദും ഉൾകൊള്ളുന്ന വിധം അവനിൽ വിശ്വസിക്കുക എന്നർത്ഥം. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അവന് തുല്യമായി യാതൊന്നുമില്ല. അവൻ എല്ലാം കാണുന്നവനും എല്ലാം കേൾക്കുന്നവ നുമാകുന്നു' (ശൂറാ:11).

മലക്കുകളിലും, വേദഗ്രന്ഥച്ചളിലും പ്രവാചകന്മാരിലും, നന്മയും തിന്മയും അല്ലാഹുവിൽ നിന്നാണെന്ന ഖദ്റിലും, അവസാന വിശ്വസിക്കുന്നതും ഇതിന്റെ പരിധിയിൽപെടുന്നു. ക്വബർ, അതിലെ സംഭവങ്ങൾ, പുനരുത്ഥാനം, പരലോക ജീവിതം, വിചാരണ, തുലാസ്, സ്വർഗനരകങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയും പാലം, വിശ്വാസകാര്യങ്ങളിൽപ്പെട്ടതാണ്. അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി ഇഷ്ടപ്പെടുക, വെറുക്കുക, അവനുവേണ്ടിത്തന്നെ പ്രവാചകനിൽ വിശ്വസിക്കുക, തിരുമേനിയെ സ്നേഹിക്കുക, അവിടുത്തെ അംഗീകരിക്കുക, മഹത്വം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ സ്വലാത്തു ചൊല്ലുക, സകല കാര്യങ്ങളിലും അദ്ദേ ഹത്തെ പിന്തുടരുക, അതിൽ ആത്മാർത്ഥത കാണിക്കുക എന്നിവയും ഭാഗം തന്നെ. ലോകമാന്യത, നിഫാക്വ് തുടങ്ങിയവ ഇതിന്റെ പശ്ചാത്താപിക്കുക, അനുഗ്രഹ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതും, ഭക്തി കാട്ടുക, പ്രതീക്ഷ പുലർത്തുക, കൃതജ്ഞത ചെയ്യുക, കരാർ വെച്ചു പൂർത്തീകരിക്കുക എന്നീ ഗുണങ്ങൾ സ്വീകരി ക്കുന്നതും വിശ്വാസത്തിന്റെ ഗണത്തിൽപെപ്പട്ടതാണ്. ക്ഷമ, തൂപ്തി, തവക്കുൽ, കാരുണ്യം, വിനയും, മൂത്തവരെ ബഹുമാനിക്കൽ, ചെറിയവരോട് ദയവു കാണിക്കൽ, അഹങ്കാലം, താൻപോരിമ എന്നിവ ഉപേക്ഷിക്കൽ, അസൂയ, വിദ്വേഷം, കോപം തുടങ്ങിയ ദുർഗുണങ്ങൾ ഒഴിവാക്കൽ തുടങ്ങിയവയും വിശ്വാസകാര്യങ്ങളിൽപെട്ടതു തന്നെ.

നാവ് കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനം: ഇതിൽ സുപ്രധാനമായും ഏഴു ഘടകങ്ങളാണുള്ളത്. തൗഹീദിന്റെ സാക്ഷ്യവചനങ്ങൾ ഉച്ചരിക്കുക, ക്വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുക, പഠിക്കുക, പഠിപ്പിക്കുക, പ്രാർത്ഥനകളും ദിക്റുകളും പതിവാക്കുക, പാപാമോചനം തേടുക, വിനോദ വർത്തമാനങ്ങളെ വെടിയുക എന്നിവ നാവുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളായി വിലയിരുത്താം.

ശരീരം കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ: ഇതിൽ ഏകദേശം മുപ്പത്തിയെട്ട് ശാഖകൾ ഇഴചേർ ന്നു നിൽക്കുന്നുണ്ട്. അവയിൽ പതിനഞ്ച് കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തിനിഷ്ഠമാണെങ്കിൽ ചിലത് സാമൂഹികമാണ്. ശാരീരികവും ശുദ്ധികൈവരുത്തൽ, മാനസികവുമായ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് ഭക്ഷണം ആധിഥികളെ ആദരിക്കൽ, നൽകൽ, നിർബന്ധവും ഐഛികവുമായ നോമ്പനുഷ്ഠിക്കൽ, ലൈലത്തുൽ ഇഅ്തികാഫിരിക്കൽ, പ്രതീക്ഷിക്കൽ, ഹജ്ജും ഉംറയും നിർവഹിക്കൽ, ഹിജ്റ പോകൽ, നേർച്ച നിറവേറ്റൽ, പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യൽ തുടങ്ങിയ ശാരീരികമായി ചെയ്യേണ്ട കർമ്മങ്ങളാണ്. കഴിക്കുക, കുടുംബത്തെ വിവാഹം പോറ്റുക, മാതാപിതാക്കളെ സേവിക്കുക, സന്താനങ്ങളെ പരിപാലിക്കുക, കുടുംബബന്ധം ചേർക്കുക, നേതാക്കൻമാരെ അനുസരിക്കുക, സൗമ്യമായി പെരുമാറുക പ്രജകളോട് എന്നിവയും ഈ ഗണത്തിൽ പ്പെട്ടതാണ്. സാമൂഹികമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽപ്പെട്ടതാണ്, നീതിപൂർവം നടത്തുക, കൈകാര്യകർത്താക്കളെ ഭരണം അനുസരിക്കുക, ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ രജ്ഞിപ്പുണ്ടാക്കുക, ഖവാരിജുകൾ മറ്റു ധിക്കാരികൾ തുടങ്ങിയവരെ പ്രതിരോധിക്കുക, പുണ്യത്തിൽ സഹകരിക്കുക, തിന്മ വിരോധിക്കുക, മതനിയമങ്ങളും, ശിക്ഷാമുറകളും നടപ്പിൽ വരുത്തുക, ജിഹാദ് ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവ. കടം നൽകുക, നൽകുക, വാങ്ങിയവ കൃത്യമായി തിരിച്ചു അയൽവാസികളെ ആദരിക്കുകയും അവരോട് നല്ലവിധത്തിൽ പെരുമാറുകയും ചെയ്യുക, സമ്പാദ്യത്തിലേർപ്പെടുകയും അനുവദനീയമായ അർഹിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രം ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്യുക, ദൂർത്ത് പൊങ്ങച്ചം യെല്ലാം മുതലായവ ഒഴിവാക്കുക എന്നിവ പ്രസ്തുത ഗണത്തിൽ പെടുന്നതാണ്. തുമമ്മിയ സഹോദരനു സലാം മടക്കുന്നതും വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും, വഴിയിലെ ഉപദ്രവങ്ങൾ നീക്കുന്നതും, ആളുകൾക്ക് വരാവുന്ന ദ്രോഹങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതും വ്യർഥമായ ചേർത്ത് വിനോദങ്ങളിൽ നിന്ന് മാറിനിൽക്കലും ഇതോട് പറയാവുന്നവയാണ്.

'നന്മ' എന്നതിന് വിശുദ്ധഖുർആനിലും നിന്നും പ്രവാചക ചര്യയിലും കാണുന്ന തെളിവെന്താണ്?

ഉരഹരംഃ അനേകം തെളിവുകളുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

رَالْقَوْدَ: 195] ﴿ وَأَحْسَنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسَنِينَ } والبقرة: 195] നൻമ عَيْنِ فَيْنِينَ أَ 'നിങ്ങൾ നല്ലത് പ്രവർത്തിക്കുക. ഇഷ്ടപെടുക തന്നെ ചെയ്യും' (അൽബഖറ: 1195)

സൂക്ഷ്മത പാലിച്ചവരോടൊപ്പമാകുന്നു. 'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു സദ്വൃത്തരായിട്ടുള്ളവ് രോടൊപ്പവും.' (നഹ്ൽ:128)

സദ്വൃത്തനായിക്കൊണ്ട് തന്റെ മുഖത്തെ അല്ലാഹുവിന് സമർപ്പിക്കുന്ന പക്ഷം ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ള പിടികയറിൽ തന്നെയാണ് അവൻ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത്' (ലുഖ്മാൻ: 22).

'സുകൃതം ചെയ്തവർക്ക് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ പ്രതിഫലവും കൂടുതൽ നേട്ടവുമുണ്ട്'

'നല്ല പ്രവൃത്തിക്കുള്ള പ്രതിഫലം നല്ലത് ചെയ്ത് കൊടുക്കലല്ലാതെ മറ്റു വല്ലതുമാണോ?'

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

'തീർച്ചയായും അല്ലാഹു എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും നന്മ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു' (മുസ്ലിം)

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു: 'തന്റെ റബ്ബിനെ നന്നായി ആരാധിച്ചും അവന്റെ ്ജീവിക്കേ, അനുസരിച്ചും യജമാനനെ അല്ലാഹു മരിക്കപ്പിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതണവന് ഏറ്റവും വലിയ അനുഗ്രഹം. അതാണവന് ഏറ്റവും വലിയ അനുഗ്രഹം' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ഉത്തരം ജിബ്രീൽ ചെറയുന്നു: (ചവാചകൻ ചേറയുന്നു: ത്രീസിൽ പ്രവാചകൻ ചിറയുന്നു: ﴿ فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ قَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ » رواه البخاري (50). (4777) .

അറിയിച്ച് തന്നാലും? 'ഇഹ്സാൻ എന്താണെന്ന് താങ്കൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: നീ അല്ലാഹുവിനെ കാഇസ്ലന്നത്പോലെ അവനെ ആരാധിക്കുക, അവനെ നിനക്ക് കാണാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിലും അവൻ നിന്നെ കാഇസ്ലന്നുണ്ട്' (ബുഖാരി). ഇഹ്സാനിന്റെ വൃതൃസ്തമായ രണ്ട് തട്ടുകളെപ്പറ്റി പ്രവാചകൻ വിശദീകരിക്കുകയാണ് ഇവിടെ. അല്ലാഹുവിനെ മുന്നിൽ ദർശിക്കുന്നുവെന്നോണം അവനെ ആരാധിക്കുക എന്നതാണ് അതിലെ അഥവാ 'മുശാഹദ'. ഉയർന്ന തട്ട്, സ്വന്തം ഹൃദയത്തിൽ തന്റേ രക്ഷിതാവിനെ കണ്ടുകൊണ്ടുള്ള കർമ്മമാണത്. ഹൃദയത്തിലെ അല്ലാഹുവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഈമാനിന്റെ വെട്ടവും, ശരിയായ ജ്ഞാനവുമാണ് ദൃഷ്ടിഗോചരമാംവണ്ണം അദൃശ്യത്തെ ആക്കിത്തീർക്കുന്നത്. ഇതാണ് ഇഹ്സാനിന്റെ മൂർത്തഭാവം. രണ്ടാമത്തേത്, മുറാക്വബയാണ്. അഥവാ അല്ലാഹു സദാ വീക്ഷിച്ചു തന്നെ കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവൻ സമീപസ്ഥനാ തന്റെ കുന്നുവെന്നുമുള്ള ബോധ്യത്തോടെ കർമ്മങ്ങളുനുഷ്ഠിക്കുക. ശ്രദ്ധതിരിയാതെ, ബോധമാണ് മറ്റൊന്നിലേക്കും ആരാധനകളിൽ ആത്മാർത്ഥത കാണിക്കാൻ ഒരാളെ പര്യാപ്തമാക്കുന്നത്. ഈ ഓരോരുത്തരുടേയും ഉൾക്കാഴ്ചാ നിലവാരത്തിനനുസരിച്ച് തട്ടുകളും വ്യത്യാസപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കും.

161– ഈമാനിന്റെ വിപരീതം എന്താണ്?

ഉരതരംഃ ഈമാനിന്റെ വിപരീതം കുഫ്റാണ്. ഈമാനിന് വ്യത്യസ്ത ശാഖകളുള്ളതുപോലെ കുഫ്റിനും അതുണ്ട്. സമ്പൂർണ്ണമായ അംഗീകാരവും കീഴൊതുക്കവുമാണ് ഈമാൻ. കുഫ്റ് അങ്ങിനെയല്ല, അതിന്റെ അടിസ്ഥാന സ്വഭാവം തന്നെ നിഷേധമാണ്. അഹങ്കാരവും അനുസരണക്കേടും കുഫ്റിന്റെ നിർബന്ധഘടകങ്ങളാണ്. വരുതിയിലാണ് എല്ലാവിധത്തിലുള്ള അനുസരണങ്ങളും ഈമാനിന്റെ പ്രമാണങ്ങളിൽ അവക്ക് ഈമാൻ വരിക. എന്ന നൽകിയിട്ടുമുണ്ട്. അനുസരണക്കേടുകളും പാപങ്ങളും കുഫ്റിൽപ്പെട്ട താണ്. കുഫ്റാകട്ടെ രണ്ട് തരമുണ്ട്. ഒന്ന്: വലിയ കുഫ്ര്. ഇത് ഒരാളെ ഈമാനിൽ നിന്ന് തീർത്തും പുറത്താക്കുന്ന കാര്യമാണ്. അഥവാ ഹൃദയം കൊണ്ടുൾക്കൊള്ളുകയും അതിന്റെ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടം ഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ട വിശ്വാസ കാര്യങ്ങളെ നിഷേധിച്ചു തള്ളുന്നതാണ് വലിയ കുഫ്റ്. രണ്ട്: ചെറിയ കുഫ്റ്. വിശ്വാസത്തെ തീർത്തും ഇല്ലാതാക്കുന്നതല്ലെങ്കിലും ഈമാനിന്റെ പരിപൂർണ്ണതക്ക് കോട്ടംതട്ടുന്ന കാര്യങ്ങളാണ് ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്. അഥവാ കർമ്മപരമായ കുഫ്റുകൾ. ഇത് ഹൃദയത്തിലെ വിശ്വസത്തെയും അതിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളേയും നിഷ്ഫലമാക്കുകയൊ അതിനെ അനിവാര്യമാക്കുകയൊ ഇല്ല.

162− വിശ്വാസപരമായ അവിശ്വാസം മുഖേന ഈമാൻ പരിപൂർണമായി നിഷ്ഫലമാകും എന്നത് വിശദീകരിക്കുക?

ഉരതരം: ഈമാനെന്നാൽ വാക്കും പ്രവർത്തിയുമാണ്. അഥവാ, ഹൃദയം കൊണ്ടും നാവു കൊണ്ടുമുള്ള വാക്ക്. ഹൃദയം കൊണ്ടും, കൊണ്ടും, അവയവങ്ങൾ കൊണ്ടുമുള്ള പ്രവൃത്തി. ഹൃദയം കൊണ്ടുള്ള വാക്കെന്നാൽ സാക്ഷീകരിക്കലും നാവു കൊണ്ടുള്ളതെന്നാൽ ഇസ്ലമിന്റെ സാക്ഷ്യവചനങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കലുമാണ്. ഹൃദയം കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശയ(നിയ്യത്ത്)വും എന്നാൽ, അതിന്റെ ആത്മാർത്ഥത (ഇഖലാസ്))യുമാണ്. ഹൃദയവുമംഗീകരിച്ച നാവും വിശ്വാസത്തിനനുസൃതമായ, മുഴുവൻ അനുസരിക്കപ്പെടേണ്ട കർമ്മങ്ങളും പ്രാവർത്തികമാക്കുക എന്നതാണ് അവയവങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനം. ഈ നാലുകാര്യങ്ങളും ഇല്ലാതായാൽ ഈമാൻ പൂർണ്ണമായും വിനഷ്ടമായി. ഹൃദയസാക്ഷ്യമാണ് ഇല്ലാതാകുന്നതെങ്കിലും അതേ അവസ്ഥ തന്നെയാണ് സംഭവിക്കുക. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഹൃദയ സാക്ഷ്യമാണ് സുപ്രധാന ഫലപൂർണ്ണമാകാനുള്ള നിബന്ധന. വിശ്വാസം ഒരാൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വിഫാത്തുകളെ, അല്ലെങ്കിൽ അവൻ പ്രവാചകൻമാരിലൂടെ അവതരിപ്പിച്ച വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലുമൊരു സംഗതിയെ കളവാക്കുന്നുവെങ്കിൽ അത് മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളേയും കളവാക്കുന്നതിന് തുല്യമാണ്. സത്യമാണെന്ന ധാരണയുണ്ട് എന്നാൽ ഹൃദയം കൊണ്ട് അത് അംഗീകരിച്ചില്ല. എങ്കിൽ നഷ്ടപ്പെടുത്തുമെന്ന് ഈമാനിനെ അനജുഇജുന്നത്തിന്റെ പണ്ഡിതൻമാർ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു സംഗതി ഹൃദയം കൊണ്ട് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്, പക്ഷെ, അതിനോട് പ്രിയമൊ കൂറൊ ഫലരഹിതമായ കാര്യമാണ്. ഇബ്ലീസിനും ഫിർഔനിനും അയാളുടെ ജനതക്കും ജൂതൻമാർക്കും, പ്രവാചകനെ രഹസ്യമായി അം ഗീകരിക്കുകയും, വിശ്വസിക്കുകയൊ, ്ഞങ്ങളവനിൽ അവനെ പിൻതുടരുകയൊ ചെയ്യില്ല´ എന്ന് പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും

ചെയ്ത മുശ്രിക്കുകൾക്കും യാതൊന്നും ഉപകാര പ്പെടാത്തതു പോലെത്തന്നെ.

163- ഇസ്ലമിന്റെ വലയത്തിൽ നിന്നും പരിപൂർണമായും പുറത്ത്പോകുന്ന വലിയ കുഫ്റിന്റെ ഇനങ്ങൾ എത്രയാണ്?

ഉരതരം നാം മുകളിൽ വിശദീകരിച്ചതിൽ നിന്നും മനസിലാകുന്നത് നാല് ഇനങ്ങൾ ഉണ്ടെ ന്നാണ്. ഒന്ന്, അജ്ഞത നടിച്ചും കളവാക്കിയുമുള്ള കുഫ്റ്. രണ്ട്: വ്യക്തമായ നിഷേധ ത്തിന്റെ കുഫ്റ്. മൂന്ന്: അഹങ്കാരവും ദുരഭിമാനവും മൂലമുള്ള കുഫ്റ്. നാല്: കപടവിശ്വാസത്തിന്റെ കുഫ്റ്.

164- അജ്ഞത നടിച്ചും കളവാക്കിയുമുള്ള കുഫ്ർ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ എന്താണ്?

ഉര്തരം: ചില സമൂഹങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'വേദഗ്രന്ഥത്തെയും, നാം നമ്മുടെ ദൂതൻമാരെ അയച്ചത് എന്തൊരു ദൗത്യം കൊണ്ടാണോ അതിനെയും നിഷേധിച്ചു കളഞ്ഞവരത്രെ അവർ. എന്നാൽ വഴിയെ അവർ അറിഞ്ഞു കൊള്ളും' (ഗാഫിർ: 70).

'അവിവേകികളെ വിട്ട് തിരിഞ്ഞുകളയുകയും ചെയ്യുക' (അ്അ്റാഫ്:43).

'ഓരോ സമുദായത്തിൽ നിന്നും നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ നിഷേധിച്ച് തള്ളുന്ന ഓരോ സംഘത്തെ നാം ഒരുമിച്ചുകൂട്ടുകയും, അങ്ങനെ അവർ ക്രമത്തിൽ നിർത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസത്തെ (ഓർക്കുക.) അങ്ങനെ അവർ വന്നു കഴിഞ്ഞാൽ അവൻ പറയും: എന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെപ്പറ്റി തികച്ചും മനസ്സിലാക്കാതെ നിങ്ങൾ അവയെ തളളുകയാണോ ചെയ്തത്? എന്താണ് നിങ്ങൾ നിഷേധിച്ച് അതല്ല, ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നത്.?' (നംല്: 83 – 84)

'അല്ല, മുഴുവൻ വശവും അവർ സൂക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത, അനുഭവ സാക്ഷ്യം അവർക്കു വന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാര്യത്തെ അവർ നിഷേധിച്ചു തള്ളിയിരിക്കയാണ്' **165**– നിഷേധത്തിന്റെ കുഫ്റ് എന്ന് പറഞ്ഞാൽ എന്താണ്?

സത്യം അറിഞ്ഞിട്ട് അത്മൂടിവെക്കുകയും, ആന്തരികമായി *୭*000008 പ്രകടമായി മനസിലാക്കിയതിന് അതിന് ശേഷം കീഴൊതുങ്ങാതിരിക്കുകയും ചെയ്യലാണ് അത്. ഫിർഔനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമൂഹവും മൂസാനബിയയിൽ അവിശ്വസിച്ചത്പോലെ. മുഹമ്മദ് ക്കയിൽ അവിശ്വസിച്ചത്പോലെ. ഫിർഔനിന്റെയും സമുദായത്തിന്റെയും അവിശ്വാസത്തെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അവയെപ്പറ്റി അവരുടെ മനസ്സുകൾക്ക് ദൃഢമായ ബോധ്യം വന്നിട്ടും അക്രമവും അഹങ്കാരവും മൂലം അവരതിനെ നിഷേധിച്ചുകളഞ്ഞു.' (നംല്: 14)

ജൂതന്മാരെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അവർക്ക് സുപരിചിതമായ ആ സന്ദേശം വന്നെത്തിയപ്പോൾ അവരത് നിഷേ ധിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്'. (അൽബഖറ: 89)

'തീർച്ചയായും അവരിൽ ഒരു വിഭാഗം അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് തന്നെ സത്യം മറച്ചു വെക്കുകയാകുന്നു' (അൽബഖറ: 146)

166- അഹങ്കാരവും ദുരഭിമാനവും മൂലമുള്ള കുഫ്റ് എന്നാൽ എന്താണ്?

ഉരഹരം സത്യം അംഗീകരിച്ചിട്ടും അതിന് കീഴൊതുങ്ങാതിരിക്കുക, ഇബിളെസിന്റെ കുഫ്റ് ഉദാഹരണം. അല്ലാഹു അതിനെ സംബന്ധിച്ച് പറയുന്നു:

'ഇബ്ലീസ് ഒഴികെ. അവൻ വിസമ്മതം പ്രകടിപ്പിക്കു്കയും അഹംഭാവം നടിക്കുകയും ചെയ്തു. അവൻ സത്യനിഷേധികളിൽ പെട്ടവനായിരിക്കുന്നു'. (അൽബഖറ: 34)

സുജൂദ് ചെയ്യുക എന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനയെ നിഷേധിക്കാൻ സാധ്യമല്ലാതിരുന്ന ഇബ്ലീസ്, അവന്റെ കൽപനയിലെ യുക്തിയേയും നീതിയേയും ആക്ഷേപിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ഇബ്ലീസ് പറഞ്ഞു:

'അവൻ പറഞ്ഞു: നീ കളിമണ്ണിനാൽ സൃഷ്ടിച്ചവന്ന് ഞാൻ പ്രണാമം ചെയ്യുകയോ?'

{ لَمْ أَكُنْ لأَسْجُدَ لَبَشَر خَلَقْتُهُ منْ صَلْصَال منْ حَمَاٍ مَسْنُون } (الحجر: 33)

'അവൻ പറഞ്ഞു: കറുത്ത ചെളി പാകപ്പെടുത്തിയുണ്ടാക്കിയ (മുട്ടിയാൽ) മുഴക്കമുണ്ടാക്കുന്ന കളിമൺ രൂപത്തിൽ നിന്ന് നീ സൃഷ്ടിച്ച മനുഷ്യന് ഞാൻ പ്രണമിക്കേണ്ടവനല്ല'

{ أَنَا خَيْرٌ مَنْهُ خَلَقْتَنِي مَنْ نَارِ وَخَلَقْتَهُ مَنْ طَينٍ }(الأعراف:12).

'ഞാൻ അവനെക്കാൾ (ആദമിനെക്കാൾ) ഉത്തമനാകുന്നു. എന്നെ നീ അഗ്നിയിൽ നിന്നാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. അവനെ നീ സൃഷ്ടിച്ചത് കളിമണ്ണിൽ നിന്നും' (അഅ്റാഫ്:12)..

167- കപട വിശ്വാസത്തിന്റെ കുഫ്റ് എന്താണ്?

ഉരന്തരം ജനങ്ങളെ കാണിക്കുവാനായി പ്രകടമായി സത്യത്തിന് കീഴൊതുങ്ങുകയും ഹൃദയത്തിൽ സത്യപ്പെടുത്തുകയോ, അതിനനുസരിച്ച് ഹൃദയംകൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുകയൊ ചെയ്യലാണ് ഈ കുഫ്റ്. ഉബയ്യിബ്നു സുലൂലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളും ചെയ്തത് അപ്രകാരമായിരുന്നു. അല്ലാഹു അവരെ സംബന്ധിച്ച് പറയുന്നു:

{ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۚ * يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ * فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذَبُونَ } يَكْذَبُونَ }

'ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് പറയുന്ന ചില ആളുകളുണ്ട്; (യഥാർത്ഥത്തിൽ) അവർ വിശ്വാസികളല്ല. അല്ലാഹുവിനെയും വിശ്വാസികളെയും വഞ്ചിക്കുവാനാണ് അവർ ശ്രമിക്കുന്നത്. (വാസ്തവത്തിൽ) അവർ ആത്മവഞ്ചന മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. അവരത് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അവരുടെ മനസ്സുകളിൽ ഒരുതരം രോഗമുണ്ട. തന്നിമിത്തം അല്ലാഹു അവർക്ക് രോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കള്ളം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നതിന്റെ ഫലമായി വേദനയേറിയ ശിക്ഷയാണ് അവർക്കുണ്ടായിരിക്കുക' (അൽബഖറ: 8–10).

{ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ } (البقرة: 20)

'നിസ്സംശയം അല്ലാഹു ഏത് കാര്യത്തിനും കഴിവുള്ളവനാണ്' (അൽബഖറ: 20)

l68− ഇസ്ലാമിന്റെ മില്ലത്തിൽ നിന്നും പുറത്ത്പോകാത്ത, പ്രവൃത്തിപരമായ കുഫ്റ് എന്താണ്? ഉത്തരം നിയമ നിർമ്മാതാവായ അല്ലാഹു ഏതെല്ലാം തെറ്റുകൾ കുഫ്റാണെന്ന് സാങ്കേതികമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ ആ തെറ്റുകളെല്ലാം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു, എന്നാൽ അത് ചെയ്യുന്നവരിൽ ഈമാൻ അവശേഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. പ്രവാചകൻ ജയുടെ താഴെ പറയുന്ന വചനത്തിൽ ഉള്ളത്പോലെ:

«لاَ تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ » رواه البخاري (121) ، ومسلم (الإيمان / 118) ، "നിങ്ങൾ ഇതിന് ശേഷം അവിശ്വാസികളായി മടങ്ങരുത്, നിങ്ങളിൽ ചിലർ ചിലരെ വധിച്ച് കൊണ്ട്" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). അതുപോലെ തിരുമേനി പറയുന്നു:

'മുസ്ലിമിനെ ചീത്തപറയൽ തെമ്മാടിത്തമാണ്, അവനോട് യുദ്ധം ചെയ്യൽ അവിശ്വാസവുമാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഇവിടെ പ്രവാചകൻ മുസ്ലീങ്ങൾ തമ്മിൽ പരസ്പരം യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനെ നിരുപാധികം കുഫ്റാണെന്നാണ് വിശേഷിപ്പിച്ചത്. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവരെ അവിശ്വാസികളായി പരിചയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അല്ലാഹു താഴെ വരുന്ന ഖുർആനിക വചനത്തിൽ പറയുന്നത്:

{وَإِنْ طَائفَتَانَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا} (الحجرات:9)

'സതൃവിശ്വാസികളിൽ നിന്നുള്ള രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ പരസ്പരം പോരടിച്ചാൽ നിങ്ങൾ അവർക്കിടയിൽ രഞ്ജിപ്പുണ്ടാക്കണം' (ഹുജുറാത്ത്: 9).

{إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ} (الحجرات: 10)

'സത്യവിശ്വാസികൾ (പരസ്പരം) സഹോദരങ്ങൾ തന്നെയാകുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങളുടെ രണ്ടു സഹോദരങ്ങൾക്കിടയിൽ നിങ്ങൾ രഞ്ജിപ്പുണ്ടാക്കുക'(ഹുജുറാത്ത്: 10).

അല്ലാഹു അവരുടെ ഈമാനിനെയും വിശ്വാസസാഹോദര്യത്തേയും ഇവിടെ അംഗീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതാണ്. പ്രതിക്രിയയുടെ ആയത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ فَمَنْ عُفَى لَهُ مَنْ أَخِيه شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْه بِإِحْسَانَ } (البقرة: 178)

'നി അവന്ന് (കൊലയാളിക്ക്) തന്റെ സഹോദരന്റെ പക്ഷത്ത് നിന്ന് വല്ല ഇളവും ലഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ മര്യാദ പാലിക്കുകയും, നല്ല നിലയിൽ (നഷ്ടപരിഹാരം) കൊടുത്തു വീട്ടുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു'(അൽബഖറ: 178) ഇവിടെയെല്ലാം അല്ലാഹു അവർക്ക് ഇസ്ലാമിലെ സാഹോദര്യം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു, അതവർക്ക് നിഷേധിക്കുന്നില്ല. അപ്രകാരം തന്നെയാണ് പ്രവാചകൻ പരയുന്നത്:

« لاَ يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ ولاَ يَسْرِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلاَ يَشْرَبُ الْخَمْرَ حِينَ يَشْرَبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَالتَّوْبَةُ مَعْرُوضَةٌ بَعْدُ »«وَلاَيقتل وهو مؤمن—وفي رواية— وَلاَ يَنْتَهِبُ نُهْبَةً ذَاتَ شَرَفٍ يَرْفَعُ النَّاسُ إِلَيْهَا أَبْصَارَهُمْ » رواه البحاري (**2475** ، 5578) ، ومسلم (الإيمان / 100 ، 100) .

'വൃഭിചരിക്കുന്നവൻ ഒരിക്കലും വിശ്വാസിയായിരിക്കെ വൃഭിചരിക്കുകയില്ല, വിശ്വാസിയായിരിക്കെ ഒരു കള്ളൻ കളവ് നടത്തുകയില്ല, വിശ്വാസിയായിരിക്കെ ഒരു മദ്യപാനി മദ്യം കുടിക്കുകയില്ല. ശേഷം പശ്ചാതാപം പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതാണ്'. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്: 'വിശ്വാസിയായിരിക്കെ അവൻ കൊല നടത്തുകയില്ല' വേറെ ഒരു റിപ്പോർട്ടിലു ള്ളത്: 'ജനങ്ങൾ നോക്കുകയും നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഒരു മാന്യതയുള്ളവൻ ഒരിക്കലും കവർച്ച നടത്തുകയില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) പ്രവാചകൻ വീണ്ടും പറയുന്നു:

« مَا مِنْ عَبْد قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ثُمَّ مَاتَ عَلَى ذَلِكَ إِلاَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ قُلْتُ : وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ قَالَ: وَإِنْ وَإِنْ سَرَقَ قَالَ: وَإِنْ سَرَقَ عَلَى رَغْمَ أَنْفَ أَبِي ذَرِّ » رواه البخاري (5827) ، ومسلم (الإيمان / 154) .

യഥാർത്ഥത്തിൽ ആരാധനക്കർഹനായി അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാരുമില്ലെന്ന് പറയുകയും, അതിന് ശേഷം മരണപ്പെടുകയും ചെയ്താൽ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാതിരിക്കുകയില്ല, അവൻ അപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു: അവൻ വൃഭിചരിച്ചാലും, കവർച്ച നടത്തിയാലും ശരി? കവർച്ച തിരുമേനി പറഞ്ഞു: അവൻ വൃഭിചരിച്ചാലും, നടത്തിയാലും. അപ്പോൾ വീണ്ടും ഞാൻ ചോദിച്ചു: അവൻ വൃഭിചരിച്ചാലും, കവർച്ച നടത്തിയാലും ശരി? തിരുമേനിപ പറഞ്ഞു: അവൻ വൃഭിചരിച്ചാലും, കവർച്ച നടത്തിയാലും. അപ്പോൾ വീണ്ടും ഞാൻ വൃഭിചരിച്ചാലും, നടത്തിയാലും ചോദിച്ചു: അവൻ കവർച്ച തിരുമേനി പറഞ്ഞു: അവൻ വ്യഭിചരിച്ചാലും, കവർച്ച നടത്തിയാലും. അപ്പോൾ അബൂദർറ് അത്ഭുതപ്പെട്ട് കൊണ്ട് പറയുകയുണ്ടായി: അബൂദര്റ് നശിച്ചത് തന്നെ' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

ഇതെല്ലാം തന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് വ്യഭിചരിച്ചവന്നും, കളവ് നടത്തിയവന്നും, മദ്യപിച്ചവന്നും, കൊല നടത്തിയവന്നും, അവനിൽ തൗഹീദുണ്ടെങ്കിൽ, ഈമാൻ നിരുപാധികം നഷ്ടമാകുന്നില്ല എന്നാണ്. പാപങ്ങൾ ഈമാനുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല ചെയ്യുന്നവർക്ക് എന്നാണ് പ്രവാചകൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ, ഇവ്വിത തെറ്റുകൾ ചെയ്യുന്നവൻ ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ് എന്ന് അംഗീകരിക്കുന്നവനാണെങ്കിൽ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമെന്ന് പറയുമായിരുന്നില്ല. ഈമാനുള്ളവരല്ലാതെ മറിച്ച് സ്വർഗത്തിൽ ഒരിക്കലും പ്രവേശിക്കുകയില്ലല്ലൊ. പ്രവാചകൻ ഉദ്ദേശിച്ചത് ഈമാനിന് കുറവ് സംഭവിക്കുമെന്നും, ഈമാനിന്റെ പരിപൂർണതക്ക് കോട്ടം തട്ടുമെന്നുമാണ്. എന്നാൽ ഒരാൾ ഇങ്ങനെയുള്ള തെറ്റുകളും, നിഷിദ്ധമായ കാര്യങ്ങളും ഇസ്ലാമിൽ അനുവദനീയമാണെന്ന് കൊണ്ട് വിശുദ്ധഖുർആനിലും തിരുസുന്നത്തിലും വിശ്വസിച്ച് അവിശ്വസിക്കുകയും, കാര്യങ്ങളെ നിഷേധിക്കുകയും അത് വിശ്വാസപരമായ കുഫ്റാണ്. ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അവൻ മതത്തിന്റെ വൃത്തത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോവുകയും ചെയ്യും, അവൻ ആ ചെയ്തിട്ടില്ലായെങ്കിൽ പോലും. അല്ലാഹുവാണ് കാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ അറിയുന്നവൻ.

169-വിഗ്രഹത്തിന് സുജൂദ് ചെയ്യുക, ഖുർആനിനെ നിന്ദിക്കുക, പ്രവാചകനെ പരിഹസിക്കുക, ഇസ്ലാമിനെ അവഹേളിക്കുക തുടങ്ങിയവ പ്രവൃത്തിപരമായ കുഫ്റല്ലെ? അപ്പോൾ ചെയ്യുന്ന ഒരാൾ അവ ഒരാൾക്ക് എങ്ങിനെയാണ് മതഭ്രഷ്ടനാകുക? എന്ന് ചോദിക്കുന്ന എങ്ങനെയാണ് മറുപടി പറയുക? പ്രവൃത്തിപരമായ കുഫ്റ്, ചെറിയ കുഫ്റാണെന്ന് താങ്കൾ തന്നെ വിശദീകരിച്ചതാണല്ലൊ?

സൂചിപ്പിച്ച നാല് കാര്യങ്ങളും അതുപോലുള്ളവയും **ഉരതര**ം മേൽ പ്രതൃക്ഷ്യത്തിൽ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രവർത്തനപരമായ കുഫ്റായി മതത്തിൽ തോന്നുന്നുവെങ്കിലും അത് നിന്ന് പുറത്ത് പോകാത്ത പ്രവർത്തനപരമായ കുഫ്റല്ല. സത്യത്തിൽ ഹൃദയത്തിന്റെ ഇഖ്ലാസ്വ്, പ്രവർത്തനങ്ങളായ നിയ്യത്ത്, മഹബത്ത്, വിധേയത്വം നഷ്ടപ്പെടുന്നതോടെയാണ് തുടങ്ങിയവ മേൽപറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവ വിശ്വാസപരമായ കുഫ്റാണ്, മതഭ്രഷ്ടനുമാണ്. പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ ഇങ്ങനെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്, മതദോഷികളായ കപടവിശ്വാസികളിൽ നിന്നോ, അഹങ്കാരികളായ നിഷേധികളിൽ നിന്നൊ ആയിരിക്കും.

തബൂക്ക് യുദ്ധവേളയിൽ കപടവിശ്വാസികൾ ചെയ്തത് ഖുർആൻ പറയുന്നു:

{ قَالُوا كَلَمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلاَمِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا }(التوبة: 74)

'തീർച്ചയായും അവിശ്വാസത്തിന്റെ വാക്ക് അവർ ഉച്ചരിക്കുകയും, ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചതിനു ശേഷം അവർ അവിശ്വസിച്ച് കളയുകയും അവർക്ക് നേടാൻ കഴിയാത്ത കാര്യത്തിന് അവർ ആലോചന നടത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു' (തൗബ:74).

അങ്ങിനെ അവരോട് ചോദിച്ചപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞു:

{ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ } (التوبة:65)

'ഞങ്ങൾ തമാശ പറഞ്ഞു കളിക്കുക മാത്രമായിരുന്നു'(തൗബ:65). അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

.(والتوبة: 66–65) (رالتوبة: 66–65) (رالتوبة: 66–65) (رالتوبة: 66–65) (رالتوبة: 66–65) (رالتوبة: 66–65) (رالتوبة: 66–65) (دامره) (خارف الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهْزَ تُونَ * لاَ تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيَانَكُمْ } (التوبة: 66–66) (خارف هم من الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهْزَ تُونَ * لاَ تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيَانَكُمْ } (ماره هم من الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهْزَ تُونَ * لاَ تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيَانَكُمْ } (ماره هم من الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهْزَ تُونَ * لاَ تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيَانَكُمْ } (ماره هم من الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهْزَ تُونَ * لاَ تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيَانَكُمْ } (ماره هم من الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهُزَ تُونَ فَيْ الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهُز تُونَ وَالله و آياته و رَسُوله كُنْتُمُ تَسْتَهُز تُونَ وَلَيْ الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمْ تَسْتَهُز تُونَ وَلَا الله و آياته و رَسُوله كُنْتُمُ تُسْتَهُز تُونَ وَلَيْتُهُ وَلَيْتُونُ وَلَا الله و رَسُوله و رَ

الظلم.–170 (അക്രമം), ?????? (കാപട്യം) എന്നിവ എത്ര ഇനങ്ങളായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്?

ഉരതരംഃ വലിയത്, അഥവാ കുഫ്റ്, ചെറിയത് അഥവാ കുഫ്റിന് താഴെയുള്ളത് എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് ഇനങ്ങളായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(അക്രമം) ന് ഉദാഹരണം പറയാമൊ?

ഉരതരം വലിയ ളുൽമിന് ഉദാഹരണമായി അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(يونس: 106). (يونس: 106) (يونس: 106) أَوْلاً يَنْفَعُكَ وَلاَ يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ } (يونس: 106) 'അല്ലാഹുവിന് പുറ്മെ നിനക്ക് ഉപകാരം ചെയ്യാത്തതും, നിനക്ക് ഉപദ്രവം ചെയ്യാത്തതുമായ യാതൊന്നിനോടും നീ പ്രാർത്ഥിക്കരുത്. നീ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും നീ അക്രമികളുടെ കൂട്ടത്തിലായിരിക്കും' (യുനുസ്: 106).

{ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ } (لقمان:13)

'തീർച്ചയായും അങ്ങനെ പങ്കുചേർക്കുന്നത് വലിയ അക്രമം തന്നെയാകുന്നു'(ലുഖ്മാൻ: 13).

{ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ } (المائدة: 72)

'അല്ലാഹുവോട് വല്ലവനും പങ്കുചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവന്ന് സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായി രിക്കുകയും ചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരും തന്നെയില്ല. എന്നാണ്.' (മാഇദഃ:72).

കുഫ്റിലേക്കെത്താത്ത ളുൽമിന് ഉദാഹരണമായി അല്ലാഹു പറയുന്നു: { وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لاَ تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلاَ يَخْرُجْنَ إلاَّ أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّه فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ } (الطلاق: 1)

രക്ഷിതാവായ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുകയും 'നിങ്ങളുടെ അല്ലാഹുവെ ചെയ്യുക. അവരുടെ വീടുകളിൽ നിന്ന് അവരെ നിങ്ങൾ പുറത്താക്കരുത്. പോകുകയും അവർ പുറത്തു ചെയ്യരുത്. പ്രതൃക്ഷമായ നീചവൃത്തിയും അവർ ചെയ്യുകയാണെങ്കിലല്ലാതെ. അവ അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമപരിധികളാകാകുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമപരി ധികളെ വല്ലവനും അതിലംഘിക്കുന്ന പക്ഷം, അവൻ അവനോട് തന്നെ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.' (ത്വലാഖ്: 1)

{ وَلاَ تُمْسكُوهُنَّ ضَرَارًا لتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ } (البقرة: 231)

'ദ്രോഹിക്കുവാൻ വേണ്ടി അന്യായമായി നിങ്ങളവരെ പിടിച്ചു നിർത്തരുത്. അപ്രകാരം വല്ലവനും പ്രവർത്തിക്കുന്ന പക്ഷം അവൻ തനിക്ക് തന്നെയാണ് ദ്രോഹം വരുത്തിവെക്കുന്നത്'. (അൽബഖറ: 231)

172– വലിയ–ചെറിയ الفسوق (തെമ്മാടിത്തം)ന് ഉദാഹരണം പറയാമൊ?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ } (التوبة:67)

'തീർച്ചയായും കപടവിശ്വാസികൾ തന്നെയാണ് ധിക്കാരികൾ' (തൗബ: 67).

'ഇബ്ലീസ് ഒഴികെ. അവൻ ജിന്നുകളിൽ പെട്ടവനായിരുന്നു. അങ്ങനെ തന്റെ രക്ഷി താവിന്റെ കൽപന അവൻ ധിക്കരിച്ചു' (അൽകഅ്ഫ്: 50).

'ദുർവൃത്തികൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ആ നാട്ടിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തെ നാം രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. തീർച്ചയായും അവർ (നാട്ടുകാർ) ധിക്കാരികളായ ഒരു ദുഷിച്ച ജനതയായിരുന്നു' (അൻബിയാ: 74). ഇതിന് താഴെയുള്ള ഫിസ്ഖിന് ഉദാഹരണം:

{ وَلاَ تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئكَ هُمُ الْفَاسقُونَ } (النور: 4)

'അവരുടെ സാക്ഷ്യം നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യരുത്. അവർ തന്നെ യാകുന്നു അധർമ്മകാരികൾ' (നൂർ: 4).

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسَقٌ بِنَبَا فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصيبُوا قَوْمًا بجَهَالَة فَتُصْبحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادمينَ } 'സത്യവിശ്വാസികളേ, ഒരു അധർമ്മകാരി വല്ല വാർത്തയും കൊണ്ട് നിങ്ങളതിനെപ്പറ്റി അടുത്ത് നിങ്ങളുടെ വന്നാൽ വൃക്തമായി അന്വേഷിച്ചറിയണം. അറിയാതെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ജനതയ്ക്ക് നിങ്ങൾ ആപത്തുവരുത്തുകയും, എന്നിട്ട് ആ ചെയ്തതിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾ ഖേദക്കാരായിത്തീരുകയും ചെയ്യാതിരിക്കാൻ വേണ്ടി' (ഹുജുറാത്ത്: 6). ഈ ആയത്ത് വലീദ്ബ്നുഉഖ്ബയുടെ വിഷയത്തിലാണ് ഇറങ്ങിയതെന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തി രിക്കുന്നു.

(കാപടുത്തി) ന് ഉദാഹരണം പറയുക? النفاق

*ഉര*തരംഃ വലിയ നിഫാഖിന് ഉദാഹരണമായി സൂറത്തുൽ ബഖറയുടെ തുടക്കത്തിൽ ആയത്തുകൾ കാണാവുന്നതാണ്, സൂറത്തുന്നിസാഇ്ൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ } (انساء:142) كاهه، തികൾ അല്ലാഹുവെ വഞ്ചിക്കാൻ 'തീർച്ചയായും കപടവിശ്വാസികൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ നോക്കുകയാണ്. അല്ലാഹു അവരെയാണ് വഞ്ചിക്കുന്നത്.' (നിസാഅ്:142)

{ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ } (النساء:145)

'തീർച്ചയായും കപടവിശ്വാസികൾ നരകത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിലാകുന്നു.' (നിസാഅ്:145)

{ إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذَبُونَ }

വിശ്വാസികൾ നിന്റെ അടുത്ത് വന്നാൽ അവർ പറയും: തീർച്ചയായും താങ്കൾ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്ന് ഞങ്ങൾ സാക്ഷ്യം അല്ലാഹുവിന്നറിയാം തീർച്ചയായും വഹിക്കുന്നു. അവന്റെ ദുതനാണെന്ന്. തീർച്ചയായും മുനാഫിഖുകൾ (കപടൻമാർ) കളളം പറയുന്നവരാണ് എന്ന് അല്ലാഹു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു' (മുനാഫിഖൂൻ:

വേറെയും ആയത്തുകൾ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. ഇനി പ്രവാചകൻ യുടെ ഹദീസുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക:

« آيَةُ الْمُنَافِق ثَلاَثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ » رواه البحاري ومسلم

പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: 'കപട വിശ്വാസിയുടെ അടയാളങ്ങൾ മൂന്നാണ്, സംസാരിച്ചാൽ കളവ് പറയുക, കരാർ ചെയ്താൽ ലംഘിക്കുക, വിശ്വസിച്ചേൽപിച്ചാൽ ചതിക്കുകയും ചെയ്യും' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി പരയുന്നു:

« أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا » رواه البخاري (3178 ، 2459) ، ومسلم (الإيمان / 106) . 'നാല് കാര്യങ്ങൾ ആരിലുണ്ടോ അവൻ കപട വിശ്വാസിയാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

174- സിഹ്റിന്റെയും, സിഹ്റ് ചെയ്യുന്നവന്റെയും വിധിയെന്താണ്?

ഉരഹരം സിഹ്റ് ഉണ്ടെന്നതും, അത് ഫലിക്കുമെന്നതും യാഥാർത്ഥ്യമാണ്, അത് അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിനിർണ്ണയത്തിൽ പെട്ടത് തന്നെയാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(البقرة: 102) ﴿ وَالْهُمُا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ يَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدِ إِلاَّ يَاذُنِ اللهِ } ﴿ وَالْمَوْءَ وَاللهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدِ إِلاَّ يَاذُنِ اللهِ } ﴿ وَالْمَوْءَ وَاللهِ وَهُومَ وَاللهِ وَهُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدِ إِلاَّ يَاذُنِ اللهِ } ﴿ وَالْمَوْمِةُ وَاللّهُ وَاللّهِ وَاللّهُ وَاللّهِ وَاللّهُ وَاللّهِ وَاللّهُ وَلِمُ اللّهُ وَاللّهُ وَلَّا لِللّهُ وَاللّهُ وَاللّ واللّهُ واللّهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّ

സിഹ്റ് ചെയ്താൽ അത് ഫലിക്കുമെന്ന് ഹദീസുകളും വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. സിഹ്റ് ചെയ്യുന്നത് പിശാചുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ളതാകയാൽ അത് കുഫ്റാകുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'എന്നാൽ ഹാറൂത്തും മാറൂത്തും ഏതൊരാൾക്ക് പഠിപ്പിക്കു്മ്പോഴും, ഞങ്ങളുടേത് ഒരു പരീക്ഷണം മാത്രമാകുന്നു; അതിനാൽ (ഇത് ഉപയോഗിച്ച്) ദൈവനിഷേധത്തിൽ ഏർപെടരുത് എന്ന് അവർ പറഞ്ഞുകൊടുക്കാതിരുന്നില്ല.' (അൽബഖറ:102)

(البقرة: 102) ﴿ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلَمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخرَة مِنْ خَلاَق ﴾ (البقرة: 102) 'അവർക്ക് തന്നെ ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കുന്നതും ഒരു പ്രയോജനവും ചെയ്യാത്തതുമായ കാര്യമാണ് അവർ പഠിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നത്. അത് (ആ വിദ്യ) ആർ വാങ്ങി (കൈവശപ്പെടുത്തി)യോ അവർക്ക് പരലോകത്ത് യാതൊരു വിഹിതവുമുണ്ടാവില്ലെന്ന് അവർ ഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.'(അൽബഖറ:102)

175 – മാരണം ചെയ്യുന്നവനുള്ള ശിക്ഷ എന്താണ്?

ഉരതര**ം** ഇമാം തിർമിദി ജുൻദുബിൽ നിന്ന് ഉദ്ദരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ പ്രവാചകൻ പരയുന്നു:

(حَدُّ السَّاحِرِ ضَرْبَةٌ بِالسَّيْف) (ضعيف مرفوعا ، صحيح موقوفا) رواه الترمذي (1460) ، والدارقطني (8 / 114) ، والحاكم (4 / 360) ، والبيهقي (8 / 136) ، والطبراني في الكبير (1665) وصححه الحاكم ووافقه الذهبي ، وقال الآبادي تعليقا على الدارقطني : الحديث أخرجه الحاكم والبيهقي والترمذي ، وفي إسناده إسماعيل بن مسلم المكي ، ا هـ . قال الحافظ في التقريب : وكان فقيها ضعيف الحديث . وقال الترمذي : هذا حديث لا نعرفه مرفوعا إلا من هذا الوجه ، وإسماعيل بن مسلم المكي يضعف في الحديث ، وإسماعيل بن مسلم العبدي البصري قال وكيع : هو ثقة ويروي عن الحسن أيضا ، والصحيح عن جندب موقوف ، ا هـ . قال البيهقي : إسماعيل بن مسلم ضعيف ، وقد ضعف الحديث أيضا الحافظ بن حجر ، والشيخ الألباني .

'മാരണക്കാനുള്ള ശിക്ഷ വാള് കൊണ്ടുള്ള വധമാകുന്നു' (തിർമിദി). ചില പണ്ഡിതന്മാർ ഈ ഹദീസ് സ്വഹീഹാണെന്ന അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. തിർമിദി പ്രവാചക ഇമാം പറയുന്നു: ചില സ്വഹാബികളും, പണ്ഡിതന്മാരും ഹദീസനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതാണ് ഈ മാലിക്ബ്നു അനസ് ക്രവിന്റെ അഭിപ്രായം. ഇമാം ശാഫിഈ പറയുന്നു: കുഫ്റിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്ന സിഹ്റ് ആരെങ്കിലും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ വധിക്കേണ്ടതാണ്, അവനെ എന്നാൽ അവിശ്വാസത്തിലേക്കെത്തിക്കാത്തതാണ് ഒരാൾ ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ അവനെ വധിക്കേണ്ടതില്ല. ഉമർ🕸 സിഹ്റ് ചെയ്തവനെ വധിച്ചതായി സ്ഥിരപ്പെട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ അബ്ബാല്ലായും, മകൾ ഹഫ്സയും അങ്ങിനെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ ഉഥ്മാൻബ്നു അബ്ലാല്ലായും, ജുൻദുബ്ബ്നു അഫ്ഫാനും, ജുൻദുബ്ബ്നു ഖൈസുബ്നും സഅ്ദും, ഉമറുബ്നു അബ്ബുൽ അസീസും, അഘഢഅദും, അബൂഹ നീഫയും അല്ലാത്തവരുമായ ഒരുപാട് ഉന്നത വ്യക്തിത്വങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. (സിഹ്റ് ചെയ്യുന്നവരെ വധിക്കേണ്ടത് ഇസ്ലാമിക ഭരണമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ അവിടെയുള്ള ഭരണാധികാരിക വിധികർത്താക്കളുടെയും ബാധ്യതയാണ്, ഇസ്ലാമിക രാജ്യങ്ങളിലെ വ്യക്തികൾക്ക് പോലും ഇതിനർഹതയില്ല, ഇസ്ലാമികേതര രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ചും അതിനർഹതയില്ലായെന്ന് ഇത് വായിക്കുന്നവർ മനസിലാക്കണം. വിവ:)

എന്നാൽ എന്ത? അതിന്റെ വിധിയെന്ത്? النشرة –76

ഉരതരം സിഹിറിനെ സിഹ്ർകൊണ്ട് മാറ്റുന്നതിനാണ് അന്നുശ്റ എന്ന് പറയുന്നത്. സിഹ്റിനെ സിഹ്ർകൊണ്ട് മാറ്റുന്നത് പിശാചിന്റെ പ്രവർത്തനമാണ്, അത് ചെയ്യാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് അനുവദിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങൾ, ശരണം തേടൽ തുടങ്ങിയവ കൊണ്ട് സിഹ്റിനെ മാറ്റുന്നത്കൊണ്ട് വിരോധമില്ല.

177- ഇസ്ലാം അനുവദിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങൾ ഏതെല്ലാം?

വൃക്തമായി വിശുദ്ധഖുർആനിലും, തിരുസുന്നത്തിലും *୭*00000 പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രാർത്ഥനകൾ അറബിയിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിനെ ഇസ്ലാം അനുവദിക്കുന്നു. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതിയോടെ മാത്രമാണ്, മന്ത്രം മുഖേന രോഗം ശിഫയാകുന്നത് എന്ന് മന്ത്രിക്കുന്നവ വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്. മഹാനായ മന്ത്രിക്കപ്പെടുന്നവനും ജിബ്രീൽ ഹദീസുകളിൽ പ്രവാചകൻപക്ക് മന്ത്രിച്ച് കൊടുത്തതായി നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. അത്പോലെ പ്രവാചകന്റെ സ്വഹാബികളും അപ്രകാരം അതിനെ അംഗീകരിക്കുക ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അവർ മാത്രമല്ല, ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൽപിക്കുക കൂടി ഇതെല്ലാം സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളിലുണ്ട്.

178– വിരോധിക്കപ്പെട്ട മന്ത്രങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

ഉത്തരംഃ വിശുദ്ധഖുർആനിലോ, തിരുസുന്നത്തിലോ കാണാത്തതായ മന്ത്രിക്കുക. കൊണ്ട് എന്നാൽ, ജ്യോത്സ്യൻമാരും, മന്ത്രവാദികളും, ആഭിചാരക്കാരും പൈശാചിക സേവയിലൂടെയും മറ്റും ഒരിക്കലും ഉപയോഗിച്ചു നടത്താറുള്ള മന്ത്രങ്ങൾ കൂടാ. ആളുകൾ അവരുടെ മന്ത്രങ്ങൾ പഠിച്ചെടുക്കുന്നത് ക്ഷേത്ര ശാസ്ത്രം. ജ്യോതിഷം, ത്വൽസമാത്ത് തുടങ്ങിയവ വിശദീകരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നാണ്. അവയാകട്ടെ ഇസ്ലാമിന്റെ ശത്രുക്കൾ കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയതുമാണ്. അവയിലൊന്നും യാതൊരു തരത്തിലുള്ള ഫലവും ഉണ്ടാവുകയില്ല.

179– ഏലസ്സ്, മന്ത്രിച്ചൂതിയ നൂൽ, ചരട്, വളയം പോലെയുള്ള വസ്തുക്കൾ ശരീരത്തിൽ കെട്ടുന്നതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉര്തരം പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

« من علق شيئا وكل إليه » (حسن) رواه أحمد (4 / 130) ، والترمذي (2072) ، والحاكم (4 / 216) ، وعبد الرزاق (11 / 17 / 1972) عن الحسن مرسلا ، وقد حسنه الشيخ الألباني في صحيح الترمذي (1691) قال الشيخ البنا في الفتح الرباني (17 / 188) : هذا الحديث لا تقل درجته عن الحسن ، لا سيما وله شواهد تؤيده والله أعلم ، ا هـ .

'ആരെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും ബന്ധിച്ചാൽ അവൻ അതിൽ ഭരമേൽപിച്ചിരിക്കുന്നു' (അഹ്മദ്, തിർമിദി. ഹസനായ ഹദീസ്).

« أَرْسَلَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ في بَعْض أَسْفَاره رَسُولاً أَنْ لاَ يَبْقَيَنَّ فِي رَقَبَةٍ بَعِيرِ قِلاَدَةٌ مِنْ وَتَوِ أَوْ قَلاَدَةً إِلاَّ قُطعَتْ » (رواه البخاري (3005) ، ومسلم (اللباس / 105) ، وأحمد (5 / 216) ، وأبو داود (2552) കെട്ടിയിട്ടുള്ള **്**ഒട്ടകങ്ങളുടെയും മറ്റും കഴുത്തിൽ ഐക്കല്ലുകൾ ഉപേക്ഷിക്കുവാനും, അല്ലെങ്കിൽ കെട്ടിതൂക്കിയിട്ടുള്ള ചരടുകൾ യാത്രക്കാരോടൊപ്പം പൊട്ടിചെറിയുവാനുമായി പ്രവാചകൻ ചില ദൂതന്മാരെ നിയോഗിക്കുകയുണ്ടായി' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

قال رَسُول اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: إِنَّ الرُّقَى وَالتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَةَ شَرْكُ) (صحيح) رواه أحمد (1 / 381))، وأبو داود (3883) ، وابن ماجه (3530) ، والبغوي في شرح السنة (12 / 156 ، 157) وقد سكت عنه الإمام أبو داود ، وصححه الألباني وحسن إسناده الشيخ أحمد شاكر ورواه الحاكم (4 / 217 ، 218) وقال : هذا حديث صحيح الإسناد على شرط الشيخين ، ولم يخرجاه ووافقه الذهبي .

പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: തീർച്ചയായും (ഇഗഢഋാം അനുവദിക്കാത്ത) മന്ത്രവും, ഐക്കല്ലും, ഉറുക്കും ശിർക്കാകുന്നു (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്, ഇബ്നുമാജ).

عُقْبَةَ بْنَ عَامِرِ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: مَنْ تَعَلَّقَ تَمِيمَةً فَلاَ أَتَمَّ اللَّهُ لَهُ وَمَنْ تَعَلَّقَ وَدَعَةً فَلاَ وَدَعَ اللَّهُ لَهُ) (حسن) رواه أحمد (4/15) ، والحاكم (4/21) وصححه ووافقه الذهبي . قال الهيثمي في المجمع (5/103) : رواه أحمد وأبو يعلى والطبراني ، ورجالهم ثقات ، ا هـ . وفي سنده خالد بن عبيد المعافري ، قال الحفظ في التعجيل عنه : ورجال حديثه موثوقون (262) ، وقال المنذري : إسناده جيد .

ഉഖ്ബത്തുബ്നു ആമിറി കൽ നിന്നും, പ്രവാചകൻ പറയുന്നതായി ഞാൻ കേട്ടു: 'ആരെങ്കിലും ഐക്കല്ല് കെട്ടിയാൽ അല്ലാഹു അവന് പൂർണത (ശമനം) നൽകുകയില്ല, ആരെങ്കിലും ഉറുക്ക് കെട്ടിയാൽ അല്ലാഹു അവന് ശാന്തി നൽകുകയില്ല' (അഹ്മദ്, ഹാഖിം. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്).

وَقَالَ رَسُولَ الله صلى الله عليه وسلم: (مَنْ تَعَلَّقَ تَمِيمَةً فَقَدْ أَشْرَكَ) (صحيح) رواه أحمد (4 / 156) ، والحاكم (4 / 219) قال الهندي في الترغيب : ورواة أحمد والحاكم (4 / 219) قال الهندي في الترغيب : ورواة أحمد ثقات (5 / 103) وقال المنذري في الترغيب : ورواة أحمد ثقات (4 / 307) وصححه الشيخ الألباني ، وصحح له الحاكم ، ا هـ . (صحيحه 492) .

പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: 'ആരെങ്കിലും ഐക്കല്ല് കെട്ടിയാൽ അവൻ അല്ലാഹുവിൽ പങ്ക് ചേർത്തിരിക്കുന്നു' (അഹ്മദ്, ഹാഖിം. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്)

وقال صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبْصَرَ عَلَى عَضُد رَجُلِ حَلْقَةً مِنْ صُفْرٍ فَقَالَ: وَيْحَكَ مَا هَذِهِ قَالَ مِنَ الْوَاهِنَةِ قَالَ أَمَا إِنَّهَا لاَ تَزِيدُكُ إِلاَّ وَهْنَا انْبِذْهَا عَنْكَ فَإِنَّكَ لَوْ مِتَّ وَهِيَ عَلَيْكَ مَا أَفْلَحْتَ أَبَدًا) ﴿ حسن عَلَى الراجَح ﴾ قَالَ أَمَا إِنَّهَا لاَ تَزِيدُكُ إِلاَّ وَهْنَا انْبِذْهَا عَنْكَ فَإِنَّكَ لَوْ مِتَّ وَهِي عَلَيْكَ مَا أَفْلَحْتَ أَبَدًا﴾ ﴿ حسن على الراجح ﴾ وواه أحمد ﴿ 4 4 4 4 4 4 4 4 5 ﴾ وأبن ماجه (353) ، وابن حبان ﴿ 1410) ، قلت : وقد حسن إسناد ابن ماجه البوصيري ، وصحح الحديث الحاكم ، ووافقه الذهبي ، وقد ضعفه الشيخ الألباني في الضعيفة (1029) والراجح أنه حسن فانظر ما قال .

ഒരാളുടെ കൈതണ്ടയിൽ മഞ്ഞ നിറത്തിലുള്ള ഒരു ചരട് കണ്ട പ്രവാചകൻ പറയുകയാണ്: 'നിനക്ക് നാശം, ഇതെന്താണ്?'' അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായി: അത് ഒരു തരം പനിക്ക് വേണ്ടി കെട്ടിയതാണ്. അപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹ്പ പറഞ്ഞു: നിനക്കത് പനി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയ ല്ലാതെ ചെയ്യുകയില്ല, നീ അത് പെട്ടിച്ച് വലിച്ചെറിയുക, നീ അത് കെട്ടിയവനായി മരിക്കു കയാണെങ്കിൽ ഒരിക്കലും വിജയിക്കുകയില്ല' (അഹ്മദ്. ഹസനായ ഹദീസ്).

ഹുദൈഫ അാളുടെ കയ്യിൽ നിന്നും ചരട് പൊട്ടിച്ച് വലിച്ചെറിഞ്ഞ് കൊണ്ട് താഴെ വരുന്ന ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി:

{ وَمَا يُؤُمْنُ أَكْثُرُهُمْ بِاللَّهِ إِلاَّ وَهُمْ مُشْرِكُونَ } (يوسف: 106)

'അവരിൽ അധികപേരും അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നത് അവനോട് (മറ്റുള്ള വരെ) പങ്കുചേർക്കുന്നവരായിക്കൊണ്ട് മാത്രമാണ്' (യൂസുഫ്:106). സഅദ്ബ്നു ജുബൈർ പറയുകയുണ്ടായി:

(من قطع تميمة من إنسان كان كعدل رقبة) (ضعيف) رواه ابن أبي شيبة (7 / 375) حديث رقم (3524) وفي سنده الليث بن أبي سليم بن زنيم ، قال الحافظ في التقريب : صدوق اختلط جدا ولم يتميز حديثه فترك ، ا هـ . ويؤيده ما حكاه ابن أبي شيبة عن جرير قوله في الليث : كان أكثر تخليطا ، وقال ابن حبان : اختلط آخر عمره ، قلت : ثم إن رواية مسلم عنه مقرونة بأبي إسحاق الشيباني .

'ആരെങ്കിലും ഒരുവന്റെ ശരീരത്തിൽ നിന്നും ചരട് പൊട്ടിച്ച് വലിച്ചെറിയുകയാണെങ്കിൽ അവന് ഒരു അടിമയെ മോചിപ്പിച്ച പ്രതിഫലമുണ്ട്.'

ISO – ശരീരത്തിൽ ബന്ധിക്കുന്നത് വിശുദ്ധഖുർആനിലെ ആയത്താണെങ്കിൽ അതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉത്തരം ചില പണ്ഡിതന്മാർ അത് അനുവദനീയമാണെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അബ്ബുല്ലാ ഇബ്നു ഹഖീം, അബ്ബുല്ലാഇബ്നു അംറ്, അബ്ബുല്ലാഇബ്നു പോലെയുള്ള മസ്ഊദ് ഭൂരിപക്ഷം സലഫുസ്വാലിഹീങ്ങളും നിഷിദ്ധമാണെന്നാണ് അത് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇതാണ് പ്രബലമായതും, തെളിവിനോട്

അഭിപ്രായം. യോജിക്കുന്നതുമായ കാരണം പ്രവാചകൻ ശരീരത്തിൽ പൊതുവായിട്ടാണ് ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനെ നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുപോലെ തന്നെ ഖുർആൻ കൊണ്ട് എഴുതിയത് ബന്ധിപ്പിക്കാം എന്ന് പ്രത്യേകമായി പറഞ്ഞത് എവിടെയും കാണാൻ സാധ്യവുമല്ല. മാത്രവുമല്ല അത് ഖുർആനിനെ നിന്ദിക്കുന്നതിന് ശരീരത്തിൽ തുല്ല്യവുമായിരിക്കും, കാരണം ബന്ധിക്കുപ്പോൾ അധികസമയവും അശുദ്ധിയോടെയായിരിക്കും ശരീരത്തിലുണ്ടാകുക, അതുപോലെ ടോയ്ലറ്റ് പോലെയുള്ള അശുദ്ധമായ സ്ഥലത്തേക്കും അത്വഹിച്ച് പോകേണ്ടി വരുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ട് വല്ലാത്തവരിലേക്ക് അല്ലാഹു മനുഷ്യന്റെ ഹൃദയം കാര്യങ്ങളിൽ തിരിയാതിരിക്കുവാനും, നിഷിദ്ധമായ അകപ്പെടാതിരിക്കുവാനും വക കാര്യങ്ങളിൽ സൂക്ഷ്മത ഈ കാണിക്കുകയാണ് വിശ്വാസികൾ ചെയ്യേണ്ടത്, പ്രത്യേകിച്ച് ഇക്കാലത്ത്.

ട്രേ ജ്യോൽസ്യത്തിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉരതരം: ജ്യോൽസൃപ്പണി ചെയ്യുന്നവർ ത്വാഗൂത്തുകളാണ്, തങ്ങൾക്ക് ദുർബോധനങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പിശാചിന്റെ സംബന്ധക്കാരാണവർ. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْليَاتِهِمْ } (الأنعام: 121)

'പിശാചുക്കൾ അവരുടെ മിത്രങ്ങൾക്ക് തീർച്ചയായും ദുർബോധനം നൽകി ക്കൊണ്ടിരിക്കും' (അൻആം:121). പിശാചുക്കൾ ജ്യോൽസ്യൻമാരെ സമീപിച്ച് ഞങ്ങൾ കട്ടുകേട്ടതായ കാര്യങ്ങളിൽ സ്വന്തം വക നൂറ് നുണകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് അവർക്ക് ബോധനം നൽകിക്കൊണ്ടി രിക്കും. അതാണ് അല്ലാഹു പറയുന്നത്:

{ هَلْ أُنَبُنُكُمْ عَلَى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِيُّ * تَنَرَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّكَ أَنْهِ * يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَاذَبُونَ } '(നബിയേ, പറയുക:) ആരുടെ മേലാണ് പിശാചുക്കൾ ഇറങ്ങുന്നതെന്ന് ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് അറിയിച്ചു തരട്ടെയോ? പെരും നുണയൻമാരും പാപികളുമായ എല്ലാവരുടെ മേലും അവർ (പിശാചുക്കൾ) ഇറങ്ങുന്നു. അവർ ചെവികൊടുത്ത് കേൾക്കുന്നു. അവരിൽ അധികപേരും കള്ളം പറയുന്നവരാകുന്നു' (ശുഅറാ: 221 –223).

عن أبي هُرَيْرة يَقُولُ: إِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: ... فَيَسْمَعُهَا مُسْتَرِقُ السَّمْعِ وَمُسْتَرِقُ السَّمْعِ وَمُسْتَرِقُ السَّمْعِ وَمُسْتَرِقُ السَّاحِرِ أَوِ هَكَذَا بَعْضُهُ فَوْقَ بَعْضِ إِلَى مَنْ تَحْتَهُ ثُمَّ يُلْقِيهَا الْآخَرُ إِلَى مَنْ تَحْتَهُ حَتَّى يُلْقِيهَا عَلَى لَسَانِ السَّاحِرِ أَوِ الْكَاهِنِ فَرُبَّمَا أَدْرَكَ الشَّهَابُ قَبْلَ أَنْ يُلْقِيهَا وَرُبَّمَا أَلْقَاهَا قَبْلَ أَنْ يُدْرِكَهُ فَيَكُذْبِ مَعَهَا مِائَةَ كَذْبَةً ﴾ صحيح الْكَاهِنِ فَرُبَّمَا أَدْرَكَ الشَّهَابُ قَبْلَ أَنْ يُلْقِيهَا وَرُبَّمَا أَلْقَاهَا قَبْلَ أَنْ يُدْرِكَهُ فَيَكُذْبُ مُعَهَا مِائَةَ كَذْبَةٍ ﴾ صحيح البخاري ، كتاب التفسير ، تفسير سورة سبأ (4800) .

അല്ലാഹു പ്രവാചകന് വഹ്യ് നൽകുമ്പോഴും, അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്റ് അറിയിക്കുമ്പോഴും പിശാചുക്കൾ കട്ട്കേൾക്കുമെന്ന് മലക്കുകളെ ഹദീസിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അബൂഹുറയ്റ🕸 ഉദ്ധരിക്കുന്നു. പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുകയുണ്ടായി: 'കട്ട് കേൾക്കുന്നവൻ അത് കേൾക്കുന്നു, അവനിൽ നിന്ന് മറ്റൊരാൾ കട്ട് കേൾക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ഓരോരുത്തരും പരസ്പരം കേൾക്കുകയും, തന്റെ താഴെയുള്ളവനിലേക്ക് കൈമാറുകയും ചെയ്യുന്നു. അവസാനം ജ്യോൽസ്യന്റെയോ, കണക്ക്നോട്ടക്കാരന്റെയോ നാവിലേക്ക് ഇട്ട് കൊടുക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ ആ വാർത്ത അവരിലേക്ക് എത്തുന്നതിന് മുമ്പ് വാൽനക്ഷത്രം അതിനെ തടുക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അതിനെ ജ്യോൽസ്യന്മാരോ, കണക്ക് നോട്ടക്കാരോ സ്വീകരിക്കുകയും തങ്ങളുടെ വകയായി നൂറ് കളവുകൾ കൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു². (ബുഖാരി)

182– ജ്യോൽസ്യക്കാരനൊ, കണക്ക് നോട്ടക്കാരനോ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കുന്നവന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'(നബിയേ,) പറയുക; ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഉള്ളവരാരും അ്യൃശ്യ കാര്യം അറിയുകയില്ല; അല്ലാഹുവല്ലാതെ' (നംല്: 65).

'അവന്റെ പക്കലാകുന്നു അദൃശ്യകാര്യത്തിന്റെ ഖജനാവുകൾ. അവനല്ലാതെ അവ അറിയുകയില്ല' (അൻആം: 59).

'അതല്ല, അവർക്ക് അദൃശ്യജ്ഞാനം കരഗതമാവുകയും, അത് അവർ രേഖപ്പെടുത്തി വെക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടോ?' (ത്വൂർ: 41)

'അവന്റെ അടുക്കൽ അദൃശ്യജ്ഞാനമുണ്ടായിട്ട് അതു മുഖേന അവൻ കണ്ട റിഞ്ഞ് കൊണ്ടിരിക്കുകയാണോ?' (നജ്മ്: 35)

'അല്ലാഹു അറിയുന്നു. നിങ്ങൾ അറിയുന്നില്ല'. (അൽബഖറ: 216) പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

مَنْ أَتَى كَاهِنَا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّد صلى الله عليه وسلم) (صحيح) رواه أحمد (2 / 429) ، والبيهقي (8 / 135) ، والحاكم (1 / 8) وقال : هذا حدَّيث صحيح على شرطهما جميعا من حديث ابن سيرين ولم يخرجاه ، وصححه الألباني (صحيح الجامع 5815) ، وصحح إسناده الشيخ أحمد شاكر .

'ആരെങ്കിലും ജ്യോൽസ്യക്കാരനെ സമീപിക്കുകയും, അവൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവൻ മുഹമ്മദ് നബിപക്ക് ഇറക്കിയതിൽ അവിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു' (അഹ്മദ്. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്) തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

'ആരെങ്കിലും ജ്യോൽസ്യനെ സമീപിക്കുകയും, അവൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ് താൽ അവന്റെ നാൽപത് ദിവസത്തെ നമസ്കാരം സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല' (മുസ്ലിം, അഹ്മദ്)

183– നക്ഷത്രങ്ങളെ നോക്കി (ജ്യോതിഷം) ഭാവി പ്രവചിക്കുന്നതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'അവനാണ് നിങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നക്ഷ്ത്രങ്ങളെ, കരയിലെയും കടലിലെയും അന്ധ കാരങ്ങളിൽ നിങ്ങൾക്ക് അവ മുഖേന വഴിയറിയാൻ പാകത്തിലാ ക്കിത്തന്നത്'. (അൻആം: 97).

'ഏറ്റവും അടുത്ത ആകാശത്തെ നാം ചില വിള്ക്കുകൾ കൊണ്ട് അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവയെ നാം പിശാചുകളെ എറിഞ്ഞോടിക്കാനുള്ള വയുമാക്കിയിരിക്കുന്നു' (മുൽക്:5).

'നക്ഷത്രങ്ങളെ തന്റെ കൽപനയ്ക്കു വിധേയമാക്കപ്പെട്ട നിലയിൽ (അവൻ) സൂഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു.' (അഅ്റാഫ്:54)..

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

'ആരെങ്കിലും ജ്യോതിഷം പഠിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ സിഹ്റിന്റെ ഒരു ഭാഗമാണ് പഠിച്ചിരിക്കുന്നത്, അങ്ങിനെ അതിൽ അവൻ വർദ്ദിപ്പിച്ചത് വർദ്ദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു' (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്) പ്രവാചകൻ പറയുന്നു: « إنما أخاف على أمتي التصديق بالنجوم والتكذيب بالقدر وحيف الأئمة » (ضعيف قد يحسن) وقد روي بمثله وبنحوه عن عدد من الصحابة ، وكلها لا يخلو من ضعف ، وقد بين ذلك الشيخ الألباني في الصحيحة (1127) وسبقه إلى ذلك الحافظ الهيثمي في المجمع (7 / 203) وقال : عن أبي أمامة قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : « إن أخوف ما أخاف على أمتي في آخر زمائما النجوم وتكذيب بالقدر وحيف السلطان » . رواه الطبراني وفيه ليث بن أبي سليم وهو لين وبقية رجاله وثقوا ، اهـ . وذكر الألباني أن للحديث شواهد كثيرة يرتقي كما إلى درجة الصحة ، اهـ

'ഞാനെന്റെ ഭയപ്പെടുന്നത് സമുദായത്തിന് ജ്യോതിഷത്തെ സത്യപ്പെടുത്തുന്നതും, അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്റിനെ കളവാക്കുന്നതും, കാണിക്കുന്നതുമാകുന്നു'. നേതാക്കന്മാർ അനീതി (ദുർബലമായ ഹദീസാണിത്. അൽബാനി പറയുന്നത് ഈ ഹദീസിനെ എന്നാൽ സ്വഹീഹിന്റെ സ്ഥാനത്തേക്ക് ഉയർത്തുന്ന ഒരുപാട് തെളിവുകൾ ഉണ്ടെന്നാണ്).

ഇബ്നു അബ്ബാസ് അറബി അക്ഷരങ്ങൾക്ക് ഓരോ സംഖ്യാസ്ഥാനം നൽകി എഴുതുന്നവരെയും, നക്ഷത്രങ്ങളെ നോക്കി ഭാവി പ്രവചിക്കുന്നവരെയും പറ്റി പറയുന്നു:

'ഇങ്ങനെ ആരെങ്കിലും ചെയ്താൽ അവന് അല്ലാഹുവിന്റെയടുത്ത് യാതൊന്നുമുണ്ടാവുക യില്ലെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം' (ബൈഅഖി. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്)

وقال قتادة رحمه الله تعالى : خلق الله هذه النجوم لثلاث زينة للسماء ، ورجوما للشياطين ، وعلامات يهتدى بها ، فمن تأول فيها غير ذلك فقد أخطأ حظه وأضاع نصيبه وتكلف ما لا علم له به) أورده الإمام السيوطي في كتابه الدر المنثور (3 / 43)

ഖതാദ: പറയുന്നു: ണ്ഡഈ നക്ഷത്രങ്ങളെ അല്ലാഹു മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾക്ക് ച്ചിരിക്കുന്നത്, വേണ്ടിയാണ് ആകാശത്തിന് ഭംഗിക്കും, സൃഷ്ടി വഴി എറിയുവാനും, പിടിക്കുവാനുള്ള പിശാചുക്കളെ കണ്ട് അടയാളത്തിനും. ഈ മൂന്ന് കാര്യത്തിനല്ലാതെ ആരെങ്കിലും നക്ഷത്രത്തെ ഉപയോ ഗിക്കുകയും, ദുർവ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവന് അല്ലാഹു വിന്റെയടുത്ത് തെറ്റ്പറ്റുകയും, യാതൊന്നും ഉണ്ടാവുകയുമില്ല, മാത്രമല്ല, അവന് യാതൊരു അറിവുമില്ലാത്ത കാര്യമാണ് ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നത്' (ഇമാം സുയൂത്വി ഉദ്ദരിച്ചത്).

184- ഞാറ്റുവേലയോട് മഴക്ക് വേണ്ടി തേടുന്നതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉരതരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ } (الواقعة:82)

'സത്യത്തെ നിഷേധിക്കുക എന്നത് നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വിഹിതമാക്കുകയാണോ?' (വാഖിഅഃ: 82)

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

(أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ لاَ يَتْرُكُونَهُنَّ الْفَخْرُ فِي الأَحْسَابِ وَالطَّعْنُ فِي الأَنْسَابِ وَالإِسْتِسْقَاءُ بالنُّجُوم وَالنَّيَاحَةُ) رواه مسلم (الجَنائز / 29) .

'ജാഹിലിയ്യാ കാലത്തുള്ള നാല് കാര്യങ്ങൾ എന്റെ സമുദായത്തിലുണ്ടാവും, അത് അവർ ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല: കുലമഹിമ കൊണ്ട് ദുരഭിമാനം നടിക്കുക, ഗോത്രങ്ങളെ ആക്ഷേപിക്കുക, നക്ഷത്രങ്ങളോട് മഴക്ക് വേണ്ടി ആവശ്യപ്പെടുക, മാറിടം വലിച്ച് കീറി അട്ടഹസിച്ച് കരയുക' (മുസ്ലിം). റസൂലുല്ലാഹി അല്ലാഹു പറയുന്നതായി പറയുന്നു:

قَالَ اللَّهُ تعالى :أَصْبَحَ مِنْ عَبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ فَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطرْنَا بِفَصْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ بِالْكُوْكَبِ وَأَمَّا مَنْ قَالَ بِنَوْءِ كَذَا وَكَذَا فَذَلِكَ كَافِرٌ بِي وَمُؤْمِنٌ بِالْكُوْكَبِ) رواه البخاري (846 ، ومسلم (الإيمان / 125) .

'അല്ലാഹു പറയുന്നു: ണ്ഡഎന്റെ അടിമകളിൽ ചിലർ എന്നിൽ വിശ്വസിച്ച് കൊണ്ടും, ചിലർ എന്നിൽ അവിശ്വസിച്ച് കൊണ്ടും നേരം വെളുപ്പിക്കുന്നു, ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിന്റെ കാരുണ്യം കൊണ്ടും, അനുഗ്രഹം കൊണ്ടും പറഞ്ഞാൽ പെയ്തിരിക്കുന്നു എന്ന് അവൻ എന്നിൽ വിശ്വസിക്കുകയും, നക്ഷത്രങ്ങളിൽ അവിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തരിക്കുന്നു, ആരെങ്കിലും ഇന്ന ഞാറ്റുവേല കൊണ്ടാണ് വർഷിച്ചതെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അവൻ എന്നിൽ അവിശ്വസിക്കുകയും, നക്ഷത്രങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി).

185 – പക്ഷിപ്രശ്നം (പക്ഷികളെ പറത്തി ഭാഗ്യ പരീക്ഷണം നടത്തുന്നത്) നോക്കുന്നതിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉരതരംഃ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ أَلاَ إِنَّمَا طَائرُهُمْ عَنْدَ اللَّه } (الأعراف:131)

'അല്ല, അവരുടെ ശകുനം അല്ലാഹുവിന്റെ പക്കൽ തന്നെയാകുന്നു' (അഅ് റാഫ്:131).

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(لاَ عَدُوَى وَلاَ طَيَرَةَ وَلاَ هَامَةَ وَلاَ صَفَرَ) رواه البخاري (5707)، ومسلم (السلام / 101 ، 102 ، 103) .

'രോഗം വരുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്റിന്റെ ഭാഗമല്ല, മറിച്ച് രോഗം തനിയെ വരുന്ന താണെന്ന വിശ്വാസവും, പക്ഷികളെ പറപ്പിച്ച് കൊണ്ട് ഭാഗ്യപരീക്ഷണം നടത്തുന്നതും, മയ്യത്തിന്റെ എല്ലുകൾ പക്ഷികളായി രൂപപ്പെടുമെന്നുള്ള വിശ്വാസവും, സ്വഫർ മാസം അലംഘനീയമായ മാസത്തിൽ പെട്ടതാണെന്ന വിശ്വാസവും ഇസ്ലാമിൽ ഇല്ലാത്തതാണ്.' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

قَالَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الطِّيرَةُ شَرْكٌ الطِّيرَةُ شَرْكٌ قالل عبد الله بن مسعود وَمَا مِنَّا إِلاَّ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ (صحيح) رواه أحمد (1 / 48 ، 438 ، 440) ، والبخاري في الأدب (909) ، وأبو داود (3910) ، والبخوي في (3 / 16) ، والبزمذي (1614) ، وابن ماجه (3538) ، والحاكم (1 / 17 / 18) ، والبيهقي (8 / 139) ، والبغوي في شرح السنة (21 / 177 ، 178) قال الترمذي : هذا حديث حسن صحيح . وسكت عنه أبو داود وصححه الحافظ العراقي وقال الحاكم : صحيح سنده . ثقات رواته ، وأقره الذهبي ، قال الألباني : وهو كما قال . قلت : وهو عندهم جميعا مرفوع ولكن قال الإمام الترمذي : سمعت محمد بن إسماعيل يقول : كان سليمان بن حرب يقول : هذا الحديث (وما منا إلا ولكن الله يذهبه بالتوكل) قال : هذا عندي قول عبد الله بن مسعود ، ا هـ .

പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി: 'പക്ഷികളെ പറത്തിക്കൊണ്ട് ഭാഗ്യ പരീക്ഷണം നടത്തുന്നത് ശിർക്കാകുന്നു, പക്ഷികളെ പറത്തിക്കൊണ്ട് ഭാഗ്യ പരീക്ഷണം നടത്തുന്നത് ശിർക്കാകുന്നു, അബ്ലുല്ലാഇബ്നു മസ്ഊദ്(റ) പറയുന്നു: അത് നമ്മളിൽ നിന്നല്ല സംഭവിക്കുന്നത്, മറിച്ച് തവക്കുൽ കൊണ്ടാണ് അല്ലാഹു അത് നീക്കികളയുന്നത്' (അഹ്മദ്. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്).

പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറയുന്നു:

(إِنَّمَا الطِّيرَةُ مَا أَمْضَاكَ أَوْ رَدَّكَ) (ضعيف) رواه أحمد (1 / 213) قال الشيخ أحمد شاكر : إسناده ضعيف لانقطاعه ، ا هـ . وذكر أن ابن علاثة هو محمد بن عبد الله بن علاثة القاضي ، قال البخاري في الكبير : وهو ثقة يخطئ ، وثقه ابن معين وأفرط الأزدي وغيره في تضعيفه ورميه بالكذب ، ورجح الشيخ شاكر أن ما قاله البخاري : في حفظه نظر ، هو الحق ، ومسلمة الجهني فيه جهالة ، ترجمه البخاري ولم يخرجه وهو متأخر عن أن يدرك الفضل بن عباس .

'പക്ഷികളെ ഉപയോഗിച്ച് ഭാഗ്യനിരീക്ഷണം നടത്തുക എന്നാൽ ഏതൊങ്കിലുമൊരു കാര്യം പ്രവർത്തിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതൊ, ഏതെങ്കിലും ഒരു കാര്യത്തിൽ നിന്ന് തടുത്തു നിർത്തുന്നതൊ ആയ ശകുനം നോക്കുക എന്നതാണ്'. (അഹ്മദ്, ഇത് ദുർബ്ബലമാണ്). عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ رَدَّتْهُ الطِّيرَةُ مِنْ حَاجَة فَقَدْ أَشْرَكَ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا كَفَّارَةُ ذَلِكَ قَالَ: أَنْ يَقُولَ أَحَدُهُمُ اللَّهُمَّ اللَّهُمَّ لاَ خَيْرً إِلاَّ خَيْرُكَ وَلاَ طَيْرُكَ وَلاَ عَيْرُكَ وَاللهُ عَيْرُكَ وَلاَ عَلَى اللهُ عَيْرُكَ وَلاَ عَلَى اللهُ عَيْرُكَ وَلاَ عَلَى اللّهُ عَنْ عَيْرُ وَلِلّهُ اللّهُ عَلَى الللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى الللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى الللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى الللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى ا

അംമറ് 🖐 പ്രവാചകൻ യിൽ നിന്ന് അബ്ലുല്ലാഇബ്നു ഉദ്ദരിക്കുന്നു: 'ഒരു ആവശൃനിർവഹണത്തിൽ പറഞ്ഞു: നിന്ന് പ്രവാചകൻ പക്ഷിനോട്ടത്തിന്റെ മാറി നിൽക്കുന്നുവെങ്കിൽ പേരിൽ ആരെങ്കിലും അവൻ ശിർക്ക് ചെയ്തു^². അപ്പോൾ സ്വഹാബികൾ ചോദിച്ചു: പ്രവാചകരെ, അതിനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം എന്താണ്? തിരുമേനി പരഞ്ഞു: 'അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ നന്മയല്ലാതെ ഒരു നന്മയുമില്ല, നിന്റെ ശകുനമല്ലാതെ മറ്റൊരു ശകുനവുമില്ല, നീയല്ലാതെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു ഇലാഹുമില്ല, എന്ന് പറയുക'. (അഹിമദ്).

وَقَالَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْسَنُهَا الْفَأْلُ وَلاَ تَرُدُّ مُسْلِمًا فَإِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مَا يَكْرَهُ فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ لاَ يَاللَّهُ مَا يَكُرَهُ فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ لاَ يَأْتِي بِالْحَسَنَاتِ إِلاَّ أَنْتَ وَلاَ حَوْل وَلاَ خَوْل وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِك) (ضعيف) رواه أبو داود (يَا يُعْفَى السَّيِّعَاتِ إِلاَّ أَنْتَ وَلاَ حَوْل وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِكَ) (ضعيف) رواه أبو داود (وضعفه الألباني والاختلاف على عروة بن عامر له على الله على عروة بن عامر له صحبة أم لا ، قال أبو القاسم الدمشقي : ولا صحبة له تصح ، وذكر البخاري وغيره : أنه سمع من ابن عباس ، فعلى هذا يكون الحديث مرسلا .

പ്രവാചക ക്കൻ്റ അടുത്ത് പക്ഷിപ്രശ്നത്തെ സംബന്ധിച്ച് പറയപ്പെട്ടപ്പോൾ തിരുമേനി പരയുകയുണ്ടായി: അതിൽ നല്ലതായത് ശുഭലക്ഷണം നോക്കലാണ്, അത് ഒരു മുസ്ലിമിനെ യാതൊന്നിൽ നിന്നും തടയുവാൻ പാടില്ല, ആരെങ്കിലും വെറുക്കുന്നവല്ലതും കാണുകയാണെങ്കിൽ അവൻ ഇങ്ങനെ പറയട്ടെ. 'അല്ലാഹുവെ, നല്ല കാര്യങ്ങൾ കൊണ്ട് വരുന്നത് നീയല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല, തിന്മകൾ തടയുന്നതും നീയല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല, കഴിവും ശക്തിയും നിന്നിൽ നിന്നല്ലാതെ ഇല്ല' (അബൂദാവൂദ്).

186– കണ്ണേറിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉര്തരംഃ പ്രവാചകൻ ്ക് പറയുന്നു:

(الْعَيْنُ حَقٌّ) رواه البخاري (5740 ، 5944) ، ومسلم (السلام / 41 ، 42)

പ്രവാചകൻ തന്റെ ഭാര്യമാരിലെ ഒരു ഭാര്യയുടെ വീട്ടിൽ ഒരു അടിമ സ്ത്രീയെ കാഇസ്ല കയുണ്ടായി, അവളുടെ മുഖത്ത് ഒരു കറുത്തപാട് കാണുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ തിരുമേനി പറയുകയുണ്ടായി: ണ്ഡനിങ്ങൾ ഇസ്ലാം അനുവദിക്കുന്ന മന്ത്രം കൊണ്ട് അവളെ മന്ത്രിക്കുക, കാരണം അത്കൊണ്ട് കണ്ണേറ് നടത്തുവാൻ സാധിക്കും' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

(عَنْ عَائِشَةَ رَضِي اللَّه عَنْهَا قَالَتْ: أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ أَمَرَ أَنْ يُسْتَرْقَى مِنَ الْعَيْنِ) (رواه البخاري (5738) ، ومسلم (السلام / 55 ، 56) .

ആയിശാ(റ) പറയുന്നു: കണ്ണേറിൽ നിന്ന് രക്ഷ ലഭിക്കുന്നതിന് മാന്ത്രിക്കുവാൻ പ്രവാചകൻ എന്നോട് കൽപിക്കുകയുണ്ടായി, അല്ലെങ്കിൽ കൽപിച്ചു,' (ബുഖാരി).

റസൂലുല്ലാഹ് 🕮 വീണ്ടും പറയുന്നത് കാണുക:

'കണ്ണേറിനും, വിഷം തീണ്ടിയതിനുമല്ലാതെ മന്ത്രമില്ലത്മ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ഈ ഹദീസുകളെല്ലാം ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും ഉദ്ധരിച്ചതാണ്, വേറെയും ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതി പ്രകാരമല്ലാതെ കണ്ണേറ് ബാധിക്കുകയില്ല. ഇതാണ് താഴെവരുന്ന ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ച് കൊണ്ട് ഉന്നതന്മാരായ പല സലഫുസ്വാലിഹീങ്ങളും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

{ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلقُونَكَ بَأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمعُوا الذِّكْرَ } (القلم:51)

'സത്യനിഷേധികൾ ഈ ഉൽബോധനം കൾക്കുമ്പോൾ അവരുടെ കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് നോക്കിയിട്ട് നീ ഇടറി വീഴുമാറാക്കുക തന്നെ ചെയ്യും' (ഖലം:51).

187- തെറ്റുകളെ എത്ര ഇനങ്ങളായി തരം തിരിക്കുന്നു?

ഉരന്റരംഃ ചെറുകുറ്റങ്ങളെന്നും വൻപാപങ്ങളെന്നും ഇങ്ങനെ രണ്ടായി തിരിക്കാം. 🕊 ചെറിയ ചെറിയ തെറ്റുകൾ എങ്ങനെയാണ് പൊറുക്കപ്പെടുക?

ഉരതരം: അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'നിങ്ങളോട് നിരോധിക്കപ്പെടുന്ന വൻപാപങ്ങൾ നിങ്ങൾ വർജ്ജിക്കുന്ന പക്ഷം നിങ്ങളുടെ തിൻമകളെ നിങ്ങളിൽ നിന്ന് നാം മായ്ച്ചുകളയുകയും, മാന്യമായ ഒരു സ്ഥാനത്ത് നിങ്ങളെ നാം പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (നിസാഅ്:31)

'തീർച്ചയായും സൽകർമ്മങ്ങൾ ദുഷ്കർമ്മങ്ങളെ നീക്കിക്ളയുന്നതാണ്' (ഹൂദ്:114).

ഇവിടെ അല്ലാഹു പറയുന്നത് വൻപാപങ്ങളിൽ നിന്ന് വിട്ട് നിൽക്കുകയും, നന്മകൾ അധികരിപ്പിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ ചെറിയ തിന്മകൾ പൊറുത്ത് തരുന്നതാണ് എന്നത്രെ. ഇത് തന്നെയാണ് ഹദീസിൽ നമുക്ക് കാണാനാവുന്നത്: പ്രവാചകൻ പരയുന്നു:

(وَ أَتْبِعِ السَّيِّنَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا) (حسن) رواه أحمد (5 / 153 ، 157 ، 158) ، والترمذي (1987) ، والحاكم (أَتَّبِعِ السَّيِّنَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا) (حسن) رواه أحمد (5 / 153) من حديث أبي ذر ، وقال الإمام الترمذي : هذا حديث حسن صحيح ، وقال الحاكم : هذا حديث صحيح على شرط الشيخين ، ولم يخرجاه ، ووافقه الذهبي ، ورواه أحمد (5 / 236) من حديث معاذ بن جبل ، وقد حسنه الألباني .

'തിന്മകളെ കൊണ്ട് തുടർത്തുക, അതിനെ നന്മകൾ മായ്ച്ച് (അഹ്മദ്. ഹദീസാണ്). കളയുന്നതാണ്´ ഹസനായ ഹദീസുകളിൽ ഇപ്രകാരം വന്നതായി നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്, ശരിയായി വുളൂഅ് ചെയ്യുന്നതും, പള്ളികളിലേക്കുള്ള ഓരോ കാലടികളും, അഞ്ച്നേരത്തെ നമസ്കാരവും, ഒരു ജുമുഅ: മുതൽ അടുത്ത ജുമുഅ: വരെയും, ഒരു റമളാൻ മുതൽ അടുത്ത റമളാൻ വരെയും, ലൈലത്തുൽ ഖദ്റിലുള്ള നമസ്കാരവും, മുഹർറം പത്തിലുള്ള നോമ്പും പോലെയുള്ള സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെറിയ ചെറിയ തിന്മകൾ മായ്ച്ച് കളയുന്നതാണ്, പക്ഷേ അധിക ഹദീസുകളിലും കാഇസ്ലന്നത് ഇതിനോടൊപ്പം വൻപാപങ്ങളിൽ നിന്ന് വിട്ട് നിൽക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നാണ്. അപ്പോൾ വൻ പാപങ്ങളിൽ നിന്ന് വിട്ട് നിൽക്കൽ ചെറിയ തിന്മകൾ പൊറുത്ത് കിട്ടുവാനുള്ള നിബന്ധനയാകുന്നു.

189– വൻ പാപങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

ഉരന്റരംഃ വൻപാപങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണെന്നതിനുള്ള പരിധി സ്വഹാബികളുടെയും താബിഉക ളുടെയും വാക്കുകളിൽ നിന്ന് നമുക്ക് ഗ്രഹിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. അവർ നിർവ്വചിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്: ഏതൊരു പാപത്തിനാണോ ശിക്ഷയുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞത് ആ പാപങ്ങളെല്ലാം വൻ പാപങ്ങളാണ്, അതുപോലെ അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപമോ, ദേഷ്യമോ, നരകമോ, ശിക്ഷയോ ഉണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മുഴുവൻ വൻപാപങ്ങളാകുന്നു. വേറെയും പാപങ്ങളും നിർവ്വചനങ്ങൾ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. സ്വഹീഹായ ഹദീസിൽ പാപങ്ങളെ എണ്ണി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, അതിൽ തന്നെ വ്യത്യസ്ഥ പദവിയുലുള്ളതാണ്. അതിൽ പെട്ടതാണ് അല്ലാഹുവിൽ ശിർക്ക് വെക്കുക, സിഹ്റ് ചെയ്യുക പോലെയുള്ള വലിയ കുഫ്റിലേക്കെത്തുന്ന പാപങ്ങൾ, അതുപോലെ വലിയ ശിക്ഷയുള്ളതും മ്ലേഛവുമായ പാപങ്ങളാണ്, അല്ലാഹു പവിത്രമാക്കിയ ആത്മാവുകളെ അനർഹമായി വധിക്കൽ, യുദ്ധത്തിൽ നിന്ന് പിൻതിരിഞ്ഞോടൽ, പലിശ ഭക്ഷിക്കൽ, യതീമിന്റെ സമ്പത്ത് തിന്നൽ, കളവ് പറയൽ, സത്യവിശ്വാസിനികളെ സംബന്ധിച്ച് അപവാദം പറയൽ, മദ്യപിക്കൽ, മാതാപിതാക്കളെ ഉപദ്രവിക്കൽ തുടങ്ങിയവ. ഇബ്നു അബ്ബാസ്🕸 പറയുന്നത് വൻപാപങ്ങൾ ഏകദേശം എഴുപ തെണ്ണമുണ്ടെന്നാണ്. അതിൽ ഏറ്റവും വലിയതായി ഏഴെണ്ണത്തെ എണ്ണി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. (സ്വഹീഹ്. അബ്ദുർറസാഖ്). നാം വിശദീകരിച്ചത്പോലെയുള്ള ശിക്ഷയോ, എന്നാൽ നേരത്തെ താക്കീത് പാപങ്ങൾ ശാപമോ മറ്റോ ചെയ്തിട്ടുള്ള എണ്ണി കണക്കാക്കുകയാണെങ്കിൽ അതിലധികവും എഴുപതും കാണാവുന്നതാണ്.

I90- ചെറുതും വലുതുമായ മുഴുവൻ പാപങ്ങളും എങ്ങനെയാണ് പൊറുക്കപ്പെടുക?

ഉരതരംഃ പശ്ചാത്താപം കൊണ്ടാണ് മുഴുവൻ പാപങ്ങളും പൊറുക്കപ്പെടുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّنَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتِ تَجْرِي منْ تَحْتِهَا الأَنْهَارُ } (التحريم:8)

'സതൃവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് നിഷ്കളങ്കമായ പശ്ചാത്താപം കൈക്കൊണ്ട് മടങ്ങുക. നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ് നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ മായ്ച്ചുകള യുകയും താഴ്ഭാഗത്തു കൂടി അരുവികൾ ഒഴുകുന്ന സ്വർഗത്തോപ്പുകളിൽ നിങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം' (തഹ്രീം:8).

{ إِلاَّ مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلاً صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّنَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ } (الفرقان:70)

'പശ്ചാത്തപിക്കുകയും, വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവരൊഴികെ. അത്തരക്കാർക്ക് അല്ലാഹു തങ്ങളുടെ തിൻമകൾക്ക് പകരം നൻമകൾ മാറ്റികൊടുക്കുന്നതാണ്' (ഫുർഖാൻ: 70).

{وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبِ إِلاَّ اللَّهُ وَلَمْ يُصرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ * أُولَئكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفَرَةٌ منْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْري منْ تَحْتِهَا الأَنْهَارُ } 'വല്ല നീചകൃത്യവും ചെയ്തുപോയാൽ, അഥവാ സ്വന്തത്തോട് തന്നെ വല്ല ദ്രോഹവും ചെയ്തു പോയാൽ അല്ലാഹുവെ ഓർക്കുകയും തങ്ങളുടെ മാപ്പുതേടുകയും പാപങ്ങൾക്ക് ചെയ്യുന്നവർക്ക് വേണ്ടി. –പാപങ്ങൾ പൊറുക്കുവാൻ അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാണുള്ളത്?– ചെയ്തുപോയ (ദുഷ്) പ്രവൃത്തിയിൽ അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉറച്ചുനിൽക്കാത്തവരുമാകുന്നു അവർ. അത്തരക്കാർക്കുള്ള പ്രതിഫലം തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള പാപ മോചനവും, താഴ്ഭാഗത്ത് കുടി അരുവികൾ ഒഴുകുന്ന നിതൃവാസികളായിരിക്കും. അവരതിൽ സ്വർഗത്തോപ്പുകളുമാകുന്നു. (ആലു ഇംറാൻ: 30)

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

« التوبة تجب ما قبلها »

'പശ്ചാത്താപം മുമ്പുള്ളതിനെ മായ്ച്ച് കളയുന്നു' പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(الَّلَهُ ٱفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنْ رَجُلٍ نَزَلَ مَنْزِلاً وَبِهِ مَهْلَكَةٌ وَمَعَهُ رَاحِلَتُهُ عَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ فَوَضَعَ رَأْسَهُ فَنَامَ نَوْمَةً فَاسْتَيْقَظَ وَقَدْ ذَهَبَتْ رَاحِلَتُهُ حَتَّى إِذَا اشْتَدَّ عَلَيْهِ الْحَرُّ وَالْعَطَشُ أَوْ مَا شَاءَ اللَّهُ قَالَ أَرْجِعُ إِلَى مَكَانِي فَرَجَعَ فَنَامَ نَوْمَةً ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَإِذَا رَاحِلَتُهُ عِنْدَهُ) رواه البخاري (6308) ، ومسلم (التوبة / 3) .

സ്ഥലത്തിറങ്ങി, യാത്രാ മധ്യേ ഒരു കൂടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാഹനമായ മൃഗവും കൂടെയുണ്ട്, ആ വാഹനപ്പുറത്താണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്ഷണവും പാനീയവുമുള്ളത്. അങ്ങി നെ അദ്ദേഹം വിശ്രമിക്കുന്നതിനിടെ ഉറങ്ങിപ്പോയി, ഉറക്കുണർന്ന് നോക്കിയപ്പോൾ തന്റെ ഭക്ഷണവും പാനീയവുമുള്ള വാഹനത്തെ കാണാനില്ല. അദ്ദേഹത്തിന് ചൂട് സഹിക്കവയ്യാതെ അതികഠിനമായി, അയാൾ ഒരുപാട് ദാഹം തിരഞ്ഞ്നോക്കി, കണ്ടില്ല, അങ്ങിനെ അദ്ദേഹം തന്റെ പഴയ സ്ഥലത്തേക്ക് തന്നെ മടങ്ങുകയും ഉറങ്ങുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഉറക്കുണർന്ന് നോക്കിയപ്പോൾ തന്റെ വാഹനം അരികിൽ നിൽക്കുന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് എത്രമാത്രം സന്തോഷമുണ്ടാകുമോ, അതിനേക്കാൾ സന്തോഷമാണ് അല്ലാഹുവിലേക്ക് ഒരു അടിമ ഖേദിച്ച് മടങ്ങിയാൽ അല്ലാഹുവിന് ഉണ്ടാകുന്ന സന്തോഷം' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ഉര്തരം മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ ഉൾകൊണ്ട്കൊണ്ട് ചെയ്യുന്ന സത്യസന്ധമായ ഖേദപ്രകടനമാണ് യഥാർത്ഥ പശ്ചാത്താപം. ചെയ്ത്പോയ പാപങ്ങളിൽ പിൻതിരിയുക, ചെയ്ത് പോയതിന് ഖേദിക്കുക, ഒരിക്കലും അതിലേക്ക് മടങ്ങുകയില്ലെന്ന് തീരുമാനിക്കുക എന്നിവയാൺആ മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ. ഒരുമുസ്ലിം മറ്റൊരാളോട് അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചാൽ അവൻ ഇഹലോകത്ത് അവനോട് വെച്ച് തന്നെ മാപ്പ് ചോദിക്കേണ്ടതുണ്ട്, അങ്ങനെ ചെയ്യാത്ത അല്ലാഹു അവനോട് പകരം പക്ഷഠ ചോദിക്കുന്നതാണ്. അതിൽ നിന്ന് യാതൊന്നും അല്ലാഹു തന്നെ വിട്ട്വീഴ്ച നൽകുകയില്ല. പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

'തന്റെ സഹോദരനെ ആരെങ്കിലും അക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ ദീനാറുകളും, ദിർഹമുകളും ഉപകാരപ്പെടാത്ത, തന്റെ നന്മകൾ എടുത്ത് കൊണ്ട് തന്റെ സഹോദരന് നൽകുന്ന ദിവസം വരുന്നതിന് മുമ്പ് അവൻ അതിന് വേണ്ടി അവനോട് വിട്ട്വീഴ്ച നൽകുവാനായി ആവശ്യപ്പെടണം. അവന് നന്മകളില്ലെങ്കിൽ കൂട്ടുകാരന്റെ തിന്മകൾ അവന്റെമേൽ വഹിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതാണ്' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

192– ജനങ്ങളിലെ ഓരോ വ്യക്തികളുടെയും കാര്യത്തിൽ എപ്പോഴാണ് പശ്ചാത്താപം അവസാനിക്കുക?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കാൻ അല്ലാഹു ബാധ്യത ഏറ്റിട്ടുള്ളത് അറിവുകേട് നിമിത്തം തിൻമ ചെയ്യുകയും, എന്നിട്ട് താമസിയാതെ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് മാത്രമാകുന്നു. അങ്ങനെയുള്ളവരുടെ പശ്ചാത്താപം അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹു എല്ലാം അറിയുന്നവനും യുക്തിമാ നുമാകുന്നു.' (നിസാഅ്: 17) പ്രവാചകൻ യുടെ സ്വഹാബികൾ ഏകോപിച്ച അഭിപ്രായമാണ് ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കാതെ തെറ്റ് ചെയ്താൽ അത് അറിഞ്ഞാണെങ്കിലും, അല്ലെങ്കിലും ശരി അത് അജ്ഞതയാണ്. മരണത്തിന് മുമ്പ് അതിൽ നിന്നെല്ലാം പശ്ചാതാപിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതാണ് പ്രവാചകൻ ക്ര പറയുന്നത്:

(إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُغَرْغِرْ) (حسن) رواه أحمد (2 / 132) ، والترمذي (3537) ، وابن ماجه ، والحاكم (4 / 257) ، وابن حبان (2 / 628) بإسناد حسن ، قال الترمذي : هذا حديث حسن غريب وصححه الحاكم ، ووافقه الذهبي ، وحسنه الألباني .

'മരണം തൊണ്ടക്കുഴിയിൽ എത്തുന്നതിന് മുമ്പുള്ള ഒരു അടിമയുടെ പശ്ചാത്താപം തീർച്ചയായും അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്ത്മ (അഹംദ്). ഇത്പോലെ ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ സ്ഥിരപ്പെട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മരണത്തിന്റെ മലക്ക് വൻങ്കൊണ്ട് ആത്മാവിനെ പിടിക്കുകയും മരണം തൊണ്ടക്കുഴിയിൽ എത്തുകയും ചെയ്താൽ പിന്നീട് ചെയ്യുന്ന പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുകയില്ല. പിന്നെ ഒരു രക്ഷയുമില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَلاَتَ حِينَ مَنَاصٍ } (ص: **3**)

' എന്നാൽ അത് രക്ഷപ്രാപിക്കാനുള്ള സമയമല്ല. ' (സ്വാദ്:3).

(الساء:18) ﴿ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّنَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الآنَ } (الساء:18) 'പശ്ചാത്താപം എന്നത് തെറ്റുകൾ ചെയ്ത് കൊണ്ടിരിക്കുകയും, എന്നിട്ട് മരണം ആ സന്നമാകുമ്പോൾ ഞാനിതാ പശ്ചാത്തപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് പറയുകയും ചെയ്യു ന്നവർക്കുള്ളതല്ല'. (നിസാഅ്: 18)

193- ഇഹലോകത്ത് നിന്ന് എപ്പോഴാണ് തൗബ നിലച്ചു പോവുക?

ഉത്തരം

'നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ഏതെങ്കിലുമൊരു ദൃഷ്ടാന്തം വരുന്ന ദിവസം, മുമ്പ് തന്നെ വിശ്വസിക്കുകയോ, വിശ്വാസത്തോട് കൂടി വല്ലനൻമയും ചെയ്ത് വെക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത യാതൊരാൾക്കും തന്റെ വിശ്വാസം പ്രയോജനപ്പെടുന്നതല്ല' (അൻ ആം: 158).

സ്വഹീഹുൽ ബുഖാരിയിൽ നമുക്ക് കാണാo: പ്രവാചകൻ من مَعْرِبِهَا فَإِذَا طَلَعَتْ وَرَآهَا النَّاسُ آمَنُوا أَجْمَعُونَ وَذَلِكَ حِينَ لاَ (لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَعْرِبِهَا فَإِذَا طَلَعَتْ وَرَآهَا النَّاسُ آمَنُوا أَجْمَعُونَ وَذَلِكَ حِينَ لاَ يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا ثُمَّ قَرَأَ الآيَةَ) رواه البخاري (4636) ، ومسلم (الإعان / 248) .

'അസ്തമയ സ്ഥാനത്ത് നിന്ന് സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നത് വരെ അന്ത്യനാൾ സംഭവിക്കുകയില്ല, അത് സംഭവിച്ചാൽ മുഴുവൻ ആളുകളും അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതാണ്, എന്നാൽ ആ സമയത്തുള്ള വിശ്വാസം ഒരാൾക്കും ഉപകാരപ്പെടുകയില്ല. പിന്നെ താഴെവരുന്ന ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

{ لاَ يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا } (الأنعام: 158)

'തന്റെ വിശ്വാസം പ്രയോജനപ്പെടുന്നതല്ല' (അൻആം: 158). ഇതേ ആശയത്തിലുള്ള അനേകം ഹദീസുകൾ ഒരുപാട് സ്വഹാബികളിൽ നിന്ന് വന്നിട്ടുണ്ട്. സ്വഫ്വാനുബ്നു അസാൽ പറയുന്നു: ഞാൻ പ്രവാചകൻ പറയുന്നതായി കേട്ടു:

(أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ جَعَلَ بِالْمَعْرِبِ بَابًا عَرْضُهُ مَسِيرَةُ سَبْعِينَ عَامًا لِلتَّوْبَةِ لاَ يُعْلَقُ مَا لَمْ تَطْلُعِ الشَّمْسُ مِنْ قَبِّلُهِ) (حسن) رواه أحمد (4 / 240) ، والترمذي ، وابن ماجه (4070) قال الترمذي : هذا حديث حسن صحيح ، وقد حسنه الألباني.

'പടിഞ്ഞാറിന്റെ ഭാഗത്ത് അല്ലാഹു പശ്ചാത്താപത്തിന് വേണ്ടി ഒരു വാതിൽ തുറക്കുന്ന താണ്, അതിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം 70 വർഷത്തെ വഴിദൂരമാകുന്നു, അങ്ങിനെ പടിഞ്ഞാറിൽ നിന്നും സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നത്വരെ അത് അടക്കുകയില്ല' (അഹ്മദ്: ഹസനായ ഹദീസ്)

194- തൗഹീദിൽ അടിയുറച്ച് വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തി വൻപാപത്തിൽ തന്നെ ഉറച്ച് നിന്നവനായികൊണ്ട് മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഉത്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلاَ تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَوْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بنَا حَاسبينَ } (الأنبياء:47)

'ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപിന്റെ നാളിൽ നീതിപൂർണ്ണമായ തുലാസുകൾ നാം സ്ഥാ പിക്കുന്നതാണ്. അപ്പോൾ ഒരാളോടും ഒട്ടും അനീതി കാണിക്കപ്പെടുകയില്ല. അത് (കർമ്മം) ഒരു കടുക് മണിത്തൂക്കമുള്ളതാണെങ്കിലും നാമത് കൊണ്ട് വരുന്നതാണ്. കണക്ക് നോക്കുവാൻ നാം തന്നെ മതി' (അൻബിയാ: 47).

{ وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذِ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسرُوا أَنْفُسَهُمْ ۗ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلَمُونَ }(الأعراف:8-9)

'അന്നത്തെ ദിവസം (കർമ്മങ്ങൾ) തൂക്കികണക്കാക്കുന്നത് സത്യമായിരിക്കും. അപ്പോൾ ആരുടെ തുലാസുകൾ ഘനം തൂങ്ങിയോ അവരാണ് വിജയികൾ. ആരുടെ തുലാസുകൾ ഘനം കുറഞ്ഞുവോ അവരാണ് ആത്മനഷ്ടം നേരിട്ടവർ. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളുടെ നേരെ അവർ അന്യായം കൈക്കൊണ്ടിരുന്ന തിന്റെ ഫലമത്രെ അത്'

{ يَوْمَ تَجِدُ كُلَّ نَفْسِ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرِ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ } (آل عمران:30)

'നൻമയായും തിൻമയായും താൻ പ്രവർത്തിച്ച് ഓരോ കാര്യവും (തന്റെ മുമ്പിൽ) ഹാജരാക്കപ്പെട്ടതായി ഓരോ വ്യക്തിയും കണ്ടെത്തുന്ന ദിവസത്തെക്കുറിച്ച് (ഓർ ക്കുക) ' (ആലുഇംറാൻ: 30)

(النحل:111) أَيُوْمُ تَأْتِي كُلُّ نَفْسِ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا عَملَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ } (النحل:111) 'ഓരോ വ്യക്തിയും തന്റെ സ്വന്തം കാര്യത്തിന് ഉയി വാദിച്ച് കൊണ്ടുവരുന്ന, ഓരോ വ്യക്തിക്കും താൻ പ്രവർത്തിച്ചതെന്തോ അത് നിറവേറ്റി കൊടുക്കപ്പെടുന്ന, അവർ അനീതിക്ക് വിധേയരാകാത്ത ഒരു ദിവസത്തിൽ' (നഹ്ൽ:111).

(وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسِ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ } (البقرة:281) 'നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് മടക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ദിവസ്ത്തെ സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളുക. എന്നിട്ട് ഓരോരുത്തർക്കും അവരവർ പ്രവർത്തിച്ചതിന്റെ ഫലം പൂർണ്ണമായി നൽകപ്പെടുന്നതാണ്. അവരോട് (ഒട്ടും) അനീതി കാണിക്കപ്പെടുകയില്ല' (അൽബഖറ: 281).

(يَوْمَئِذِ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ * فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ)

'അന്നേ ദിവസം മനുഷ്യർ പല സംഘങ്ങളായി പുറപ്പെടുന്നതാണ്. അവർക്ക് അവരുടെ കർമ്മങ്ങൾ കാണിക്കപ്പെടേണ്ടതിനായിട്ട്. അപ്പോൾ ആർ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കം നൻമ ചെയ്തിരുന്നുവോ അവനത് കാണും. ആർ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കം തിൻമ ചെയ്തിരുന്നുവോ അവൻ അതും കാണും' (സൽസല:6 –8)

ധാരാളം ഇതുപോലുള്ള ആയത്തുകൾ നമുക്ക് കാണാനാവുന്നതാണ്.

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(مَنْ نُوقِشَ الْحِسَابَ عُذِّبَ قَالَتْ قُلْتُ: أَلَيْسَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى (فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا) قَالَ ذَلك الْعَرْضُ ولكن مَنْ نُوقشَ الْحسَابَ عُذِّبَ) (بخاري)

്ആരെയെങ്കില<u>ും</u> അല്ലാഹു കൂടുതൽ ചോദ്യം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അവനെ അല്ലാഹു ശിക്ഷിക്കുന്നതാണ്. അപ്പോൾ ആയിശാ(റ) ചോദിക്കുകയുണ്ടായി, അല്ലാഹു ഇങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ടല്ലോ? ണ്ഡവഴിയെ എളുപ്പത്തിൽ വിചാരണ ചെയ്യുന്നതാണെന്ന്′ വളരെ അപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹ് 👺 പറയുകയുണ്ടായി: അതെ, പക്ഷേ അത് അവരെ കാണിച്ച് വേണ്ടിയാണ്, കൊടുക്കുവാൻ എന്നാൽ ആരെയാണോ അല്ലാഹു കൂടുതൽ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നത് അവനെ ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്' (ബുഖാരി)

ജനങ്ങൾ വിചാരണ പരലോകത്ത് ഒരുമിച്ചു കൂടൽ, സ്ഥലത്തെ അവസ്ഥകൾ, തുലാസുകൾ, കർമ്മരേഖകൾ വിതരണം ചെയ്യൽ, ഐഹിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാണിക്കൽ, വിചാരണ ചെയ്യൽ, സ്വീറാത്തു പാലം, ശുപാർശകൾ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾക്കുള്ള തെളിവുകൾ മുമ്പ് നാം രക്ഷിതാവിനെ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ദുനിയാവിൽ വെച്ച് തങ്ങളുടെ അനുസരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ജനങ്ങൾ ഏത് തട്ടിലായിരുന്നുവൊ അതേ തട്ടിലായിരിക്കും അവർ പരലോകത്തെ അവസ്ഥകളിലും. ഖുർആനും സുന്നത്തും അവയിൽ അവഗാഹം നേടിയ ആദ്യകാല സലഫുകളും, ഖുർആൻ താബിഉകളും, വ്യാഖ്യാന പണ്ഡിതൻമാരും, ഹദീസ് പണ്ഡിതന്മാരും വ്യക്തമാക്കിയതനുസരിച്ച് തൗഹീദുൾക്കൊള്ളുന്ന പാപകർമ്മികൾ മൂന്ന് തരക്കാരാണ്:

ഒന്ന്: തിന്മകളേക്കാൾ നന്മകൾ അധികമായ വിഭാഗം, അവർ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന താണ്, അവരെ നരകം ഒരിക്കലും സ്പർശിക്കുകയില്ല. രണ്ട്: തിന്മകളും തുല്ല്യമായ വിഭാഗം, സ്വർഗത്തിൽ നന്മകളും, പ്രവേശിക്കുന്നതിനെ തൊട്ട് അവരുടെ തിന്മകൾ തടയുകയും, നരകത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനെ തൊട്ട് അവരുടെ നന്മകൾ തടയുകയും ചെയ്തവർ. ഈ വിഭാഗം ആളുകളെയാണ് അഅ്റാഫിന്റെ ആളുകൾ എന്ന് പറയുന്നത്. ഇവരെപ്പറ്റിയാണ് അല്ലാഹു പറയുന്നത് അവരെ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്വരെ സ്വർഗത്തിന്റെയും, നരകത്തിന്റെയുമിടക്ക് നിറുത്തുകയും സ്വർഗീയവാസികളെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും, നരകവാസികളെ നരകത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം ഇവരെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അവരെ അതിൽ വെച്ച് വിളിക്കുന്നതാണ്:

(وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاَّ بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّة أَنْ سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ * وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ * وَنَادَى أَصْحَابُ الأَعْرَافُ رِجَالاً يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنتُمْ تَسْتُكْبِرُونَ * * وَنَادَى أَصْحَابُ الأَعْرَافِ رِجَالاً يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنتُمْ تَسْتُكْبِرُونَ * أَهُولاَءِ اللّهَ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلاَ أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ) (الأعراف: 26-

49

ആ രണ്ടു വിഭാഗത്തിനുമിടയിൽ ഒരു തടസ്സം ഉണ്ടായിരിക്കും. ഉന്നത സ്ഥലങ്ങളിൽ ചില ആളുകളുണ്ടായിരിക്കും. ഓരോ വിഭാഗത്തെയും അവരുടെ ലക്ഷണം മുഖേന അവർ തിരിച്ചറിയും. സ്വർഗാവകാശികളോട് അവർ വിളിച്ചു പറയും: നിങ്ങൾക്കു സമാധാനമുണ്ടായിരിക്കട്ടെ. അവർ (ഉയരത്തുള്ളവർ) അതിൽ (സ്വർഗത്തിൽ) പ്രവേശിച്ചിട്ടില്ല. അവർ (അത്) ആ ശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവരുടെ ദൃഷ്ടികൾ നരകാവകാശികളുടെ നേരെ തിരിക്കപ്പെട്ടാൽ അവർ പറയും: ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങളെ നീ അക്രമികളായ ജനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലാക്കരുതേ. മുഖേന സ്ഥലങ്ങളിലുള്ളവർ ലക്ഷണം ഉയർന്ന അവർക്ക് തിരിച്ചറിയാവുന്ന ചില ആളുകളെ വിളിച്ചുകൊണ്ട് പറയും: നിങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിരുന്നതും, നിങ്ങൾ അഹങ്കരിച്ചിരുന്നതും നിങ്ങൾക്കെന്തൊരു പ്രയോജനമാണ് ചെയ്തത്? ഇക്കൂട്ടരെപ്പറ്റിയാണോ അല്ലാഹു അവർക്കൊരു കാരുണ്യവും നൽകുകയില്ലെന്ന് നിങ്ങൾ സത്യം ചെയ്ത് പറഞ്ഞത്? (എന്നാൽ അവരോടാണല്ലോ) നിങ്ങൾ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു കൊള്ളുക, നിങ്ങൾ യാതൊന്നും ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല,നിങ്ങൾ ദുഃഖിക്കേണ്ടി വരികയുമില്ല. (എന്ന് പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്!) (അഅ്റാഫ്:46 -49).

മൂന്ന്: തെറ്റുകുറ്റങ്ങളിൽ വ്യാപരിച്ച നിലയിൽ അല്ലാഹുവിനെ കണ്ടുമുട്ടിയ മുവഹ്ഹിദുകളും മുഅ്മിനുകളുമാണ് ഇക്കൂട്ടർ. പക്ഷെ, അവരുടെ തിന്മകൾ നന്മകളേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. അവർ അവരുടെ പാപങ്ങളുടെ തോതനുസരിച്ച് നരകത്തിൽ പ്രവേശിക്കപ്പെടും. ചിലർ ഞ്ഞെരിയാണിവരെ നരകത്തിലായിരിക്കും. ചിലർ മുട്ടിൻ കാൽ വരെയായിരിക്കും. മറ്റു ചിലർ, നരകത്തിലായിരിക്കും. തങ്ങളുടെ സുജൂദിന്റെ ഭാഗമൊഴിച്ച് വിഭാഗത്തിന് വേണ്ടിയാണ് നബി&്കയോടും, അല്ലാഹു മുഹമ്മദ് അദ്ദേഹത്തിന് ശേഷം മറ്റു പ്രവാചകന്മാരോടും, ഔലിയാക്കളോടും, ആദരിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരോടും മലക്കുകളോടും, അല്ലാഹു ശുപാർശ ചെയ്യാൻ പറയുന്നത്. അങ്ങിനെ അല്ലാഹു നരകത്തിൽ നിന്ന് ഒരു അതിർത്തി നിശ്ചയിക്കുകയും അവിടെയുള്ള മുഴുവനാളുകളെയും നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ടുവരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. പിന്നെയും ഒരു അതിര് നിശ്ചയിക്കുകയും അവിടെയുള്ളവരെ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ട് വരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്, ഇതുപോലെ പിന്നെയും ആവർത്തിക്കുന്നു, അങ്ങിനെ ഒരു ദീനാറിന്റെയത്രയും ഈമാനുള്ളവർ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വരുന്നു, തുടർന്ന് ഒരു ദീനാറിന്റെ പകുതിയോളം ഈമാനുള്ളവരും നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വരുന്നതാണ്, അതിന് ശേഷം ഹൃദയത്തിൽ ഒരു ഗോതമ്പ് മണിയോളം നന്മയും ഈമാനു മുള്ളവർ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വരും, അങ്ങിനെ ഒരു കടുക് മണിയോ, അതിനേക്കാൾ കുറഞ്ഞ രൂപത്തിലെങ്കിലും ഹൃദയത്തിൽ നന്മയും ഈമാനുമുള്ളവർ നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വരുന്നതാണ്, അവസാനം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നവർ പറയും: ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവെ, ഈമാനോടും, തൗഹീദോടും കൂടി മരിച്ചവരിൽ ഒരു തരിമ്പെങ്കിലും ഈമാനുള്ളവർ മുഴുവനും നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വന്നിട്ടുണ്ട്, ഇനി ആരും തന്നെ അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അവ ശേഷിക്കുന്നില്ല. അങ്ങിനെ ആർക്കൊക്കെ കൂടുതൽ ഈമാനുണ്ടോ, കുറഞ്ഞ പാപങ്ങൾ ഉ ണ്ടോ അവർക്ക് കുറഞ്ഞ ശിക്ഷയായിരിക്കും ലഭിക്കുക, അവർ നരകത്തിൽ

കുറഞ്ഞ സമയം അവശേഷിച്ച് പെട്ടെന്ന് പെട്ടെന്ന് അതിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. ആർക്കാണോ പാപങ്ങൾ കൂടുതലും, ഈമാൻ കുറവുമുള്ളതെങ്കിൽ അവന് ഇതിന്റെ വിപ രീതവുമായിരിക്കും ലഭിക്കുക. ഈ കാര്യത്തിൽ സ്വഹീഹായ ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഇത് തന്നെയാണ് പ്രവാചകൻ നമ്മോട് പറയുന്നത്:

« من قال : لا إله إلا الله نفعته يوما من الدهر يصيبه قبل ذلك ما أصابه » (صحيح) رواه البيهقي في شعب الإيمان (1 / 56) ، وأبو نعيم (5 / 46) ، وقد صححه الشيخ الألباني في الصحيحة (1932) فلينظر .

{ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيه مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِه وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ } 'എന്നാൽ എ്തൊരു സതൃത്തിൽ നിന്ന് അ്വർ ഭിന്നിച്ചകന്നുവോ ആ സതൃത്തിലേക്ക് അല്ലാഹു തന്റെ താൽപര്യപ്രകാരം സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് വഴി കാണിച്ചു. താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു ശരിയായ പാതയിലേക്ക് നയിക്കുന്നു'.(അൽബഖറ: 213)

195- കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്തവർക്ക് നൽകുന്ന ഈ ദുനിയാവിലെ ശിക്ഷകൾ അവർക്കുള്ള പ്രായ്ശ്ചിത്തമാണോ?

ഉത്തരം

(أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: وَحَوْلَهُ عِصَابَةٌ مِنْ أَصْحَابِهِ، بَايِعُونِي عَلَى أَنْ لاَ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلاَ تَسْرِقُوا وَلاَ تَرْنُوا وَلاَ تَقْتُلُوا أَوْلاَدَكُمْ وَلاَ تَأْتُوا بِبُهْتَان تَفْتُرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلكُمْ وَلاَ تَعْصُوا شَيْئًا وَلاَ تَسْرِقُوا وَلاَ تَرْنُوا وَلاَ تَقْتُلُوا أَوْلاَدَكُمْ وَلاَ تَأْتُوا بِبُهْتَان تَفْتُرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلكُمْ وَلاَ تَعْصُوا فِي مَنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَعُوقَبَ فِي الدُّنْيَا فَهُو كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا ثُمَّ سَتَرَهُ اللَّهُ فَهُو َ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَفَا عَنْهُ وَإِنْ شَاءَ عَاقَبَهُ فَبَايَعْنَاهُ عَلَى ذَلِك) (رواه البخاري (4894 ، 4894) ، ومسلم (الحدود / 41) .

പ്രവാചകൻ ഒരുപാട് സ്വഹാബികളുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് പറയുകയുണ്ടായി: 'നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിൽ ആരെയും പങ്ക് ചേർക്കുകയില്ലായെന്നും, കളവ് നടത്തുകയില്ലായെന്നും, വൃഭിചരിക്കുകയില്ലായെന്നും, നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങളെ വധിക്കുകയില്ലായെന്നും, നിങ്ങൾ അന്യോന്യം കളവുകൾ കെട്ടി ചമക്കുകയില്ലായെന്നും, ഒരു നന്മയേയും ധിക്കരിക്കുകയില്ലായെന്നും നിങ്ങൾ എനിക്ക് ബൈഅത്ത് ചെയ്യുക, നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ആരെങ്കിലും

അത് പാലിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ പ്രതിഫലം അല്ലാഹുവിലാകുന്നു, ആരെങ്കിലും ആ പാപങ്ങൾ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അവൻ ഈ ലോകത്ത്വെച്ച് ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതാണ്, അതവനുള്ള പ്രായ്ശ്ചി ത്തവുമായിരിക്കും, ആരെങ്കിലും വല്ല പാപവും ചെയ്തിട്ട് അത് അല്ലാഹു മറച്ച് വെക്കുകയാണെങ്കിൽ അവനത് ഒരുപക്ഷേ അല്ലാഹു പൊറുത്ത് കൊടുക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്തേക്കാം. ഞങ്ങൾ അങ്ങിനെ ബൈഅത്ത് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). അതായത് ശിർക്ക് ഒഴിച്ചുള്ള പാപങ്ങൾ.

196- 'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന് പൊറുത്ത് കൊടുക്കും, അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷിക്കും' എന്ന ഹദീസും, നേരത്തെ വിശദീകരിച്ച 'നന്മകളേക്കാൾ തിന്മകൾ അധികരിച്ചവർ നരകത്തിൽ പോകും' എന്ന ഹദീസും എങ്ങിനെയാണ് യോജിപ്പിക്കുക?

ഉരന്തരം ഇവ രണ്ടും തമ്മിൽ യാതൊരു വൈരുദ്ധ്യവുമില്ല. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്ത് കൊടുക്കുകയും ലളിതമായ വിചാരണ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അതാണ് പ്രവാചകൻ ചറയുന്നത്:

'നിങ്ങളിൽ രക്ഷിതാവിലേക്ക് അടുക്കുന്നു, തന്റെ പെട്ടവർ അല്ലാഹുവിലേക്ക് അവന്റെ പാർശ്വം അടുത്ത് വരുന്നത്വരെ, എന്നിട്ട് പറയും: നീ ഇന്ന ഇന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചുവോ, അവൻ മറുപടി പറയും: അതെ, വീണ്ടും ചോദിക്കും: നീ ഇന്ന ഇന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചുവോ, അവൻ മറുപടി പറയും: അതെ, അങ്ങിനെ അവൻ ചെയ്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം പറയും: ഇന്നയിന്ന കാര്യങ്ങൾ ദുൻയാവിൽ വെച്ച് ഞാൻ നിനക്ക് വേണ്ടി മറച്ചു വെച്ചിരുന്നു. ഇന്നേ ദിവസം ഞാനത് നി നക്ക് പൊറുത്ത് തരുകയും ചെയ്യുന്നു² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). നരകത്തിൽ എന്നാൽ പ്രവേ ശിക്കുന്നവരെ വിചാരണ സമയത്ത് അല്ലാഹു കൂടുതൽ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നവരാണ്. പ്രവാചകൻ അതിനെ സംബന്ധിച്ചാണ് പറയുന്നത്:

(ولكن مَنْ نُوقشَ الْحسَابَ عُذِّبَ) (بخاري)

'ആരാണൊ കൂടുതൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്, അവൻ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതാണ്' (ബുഖാരി) 197- അല്ലാഹു നമ്മോട് പിൻപറ്റുവാൻ കൽപിച്ചിട്ടുള്ള ചൊകജായ മാർഗം ഏതാണ്?

ദൈവികഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉത്തരം പ്രവാചകൻമാർ കൊണ്ടുവന്ന, വ്യക്തമാക്കിയ ഇസ്ലാമാണ് അത്. ഇസ്ലാമല്ലാത്ത ഒന്നും അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുകയില്ല. ആരിൽ നിന്നും അതിന്റെ മാർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാത്ത ഒരാൾക്കും മോക്ഷഠ പ്രാപിക്കാനുമാകില്ല. ഇസ്ലാമികേതര മാർഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുന്നവർ ലക്ഷ്യമില്ലാത്ത വ്യത്യസ്ത പാതകളിലാണ് ചെന്നെത്തുക.

{وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلاَ تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيله} (الأنعام:153)

'ഇതത്രെ എന്റെ നേരായ പാത. നിങ്ങൾ അത് പിന്തുടരുക. മറ്റുമാർഗങ്ങൾ പിൻപറ്റരുത്. അവയൊക്കെ അവന്റെ (അല്ലാഹുവിന്റെ) മാർഗത്തിൽ നിന്ന് നിങ്ങളെ ചിതറിച്ച് കളയും' (അൻആം: 153).

ഒരിക്കൽ പ്രവാചകൻ മണലിൽ ഒരു വര വരച്ച് കൊണ്ട് പറയുകയുണ്ടായി:

(هَذَا سَبِيلُ اللَّهِ مُسْتَقِيمًا قَالَ: ثُمَّ خَطَّ عَنْ يَمِينِهِ وَشِمَالِهِ ثُمَّ قَالَ: هَذِهِ السُّبُلُ وَلَيْسَ مِنْهَا سَبِيلٌ إِلاَّ عَلَيْهِ شَيْطَانٌ يَدْعُو إِلَيْهِ، ثُمَّ قَرَأً (وَإِنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَبِعُوهُ وَلاَ تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ)

'ഇതാണ് നേരായ അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗം, പിന്നെ ആ വരയുടെ ഇടത്തും വലത്തും കുറെ വരകൾ വരച്ച് കൊണ്ട് പറയുകയുണ്ടായി: ഇതാണ് വ്യത്യസ്ഥ വഴികൾ, പിശാചുക്കൾ പതിയിരിക്കുന്ന പാതകളല്ലാത്ത ഒരു വഴികളും ഇതിലില്ല, അതായത് എല്ലാ വഴികളിലും പിശാച് പതിയിരിക്കുകയും അവനിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പിന്നീട് താഴെ വരുന്ന ആയത്ത് പാരായണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി:

'ഇതത്രെ എന്റെ നേരായ പാത. നിങ്ങൾ അത് പിന്തുടരുക. മറ്റുമാർഗങ്ങൾ പിൻപറ്റരുത്. അവയൊക്കെ അവന്റെ (അല്ലാഹുവിന്റെ) മാർഗത്തിൽ നിന്ന് നിങ്ങളെ ചിതറിച്ച് കളയും' (അൻആം: 153).

(ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا وَعَلَى جَنْبَتِي الصِّرَاطِ سُورَانِ فِيهِمَا أَبْوَابٌ مُفَتَّحَةٌ وَعَلَى الأَبْوَابِ سُتُورٌ مُنْ مُوْخَاةٌ وَعَلَى بَابِ الصِّرَاطِ وَاعِ يَقُولُ أَيُّهَا النَّاسُ ادْخُلُوا الصِّرَاطَ جَمِيعًا وَلاَ تَتَفَرَّجُوا وَدَاعٍ يَدْعُو مِنْ جُوف الصِّرَاطِ فَإِذَا أَرَادَ يَفْتَحُهُ تَلِجُهُ وَالصِّرَاطُ جَوْف الصِّرَاطِ فَإِذَا أَرَادَ يَفْتَحُهُ تَلِجُهُ وَالصِّرَاطُ الْمُفَتَّحَةُ مَحَارِمُ اللَّه تَعَالَى وَذَلِكَ اللَّه تَعَالَى وَذَلِكَ الدَّاعِي عَلَى رَأْسِ الصِّرَاطِ اللَّه عَوَلَ اللَّه تَعَالَى وَذَلِكَ الدَّاعِي عَلَى رَأْسِ الصِّرَاطِ كَتَابُ اللَّه عَزَّ وَجَلَّ وَالدَّاعِي فَوْقَ الصِّرَاط وَاعِظُ اللَّه في قَلْب كُلِّ مُسْلَم) (حسن) رواه احمد (1/ 435)

465) ، والحاكم (2 / 318) ، وابن حبان (1741 ، 1742) ، والبغوي في شرح السنة (1 / 196 ، 197) ، وابن أبي عاصم (17) وقال الحاكم : صحيح الإسناد ووافقه الذهبي ، وقد حسنه الشيخ الألباني ، وإسناده حسن عند ابن حبان .

നേരായ വഴിയെ സംബന്ധിച്ച് ഉദാഹരിക്കുകയാണ്: ആ ്അല്ലാഹു വഴിയുടെ പാർശ്വങ്ങളിലായി രണ്ട് മതിലുകളുണ്ട്, ആ രണ്ട് മതിലുകളിലും തുറക്കപ്പെട്ട വാതിലുകളുണ്ട്, ആ വാതിലുകളിൽ തൂക്കിയിട്ടിരിക്കുന്ന വിരികളുമുണ്ട്, ആ വഴിയുടെ വാതിലിൽ ഒരാൾ ഇങ്ങനെ വിളിച്ച് സ്വിറാതുൽ പറയുന്നു: അല്ലയോ, ജനങ്ങളെ നിങ്ങളെല്ലാവരും മുസ്തഖീമിൽ പ്രവേശിക്കുക, നിങ്ങൾ ഭിന്നിക്കരുത്, ആ വഴിയുടെ മുകളിൽ നിന്ന് ഇങ്ങനെ മറ്റൊരാളും വിളിച്ച് പറയുന്നു, ആരെങ്കിലും ആ നിന്ന് ഏതെങ്കിലുമൊന്ന് തുറക്കുവാൻ വാതിലുകളിൽ ക്കുകയാണെങ്കിൽ പറയപ്പെടും: നിനക്ക് നാശം, നീ അത് തുറക്കരുത്, തുറക്കുകയാണെങ്കിൽ നീ അതിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്, ഇസ്ലാമിന്റെ വഴിയും, ആ രണ്ട് ചുമരുകളും അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ച അതിരുകളാണ്, തുറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വാതിലുകൾ അല്ലാഹു നിഷിദ്ധ മാക്കിയ കാര്യങ്ങളാകുന്നു, ആ വഴിയിൽ നിന്ന് വിളിച്ച് പറയുന്ന വ്യക്തി അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥമാണ്, ആ വഴിയുടെ മുകളിൽ നിന്ന് വിളിച്ച് പറയുന്നവൻ ഒാരോ മുസ്ലിമിന്റെയും ഹൃദയത്തിലേക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ കൊടുക്കുന്ന ഉപദേശകനാകുന്നു² നിയമങ്ങൾ എത്തിച്ച് (അഹ്മദ്. ഹസനായി ഉദ്ദരിച്ച ഹദീസ്).

198- സ്വിറാത്തുൽ മുസ്തഖീം കരസ്ഥമാകുന്നത് എങ്ങിനെയാണ്? അതിൽ നിന്ന് തെറ്റിപ്പോകാതെ നിലകൊള്ളാൻ എങ്ങിനെ സാധിക്കും?

ഉരന്മരം: വിശുദ്ധഖുർആനും തിരുസുന്നത്തും മുറുകെ പിടിക്കുകയും, അത് സഞ്ചരിക്കുന്ന പാതയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുകയും, അവ നിർണ്ണയിക്കുന്ന വിധിവിലക്കുകൾക്കുള്ളിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്താലല്ലാതെ സ്വിലാത്വൽ മുസ്തഖീം കരസ്ഥമാവുകയില്ല. അങ്ങിനെ ആരെങ്കിലും ചെയ്താൽ അവന് യഥാർത്ഥ തൗഹീദിൽ ജീവിക്കുവാനും, യഥാർത്ഥ രൂപത്തിൽ പ്രവാചകനെ പിൻപറ്റുവാനും സാധിക്കും.

'ആർ അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും അനുസരിക്കുന്നുവോ അവർ അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ചവരായ പ്രവാചകൻമാർ, സത്യസന്ധൻമാർ, രക്തസാക്ഷികൾ, സച്ചരിതൻമാർ എന്നി വരോടൊപ്പമായിരിക്കും. അവർ എത്ര നല്ല കൂട്ടുകാർ!' (നിസഅ്:69) { اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَالضَّالِّينَ } (الفاتحة: 6-

'ഞങ്ങളെ നീ നേർമാർഗത്തിൽ ചേർക്കേണമേ. നീ അനുഗ്രഹിച്ചവരുടെ മാർഗത്തിൽ. കോപത്തിന്ന് ഇരയായവരുടെ മാർഗത്തിലല്ല. പിഴച്ചുപോയവരുടെ മാർഗത്തിലുമല്ല'

ഒരു അടിമക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഏറ്റവും മഹത്തായ അനുഗ്രഹമാണ് സ്വിറാത്വൽ മുസ്തഖീമിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുവാനുള്ള ഹിദായത്ത് ലഭിക്കുക എന്നതും, വഴി പിഴച്ച മാർഗത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷ ലഭിക്കുകയെന്നതും. പ്രവാചകൻ ആ മാർഗത്തിലാണ് തന്റെ സമൂഹത്തെ വിട്ടേച്ചത്. അത് തിരുമേനി പറയുന്നും

(قَلْ تَرَكْتُكُمْ عَلَى الْبَيْضَاءِ لَيْلُهَا كَنَهَارِهَا لاَ يَزِيغُ عَنْهَا بَعْدِي إِلَّا هَالِكٌ ...) (صحيح) رواه أحمد (4 / 126) ، وابن ماجه (43) ، والحاكم (1 / 96) ، وابن أبي عاصم (48 ، 49) وقد صححه الألباني .

'നിങ്ങളെ ഞാൻ വിട്ടേച്ച് പോകുന്നത് നല്ല വെളുത്ത പാതയിലാകുന്നു, അതിന്റെ രാവും പകൽപോലെ വ്യക്തമാണ്, നശിക്കുന്നവനല്ലാതെ എനിക്ക്ശേഷം ആരും അതിൽ നിന്ന് വഴിപിഴച്ച് പോവുകയില്ല' (അഹ്മദ്, ഇബ്നുമാജ).

199– സുന്നത്തിന്റെ വിപരീതം എന്താണ്?

ഉത്തരം വിപരീതം സുന്നത്തിന്റെ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കുന്ന അതിന് സാങ്കേതികമായി കാര്യങ്ങളാണ്. ബിദ്അത്ത് എന്ന് പറയും. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതി കൂടാതെ അവന്റെ മതത്തിൽ പുതിയ നിയമങ്ങളുണ്ടാക്കലാണ് ബിദ്അത്ത്. അതിനെ താക്കീത് ചെയ്യുകയാണ് പ്രവാചകൻ 🕮 താഴെ വരുന്ന ഹദീസിലൂടെ:

(مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ) رواه البخاري (2697) ومسلم (الأقضية / 17) .

شه തെക്കിലുര നമ്മുടെ കാര്യത്തിൽ ഇല്ലാത്തത് പുതുതായി ഉണ്ടാക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ് (ബുഖാരി, മുസ്ലിര). ഉണ്ടാക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ് (ബുഖാരി, മുസ്ലിര). (عَلَيْكُمْ بِسُنَتِي وَسُنَّة الْخُلَفَاءِ الْمَهْدِيِّينَ الرَّاشِدِينَ تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الْمُودِ فَإِنَّ كُلَّ مُحْدَثَة بِدُعَةٌ وَكُلَّ بِدُعَة صَلاَلَةٌ) (صحيح) رَواه أحمد (4 / 126 ، 127) ، والترمذي (126) . وابن أبي وقال : هذا حدیث حسن صَحیح . وأبو داود (126) ، وابن ماجه (128) ، وابخ البي الله علم : صحیح لیس له علم . ووافقه الذهبي وصححه الضیاء المقدسي ، وقد صححه الألباني في صحیح ابن ماجه .

'നിങ്ങൾ എന്റെയും, സന്മാർഗികളായ ഖുലാഫാളർറാശിദീങ്ങളുടെ ചര്യയും മുറുകെ പിടിക്കുക. അണപ്പല്ലുകൾകൊണ്ടത് കടിച്ചു പിടിക്കുക. പുതുതായി ഉണ്ടാക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ തൊട്ട് നിങ്ങൾ കരുതിയിരിക്കുക, കാരണം എല്ലാ പുതുതായുണ്ടായ കാര്യവും ബിദ്അത്തു കളാണ്, എല്ലാ ബിദ്അത്തുകളും വഴികേടാകുന്നു' (അഹ്മദ്, തിർമിദി. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്). വഴികേടിലകപ്പെട്ട് വഴിപിരിയുമെന്ന് പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി:

(وَإِنَّ أُمَّتِي سَتَفْتَرِقُ عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ فَرْقَةً كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلاَّ وَاحِدَةً) (إسناده حسن وهو صحيح لغيره) رواه الترمذي (2641) ، والحاكم (1 / 128 ، 129) من حديث عبد الله بن عمرو ، قال الإمام الترمذي : هذا حديث مفسر غريب لا نعرفه مثل هذا إلا من هذا الوجه . وقد حسنه الألباني ورواه أبو داود (4596) ، والترمذي (2640) ، وابن ماجه (3991) من حديث أبي هريرة حتى قوله (فرقة) وقال الترمذي : حديث أبي هريرة حديث حسن صحيح ، وسكت عنه أبو داود ، وقال الألباني : حسن صحيح .

'തിർച്ചയായും എന്റെ സമുദായം എഴുപത്തിരണ്ട് വിഭാഗമായി ഭിന്നിക്കുന്നതാണ്, ആ എല്ലാ വിഭാഗവും നരകത്തിലാണ്, ഒരു വിഭാഗം ഒഴിച്ച്' (തിർമിദി, ഹസനായ ഹദീസ്). ആ ഒരു വിഭാഗത്തെ പ്രവാചകൻ പ്രത്യേകമാക്കി പറയുന്നു:

(هم من كان على مثل مَا أَنَا عَلَيْه وَأَصْحَابي)

'അവർ ഞാനും എന്റെ സ്വഹാബാക്കാളും ഏതൊന്നിലായിരുന്നുവോ, അതിൽ തന്നെ നില നിൽക്കുന്നവരാകുന്നു'. ബിദ്അത്തുകൾ ചെയ്യുന്നവരിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു പ്രവാചകന്റെ നിരപരാധിത്വം ബോധിപ്പിക്കുന്നത് ഖുർആൻ പറയുന്നത് കാണുക:

رَائِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءِ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّه } (الأنعام: 159) 'തങ്ങളുടെ മതത്തിൽ ഭിന്നതയുണ്ടാക്കുകയും, കക്ഷികളായിത്തീരുകയും ചെ യ്തവരാരോ അവരുമായി നിനക്ക് യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. അവരുടെ കാര്യം അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് തന്നെ യാണ് (മടക്കപ്പെടുന്നത്.) ' (അൻആം: 159)

200– ബിദ്അത്തുകൾ എത്ര ഇനങ്ങളായി തരം തിരിക്കുന്നുണ്ട്?

ഉരന്റരം രണ്ട് തരമായി തിരിക്കുന്നു. ഒന്ന് കുഫ്റിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്ന ബിദ്അത്തുകൾ, രണ്ട്: അതിന് താഴെയുള്ള ബിദ്അത്തുകൾ.

20।– എന്താണ് കുഫ്റിലേക്ക് എത്തിപ്പെടുന്ന ബിദ്അത്തുകൾ?

അത് ധാരാളമുണ്ട്. സർവ്വാംഗീകൃതവും, ശറഈയായി ഉത്തരംഃ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതും, മതത്തിന്റെ നിർബന്ധ ഘടകമെന്ന നിലക്ക് അറിയപ്പെട്ടതുമായ ഒരു സംഗതിയെ ഒരാൾ നിഷേ ധിക്കുന്നത് ഗണത്തിൽ വരും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അത് അല്ലാഹുവിന്റെ ക്വുർആനി നേയും പ്രവാചകൻമാർ കൊണ്ടുവന്ന കാര്യങ്ങളെയും കളവാക്കുകയാണ്. ജഘഢഅിയ്യാക്കളുടെ ബിദ്അത്തുകൾ അത്തരത്തിലുള്ളതാണ്. അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ നിഷേധിച്ചു. ഖുർആൻ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് വാദിച്ചു. അല്ലാഹുവിന്റെ സർവ ഗുണങ്ങളും സൃഷ്ടിയാണെന്ന് ഇബ്റാഹീം(അ) മൈൻ കൂട്ടുകാരനാക്കി എന്ന പ്രഖ്യാപിച്ചു. അല്ലാഹു സംഗതിയെ അവർ തള്ളിക്കളഞ്ഞു. മൂസാനബിയുമായി സംസാരിച്ച വസ്തുതയെ അവർ നിരാകരിച്ചു.

അതുപോലെത്തന്നെയാണ് ഖദ്രിയ്യാക്കളുടെ ബിദ്അത്തുകളും അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിനെയും, ഖളാഇനെയും, ഖദ്റിനെറയും നിഷേധിക്കുന്നു.

സൃഷ്ടികളോട് അല്ലാഹുവിനെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഉപമിക്കുന്ന മുജഇജിമീങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ ബിദ്അത്തുകളും അത്തരത്തിലുള്ളതാണ്. ഇത്തരം നൂതന വാദങ്ങളിലൂടെ ഇക്കൂട്ടർ മതനിയ മങ്ങളെ തകർക്കുകയും, വിശ്വാസികളെ ആശയക്കുഴപ്പത്തിലാക്കുകയുമാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇങ്ങനെ വൃക്തമായ ചെയ്യുന്നവർ കുഫ്റാണ് ചെയ്യുന്നത്, മതത്തിനത് അനൃവുമാണ്. വാദങ്ങൾക്കെതിരിലുള്ള ഇസ്ലാമിന്റെ ഇവരുടെ നൽകിയതിനു അവരതിൽ തെളിവുകൾ ശേഷവും തന്നെ ഉറച്ചു നിൽക്കുകയാണെങ്കിൽ അവരെ അവിശ്വാസികളായി പ്രഖ്യാപിക്കണം.

202– കുഫ്റിലേക്ക് നയിക്കാത്ത ബിദ്അത്തുകൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

ഉര്തരംഃ മുകളിൽ നാം വിശദീകരിച്ച രൂപത്തിൽ അവിശ്വാസത്തിലേക്ക് എത്തിപ്പെടാത്തതും, ഖുർആനിനെയോ, പ്രവാചകന്മാരുടെ ചര്യകളേയോ ബിദ്അത്തുകളാണ് ഇത്കൊണ്ട് കളവാക്കാത്തതുമായ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. മർവാനിയാക്കൾ നടപ്പിലാക്കിയ ബിദ്അത്തുകൾ ഉദാഹരണമാണ്. സ്വഹാബികൾ പ്രഗത്ഭരായ അവരെ ആക്ഷേപിക്കുകയും അവരുടെ അംഗീകരിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തികളെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അക്കാരണത്താൽ അവരെ കാഫിറുകളാക്കുകയോ, അവരുടെ നിന്ന് ചെയ്തിട്ടില്ല. ബൈഅത്തിൽ പിൻവലിക്കുകയൊ കൈ അവരുണ്ടാക്കിയ ബിദ്അത്തുകളാണ്, ചില നമസ്കാരം അതിന്റെ അവസാന സമയത്ത് നിർവഹിക്കുക, പെരുന്നാൾ ഖുത്തുബ നമസ്കാരത്തിന് മുമ്പ് മിമ്പറുകളിൽ ചില നിർവഹിക്കുക, വെച്ച് സ്വഹാബികളെ വിമർശിക്കുക തുടങ്ങിയവ.

203– ഇതിൽ സംഭവിക്കുന്ന ബിദ്അത്തുകൾ എത്ര ഇനങ്ങളാണ്?

ഉരതരം ആരാധനയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ബിദ്അത്തുകൾ, പെരുമാറ്റങ്ങളിലും മറ്റുമുണ്ടാകുന്ന ബി ദ്അത്തുകൾ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായി തരം തിരിക്കുന്നു.

204– ആരാധനയിലുള്ള ബിദ്അത്തുകൾ എത്ര ഇനങ്ങളായി തരം തിരിക്കുന്നു?

ഉരന്റരം ഒന്ന്: ഒരിക്കലും അല്ലാഹു അനുവാദം നൽകാത്ത രൂപത്തിൽ ആരാധന നടത്തുക. വിനോദ ഉപകരണങ്ങൾ, നൃത്തം, കയ്യടി, പാട്ട്, സംഗീതോപകരണങ്ങൾ എന്നിവയോടെ നടത്തപ്പെടുന്ന സൂഫിയാക്കളുടെ ആരാധന ഉദാഹരണം. അല്ലാഹു പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള നിഷ്ഫലമായ ആരാധനയാണ് ഇത്.

'ആ ഭവനത്തിന്റെ (കഅ്ബയുടെ) അടുക്കൽ അവർ നടത്തുന്ന പ്രാർത്ഥന ചൂളംവിളിയും കൈകൊട്ടലുമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമായിരുന്നില്ല' (അൻഫാൽ:35). രണ്ട്: അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇസ്ലാം നിയമമാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ അതിന്റെ സ്ഥാനത്തല്ലാതെ ഉദാഹരണമായി: യഥാർത്ഥ നിർവ്വഹിക്കുക. ഇഹ്റാമിൽ നിർബ്ബന്ധമാണ്, മറക്കാതിരിക്കൽ എന്നാൽ ആരാധനകൾ ചെയ്യുമ്പോൾ നോംപ്പോലെയുള്ള മറ്റു ആരാധനയാണ് എന്ന നിലക്ക് തല മറക്കാതിരിക്കുക, ഇങ്ങനെ ചെയ്യൽ നിഷിദ്ധമാണ്. അതുപോലെ തന്നെ നമസ്കരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത സമയത്ത് സുന്നത്ത് നിർവ്വഹിക്കുക, പെരുന്നാൾ ദിവസവും, നമസ്കാരം റമളാനാണോ, പെരുന്നാളാണോ എന്ന് സംശയമുള്ള ദിവസവും നോമ്പനുഷ്ടിക്കുക പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങളെ പോലെ ഇസ്ലാം പഠിപ്പിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ അതിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥാനത്തല്ലാതെ നിർവ്വഹിക്കുക.

205- ആരാധനയിൽ ബിദ്അത്തുകൾ എത്ര അവസ്ഥകളിൽ സംഭവിക്കും?

ഉരതരംഃ രണ്ട് അവസ്ഥകളിൽ സംഭവിക്കും:

ആരാധന മുഴുവനും ദുർബ്ബലമാക്കുന്നത്. ഉദാഹരണമായി: നമസ്കാരത്തിൽ മൂന്നാത്തെ മനപൂർകജം സുബഹി റകഅത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, മഗ്രിബ് നമസ്കാരത്തിൽ നാലാമത്തെ റകഅത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, നാല് നമസ്കാരങ്ങൾ അഞ്ച് റകഅത്തുള്ള നമസ്കാരം റകഅത്തോ ആയി നമസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്താൽ ആ ബാത്വിലാകുന്നതാണ്. അതുപോലെ തന്നെയാണ് മന:പൂർവ്വം നമസ്കാരത്തിൽ കുറവ് വരുത്തലും.

രണ്ട്: ബിദ്അത്തായി ചെയ്ത കാര്യം നിരർത്ഥകമാവും, എന്നാൽ അടിസ്ഥാന പരമായി ചെയ്ത കാര്യം അവശേഷിക്കുകയും ചെയ്യും. ചെയ്യുമ്പോൾ ഉദാഹരണമായി: മൂന്നിൽ കൂടുതൽ വുദു പ്രാവശ്യം കഴുകൽ. മുന്നിൽ കൂടുതൽ പ്രാവശ്യം കഴുകിയാൽ വുദു ബാത്വിലാണെന്ന് രണ്ട്: അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇസ്ലാം പ്രവാചകൻ നിയമമാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ അതിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥാനത്തല്ലാതെ ഉദാഹരണമായി: തല നിർവ്വഹിക്കുക. മറക്കാതിരിക്കൽ ഇഹ്റാമിൽ നിർബ്ബന്ധമാണ്, എന്നാൽ നോമ്പ് പ്പോലെയുള്ള മറ്റു ആരാധനകൾ എന്ന നിലക്ക് തല മറക്കാതിരിക്കുക, ചെയ്യുമ്പോൾ ആരാധനയാണ് ഇങ്ങനെ ചെയ്യൽ നിഷിദ്ധമാണ്. അതുപോലെ തന്നെ നമസ്കരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത സമയത്ത് സുന്നത്ത് നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കുക, പെരുന്നാൾ ദിവസവും, റമളാനാണോ, പെരുന്നാളാണോ എന്ന് സംശയമുള്ള ദിവസവും നോമ്പനുഷ്ടിക്കുക പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങളെ പോലെ ഇസ്ലാം പഠിപ്പിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ അതിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥാനത്ത നിർവ്വഹിക്കുക.

205- ആരാധനയിൽ ബിദ്അത്തുകൾ എത്ര അവസ്ഥകളിൽ സംഭവിക്കും?

ഉരതരം: രണ്ട് അവസ്ഥകളിൽ സംഭവിക്കും:

ആരാധന മുഴുവനും ദുർബ്ബലമാക്കുന്നത്. ഉദാഹരണമായി: നമസ്കാരത്തിൽ മനപൂർകജം സുബഹി മുന്നാത്തെ റകഅത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, മഗ്രിബ് നമസ്കാരത്തിൽ നാലാമത്തെ റകഅത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, നാല് റകഅത്തുള്ള നമസ്കാരങ്ങൾ അഞ്ച് അത്തോ ആയി നമസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്താൽ ആ നമസ്കാരം തന്നെ ബാത്വിലാകുന്നതാണ്. അതുപോലെ തന്നെയാണ് മന:പൂർവ്വം നമസ്കാരത്തിൽ കുറവ് വരുത്തലും.

രണ്ട്: ബിദ്അത്തായി ചെയ്ത കാര്യം നിരർത്ഥകമാവും, എന്നാൽ അടിസ്ഥാന പരമായി ചെയ്ത കാര്യം അവശേഷിക്കുകയും ചെയ്യുറ. ഉദാഹരണമായി: ചെയ്യുമ്പോൾ മൂന്നിൽ കൂടുതൽ വുദു പ്രാവശ്യം മൂന്നിൽ കൂടുതൽ പ്രാവശ്യം കഴുകിയാൽ കഴുകൽ. വുദു ബാത്വിലാണെന്ന് മറിച്ച് പറഞ്ഞത് പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞില്ല, അതിനേക്കാൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചത് അതിര് ചീത്ത കടക്കലും, പ്രവർത്തനവുമാണെന്നാണ്. പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

(فَمَنْ زَادَ عَلَى هَذَا فَقَدْ أَسَاءً وَتَعَدَّى وَظَلَمَ) (حسن) رواه النسائي (1/88)، وابن ماجه (422)، والبيهقي (1/79) قال الحافظ الزيلعي في نصب الراية: قال الشيخ تقي الدين في « الإمام »: وهذا الحديث عند من يصحح حديث عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده لصحة الإسناد إلى عمرو، اهـ. وذكر الحافظ ابن حجر في التلخيص (1/83) صحة طرق الحديث عن

عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده عند النسائي وابن خزيمة وابن ماجه وأبي داود . وذكر الألباني أن إسناده عند النسائي وابن ماجه وأبي داود حسن إلا في زيادة لفظ (أو نقص) فهي زيادة منكرة .

'ഇതിന് ശേഷം ആരെങ്കിലും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ തെറ്റ് ചെയ്തു, അതിര് കടന്നു, അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചു' (നസാഇ)

206– ക്രയവിക്രയങ്ങളിലുള്ള ബിദ്അത്തുകൾ എന്നത്കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്താണ്?

ഉരന്തരം അല്ലാഹുവിന്റെ വേദഗ്രന്ഥത്തിലോ, അവന്റെ പ്രവാചകന്റെ സുന്നത്തിലോ ഇല്ലാത്ത നിബന്ധനകൾ വെക്കലാണ് അത്. മോചനം തേടിയ അടിമകളുടെ മേൽ രക്ഷാധികാരം അവരുടെ പഴയ ഉടമകൾക്ക് തന്നെ വേണമെന്ന് നിബന്ധന വെക്കുക. ബരീറ എന്ന അടിമയുടെ കാര്യത്തിൽ സംഭവിച്ചത് പോലെ. ബരീറയുടെ രക്ഷാധികാരം ആവശ്യപ്പെട്ടത് പ്രവാചകൻ തെറിഞ്ഞപ്പോൾ മിമ്പറിൽ കയറിക്കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുകയും വാഴ്തുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം പറയുകയുണ്ടായി:

(فَمَا بَالُ رِجَالِ مِنْكُمْ يَشْتَرِطُونَ شُرُوطًا لَيْسَتْ فِي كَتَابِ اللَّهِ فَأَيُّمَا شَرْطَ لَيْسَ فِي كَتَابِ اللَّهِ فَهُوَ بَاطِلٌ وَإِنْ كَانَ مَائَةَ شَرْطِ فَقَضَاءُ اللَّهِ أَحَقُّ وَشَرْطُ اللَّهِ أَوْثَقُ مَا بَالُ رِجَالِ مِنْكُمْ يَقُولُ أَحَدُهُمْ أَعْتِقْ يَا فُلاَنُ وَلِيَ الْوَلاَءُ إِنَّمَا الْوَلاَءُ لَمَنْ أَعْتَقَ) رَواه البخاري (456 ، 1493 ، 2155) ، ومسلم (العتق / 5 ، 14) .

'നിങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ചിലയാളുകളുടെ അവസ്ഥയെന്താണ്, അല്ലാഹുവിന്റെ വേദഗ്രന്ഥത്തിലില്ലാത്ത നിബന്ധനകളാണ് അവർ ഗ്രന്ഥത്തിലില്ലാത്ത നിബന്ധനകളായി വെക്കുന്നത്, അല്ലാഹുവിന്റെ നിബന്ധനകൾ നിരർത്ഥകമാണ്, അത് നൂറ് നിബന്ധനകളാണെങ്കിലും ശരി. അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയാണ്യാഥാർത്ഥ്യം, അല്ലാഹുവിന്റെ നിബന്ധനയാണ് ഏറ്റവും യോജിച്ചതായിട്ടുള്ളത്. നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ചിലയാളുകൾ പറയുന്നു, അല്ലയോ ഇന്ന വ്യക്തിയെ നീ അടിമയെ മോചിപ്പിക്കുക, അടിമയുടെ രക്ഷാധികാരം എനിക്ക് തന്നെയാണ് എന്ന്. എന്നാൽ നിങ്ങൾ അറിയുക: ആരാണോ മോചിപ്പിക്കുന്നത് അവർക്കാണ് ധികാരമുള്ളത്' മുസ്ലിം). ഇതുപോലെ നിഷിദ്ധമായതിനെ (ബുഖാരി, അനുവദനീയമാതയതിനെ അനുവദനീയമാക്കുന്നതോ, നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതോ ആയ എല്ലാ നിബന്ധനകളും ഇതിൽ പെട്ടതാണ്.

207– പ്രവാചകൻപയുടെ കുടുംബം, അവിടുത്തെ സ്വഹാബികൾ എന്നിവരെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു മുസ്ലിം എന്ത് നിലപാടാണ് എടുക്കേണ്ടത്?

ഉരതരംഃ നബികുടുംബത്തോടും സ്വഹാബികളോടും ഹൃദയം കൊണ്ടൊ നാവുകൊണ്ടൊ ദ്രോഹിക്കാതിരിക്കണം. അതായത് അവരോട് വെറുപ്പ് പ്രകടിപ്പിക്കുകയോ, അവരെ ചീത്ത പറയുകയോ, അവരുടെ വീഴ്ചകളും അവർക്കിടയിൽ ഭിന്നിപ്പുകളിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുകയോ, ഉണ്ടായ അഭിപ്രായം പറയുകയോ ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് നാം നമ്മുടെ നാവിനെ ക്ഷിതമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവരുടെ ശ്രേഷ്ടതകളും, അവരുടെ പ്രത്യേകതകളും മറ്റും നാം പറയുകയും, അവരെ പുകഴ്തുകയും ചെയ്യുക. അവരുടെ പ്രത്യേകതകളും ശ്രേഷ്ടതകളും തൗറാത്തിലും, ഇഞ്ചീലിലും, -ഖുർആനിലും, അതുപോലെ സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളിലും, അറിയപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും മറ്റും നമുക്ക് കാണാനാവുന്നതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: { مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّه وَالَّذينَ مَعَهُ أَشدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلاً منَ اللَّه وَرِضُوانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الإِنْجِيلِ كَزَرْعِ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقه يُعْجبُ الزُّرَّاعَ ليَغيظَ بهمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذينَ آمَنُوا وَعَملُوا الصَّالحَات منْهُمْ مَغْفرَةً وَأَجْرًا عَظيمًا } (الفتح: 29)

അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പമുള്ളവർ നിഷേധികളുടെ നേരെ കർക്കശമായി വർത്തിക്കുന്നവരാകുന്നു. അവർ അന്യോന്യം ദയാലുക്കളുമാകുന്നു. അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള അനുഗ്രഹവും പ്രീതിയും തേടിക്കൊണ്ട് അവർ കുമ്പിട്ടും സാഷ്ടാംഗം ചെയ്തും നമസ്കരി ക്കുന്നതായി നിനക്ക് കാണാം. സുജൂദിന്റെ ഫലമായി അവരുടെ അടയാളം അവരുടെ മുഖങ്ങളിലുണ്ട്. അതാണ് തൗറാത്തിൽ പറ്റിയുള്ള ഉപമ. ഇൻജീലിൽ അവരെ പറ്റിയുള്ള ഇങ്ങനെയാകുന്നു: ഒരു വിള, അത് അതിന്റെ കൂമ്പ് പുറത്ത് കാണിച്ചു. എന്നിട്ടതിനെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തി. എന്നിട്ടത് കരുത്താർജിച്ചു. അങ്ങ നെ അത് കർഷകർക്ക് കൗതുകം തോന്നിച്ചു കൊണ്ട് അതിന്റെ കാണ്ഡത്തിൻമേൽ നിവർന്നു നിന്നു. (സത്യവിശ്വാസികളെ ഇങ്ങനെ വളർത്തിക്കൊണ്ട് അവർ മൂലം സത്യ നിഷേധികളെ അരിശം പിടിപ്പിക്കാൻ വരുന്നത്) വേണ്ടിയാകുന്നു. അവരിൽ നിന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവർക്കു അല്ലാഹു പാപമോചനവും മഹത്താ യ പ്രതിഫലവും വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു' (ഫത്ഹ്: 29).

{وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفَرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ} (الأنفال:74)

'വിശ്വസിക്കുകയും സ്വദേശം വെടിഞ്ഞ് പോകുകയും അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ സമരത്തിൽ ഏർപെടുകയും ചെയ്തവരും, അവർക്ക് അഭയം നൽശുകയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്തവരും തന്നെയാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ സതൃവിശ്വാസികൾ. അവർക്ക് പാപമോചനവും മാനൃമായ ഉപജീവനവും ഉണ്ടായിരിക്കും' (അൻഫാൽ: 74).

{ وَالسَّابِقُونَ الأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتَ تَجْرِي تَحْتَهَا الأَنْهَارُ خَالدينَ فيهَا أَبَدًا ذَلَكَ الْفَوْزُ الْعَظَيمُ } ﴿التوبة:100

'മുഹാജിറുകളിൽ നിന്നും അൻസാറുകളിൽ നിന്നും ആദ്യമായി മുന്നോട്ട് വന്നവരും, സുകൃതം ചെയ്തുകൊണ്ട് അവരെ പിന്തുടർന്നവരും ആരോ അവരെപ്പറ്റി അല്ലാഹു സംതൃപ്തനായിരിക്കുന്നു. അവനെപ്പറ്റി അവരും സംതൃപ്തനായിരിക്കുന്നു. താഴ്ഭാഗത്ത് അരുവികൾ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്വർഗത്തോപ്പുകൾ അവർക്ക് അവൻ ഒരുക്കി വെക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നെന്നും അവരതിൽ നിതൃവാസികളായിരിക്കും. അതത്രെ മഹത്തായ ഭാഗ്യം'

(التوبة: 117) اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةَ الْغُسْرَةَ } (التوبة: 117)
'തീർച്ചയായുo (പവാചകന്റെയുo, ഞെരുക്കത്തിന്റെ ഘട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടർന്നവരായ മുഹാജിറുകളുടെയുo അൻസാറുകളുടെയുo നേരെ അല്ലാഹു കനിഞ്ഞ് മടങ്ങിയിരിക്കുന്നു'

{ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانَا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَضُوانَا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادَقُونَ * وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلاَ يَجِدُونَ فَي صُدُورِهُمْ حَاجَةً ممَّا أُوتُوا وَيُؤْثُرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ } (الحشر:8-9)

വീടുകളിൽ നിന്നും സ്വത്തുക്കളിൽ നിന്നും 'അതായത് കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട മുഹാജിറുകളായ ദരിദ്രൻമാർക്ക് (അവകാശപ്പെട്ടതാകുന്നു ആ ധനം.) അവർ അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള പ്രീതിയും അനുഗ്രഹവും തേടുകയും അല്ലാഹുവെയും റസൂലിനെയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർ തന്നെയാകുന്നു സത്യവാൻമാർ. അവരുടെ (മുഹാജിറുകളുടെ) വരവിനു മുമ്പായി വാസ സ്ഥലവും വിശ്വാസവും സ്വീകരിച്ചുവെച്ചവർക്കും (അൻസാറുകൾക്ക്). തങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് സ്വദേശം വെടിഞ്ഞു വന്നവരെ അവർ സ്നേഹിക്കുന്നു. അവർക്ക് (മുഹാജിറുകൾക്ക്) നൽകപ്പെട്ട ധനം സംബന്ധിച്ചു തങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിൽ ഒരു ആവശ്യവും അവർ കണ്ടെത്തുന്നുമില്ല. തങ്ങൾക്ക് ദാരിദ്ര്യമുണ്ടായാൽ (അൻസാറുകൾ) മറ്റുള്ളവർക്ക് സ്വദേഹങ്ങളെക്കാൾ അവർ പ്രാധാന്യം നൽകുകയും ചെയ്യും.' (ഹശ്ർ: 8 –9)

ഇതുപോലെ ഒരുപാട് ആയത്തുകൾ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. അതുപോലെ ബദ്റിൽ പങ്കെടുത്തവരെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നതിൽ നാം വിശ്വസിക്കുന്നു:

(തൗബ:117)

(اعْمَلُوا مَا شَئْتُمْ فَقَدْ غَفَرْتُ لَكُمْ) رواه البخاري (3007 ، 3081 ، 3983) ، ومسلم (فضائل الصحابة / 161)

'നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പ്രവർത്തിക്കുക, ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് പൊറുത്ത് തന്നിരിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ബദ്റിൽ പങ്കെടുത്തവർ മൂന്നൂറ്റി പത്തിൽ ചില്ലാനം ആളുകളായിരുന്നു. അതുപോലെ രിള്വാൻ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ വെച്ചുള്ള ബൈഅത്തിൽ തന്നെ നരകത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല. പങ്കെടുത്തവരിൽ ആരും തൃപ്തിപ്പെട്ടവരാണ് അല്ലാഹുവിനെ അവർ. അവരെ അല്ലാഹുവും തൃപ്തിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവർ ആയിരത്തി നാനൂറ് പേരായിരുന്നു, മറ്റൊരു ആയിരത്തി അഞ്ചുറ് പേരായിരുന്നുവെന്നാണ്. റിപ്പോർട്ടിൽ ഉള്ളത് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَة فَعَلَمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ } (الفتح: 18)

'ആ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ വെച്ച് സത്യവിശ്വാസികൾ നിന്നോട് പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരുന്ന സന്ദർഭ ത്തിൽ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവരെ പറ്റി തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലുള്ളത് അവൻ അറിയുകയും ചെയ്തു.' (ഫത്ഹ്: 18)

ഉത്തമ നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ച ഉത്തമ സമൂഹമായിരുന്നു അവർ. ആരെരാൾ ഉഹ്ദ് മലയോളം സ്വർണം ചെലവഴിച്ചാലും അവരുടെ അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ പകുതിയോളം തുല്യമാകില്ല. സ്വഹാബികൾ പാപസുരക്ഷിതരല്ല. അവരിലും തെറ്റുകൾ സംഭവിക്കാം. മുജ്തഹി ദുകളെന്ന നിലക്ക് ഇജ്തിഹാദീ രംഗത്ത് അപാകതകൾ വരാം. ഇജ്തിഹാദ് ശരിയായാൽ ര ണ്ട് പ്രതിഫലമാഇസ്ലള്ളത്. തെറ്റ് പറ്റുന്നുവെങ്കിൽപോലും അതിന് ഒരു പ്രതിഫലമുണ്ട്. അഥവാ ഇജ്തിഹാദീ രംഗത്തെ ശ്രമത്തിന്. മറ്റുള്ളവരെ അപെക്ഷിച്ച് സ്വഹാബത്തിന്റെ തെറ്റുകൾ പരിമിതമാണ്. അവർ മഹത്വമുടയവരുമാണ്. ശേഷ്ഠരും ഇസ്ലാമിലേക്ക് ആദ്യമാദ്യം കടന്നുവന്നരാണ് അവർ. കടലിനെ അതിലേക്ക് വന്നു ചേരുന്ന അഴുക്കുകൾ മലിനമാക്കാത്തതു പോലെ ത്തന്നെ പാരാവാര തുല്യരായ സ്വഹാബികളുടെ മഹത്വത്തെ അവരുടെ നിസാര വീഴ്ചകൾ നിഷ്പ്രഭമാക്കില്ല. അവർക്ക് വല്ല വീഴ്ചകളും സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ അവരുടെ ഉന്നതമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ട് അവരുടെ വീഴ്ചകൾ കൊടുക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹു പൊറുത്ത് അല്ലാഹു അവരെപ്പറ്റി തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. – ഞാനും അവരെപ്പറ്റി തൃപ്തിയടയുന്നു.

അതുപോലെത്തന്നെ പ്രവാചക പത്നിമാരെ സംബന്ധിച്ചും പറയും. അല്ലാഹു സകലമാന മ്ലേഛതകളിൽ അവരെ ശുദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരെ വിശുദ്ധകളാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രവാചക സ്വഹാബത്തിനേയും, കുടുംബാംഗങ്ങളേയും പറ്റി മോശമായത് ധരിക്കുകയും അവരെ ആക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സകലരിൽ നിന്നും നാം അകന്നു നിൽണ്ടേതാണ്. അവരെ നാം സ്നേഹിക്കണം. ആദരിക്കണം.

അവരെ പിൻപറ്റാൽ താത്പര്യം കാണിക്കണം. പ്രവാചകന്റെ ഉപദേശത്തെ പരിഗണിച്ച് അവർക്കെതിരിൽ വരുന്ന സകല ആ ക്ഷേപങ്ങളെയും കഴിവിൽ പെട്ടിടത്തോളം നാം പ്രതിരോധിക്കണം പ്രവാചകൻ വരുന്നു: $(rac{1}{220}, 221)$ وأبو أَصْحَابِي) رواه البخاري ((3673) ومسلم (فضائل الصحابة / (222, 221) وأحد ((3861) وأبر ماجه ((361)) .

شالله الله في أَصْحَابِي) (إسناده ضعيف) رواه أحمد (57 ، 54 ، 57)، والترمذي (3862)، وابن حبان (إسناده ضعيف) رواه أحمد (57 ، 54 ، 57)، والترمذي (3862)، وابن حبان (إسناده ضعيف) رواه أحمد (57 ، 54 ، 57)، والترمذي (992)، وأبو نعيم (8 / 287) قال الترمذي : هذا حديث غريب لا نعرفه إلا من هذا الوجه ، وفي بعض النسخ له : حديث حسن غريب . وفي سنده : عبد الرحمن بن زياد ويقال : عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن رائطة ذكره البخاري وابن أبي حاتم ولم يذكرا فيه جرحا ولا تعديلا ، وقال الذهبي : لا يعرف . وقال يجي بن معين : لا أعرفه . وقال عنه الحافظ في التقريب : مقبول ، ا هـ . قلت : يعني عند المنابعة ، ولا توجد هنا . شامته شامته

(وَإِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ أَوَّلُهُمَا كِتَابُ اللَّهِ ... وَاسْتَمْسِكُوا بِهِ ... وَأَهْلُ بَيْتِي ...) رواه مسلم (فضائل الصحابة / 36) .

'ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് ഥഖലൈനി (ഖുർആനും തിരുസുന്നത്തും) വിട്ടേച്ച് പോകുന്നു, അതിൽ ആദ്യത്തേത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥമാകുന്നു... അത് നിങ്ങൾ മുറുകെ പിടിക്കുക... അതു പോലെ എന്റെ വീട്ടുകാർ, എന്റെ വീട്ടുകാരെ സംബന്ധിച്ച് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും (ഞാൻ നിങ്ങളെ ഉണർത്തുന്നു)' (മുസ്ലിം).

20%- മൊത്തത്തിൽ സ്വഹാബികളിൽ ആർക്കാണ് കൂടുതൽ ശ്രേഷ്ടതയുള്ളത്?

ഉരന്തരം സാഹാബികളിൽ ശ്രേഷ്ടരായ ആളുകൾ ഇഗഢളാമിലേക്ക് മുമ്പേ കടന്ന് വന്ന ഒന്നാമന്മാരായ മുഹാജിറുകളും, പിന്നീട് അൻസാറുകളുമാകുന്നു. പിന്നീട് ബദ്റിൽ പങ്കെടുത്തവരാണ്, പിന്നെ രിള്വാൻ ബൈഅത്തിൽ പങ്കെടുത്തവരുമാണ്. പിന്നീട് അവർക്ക് ശേഷമുള്ളവരും. അല്ലാഹു പറയുന്നു: { مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلاَّ وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى }

'നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ നിന്നു (മക്കാ) വിജയത്തിനു മുമ്പുള്ള കാലത്ത് ചെലവഴിക്കുകയും യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തവരും (അല്ലാത്തവരും) സമമാകുകയില്ല. അക്കൂട്ടർ പിന്നീടു ചെലവഴിക്കുകയും യുദ്ധത്തിൽ പങ്കുവഹിക്കുകയും ചെയ്തവരെക്കാൾ മഹത്തായ പദവിയുള്ളവരാകുന്നു. എല്ലാവർക്കും ഏറ്റവും നല്ല പ്രതിഫലം അല്ലാഹു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു' (ഹദീദ്:10).

209- വിശദമായി പറഞ്ഞാൽ, സ്വഹാബികളിൽ ആർക്കാണ് കൂടുതൽ ശ്രേഷ്ടതയുള്ളത്?

ഉര∧രം അബ്ദുല്ലാഇബ്നു ഉമർ് പറയുകയാണ്:

'പ്രവാചകൻ യുടെ കാലത്ത് അബൂബക്കർ വിനോട് ആരെയും ഞങ്ങൾ തുല്ല്യരാക്കാറുണ്ടായിരുന്നില്ല, പിന്നെ ഉമർ , പിന്നെ ഉഥ്മാൻ , തുടർന്ന് പ്രവാചകൻ യുടെ സ്വഹാബികൾക്കിടയിൽ ആർക്കും ഞങ്ങൾ പ്രത്യേകം ശ്രേഷ്ടത നൽകാറുണ്ടായിരുന്നില്ല' (ബുഖാരി)

സൗർ ഗുഹയിൽ വെച്ച്കൊണ്ട് അബൂബക്കർ വിനോട് പ്രവാചകൻ ക പറയുന്നു:

'രണ്ടാളുകളെ സംബന്ധിച്ച് അബൂബക്കറെ താങ്കളുടെ വിചാരം എന്താണ്? അവരോടൊപ്പം അല്ലാഹു മൂന്നാമനായുണ്ട്' (ബുഖാരി). പ്രവാചകൻ ക്രീണ്ടും പറയുന്നു:

'ഞാൻ ഖലീലായി ആരെയെങ്കിലും സ്വീകരിക്കുമായിരുന്നെങ്കിൽ അബൂബക്കറിനെ കൂട്ടുകാരനായി സ്വീകരിക്കുമായിരുന്നു, പക്ഷേ അദ്ധേഹം എന്റെ സഹോദരനും, കൂടെയുള്ളവനുമാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) പ്രവാചകൻ പറയുന്നു:

(إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي إِلَيْكُمْ فَقُلْتُمْ كَذَبْتَ وَقَالَ أَبُو بَكْرٍ صَدَقَ وَوَاسَانِي بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَهَلْ أَنْتُمْ تَارِكُوا لِي صَاحبي مَرَّتَيْن) رواه البخاري (3661 ، 4640) .

'അല്ലാഹു എന്നെ നിങ്ങളിലേക്ക് നിയോഗിക്കുകയുണ്ടായി, അപ്പോൾ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത്: നീ കളവ് പറഞ്ഞുവെന്നാണ്, എന്നാൽ അബൂബക്കർ പറഞ്ഞത്: നീ സത്യം പറഞ്ഞുവെന്നാണ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലും സമ്പത്തിലും എന്നെ തുല്യപ്പെടുത്തി, നിങ്ങൾ എന്റെ കൂട്ടുകാരനെ എനിക്ക് വിട്ട് തരുന്നവരല്ലെ? രണ്ട് പ്രാവശ്യം അത് പറയുകയുണ്ടായി' (ബുഖാരി). തിരുമേനി പിന്നീട് പറയുന്നു:

(يَا ابْنَ الْخَطَّابِ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا لَقِيَكَ الشَّيْطَانُ سَالِكًا فَجًّا قَطُّ إِلاَّ سَلَكَ فَجَّا غَيْرَ فَجِّكَ) رواه البخاري (3294) ، ومسلم (فضائل الصحابة / 22) .

'അല്ലയോ ഖത്വാബിന്റെ മകനെ, എന്റെ ആത്മാവ് ആരുടെ കയ്യിലാണോ അവൻ തന്നെയാണ സത്യം, നീ ഒരു വഴിയിലൂടെ പ്രവേശിക്കുന്നത് പിശാച് കാണുയാണെങ്കിൽ, പിശാച് ആ വഴിയിൽ നിന്നും മാറി മറ്റൊരു വഴിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്' (ബുഖാരി). റസൂലുല്ലാഹ് വീണ്ടും പറയുന്നു:

(قَدْ كَانَ يَكُونُ فِي الْأُمَمِ قَبْلَكُمْ مُحَدَّثُونَ فَإِنْ يَكُنْ فِي أُمَّتِي مِنْهُمْ أَحَدٌ فَإِنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ مِنْهُمْ) رواه البخاري (3669 ، 3689) ، ومسلم (فضائل الصحابة / 23) .

'നിങ്ങളുടെ മുമ്പുള്ള സമുദായത്തിൽ മുഹദ്ദിഥീങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു, എന്റെ സമുദായത്തിൽ ആരെങ്കിലും അങ്ങിനെ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നെങ്കിൽ അവരിൽ ഖത്വാബിന്റെ മകൻ ഉമർ ഉണ്ടാകും' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). ഒരിക്കൽ പശുവും, ചെന്നായയും സംസാരിച്ചപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ റസുൽ പറയുകയുണ്ടായി:

(فَإِنِّي أُومِنُ بِهَذَا أَنَا وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ) رواه البخاري (2324 ،) ، ومسلم (فضائل الصحابة / 13) ، وأحمد (2 / 245 ، 246

'തീർച്ചയായുംഞ്ഞാനും, അബൂബക്കറും, ഉമറും ഇതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

അതുപോലെ ഉഥ്മാൻ മക്കയിലേക്ക് പോയ സന്ദർഭത്തിൽ രിള്വാൻ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ നടന്ന ബൈഅത്തിന്റെ വേളയിൽ പ്രവാചകൻ തന്റെ വലത് കൈ ഉയർത്തി പറയുകയുണ്ടായി:

(هَذه يَدُ عُثْمَانَ فَضَرَبَ بهَا عَلَى يَده فَقَالَ: هَذه لعُثْمَانَ) رواه البخاري (3698 ، 4066) .

'ഇത് ഉഥ്മാനിന്റെ കൈ ആകുന്നു, അങ്ങിനെ അതിനെ തന്റെ മറു കയ്യിൽ അടിച്ച് കൊണ്ട് പറയുകയുണ്ടായി: ഇത് ഉഥ്മാനിന് വേണ്ടിയാകുന്നു' (ബുഖാരി).

മറ്റൊരിക്കൽ പ്രവാചകൻ 🐉 പറയുകയുണ്ടായി:

(مَنْ يَحْفِرْ بِئْرَ رُومَةَ فَلَهُ الْجَنَّةُ فَحَفَرَهَا عُثْمَانُ، وَقَالَ: مَنْ جَهَّزَ جَيْشَ الْعُسْرَةِ فَلَهُ الْجَنَّةُ فَجَهَّزَهُ عُثْمَانُ) رواه البخاري (2778) .

'ആരാണോ റോമാ കിണർ കുഴിക്കുന്നത് അവന് സ്വർഗമുണ്ട്, അങ്ങിനെ ഉഥ്മാൻ അത് കുഴിക്കുകയുണ്ടായി. പിന്നെ പറയുകയുണ്ടായി: ആരാണ് പ്രയാസകരമായ ഈ യുദ്ധ സൈന്യത്തെ ഒരുക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന് സ്വർഗമുണ്ട്, അത് ഉഥ്മാൻ ഒരുക്കുകയുണ്ടായി' (ബുഖാരി).

പ്രവാചകൻ തീണ്ടും ഉഥ്മാൻ വിന്റെ പ്രത്യേകത മറ്റൊരു ഹദീസിൽ പറയുന്നു:

'മലക്കുകൾ വരെ ലജ്ജിക്കുന്ന ഒരാളിൽ ഞാൻ ലജ്ജിക്കേണ്ടതില്ലേ' (മുസ്ലിം).

അലി വിനെ സംബന്ധിച്ച് തിരുമേനി പരയുന്നു:

(أُنْتَ مَنِّي وَأَنَا مَنْكَ) رواه البخاري (**2699** ، **425**1) .

'നീ എന്നിൽ നിന്നാണ്, ഞാൻ നിന്നിൽ നിന്നുമാണ്' (ബുഖാരി).

'അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിനെയും അവന്റെ റസൂലിനെയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു, അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും അദ്ദേഹത്തെയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).തിരുമേനി പരയുന്നു:

(مَنْ كُنْتُ مَوْلاَهُ فَعَلِيٌّ مَوْلاَهُ) (صحيح) رواه أحمد (4 / 368 ، 370) ، والترمذي (3731) وقال : هذا حديث حسن صحيح . والحاكم (3 / 109 ، 110) ، وابن أبي عاصم في السنة (1365 ، 1367) ، وابن حبان (2205 / موارد) ، والطبراني (3968) قال الهيثمي في المجمع (9 / 104) : رواه أحمد ورجاله رجال الصحيح غير فطر بن خليفة ، وهو ثقة ، وقال الحاكم : صحيح على شرط الشيخين ، وسكت عنه الذهبي . وقد ذكر الألباني أن الحديث ورد من طرق كثيرة عن عشرة من الصحابة ، كلها بين صحيح وحسن ثم قال في آخر بحثه : أن حديث الترجمة حديث صحيح بشرطيه بل الأول منه متواتر عنه صلى الله عليه وسلم (صحيحه 80

'ഞാൻ ആർക്ക് സഹായിയാണോ, അലിയും അവർക്ക് സഹായിയാണ്' (തിർമിദി). ഒരിക്കൽ അലി ഫിനോട് തിരുമേനി പരയുന്നു:

(أَنْتَ مَنِّى بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلاَّ أَنَّهُ لاَ نَبِيَّ بَعْدِي) رواه البخاري (4416 ، 3706) ومسلم 'മൂസാ നബി ക്ക് ഹാറൂൻ നബി شها എങ്ങിനെയാണോ, അതുപോലെയാണ് എനിക്ക് നീ, പക്ഷേ എനിക്ക് ശേഷം നബിയില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

(عَشْرَةٌ فِي الْجَنَّةِ النَّبِيُّ فِي الْجَنَّةِ وَأَبُو بَكُرٍ فِي الْجَنَّةِ وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ وَعُشَمَانُ فِي الْجَنَّةِ وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ وَعَلَيْ فِي الْجَنَّةِ وَعَلَيْ فِي الْجَنَّةِ وَعَلَيْ فِي الْجَنَّةِ وَعَلَيْ فِي الْجَنَّةَ وَالزَّبُيْرُ بِنُ الْعَوَّامِ فِي الْجَنَّةَ وَسَعْدُ بْنُ مَالِكَ فِي الْجَنَّةِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفَ فِي الْجَنَّةَ وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةَ وَالزَّبُيْرُ بَنُ الْعَوَّامِ فِي الْجَنَّةَ وَسَعْدُ بْنُ مَالِكَ فِي الْجَنَّةِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفَ فِي الْجَنَّةَ وَالزَّبُيْرُ بَنُ الْعَوَّامِ فِي الْجَنَّةَ وَالزَّبُيْرُ بَنُ الْعَوَّامِ فِي الْجَنَّةَ وَسَعْدُ بْنُ مَالِكَ فِي الْجَنَّةِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفَ فِي الْجَنَّةَ وَالزَّبُيْرُ بَنُ الْعَوَّامِ فِي الْجَنَّةَ وَالزَّبُيْرُ بَنُ الْعَوَّامِ فِي الْجَنَّةَ وَالْجَنَّةِ وَعَلْمُ اللَّهُ عَنِهِمَ الْجَعِينِ اللهِ عنهم الله عنهم أجعين (صحيح) رواه أبو داود (4649) ، والترمذي (4747) من حديث سعيد بن زيد ، وقال الترمذي : حيث حسن صحيح ، وصححه الألباني ورواه أحمد (1 / 193) ، والترمذي (3747) من حديث عبد الرحمن بن عوف ، قال الشيخ أحمد شاكر : إسناده صحيح .

'പത്ത്പേർ സ്വർഗത്തിലാകുന്നു, സ്വർഗത്തിലാണ്, പ്രവാചകൻ അബുബക്കറും സ്വർഗത്തിലാണ്, ഉമറും സ്വർഗത്തിലാണ്, ഉഥ്മാനും സ്വർഗത്തിലാണ്, അലിയ്യും സ്വർഗത്തിലാണ്, ത്വൽ ഹയും സ്വർഗത്തിലാണ്, സുബൈറുബ്നുൽ അവാമും സ്വർഗത്തിലാണ്, സഅദ്ബ്നു മാലികും സ്വർഗത്തിലാണ്, അബ്ലുർറഹ്മാനുബ്നു ഔഫും സ്വർഗത്തിലാണ്, എന്നിട്ട് സഅദ്ബ്നു സൈദ് പറയുകയുണ്ടായി: നീ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ പത്താമത്തെ വ്യക്തിയെ പറയാം, അതായത് അദ്ദേഹം തന്നെ. അല്ലാഹു അവരെ മുഴുവനും തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു' (അബുദാവുദ്, തിർമിദി). പ്രവാചകൻ തിരുമേനി ക്ക് പറയുന്നു:

(أَرْحَمُ أُمَّتِي بِأُمَّتِي أَبُو بَكْرٍ وَأَشَدُّهُمْ فِي أَمْرِ اللَّهِ عُمَرُ وَأَصْدَقُهُمْ حَيَاءً عُثْمَانُ وَأَعْلَمُهُمْ بِالْحَلاَلِ وَالْحَرَامِ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَأَفْرَضُهُمْ زَيْدُ بْنُ ثَابِت وَأَقْرُوهُمْ أُبَيِّ وَلِكُلِّ أُمَّة أَمِينٌ وَأَمِينُ هَذِهِ الْأُمَّة أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَأَفْرَضُهُمْ زَيْدُ بْنُ ثَابِت وَأَقْرُوهُمْ أُبَيِّ وَلِكُلِّ أُمَّة أَمِينٌ وَأَمِينُ هَذِهِ الْأُمَّة أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ وَمُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَأَفْرَوهُمْ (3 / 281) والترمذي (3790 ، 3791) وابن ماجه (154) ، والحاكم (3 / 422) ، ووافقه ومشكل الآثار (1 / 351) ، وأبو نعيم (3 / 122) قال الحاكم : هذا إسناد صحيح على شرط الشيخين ولم يخرجاه ، ووافقه الذهبي ، وصححه الألباني ، وقال الترمذي : هذا حديث حسن غريب . في الأول وقال في الرواية الثانية : حسن صحيح .

'എന്റെ സമുദായത്തിൽ പെട്ടവരിൽ എന്റെ സമുദായത്തോട് ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാരുണ്യം കാണിക്കുന്നത് അബൂബക്കറാണ്, അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാഠിന്യം കാണിക്കുന്നത് ഉമറാണ്, ഏറ്റവും കൂടുതൽ ലജ്ജയുള്ളത് ഉഥ്മാനിനാണ്, ഹലാലും ഹറാമും കൂടുതൽ അറിയുന്നത് മുആദ്ബ്നു ജബലിലിനാണ്, അനന്തരാവകാശത്തെ സംബന്ധിച്ച് കൂടുതൽ അറിയുന്നത് സൈദ്ബ്നു ഥാബിതിനാണ്, ഏറ്റവും നല്ല രൂപത്തിൽ പാരായണം ചെയ്യുന്നത് ഉബയ്യാണ്, എല്ലാ സമുദായത്തിലും വിശ്വസ്തനുണ്ടാകും എന്നാൽ ഈ സമുദായത്തിലെ വിശ്വസ്ഥൻ അബൂ ഉബൈദ ഇബ്നുൽ ജർറാഅ് ആകുന്നു² (അഹ്മദ്, തിർമിദി. സ്വഹീഹായ ഹദീസാണ്).

ഹസനിനെയും ഹുസൈനിനേയും പറ്റി തിരുമേനി ഷം പറയുന്നു:

(إلهما سَيِّدًا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ) (صحيح) رواه الترمذي (3768) ، وأحمد (3 / 3 ، 60 ، 60 ، 60) ، والحاكم (3 / 167) عن أبي سعيد الخدري . وقال الترمذي : هذا حديث حسن صحيح . وقال الحاكم : هذا حديث قد صح من أوجه كثيرة ، وأنا أتعجب ألهما لم يخرجاه . وتعقبه الذهبي بقوله قلت : الحكم فيه لين . قال عنه الحافظ في التقريب : صدوق سبئ الحفظ . قلت : قد ورد الحديث عن عشرة من الصحابة منهم أبو سعيد ، قد ذكرها بطرقها الألباني في الصحيحة (796) ، ثم قال : فالحديث صحيح بلا ريب ، بل هو متواتر كما نقله المناوي ، ا هـ .

'അവർ രണ്ട്പേരും സ്വർഗ യുവാക്കളുടെ നേതാക്കളാകുന്നു' (തിരമിദി, അഹ്മദ്).

« وألهما ريحانتاه » رواه البخاري (3753 ، 5994) .

'അവർ രണ്ട് പേരും റൈഹനയാകുന്നുത്മ (ബുഖാരി). വീണ്ടും തിരുമേനിങ്ക് പറയുന്നു:

(اللَّهُمَّ إِنِّي أُحَبُّهُمَا فَأَحَبَّهُمَا) (9) رواه البخاري (3747) .

അല്ലാഹുവെ അവരെ രണ്ടാളെയും ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു, നീ അവരെ രണ്ടാളെയും നീ ഇഷ്ടപ്പെടേണമേ' (ബുഖാരി). ഒരിക്കൽ ഹസൻ വിനെ കുറിച്ച് പറയുകയുണ്ടായി:

(إِنَّ ابْنِي هَذَا سَيِّدٌ وَلَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يُصْلِحَ بِهِ بَيْنَ فِنَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ) رواه البخاري (2774) .

'എന്റെ ഈ മകൻ നേതാവാണ്, ഒരു പക്ഷേ, മുസ്ലീങ്ങളിൽ പെട്ട വലിയ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇവനെക്കൊണ്ട് അല്ലാഹു യോജിപ്പുണ്ടാക്കിയേക്കാം' (ബുഖാരി). ഇത് പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞത്പോലെ സംഭവിക്കുകയുണ്ടായി.

അവരുടെ ഉമ്മയായ ഫാത്വിമാ(റ)യെ സംബന്ധിച്ച് തിരുമേനി مدروره البخاري (6286 ، 3624) . (وَاهَ البِحَارِي (6286 ، 3624)

'തീർച്ചയായും അവൾ സ്വർഗ സ്ത്രീകളുടെ നേതാത്തിയാകുന്നുത്മ (ബുഖാരി).

അതുപോലെ ധാരാളം സ്വഹാബികൾക്ക് മൊത്തത്തിലും, ഓരോ വ്യക്തികൾക്ക് പ്രത്യേകമായും ശ്രേഷ്ടതകൾ ഉള്ളതായി സ്ഥിരപ്പെട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്, അത് ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുവാൻ ഇപ്പോൾ നമുക്ക് സാധ്യമല്ല. സ്വഹാബികളിൽ എല്ലാ നിലക്കും ശ്രേഷ്ടരായത് ഖുലഫാഉർറാശിദുകളിൽ പെട്ട നാല് പേരാകുന്നു.

210− പ്രവാചകൻപക്ക് ശേഷം ഖിലാഫത്തിന്റെ കാലം എത്രയായിരുന്നു?

ഉരതരംഃ അബൂദാവൂദും മറ്റും ഉദ്ദരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ സഈദ്ബ്നു ജംഹാൻ സഫീനയിൽ നിന്ന് ഉദ്ദരിക്കുന്നു:

അബൂബക്കർ, ഉമർ, ഉഥ്മാൻ, അലി എന്നിവരുടെ ഖിലാഫത്തിന്റെ ഇത്രയുമായിരുന്നു. അബൂബക്കർ കാലം രണ്ട് വർഷവും മുന്ന് മാസവും, ഉമർ 🕸 പത്ത് വർഷവും ആറ് മാസവും, ഉഥ്മാൻ 🕸 പന്ത്രണ്ട് വർഷവും, അലി നാല് വർഷവും ഒൻപത് മാസവും ആയിരുന്നു, അങ്ങിനെ മൊത്തത്തിൽ മൂപ്പത് വർഷമാകുന്നു. അലിഎവിന്റെ മകൻ ഹസനി ക് ന്റെ ബൈഅത്തിലെ ഭരണം ആറ് മാസമായിരുന്നു. ഇസ്ലാമിലെ ആദ്യത്തെ രാജാവ് മുആവിയ്യ🕸 ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാജാക്കന്മാരിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ നന്മയുള്ളവനും ശ്രേഷ്ടതയുള്ളവനുമായിരുന്നു, അതിന് ശേഷം ഒരുപാട് ദു:സ്വഭാവികളായ രാജാക്കന്മാർ വന്നിരുന്നു, അങ്ങിനെ അഹ്സുന്നത്തി വൽജമാഅ: അഞ്ചാമത്തെ ഖലീഫയായി ഉമറുബ്നു അദ്ദേഹം ഖുലാഫാഉർറാശിദീങ്ങളുടെ അബ്ദുൽ അസീസിനെ എണ്ണി, ചര്യയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച തിനാൽ.

്ല നാല് ഖുലഫാഉർറാശിദുകളുടെയും ഖിലാഫത്തിന് മൊത്തത്തിലുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരന്തരം ഒരുപാട് തെളിവുകൾ നമുക്ക് കാണാനാവുന്നതാണ്. അതിൽപെട്ടതാണ് മുകളിൽ നാം ഉദ്ദരിച്ച ഖിലാഫത്തിന്റെ കാലം മുപ്പത് വർഷമാണെന്നത്. അതു പോലെ നാം നാല് ഖലീഫമാരുടെയും ശ്രേഷ്ടതയും പ്രത്യേകതകളും വിവരിച്ച ഹദീസുകളും ഇതിന് തെളിവ് തന്നെയാണ്. അതുപോലെ അബൂദാവൂദ് തന്റെ സുനനിൽ സമുറബ്നു ജുൻദുബിൽ നിന്ന് ഉദ്ദരിക്കുന്ന ഹദീസ്, ഒരാൾ പ്രവാചകപന്റെ അടുത്ത് വൻങ്കൊണ്ട് പറയുകയുണ്ടായി:

(قَالَ يَا رَسُولَ اللَّه إِنِّي رَأَيْتُ كَأَنَّ دَلُوًا دُلِّيَ مِنَ السَّمَاءِ فَجَاءَ أَبُو بَكُر فَأَخَذَ بِعَرَاقِيهَا فَشَرِبَ شُرْبًا ضَعِيفًا ثُمَّ جَاءَ عُمْمَانُ فَأَخَذَ بِعَرَاقِيهَا فَشَرِبَ حَتَّى تَصَلَّعَ ثُمَّ جَاءً عُمْمَانُ فَأَخَذَ بِعَرَاقِيهَا فَشَرِبَ حَتَّى تَصَلَّعَ ثُمَّ جَاءَ عُلْمِهِ مَنْهَا شَيْءً) (إسناده فيه ضعف) رواه أحمد (5 / 21) ، وأبو داود (علي فَا فَخَذَ بِعَرَاقِيهَا فَانْتَشَطَتْ وَانْتَصَحَ عَلَيْهِ مِنْهَا شَيْءً) (إسناده فيه ضعف) رواه أحمد (5 / 21) ، وأبو داود (4637) والطبراني (6965) ، وابن أبي عاصم (1141) وفي سنده عبد الرحمن الجرمي ذكره ابن حبان في التقات ، وقال الحافظ في التقريب : مقبول ، وقال الذهبي : ما حدث عنه سوى ولده أشعث . وقال الألباني : فيه جهالة ، وضعف إسناده .

'അല്ലയോ പ്രവാചകരെ, ഞാൻ ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു, അത് ആകാശത്ത് നിന്ന് ഒരു ബക്കറ്റ് ഇറങ്ങി വരുകയും, അബൂബക്കർ വന്ന് ആ ബക്കറ്റിന്റെ പിടുത്തത്തിൽ പിടിച്ച് അതിൽ നിന്ന് അൽപം കുടിക്കുകയുണ്ടായി, ബക്കറ്റിന്റെ ഉമർ വരുകയും ആ പിടുത്തത്തിൽ പിടിച്ച് മതിവരുവോളം കുടിക്കുകയും ചെയ്തു, ശേഷം ഉഥ്മാൻ വരുകയും ആ ബക്കറ്റിന്റെ പിടുത്തം പിടിച്ച് മതിവരുവോളം കുടിച്ചു, പിന്നെ അലി വൻടൊണ്ട് അതിന്റെ പിടുത്തത്തിൽ പിടിച്ച് കുടിക്കുകയും, അൽപം അതിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ തെറിച്ച് വീഴുകയും ചെയ്തു.ത്മ (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്. ഈ ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണ്). എന്നാൽ നേക്കാൾ ശക്തമായ തെളിവാണ് ഈ നാല് പേരുടെയും ഖിലാഫത്തിന് ഇജ്മാഉണ്ട് എന്നത്. വഴിപിഴച്ചവരും, മുബ്തദിഉകളുമല്ലാതെ ആരും തന്നെ ഇവരുടെ ഖിലാഫത്തിനെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയില്ല.

212- മൂന്നാളുകളുടെ ഖിലാഫത്തിന് മൊത്തത്തിലുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

(مَنْ رَأَى مَنْكُمْ رُوْيًا فَقَالَ رَجُلٌ أَنَا رَأَيْتُ كَأَنَّ مِيزَانًا نَزَلَ مِنَ السَّمَاء فَوُزِنْتَ أَنْتَ وَأَبُو بَكْرٍ فَرَجَحْتَ أَبُو بَكْرٍ وَوُزِنَ عُمَرُ وَعُثْمَانُ فَرَجَحَ عُمَرُ ثُمَّ رُفِعَ الْمِيزَانُ ...) (صحيح) رواه أبو داود (4634) ، والترمذي (2278) ، والحاكم (3 / 70 ، 71) قال الترمذي : هذا حديث حسن صحيح وسكت عنه الإمام أبو داود ، وقال الحاكم : هذا حديث صحيح على شرط الشيخين ، ولم يخرجاه ، وتعقبه الذهبي بقوله : أشعث هذا وتحد ما احتجا به ، وصححه الألباني .

'ആരാണ് നിങ്ങളിൽ സ്വപ്നം കണ്ടിട്ടുള്ളത്? അപ്പോൾ ഒരാൾ പറഞ്ഞു: ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്, ആകാശത്ത് നിന്ന് ഒരു തുലാസ് ഇറങ്ങി വന്നു, അതിൽ താങ്കൾ താങ്കളെയും അബൂബക്കറിനെയും തൂക്കി നോക്കി, താങ്കൾ അബൂബക്കറിനേക്കാളും ഘനം തൂങ്ങി, അങ്ങിനെ അബൂബക്കറിനെയും ഉമറിനെയും തൂക്കി, അബൂബക്കർ ഉമറിനെക്കാൾ ഘനം തൂങ്ങി, ഉമറി നെയും ഉഥ്മാനിനെയും തക്കിയപ്പോൾ ഉമർ ഉഥ്മാനിനേക്കാൾ ഘനം തൂങ്ങുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ആ തുലാസ് ഉയർത്തപ്പെടുകയും ചെയ്തുത്മ (അബൂദാവൂദ്, തിർമിദി. സ്വഹീഹായ ഹദീസ്).

പ്രവാചകൻ ക്ക് പറഞ്ഞു:

(أُرِيَ اللَّيْلَةَ رَجُلِّ صَالِحٌ أَنَّ أَبَا بَكُرٍ نِيطَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنِيطَ عُمَرُ بِأَبِي بَكْرٍ وَنِيطَ عُمْرَ) (إسناده صَعيف) رواه أهمد (3 / 355) ، وأبو داود (4636) ، وابن أبي عاصم (1134) ، والحاكم (3 / 5 ثَمْمَانُ بِعُمْرَ) (وصححه ووافقه الذهبي ، وفي سنده عمرو بن أبان قال عنه الحافظ : مقبول ولم يوثقه غير ابن حبان ، وقال الحافظ في التهذيب : قال ابن حبان : روى عن جابر ولا أدري أسمع منه أم لا وقال المنذري : فعلى هذا فالإسناد منقطع ، لأن الزهري لم يسمع من جابر ، وضعفه الألباني .

'രാത്രിയിൽ സ്വാലിഹായ ഒരു മനുഷ്യൻ സ്വപ്നം കണ്ടു: അബൂബക്കർ പ്രവാചകൻ യെ പിൻപറ്റി പിന്നിൽ നടന്നകന്നു, ഉമർ എ അബൂബക്കർ പ്രവിനെ പിൻപറ്റി പിന്നിൽ നടക്കുന്നു, ഉഥ്മാൻ ഉമർ പിനെ പിൻപറ്റി പിന്നിൽ നടക്കുകയും ചെയ്തു' (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്. ഈ ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണ്). രണ്ട് ഹദീസുകളും സുനനുകളിലാണ്.

213− അബൂബക്കർ, ഉമർ(ॐ) എന്നിവരുടെ ഖിലാഫത്തിന് മൊത്തത്തിലുള്ള തെളിവ് എന്താണ്?

ഉരതരം ഒരുപാട് തെളിവുകളുണ്ട്. അതിൽ പെട്ടതാണ് സ്വഹീഹായ താഴെ വരുന്ന ഹദീസ്:

(بَيْنَا أَنَا نَائِمٌ رَأَيْتَنِي عَلَى قَلِيبِ وَعَلَيْهَا دَلْوٌ فَنَزَعْتُ مِنْهَا مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ أَخَذَهَا ابْنُ أَبِي قُحَافَةَ فَنَزَعْ مِنْهَا ذَنُوبًا أَوْ ذَنُوبَيْنِ وَفِي نَزْعِهِ ضَعْفٌ وَاللَّهُ يَغْفُرُ لَهُ ثُمَّ اسْتَحَالَت ْغَرْبًا فَأَخَذَهَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَلَمْ أَرَ عَبْقَرِيًّا وَذُنُوبَيْنِ وَفِي نَزْعِهِ ضَعْفٌ وَاللَّهُ يَغْفُرُ لَهُ ثُمَّ اسْتَحَالَت ْغَرْبًا فَأَخَذَهَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَلَمْ أَرَ عَبْقَرِيًّا مِنَالِسٌ يَنْزِعُ نَزْعَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ حَتَّى ضَرَبَ النَّاسُ بِعَطَنٍ) رواه البخاري (3633 ، 3676 ، 3682) ، ومسلم (فضائل الصحابة / 17 ، 19) .

'ഉറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കെ കിണറിനരികിൽ ഞാൻ എന്നെ ഒരു കാണുകയുണ്ടായി, അതിൽ ഒരു ബക്കറ്റുമുണ്ടായിരുന്നു, അങ്ങിനെ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെല്ലാം ഞാനതിൽ നിന്ന് ഊരി യെടുത്തു, പിന്നെ അത് എടുത്ത്ത് അബുക്കുഹാഫയുടെ മകനാണ് അദ്ദേഹം അതിൽ നിന്ന് ഒരു ബക്കറ്റോ, രണ്ട് ബക്കറ്റോ എടുക്കുകയുമുണ്ടായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ എടുക്കലിൽ ദുർബ്ബലതയുണ്ടായിരുന്നു, അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന്

കൊടുക്കുമാറാവട്ടെ, പിന്നെ നല്ല ശക്തിയാൽ അതിനെ പൊറുത്ത് ഖത്വാബിന്റെ മകൻ എടുക്കുകയുണ്ടായി, ഉമറിനെപോലെ മറ്റാരും അത് എടുക്കുന്നതായി ജനങ്ങളിൽ അങ്ങിനെ ഒരാളെയും കണ്ടിട്ടില്ല. ഒട്ടകങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹവും വെള്ളം കുടിക്കുകയും, അതിൽ ആധിപത്യം നേടുകയും ചെയ്തു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

214− അബൂബർ് ഹിന്റെ ഖിലാഫത്തിനും, അദ്ദേഹത്തെ പ്രഥമ ഖലീഫയായി പരിഗണിക്കുവാനുള്ള തെളിവുകൾ വ്യക്തമാക്കുക?

ഉരന്റരംഃ ഒരുപാട് തെളിവുകൾ ഉണ്ട്, ഈ സന്ദർഭത്തിൽ എണ്ണികണക്കാക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല, അതിൽ ചിലത് മുകളിൽ നാം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഒരു ഹദീസ് ശ്രദ്ധിക്കുക:

(أَتَتِ امْرَأَةٌ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَمَرَهَا أَنْ تَوْجِعَ قَالَتْ: أَرَأَيْتَ إِنْ جِئْتُ وَلَمْ أَجِدْكَ كَأَنَّهَا تَقُولُ الْمَوْتَ، قَالَ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنْ لَمْ تَجِدِينِي فَأْتِي أَبَا بَكْرٍ) رواه البخاري (3659 ، 7220 ، 7360) ، ومسلم (فضائل الصحابة / 10) .

'പ്രവാചകൻ യുടെ അടുത്ത് ഒരു സ്ത്രീ വന്നു, പ്രവാചകൻ അവളോട് മടങ്ങി പോകുവാൻ കൽപിച്ചു, അപ്പോൾ അവൾ പറയുകയുണ്ടായി: ഞാൻ ഇനി വരുമ്പോൾ താങ്കളെ കണ്ടില്ലങ്കിലോ? അവൾ മരണത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നത്പോലെ– അപ്പോൾ പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞു:: എന്നെ നീ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ അബൂബക്കർഎവിന്റയടുത്തേക്ക് പോകുക' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

മുസ്ലിം ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ ആയിശാ(റ) പറയുന്നു, പ്രവാചകൻ ആ എന്നോട് പറഞ്ഞു::

(ادْعِي لِي أَبَا بَكْرٍ أَبَاكِ وَأَحَاكِ حَتَّى أَكْتُبَ كَتَابًا فَإِنِّي أَحَافُ أَنْ يَتَمَنَّى مُتَمَنِّ وَيَقُولُ قَائِلٌ أَنَا أَوْلَى وَيَأْبَى اللَّهُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلاَّ أَبَا بَكْرٍ) (رواَه مسلم (فضائل الصحابة / 11) .

'നിന്റെ പിതാവായ അബൂബക്കറിനെയും, സഹോദരനെയും വിളിക്കുക, ഞാൻ ഒരു എഴുത്ത് എഴുതാം, ഞാനാണ് ഏറ്റവും ഉന്നതൻ എന്നത് ആഗ്രഹിക്കുന്നവനെയും, അങ്ങിനെ പറയുന്നവൻ പറയുന്നതിനെയും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. അബൂബക്കറിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കെങ്കിലുമത് നൽകുന്നത്

അല്ലാഹുവും, സതൃവിശ്വാസികളും വെറുത്തിരിക്കുന്നു² (മുസ്ലിം). അതുപോലെതന്നെ പ്രവാചകന്റെ മരണവേളയിലെ രോഗസമയത്ത് അബൂബക്കർഎനോട് ഇമാമത്ത് നിൽക്കുവാൻ കൽപിക്കുകയുണ്ടായി, **215**− അബൂബക്കർ. െവിന് ശേഷം ഖിലാഫത്തിൽ ഉമർ. വിനെ പരിഗണിക്കുവാനുള്ള തെളി വന്തൊണ്?

ഉരതരം ഒരുപാട് തെളിവുകളുണ്ട്. അതിൽപെട്ടത് ചിലത് നാം മുകളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്രവാചകൻ∰ പറയുന്നു:

(إِنِّي لاَ أَدْرِي مَا بَقَائِي فِيكُمْ فَاقْتَدُوا بِاللَّذَيْنِ مِنْ بَعْدِي وَأَشَارَ إِلَى أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ) (صحيح) رواه أحمد (5 / 5) ، والترمذي (3662) ، وابن ماجه (97) ، وابن أبي عاصم (1148 ، 1149) ، والحاكم (3 / 75) ، والطحاوي (2 / 83 ، 84) وصححه الحاكم ووافقه الذهبي ، وقال الترمذي : هذا حديث حسن ، وصححه الألباني .

'നിങ്ങളിൽ ഞാൻ എത്രകാലം ജീവിക്കുമെന്ന് എനിക്കറിയില്ല, അതുകൊണ്ട് എനിക്ക് ശേഷമുള്ളവരെ നിങ്ങൾ പിൻപറ്റുക, അങ്ങിനെ അബൂബക്കറിലേക്കും, ഉമറിലേക്കും ചൂണ്ടി കാണിക്കുകയുണ്ടായി' (അഹ്മദ്, തിർമിദി).

കടലിലെ തിരമാലകളെപോലെ ഫിത്ന ആഞ്ഞടിക്കുമെന്ന് പ്രതിപാധിച്ച ഹദീസിൽ ഹുദൈഫ ഉമർ(റ) വിനോട് പറയുന്നു:

(إِنَّ بَيْنَكَ وَبَيْنَهَا بَابًا مُغْلَقًا قَالَ:أ يُفْتَحُ الْبَابُ أَوْ يُكْسَرُ؟ قَالَ لاَ بَلْ يُكْسَرُ قال: عمر : إذا لا يغلق ، فكان الباب عمر وكسره قتله) رواه البخاري (525 ، 1435 ، 1895) ، ومسلم (الإيمان / 231) ، وأحمد (5 / 401) . وهمد (85 ، 386)

'നിനക്കും അതിനുമിടയിൽ അടഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു കവാടമുണ്ട്, അപ്പോൾ ചോദിക്കപ്പെട്ടു: ആ കവാടം തുറക്കപ്പെടുമോ അതോ പൊട്ടിക്കപ്പെടുമോ? പറഞ്ഞു: അല്ല അത് പൊട്ടിക്കപ്പെടും, അപ്പോൾ ഉമർ പറഞ്ഞു: അപ്പോൾ അത് അടക്കപ്പെടുകയില്ല. വാതിൽ ഉമറും, പൊട്ടിക്കൽ അദ്ധേഹത്തിന്റെ വധവുമായിരുന്നുത്മ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). അബൂബക്കർ(റ)വിന് ശേഷം ഖിലാഫത്തിന് ഉമർ(റ)വിനെ മുന്തിപ്പിച്ചതിൽ മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഇജ്മാഉമുണ്ട്.

ഉരന്മരം ഇതിന് അനവധി തെളിവുകളുണ്ട്. അതിൽ പെട്ടതാണ് കഅബ്ബ്നു ഹുജ്റയുടെ ഹദീസ്: 'പ്രവാചകൻ ഫിത്നയെ സംബന്ധിച്ച് പറയുകയും അതിന് സമയമായിരിക്കുന്നു എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സന്ദർഭത്തിൽ തലയിൽ വസ്ത്രമിട്ട് പകുതി മുഖവും മറച്ച്കൊണ്ട് ഒരാൾ നടന്ന് പോയി, അപ്പോൾ പ്രവാചകൻ അദ്ദേഹത്തെ ചുണ്ടി പറയുകയുണ്ടായി: 'അന്നേ ദിവസം ഇദ്ദേഹം സന്മാർഗത്തിലായിരിക്കും' അങ്ങിനെ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റടുത്തേക്ക് പോയി കൈതണ്ടയിൽ പിടിച്ചു, അപ്പോൾ അത് ഉഥ്മാനായിരുന്നു, പിന്നെ ഞാൻ പ്രവാചകൻ 🕸 യുടെ ചെന്ന് ചോദിച്ചു, ഇദ്ദേഹമാണോ? നബി-ക് അടുത്തേക്ക് പറഞ്ഞു: തന്നെയാണ്' (ഇബ്നുമാജ. അദ്രേഹം ഇമാം തിർമിദി മുർറബ്നു കഅബിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.)

ആയിശാ(റ) പറയുന്നു: പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുകയുണ്ടായി:

(يَا عُشْمَانُ إِنْ وَلاَّكَ اللَّهُ هَذَا الأَمْرَ يَوْمًا فَأَرَادَكَ الْمُنَافَقُونَ أَنْ تَخْلَعَ قَمِيصَكَ الَّذِي قَمَّصَكَ اللَّهُ فَلاَ تَخْلَعُهُ يَقُولُ ذَلِكَ ثَلاَثَ مَوَّات) (صحيح) رواه أحمد (6 / 75 ، 86 ، 87) ، والترمذي (3705) ، وابن ماجه (112) وقال الحاكم : صحيح عالي الإسناد ولم يخرجاه ، وتعقبه الذهبي بقوله : أنى له الصحة ومداره على فرج بن فضالة . وصححه الألباني وتعقب قول الذهبي بقوله : قد توبع ، وبين متابعاته التي صححه بها ، انظر ظلال الجنة في تخريج السنة (1172)

'അല്ലയോ ഉഥ്മാൻ, ഒരു ദിവസം അല്ലാഹു ഈ കാര്യം താങ്കളെ ഏൽപിച്ചാൽ, അല്ലാഹു താങ്കളെ ധരിപ്പിച്ച കുപ്പായം കപട വിശ്വാസികൾ ഊരാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ, അത് താങ്കൾ ഊരരുത്. ഇത് മൂന്ന് പ്രാവശ്യം പറയുകയുണ്ടായി' (ഇബ്നുമാജ).

ഉമർ🖐 നിയോഗിച്ച മുശാവറ അംഗങ്ങൾ അതുപോലെ മുഴുവനും ഉഥ്മാൻ 🕸 വിന്റെ ഖിലാഫത്തിൽ യോജിച്ചവരാണ്, പിന്നീട് മുഴുവൻ സ്വഹാബാക്കളും യോജിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യം ബൈഅത്ത് ചെയ്തത് അലി 🕸 വാണ്, പിന്നെ അബ്ബുർറഹ്മാനുബ്നു ഔഫ് ക്രവും പിന്നീട് ജനങ്ങൾ മുഴുവനും ബൈഅത്ത് ചെയ്തു.

217- അലിക്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖിലാഫത്തിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശേഷമുള്ളവരേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠതയുണ്ടെന്നതിന് രേഖയെന്താണ്?

ഉരതരംഃ പ്രവാചകൻ ്ക പറയുന്നു:

(وَيَقُولُ وَيْحَ عَمَّارٍ تَقْتُلُهُ الْفِئَةُ الْبَاغِيَةُ يَدْعُوهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ وَيَدْعُونَهُ إِلَى النَّارِ) رواه البخاري (447 ، 2812) ، رمسلم

'അമ്മാറിനോട് അനുകമ്പ കാണിച്ച് പറയുന്നു: അദ്ദേഹത്തെ പിഴച്ച വിഭാഗം വധിക്കുന്നതാണ്. അദ്ദേഹം അവരെ ക്ഷണിക്കുന്നത് സ്വർഗത്തിലേക്കും, അദ്ദേഹത്തെ അവർ ക്ഷണിക്കുന്നത് നരകത്തിലേക്കുമാണ² (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

അദ്ദേഹം അലി വിനോടൊപ്പമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ശാമുകാരാണ് വധിച്ചത്. അദ്ദേഹം അവരെ സുന്നത്തിലേക്കും, ജമാഅത്തിലേക്കുമാണ് ക്ഷണിച്ചത്, അതുപോലെ യഥാർത്ഥ ഇമാമായ അലി വിലേക്കുമാണ്. പ്രവാചകൻ വീണ്ടും ഈ കാര്യത്തിൽ പറയുന്നു:

(تَمْرُقُ مَارِقَةٌ عَنْدَ فُرْقَة منَ الْمُسْلمينَ يَقْتُلُهَا أَوْلَى الطَّائفَتَيْنِ بِالْحَقِّ (رواه مسلم (الزكاة / 149، 150، 151) 'ദീനിൽ നിന്നും പെട്ടെന്ന് തെറിച്ച്പോയ ഖവാരിജുകൾ, മുസ്ലീങ്ങളിൽപെട്ട രണ്ട് വിഭാഗത്തിലെ സതൃത്തിനോട് ഏറ്റവും വധിക്കുന്നു (മുസ്ലിം). അടുത്ത്നിൽക്കുന്ന വിഭാഗത്തെയും ഹജ്ജിന്റെ ഖവാരിജുകൾ അലിഎവിനെ അറവിന്റെ ദിവസം വധിക്കുകയുണ്ടായി. അലി സത്യത്തിലായിരുന്നുവെന്ന് അനജുസുന്നത്തി വൽജമാഅയുടെ ആളുകൾ മുഴുവനും യോജിച്ചിട്ടുണ്ട്.

216– കൈകാര്യകർത്താക്കളോട് കാണിക്കേണ്ട നിർബ്ബന്ധ ബാധ്യതകൾ എന്തെല്ലാമാണ്?

ഉര്തരം: അവരുമായി സത്യത്തിൽ ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് അവരോട് കാണിക്കുക. അനുസരിക്കുക. അവരെ അവരെ ഗുണകാംക്ഷ അനുകമ്പയോടെ ഉണർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുക. അവരുടെ പിന്നിൽ നമസ്കരിക്കുക, അവരോടൊപ്പം ജിഹാദ് ചെയ്യുക, സകാത്തുകൾ അവ രിലൂടെ നൽകുക, അവർ അക്രമം കാണിച്ചാൽ അതിൽ ക്ഷമിക്കുക, കാണിച്ചാലല്ലാതെ അവർക്കെതിരിൽ വ്യക്തമായ കുഫ്റ് വാളെടുത്ത് കപടസ്തുതികൾ പുറപ്പെടാതിരിക്കുക, കൊണ്ട് ചതിയിലകപ്പെടുത്താതിരിക്കുക, അവരുടെ നന്മക്കും കാര്യനിർവഹണാ വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുക. നുഗ്രഹങ്ങൾക്കും തുടങ്ങിയ സംഗതികൾ കൈകാര്യകർത്താക്കളോട് നാം കാണക്കേണ്ട നിർബന്ധ ബാധ്യതകളാണ്.

219- ഇതിനുള്ള രേഖ എന്താണ്?

ഉരന്തരംഃ ധാരാളം തെളിവുകളുണ്ട്: അല്ലാഹു പറയുന്നു:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ } (الساء:59). 'സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ അനുസരിക്കുക.

(അല്ലാഹുവിന്റെ) ദൂതനെയും നിങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കൈകാര്യകർത്താക്കളെയും അനുസരി ക്കുക' (നിസാഅ്: 59). പ്രവാചകൻ ക്ക് പറയുന്നു:

(يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا وَأَطيعُوا وَإِنْ أُمِّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ حَبَشيٌّ) رواه البخاري (693 ، 696 ، 7142)

'അല്ലയോ ജനങ്ങളെ, എത്യോപ്യക്കാരനായ ഒരു അടിമയാണ് നിങ്ങളുടെ നേതൃ ത്വമായി വരുന്നതെങ്കിലും നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കേൾക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുക'(ബുഖാരി). പ്രവാചക തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നത് കാണുക:

(مَنْ رَأَى مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا يَكْرَهُهُ فَلْيَصْبِرْ عَلَيْهِ فَإِنَّهُ مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ شِبْرًا فَمَاتَ إِلاَّ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً) رواه البخاري (7053 ، 7054 ، 7143) ، ومسلم (الفَّن / 55 ، 56)

'തന്റെ അമീറിൽ നിന്ന് താൻ വെറുക്കുന്നത് വല്ലതും കാഇസ്ലകയാണെങ്കിൽ അവൻ അതിൽ ക്ഷമിക്കട്ടെ, കാരണം ആരെങ്കിലും ജമാഅത്ത് ഒരു മുഴമെങ്കിലും പോകുകയാണെങ്കിൽ അവൻ ജാഹിലിയ്യാ മരണമല്ലാതെ മരിക്കുകയില്ല' (ബുഖാരി).

വീണ്ടും റസൂലുല്ലായുടെ ചര്യയിൽ നമുക്ക് കാണാം: ഉബാദത്തുബ്നു സ്വാമിത്തക് പറയുന്നു:

(دَعَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَبَايَعْنَاهُ فَكَانَ فِيمَا أَخَذَ عَلَيْنَا أَنْ بَايَعَنَا عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فِي مَنْشَطَنَا وَمَكْرَهِنَا وَعُسْرِنَا وَيُسْرِنَا وَأَثَرَةٍ عَلَيْنَا وَأَنْ لاَ نُنَازِعَ الأَمْرَ أَهْلَهُ قَالَ إِلاَّ أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا عِنْدَكُمْ مَنْ اللَّه فِيه بُرْهَانٌ) رواه البخاري (7052) ، ومسلم (الإمارة / 41 ، 42) .

പ്രവാചകൻ ഞങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി, അങ്ങിനെ ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന് ചെയ്തു, ഉൽസാഹമുള്ള ബൈഅത്ത് സമയത്തും, എളുപ്പത്തിലും, പ്രയാസത്തിലും, വെറുപ്പുള്ളതിലും, നിയമങ്ങൾ കാര്യങ്ങളിൽ മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ മുന്തിപ്പിക്കുന്നതിലും, അതിന്റെ ആളുകളോട് തർക്കിക്കാതിരിക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തെ കേൾക്കുവാനും, അനുസരിക്കുവാനും ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന് ബൈഅത്ത് ചെയ്തു. നിങ്ങൾ പ്രതൃക്ഷവുമായുള്ള കുഫ്റ് കണ്ടാലല്ലാതെ വൃക്തവും അദ്ദേഹത്തിന് എതിരാവരുത്, അങ്ങിനെ കണ്ടാൽ അല്ലാഹുവിന്റെയടുത്ത് തെളിവുണ്ടാകുംത്മ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). റസുലുല്ലാഹ് നിങ്ങൾക്ക് വീണ്ടും തുടരുന്നു:

(إِنْ أُمِّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ مُجَدَّعٌ أَسْوَدُ يَقُودُكُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ فَاسْمَعُوا لَهُ وَأَطِيعُوا) رواه مسلم (الإمارة / 37) ، واحمد (4 / 70) .

'മൂക്കിന്റെയോ, ചെവിയുടെയോ ഭാഗങ്ങൾ മുറിഞ്ഞ, കറുത്ത ഒരു അടിമയാണ് നിങ്ങൾക്ക് നേതാവായി, കൈകാര്യകർത്താവായി വന്നുകൊണ്ട് വിശുദ്ധ ഖുർആനിന്റെ അടിസ്ഥാന ത്തിൽ നിങ്ങളെ നയിക്കുന്നുവെങ്കിൽ നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കേൾക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുക² (മുസ്ലിം).

തിരുമേനി വീണ്ടും നമ്മെ ഉണർത്തുന്നു:

'ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതിലും വെറുക്കുന്നതിലും ഒരു മുസ്ലിം തന്റെ നേതാവിനെ കേൾക്കലും അനുസരിക്കലും അവന്റെ ബാധ്യതയാകുന്നു, എന്നാൽ തിന്മ കൽപിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ തിന്മയിൽ കേൾക്കലും അനുസരണവുമില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ തുടരുന്നു:

'തീർച്ചയായും അനുസരണം നന്മയിലാകുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). തിരുമേനി പറയുന്നു:

'നിന്റെ മുതുകിൽ അടിച്ചാലും, നിന്റെ ധനം പിടിച്ചെടുത്താലും നീ കൈകാര്യ കർത്താ വിനെ കേൾക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുക' (മുസ്ലിം). തിരുമേനി പരയുന്നു:

'അനുസരണത്തിൽ നിന്ന് ആരെങ്കിലും ഒഴിഞ്ഞ് മാറുകയാണെങ്കിൽ അവൻ തെളിവില്ലാതെ യാണ് അവസാനനാളിൽ അല്ലാഹുവിനെ കണ്ട്മുട്ടുക. മുതുകിൽ ബൈഅത്തില്ലാതെയാണ് തന്റെ മരിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവൻ ജാഹിലിയ്യാ മരണമാണ് മരിക്കുന്നത്' (മുസ്ലിം). പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുന്നു:

'ഈ സമുദായത്തിന്റെ കാര്യങ്ങൾ ആരെങ്കിലും ഭിന്നിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവർ എല്ലാവരും ഒരു നേതാവിന് കീഴിലാണ് ജീവിക്കുന്നത്, അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാക്കുന്നവനെ അവൻ എങ്ങിനെയായിരുന്നാലും വാൾകൊണ്ട് വധിക്കുക' (മുസ്ലിം). തിരുമേനി വീണ്ടും പറയുന്നു:

'ഒരുവിഭാഗം നേതാക്കളുണ്ടാകും, അവർ ചെയ്യുന്ന തിന്മകളും നന്മകളും നിങ്ങൾക്കറിയാം, അങ്ങിയനെ ആരെങ്കിലും അത് മനസിലാക്കിയാൽ അവൻ നിരപരാധിയായി, ആരെങ്കിലും ആ നേതാവിനെ തിരുത്തിയാൽ അവൻ രക്ഷപ്പെട്ടു, പക്ഷേ, ആരാണോ അത് തൃപ്തിപ്പെ ടുകയും പിൻപറ്റുകയും ചെയ്യുന്നത് അവന് തെറ്റ് പറ്റി. അപ്പോൾ സ്വഹാബികൾ ചോദിച്ചു: അപ്പോൾ അവരോട് യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതില്ലേ? തിരുമേനി പറഞ്ഞു: ഇല്ല, അവർ നമസ്കരി ക്കുന്നവരല്ലേ?' (മുസ്ലിം). ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ ഈ വിഷയത്തിൽ നമുക്ക് സ്വഹീഹായി തന്നെ

ഒരുപാട് ഹദീസുകൾ ഈ വിഷയത്തിൽ നമുക്ക് സ്വഹീഹായി തന്നെ കാണാവുന്നതാണ്.

220- നന്മ കൽപിക്കലും, തിന്മ വിരോധിക്കലും ആർക്കാണ് നിർബ്ബന്ധമായിട്ടുള്ളത്, അതിന്റെ ഘട്ടങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

ഉര്തരം അല്ലാഹു പറയുന്നു:

'നൻമയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും, സദാചാരം കൽപിക്കുകയും, ദുരാചാരത്തിൽ നിന്ന് വിലക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമുദായം നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ. അവ രത്രെ വിജയികൾ' (ആലുഇംറൻ:104).

പ്രവാചകൻ 🕮 പറയുകയുണ്ടായി:

'നിങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലും ഒരു തിന്മ കാഇസ്ലകയാണെങ്കിൽ അവൻ അത് തന്റെ കൈ കൊണ്ട് തടുക്കട്ടെ, അതിന് സാധ്യമല്ലായെങ്കിൽ അവൻ തന്റെ നാവ് കൊണ്ട്, അതിനും സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ തന്റെ ഹൃദയം കൊണ്ട്.

അതാണ് ഈമാനിന്റെ ഏറ്റവും ദുർബ്ബലമായ അവസ്ഥ' (മുസ്ലിം). ഈ വിഷയത്തിൽ അനവധി ആയത്തുകളും, ഹദീസുകളും നമുക്ക് കാണാൻ സാധിക്കും. ഈ അവസരത്തിൽ ഇത്രമാത്രമെ ഉദ്ദരിക്കുന്നുള്ളൂ. ഇതെല്ലാം സുചിപ്പിക്കുന്നത് ആരെങ്കിലും തിന്മ കാണുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ കഴിവിനനുസരിച്ച് അവൻ അതിനെ തടയേണ്ടതുണ്ട് എന്നാണ്. താൻ കണ്ട തിന്മയെ മറ്റാരെങ്കിലും തടഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എങ്കിൽ തന്റെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്നും എങ്കിൽ രക്ഷപ്പെട്ടു. കുറ്റക്കാരനാകുന്നതാണ്. ആർക്കാണോ കാര്യത്തിൽ ഈ കൂടുതൽ അവൻ ഇത് ചെയ്യാൻ കൂടുതൽ അർഹനാണ്. കഴിവുള്ളത് കൽപിക്കുകയും, തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യാതെ തിന്മ അധികരിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ ശിക്ഷ ഇറങ്ങുകയാണെങ്കിൽ തെറ്റു ചെയ്യുന്നവർ മാത്രമല്ല അതിൽ പെട്ട്പോവുകയെന്ന് നാം മനസിലാക്കണം. ഈ വിഷയം മാത്രം നാം ഒരു ചെറിയ ലേഖനത്തിലൂടെ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അത് ഈ വിഷയത്തിൽ വ്യക്തമായ അറിവുണ്ടാക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹുവിനാണ് സ്തുതിയും, അനുഗ്രഹവും.

22I– ഔലിയാക്കളുടെ കറാമത്തിന്റെ വിധിയെന്താണ്?

ഔലിയാക്കളുടെ കറാമത്തുകൾ സത്യമാണ്, ഉത്തരംഃ അവരുടെ അസാധാരമണമായ കാര്യങ്ങൾ കൈകളിലൂടെ അല്ലാഹു കാണിച്ച് കൊടുക്കുന്നതാണ്. അത്കൊണ്ടവർക്ക് ആരെയും അത് വെല്ലുവിളിക്കുവാനോ, തങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ കൊണ്ട് മറിച്ച് ഉദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ വരുവാനോ സാധ്യമല്ല. അല്ലാഹു അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഔലിയാക്കളുടെ കൈകളിലൂടെ രൂപത്തിൽ അത് അസാധാരണമായ കാര്യങ്ങൾ സംഭവിക്കുകയാണ്. പൂർവ്വിക സമുദായത്തിലും മുഅ്ജിസത്തിന്റെ അവരുടെ പ്രവാചകന്മാരുടെ ഭാഗമായി സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽപെട്ടതാണ് ഗുഹാവാസികളുടെ സംഭവം, ഗുഹയിലകപ്പെട്ട മൂന്നാളുകളുടെ സംഭവം, ജുറൈജിന്റെ സംഭവം പ്രവാചകൻമാരുടെ തുടങ്ങിയതെല്ലാം. അവയെല്ലാം അവരുടെ മുഅ്ജിസത്തുകളാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ നമ്മുടെ പ്രവാചകന് അല്ലാഹു നൽകിയ ഉന്നതമായ മുഅ്ജിസത്തുകൾ കാരണം ഈ സമുദായത്തിൽ അല്ലാഹു അനേകം കറാമത്തുകൾ ഇസ്ലാം പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന ഔലിയാക്കളുടെ കൈകളിലൂടെ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്, അവസാനനാൾ ചെയ്യുന്നതാണ്. അതിൽ വരെ കാണിക്കുകയും പെട്ടതാണ് മുർദ്ദത്തുകളോട് യുദ്ധം ചെയ്തപ്പോൾ അബൂബക്കർ(റ)നുണ്ടായ വിജയവും, മദീനയിലെ മിമ്പറിലിരുന്ന് ശാമിലെ യുദ്ധസംഘത്തോടുള്ള ഈജിപ്തിലെ വിളിയും, നയിൽ നദിക്ക് ഉമറിഎന്റെ കത്തെഴുതിയലും അങ്ങനെയത് ഒഴുകാൻ തുടങ്ങിയതും, റോമുമായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ അലാഅ് ബ്ൻ ഹള്റമി കുതിരയുമായി കടലിൽ ഊളിയിട്ടതും. അസ്വദുൽ അനസിയൊരുക്കിയ തീക്കുണ്ഠാരത്തിനുള്ളിൽ വെച്ച് അബൂ മുസ്ലിമുൽ ഖൗലാനി നംകരിച്ചതും പോലെയുള്ള ഒരുപാട് സംഭവങ്ങൾ സ്വഹാബികളുടെയും, താബിഉകളുടെയും കൈകളിലൂടെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാം തന്നെ പ്രവാചകൻ കരുള്ള മുത്ത് ജിസത്താകുന്നു. അവരിലൂടെ അസാധാരണ സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടായത് അവരൊക്കെ പ്രവാചകനെ

ചെയ്തതു കൊണ്ടു മാത്രമാണ്. അനുധാവനം പ്രവാചകാനുസാരികളല്ലാത്ത ആർക്കുമുണ്ടാകുന്ന അസാധാരണ കറാമത്തുകളല്ല. മറിച്ച് അത് പിശാചിനെയും, സംഭവങ്ങളും ജിന്നുകളെയും ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ട് സിഹ്റിലൂടെയും മറ്റും ഉണ്ടാക്കുന്ന കാര്യങ്ങളാകുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവർ ഔലിയാക്കളോ, ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ കറാമത്തുകളോ അല്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയക്കളല്ല, മറിച്ച് പിശാചിന്റെ ഔലിയാക്കളാണ്. പിശാചുക്കളുടെ കൂട്ടാളികളിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവിൽശരണം തേടുന്നു.

222- ആരാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാഅ്?

ഔലിയാഅ് രൂപത്തിൽ ഉത്തരം എന്ന് പറഞ്ഞാൽ യഥാർത്ഥ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുകയും, സൂക്ഷിക്കുകയും, അവനെ പ്രവാചകൻ 🕮 യെ കാര്യത്തിലും പിൻപറ്റി ജീവിക്കുകയും എല്ലാ ചെയ്യുന്നവരാണ്. അതാണ് അല്ലാഹു പറയുന്നത്:

'ശ്രദ്ധിക്കുക: തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിന്റെ മിത്രങ്ങളാരോ അവർക്ക് യാതൊരു ഭയവുമില്ല. അവർ ദുഃഖിക്കേണ്ടി വരികയുമില്ല' (യൂനുസ്: 62). ശേഷം വരുന്ന ആയത്തിൽ അവരുടെ സ്വഭാവം വിശദീകരിക്കുന്നു:

'വിശ്വസിക്കുകയും സൂക്ഷ്മത പാലിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരത്രെ അവർ' (യൂ നുസ്: 63).

'വിശ്വസിച്ചവരുടെ രക്ഷാധികാരിയാകുന്നു അല്ലാഹു. അവൻ അവരെ ഇരുട്ടുകളിൽ നിന്ന് വെളിച്ചത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നു. എന്നാൽ സത്യനിഷേധികളുടെ രക്ഷാധികാരികൾ ദുർമൂർത്തികളാകുന്നു. വെളിച്ചത്തിൽ നിന്ന് ഇരുട്ടുകളിലേക്കാണ് ആ ദുർമൂർത്തികൾ അവരെ നയിക്കുന്നത്. (അൽബഖറ: 257)

'അല്ലാഹുവും അവന്റെ ദൂതനും, താഴ്മയുള്ളവരായിക്കൊണ്ട് നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവ്വഹിക്കുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന സത്യവിശ്വാസികളും മാത്രമാകുന്നു നിങ്ങളുടെ ഉറ്റമിത്രങ്ങൾ. വല്ലവനും അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും, സത്യവിശ്വാസിക ഉെയും മിത്രങ്ങളായി സ്വീകരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിന്റെ കക്ഷി തന്നെ യാണ് വിജയം നേടുന്നവർ'. (മാഇദഃ:55 –56). പ്രവാചകൻ പറയുകയാണ്:

'ഇന്ന കുടുംബം എനിക്കുള്ള സഹായികളല്ല, തീർച്ചയായിട്ടും എന്റെ സഹായികൾ അല്ലാഹു വിനെ സൂക്ഷിക്കുന്നവരാകുന്നു' (മുസ്ലിം) ഹസൻ ഞങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിനോട് സ്നേഹമുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞ ഒരു സമൂഹത്തെ താഴെ വരുന്ന ആയത്ത് ഓതിക്കൊണ്ട് പരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി:

'(നബിയേ,) പറയുക: നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ എന്നെ നിങ്ങൾ പിന്തുടരുക. എങ്കിൽ അല്ലാഹു നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നതാണ്' (ആലുഇംറൻ:31).

ഇമാം ശാഫിഈ പറയുന്നു: 'ആരെങ്കിലും വെള്ളത്തിന് മീതെ നടക്കുന്നത് കാണുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ വായുവിൽ പറക്കുന്നത് കാണുകയോ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം പ്രവാചകൻ∰യുടെ ചര്യയെ എത്രമാത്രം പിൻപറ്റുന്നൂവെന്ന് നിങ്ങൾ മനസിലാക്കുന്നത് വരെ നിങ്ങൾ അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവനെ സത്യപ്പെടുത്തുകയോ, അദ്ദേഹത്തിൽ നിങ്ങൾ വഞ്ചിതരാവുകയോ ചെയ്യരുത്.''

223- താഴെ വരുന്ന ഹദീസിൽ പ്രവാചകൻ പ്രോധാന്യപൂർവ്വം പറഞ്ഞ വിഭാഗം ഏതാണ്?

'എന്റെ സമുദായത്തിൽ എപ്പോഴും ഒരു വിഭാഗം സത്യത്തിൽ തന്നെയായിരിക്കും, അല്ലാഹു വിന്റെ കൽപന വരുന്നത്വരെ അവരോട് എതിർ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാൽ അവർക്ക് ഉപദ്രവമാവില്ല' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

<u>ഉര∕തരം</u>ം ഈ വിഭാഗം പ്രവാചകൻඎ വിശേഷിപ്പിച്ച 73 വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ട വിഭാഗമാണ്. തിരുമേനിඎ പറയുന്നു:

''എല്ലാ വിഭാഗവും നരകത്തിലാണ്, ഒരു വിഭാഗം ഒഴിച്ച്, അവർ അൽ ജമാഅ:യാകുന്നു'. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഇങ്ങനെയാണ്:

'അവർ ഞാനും എന്റെ സ്വഹാബാക്കാളും ഏതൊന്നിലായിരുന്നുവോ, അതിൽ തന്നെ നില നിൽക്കുന്നവരാകുന്നു'.

അല്ലാഹു നമ്മെയെല്ലാവരെയും ഈ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമാറാവട്ടെ, നമുക്ക് സന്മാർഗം നൽകിയതിന് ശേഷം നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളെ അല്ലാഹു വഴിതെറ്റിക്കാതിരിക്കട്ടെ, അവൻ നമുക്ക് അവന്റെ കാരുണ്യം നൽകുമാറാവട്ടെ.

{ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ * وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ * وَالْحَمْدُ لِلَّه رَبِّ الْعَالَمِينَ } 'പ്രതാപത്തിന്റെ നാഥ്നായ നിന്റെ രക്ഷിതാവ് അവർ ചമ്ച്ചു പറയുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം എത്ര പരിശുദ്ധൻ! ദൂതൻമാർക്കു സമാധാനം! ലോകരക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവിന് സ്തുതി!' (സ്വാഫ്ഫാത്ത്: 180–182)

